

به نام خداوند جانک و خرد

انجمن

- ۲ گزارش مجمع عمومی عادی سالانه اعضای انجمن حسابداران خبره ایران
- ۷۴ گزارش میزگرد فردای حسابداری به مناسبت هفته حسابدار
- ۷۶ گزارش میزگرد چالش های حسابداران در رعایت استانداردهای حسابداری طی فرآیند تهیه و تنظیم صورت های مالی
- ۷۸ گزارش بررسی شرایط تهیه صورت های مالی تلفیقی نمونه بررسی: رابطه انجمن و پکت
- ۸۰ فهرست مؤسسات حسابرسی
- ۸۸ فهرست اعضای خبره انجمن
- ۹۲ اعضای جدید انجمن

مقالات و مطالب فنی

- ۱۸ چالش های صنعت بیمه در دوران بعد از تحریم و اجرای IFRS17
نظرعلی صلاحی نژاد، طویی حقیقت
- ۳۰ نقدی بر موادی از قوانین مالیاتی (بخش نخست)
بهرامی نژاد، محمد نظریان
- ۴۰ بهبود شفافیت مالی در بخش عمومی
محسن برزوراده زواره، ادیس کریمی قره عمر
- ۷۰ تحوّل بانکی با فناوری بلاک چین به منظور رعایت قوانین مبارزه با پولشویی توسط بانک ها
محدثه مهدوری

بهمن و اسفند ۱۴۰۲
سال ۳۸، شماره پیاپی ۳۵۲
شاپا: ۵۳۰-۱۷۳۵-ISSN

صاحب امتیاز: انجمن حسابداران خبره ایران
مدیر مسئول: مهدی تقوی
سر دبیر و مدیر اجرایی: سیدمحمدباقرآبادی
طراح، صفحه آرا و امور وبگاه: لیلا بیگلری
دبیر اخبار و امور آگهی ها: بنفشه صفری نژاد
همکاران تحریریه: حسن چناری، ویدا غفاری،
حامد قاموس مقدم

مقاله ها و اظهار نظرهای مندرج در حسابدار بازتاب دهنده نظر رسمی انجمن حسابداران خبره ایران نیست؛ مگر در مواردی که تصریح شود.

مسئولیت مقاله ها و اظهار نظرهای مندرج در حسابدار در برابر ادعاهای اشخاص ثالث بر عهده تهیه کنندگان مطالب است.

حسابدار در ویرایش فنی و ادبی و یک دست کردن دستور خط فارسی مطالب آزاد است.

نشانی دفتر مجله: تهران، میدان آرژانتین، خیابان شهید راضل کوری (بیست و هفتم)، خیابان الوند، پلاک ۲۸، طبقه دوم
تلفن: ۸۸۶۵۹۹۸۵-۸۸۶۵۹۹۸۲
فکس: ۸۸۷۸۶۷
کد پستی: ۱۵۱۴۹۳۶۵۱۶
صندوق پستی: ۱۵۸۱۵۳۶۹۱
وبگاه انجمن: iica.ir
وبگاه مجله: hesabdar.iica.ir
رایانامه مجله: hesabdar@iica.ir

www.hesabdar.iica.ir

آرشیو کامل شماره های پیشین حسابدار در وبگاه مجله به نشانی فوق در دسترس همه علاقه مندان است.

گزارش مجمع عمومی عادی سالانه اعضای انجمن حسابداران خبره ایران

سه شنبه، ۲۴ بهمن ماه ۱۴۰۲

۲. استماع گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی درباره صورت‌های مالی سال مالی منتهی به ۳۱ شهریور ۱۴۰۲
۳. تصویب صورت‌های مالی سال مالی منتهی به ۳۱ شهریور ۱۴۰۲
۴. تصمیم‌گیری درباره حق عضویت سالانه اعضا و ورودیه اعضای جدید
۵. انتخاب روزنامه کنیرالانتشار
۶. انتخاب بازرس اصلی و بازرس علی‌البدل
۷. انتخاب اعضای اصلی و اعضای علی‌البدل شورای عالی

۱۶:۰۰ مورخ ۲۴ بهمن ۱۴۰۲ در محل تالار الغدیر دانشکده مدیریت تهران واقع در تهران بزرگراه جلال آل احمد، پل نصر - با حضور ۵۵۱ نفر از اعضای انجمن تشکیل شد.

در اجرای مواد ۲۴ و ۳۵ اساسنامه، انتخابات اعضای اصلی و علی‌البدل شورای عالی و بازرس اصلی و علی‌البدل انجمن انجام شد.

دستور جلسه

۱. استماع گزارش شورای عالی درباره عملکرد سال مالی منتهی به ۳۱ شهریور ۱۴۰۲

شامگاه سه شنبه، ۲۴ بهمن ماه ۱۴۰۲، مجمع عمومی عادی سالانه انجمن حسابداران خبره ایران با حضور ۵۵۱ نفر از اعضا در محل تالار الغدیر دانشکده مدیریت دانشگاه تهران برگزار شد.

فراخوان مجمع

پیرو آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالانه انجمن حسابداران خبره ایران منتشر شده در صفحه ۸ شماره ۲۸۵۸۸ روزنامه اطلاعات و صفحه ۱۸ شماره ۵۹۲۹ روزنامه دنیای اقتصاد مورخ ۲۰ دی ۱۴۰۲، جلسه مجمع در ساعت

۸. دیگر موضوع‌هایی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی است

تشکیل هیئت رئیسه

در آغاز جلسه، پس از پخش سرود ملی ایران و قرائت آیاتی چند از کلام‌الله مجید، کاظم وادی‌زاده، رئیس شورای عالی در اجرای ماده ۲۰ اساسنامه (مصوب ۲۳ تیر ۱۳۹۳) رسمیت جلسه را اعلام کرد. سپس، برای انتخاب هیئت رئیسه رأی‌گیری شد و از بین اعضای حاضر در جلسه، آقایان سعید جمشیدی‌فرد به سمت رئیس، اصغر فرخ و اسفندیار گرشاسبی به سمت ناظران و خانم فاطمه پوریعقوبی به سمت منشی هیئت رئیسه مجمع انتخاب شدند.

اجرای دستور جلسه

ارائه گزارش شورای عالی

در آغاز، گزارش سالانه ۱۴۰۱-۱۴۰۲ انجمن حسابداران خبره ایران توسط کاظم وادی‌زاده رئیس شورای عالی ارائه شد.

پاسخ به پرسش‌های اعضا

پس از ارائه گزارش شورای عالی توسط کاظم وادی‌زاده، سیدمحمدباقر آبادی دبیرکل انجمن به جایگاه رفت و به پرسش‌های حاضران در جلسه پاسخ داد. عمده مباحث مطرح‌شده در این بخش، در زمینه روش شناسایی درآمد حق عضویت، تعداد اعضای فعال انجمن، رابطه مالی و کنترلی انجمن و مرکز آموزش حسابداران خبره (PACT) و نحوه تأمین منابع مالی مورد نیاز برای انجمن بود.

تصویب صورت‌های مالی

در ادامه، گزارش حسابرس مستقل و بازرس انجمن توسط رضا یعقوبی بازرس اصلی انجمن خوانده شد. سپس، در اجرای بند (۱) بخش (الف) ماده ۲۳ اساسنامه، صورت‌های مالی گروه (انجمن حسابداران خبره ایران و مرکز آموزش حسابداران خبره) و انجمن حسابداران خبره ایران برای سال منتهی به ۳۱ شهریور ۱۴۰۲ مشتمل بر گزارش و حساب درآمد و هزینه و ترازنامه سالانه انجمن به تصویب مجمع رسید (متن کامل صورت‌های مالی و گزارش سالانه انجمن حسابداران خبره ایران را می‌توانید از وبگاه انجمن به نشانی lica.ir دریافت کنید).

افزایش حق عضویت سالانه اعضا و ورودیه اعضای جدید

پس از تصویب صورت‌های مالی انجمن توسط اعضا، گزارش توجیهی شورای عالی برای پیشنهاد افزایش حق عضویت سالانه اعضا و ورودیه اعضای جدید ارائه شد. در این راستا، پیشنهاد نخست شورای عالی مبنی بر افزایش مبلغ

ورودیه و حق عضویت سالانه اعضای عادی انجمن از مبلغ ۴ میلیون ریال به مبلغ ۶ میلیون و ۵۰۰ هزار ریال به رأی گذاشته شد که به تصویب حاضران رسید.

روزنامه‌های کثیرالانتشار

در ادامه دستور جلسه مجمع، پس از رأی‌گیری از اعضای حاضر در جلسه، همانند سال‌های گذشته روزنامه‌های اطلاعات و دنیای اقتصاد به‌عنوان روزنامه‌های کثیرالانتشار برای انتشار آگهی‌های انجمن تعیین شد.

انتخابات شورای عالی و بازرسان

در پایان جلسه نیز، در اجرای ماده ۲۴ اساسنامه، پس از معرفی نامزدها، انتخابات اعضای اصلی و علی‌البدل شورای عالی و بازرسان اصلی و علی‌البدل انجمن انجام شد. سپس، جلسه شمارش آرای مأخوذه با حضور هیئت رئیسه مجمع، یک نفر از اعضای شورای عالی انجمن (امیر ابراهیم زاده)، دبیر کل انجمن (سیدمحمدباقر آبادی)، نمایندگان کاندیداهای محترم و شماری از همکاران دبیرخانه انجمن برگزار شد.

در نتیجه شمارش آرای مأخوذه به تعداد ۵۴۵ رأی مأخوذه، نامبردگان زیر به‌عنوان اعضای اصلی شورای عالی برای مدت سه سال انتخاب شدند:

آقایان

- یک محمود آل حبیب (۴۰۱ رأی)
- دو رحمت‌الله صادقیان (۳۵۳ رأی)
- سه محمد حسن فامیلی (۳۳۱ رأی)

و همچنین نامبردگان زیر نیز برای مدت یک سال به‌عنوان اعضای علی‌البدل شورای عالی انتخاب شدند:

آقایان/خانم

- یک مهدی مرادزاده فرد (۱۴۲ رأی)
- دو عادل ویسی (۳۳ رأی)
- سه پرستو کشاورز (۲۵ رأی)
- همچنین، نیما خوش اخلاق (با ۱۹۷ رأی) به‌عنوان بازرس اصلی و رضا یعقوبی (با ۱۲۶ رأی) به‌عنوان بازرس علی‌البدل به مدت یک سال انتخاب شدند.

نیما خوش اخلاق
(بازرس اصلی)

محمدحسن فامیلی
(عضو اصلی)

رحمت‌الله صادقیان
(عضو اصلی)

محمود آل جیب
(عضو اصلی)

منتخبان انتخابات اعضای اصلی و علی‌البدل شورای عالی و بازرسان اصلی و علی‌البدل انجمن حسابداران خبره ایران
مجمع عمومی عادی سالانه اعضا، سه شنبه ۲۴ بهمن ۱۴۰۲

انجمن: در یک نگاه *

■ کل اعضا: ۱۴,۴۳۳ نفر (اعضایی که برای ایشان کارت صادر شده است)

- عادی: ۱۳,۷۱۰ نفر (۹۵/۰۰ درصد)
- حسابدار مستقل خبره: ۷۲۳ نفر (۵/۰۰ درصد)
- حسابدار مدیریت خبره: ۱۱۵ نفر (کمتر از ۱ درصد)
- حسابدار مالی خبره: ۸۰ نفر (کمتر از ۱ درصد)

- اعضای مرد: ۱۱,۹۷۴ نفر (۸۲/۹۶ درصد)
- اعضای زن: ۲,۴۵۹ نفر (۱۷/۰۴ درصد)

- دارندگان کارشناسی: ۱۰,۵۷۰ نفر (۶۹/۶۸ درصد)
- دارندگان کارشناسی ارشد: ۴,۱۰۶ نفر (۲۸/۴۵ درصد)
- دارندگان دکتری: ۲۷۰ نفر (۱/۸۷ درصد)

■ استان‌های دارای بیش از ۱۰۰ عضو:

- تهران: ۹,۸۵۲ نفر (۶۸/۲۶ درصد)
- اصفهان: ۶۲۵ نفر (۴/۳۳ درصد)
- خراسان رضوی: ۵۲۰ نفر (۳/۶۰ درصد)
- البرز: ۴۷۷ نفر (۳/۳ درصد)
- آذربایجان شرقی: ۳۸۲ نفر (۲/۶۵ درصد)
- خوزستان: ۲۷۰ نفر (۱/۸۷ درصد)
- فارس: ۲۴۶ نفر (۱/۷ درصد)
- مازندران: ۲۲۵ نفر (۱/۵۶ درصد)
- گیلان: ۱۸۴ نفر (۱/۲۷۵ درصد)
- آذربایجان غربی: ۱۸۰ نفر (۱/۲۵ درصد)
- مرکزی: ۱۲۸ نفر (۰/۸۹ درصد)
- هرمزگان: ۱۲۸ نفر (۰/۸۹ درصد)
- یزد: ۱۲۴ نفر (۰/۸۶ درصد)
- دیگر استان‌ها (۱۸ استان): ۱,۹۰۲ نفر (۷/۵۶۵ درصد)

* آمار مربوط به اعضای انجمن همگی

تا تاریخ دی ۱۴۰۲ هستند.

۱۴.۴۳۳ عضو

انجمن حسابداران خبره ایران
(از همه استان‌های ایران)

عملکرد سال گذشته: در یک نگاه

پذیرش اعضای جدید

- ۱,۴۰۸ نفر (۱۰/۸ درصد افزایش)

۲ آزمون تخصصی برگزار شده

- آزمون حسابدار مالی خبره (CFA) - ۲۶ خرداد ۱۴۰۲
- آزمون حسابدار مالیاتی خبره - ۲۰ مرداد ۱۴۰۲

۸۰ کارگاه برگزار شده توسط انجمن

- ۶۵ کارگاه تخصصی رایگان به مدت ۱۸۷:۳۰ ساعت
- ۱۵ کارگاه تخصصی حضوری به مدت ۱۰۸ ساعت

۶ دوره تخصصی برگزار شده توسط انجمن

- دوره مشترک با انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران با عنوان مدیر مالی خبره CFO - دوره سوم
۲۵۰ ساعت
شروع دوره ۱۶ فروردین ۱۴۰۲
- دوره آفلاین راه‌های برقراری ارتباط مؤثر
۳/۵ ساعت
- دوره تهیه صورت‌های مالی تلفیقی به صورت حضوری -
۳۶ ساعت
شروع دوره ۳ آبان ۱۴۰۲
- گواهینامه حسابدار مالیاتی مشاغل خبره (CTAJ) دوره محور
۱۰۰ ساعت
- گواهینامه حسابدار کنترل داخلی (CICA) دوره محور
۱۷۵ ساعت
شروع دوره ۱۶ دی ۱۴۰۲
- دوره عملی و نظری نگارش حسابرسی براساس استانداردهای جدید با رویکرد حرفه‌ای و آزمون
۱۲ ساعت
شروع ۲۰ دی ۱۴۰۲

۵ گردهمایی برگزار شده توسط انجمن

- برگزاری نوبت اول و نوبت دوم مجمع عمومی سالانه با حضور ۵۴۰ نفر از اعضای انجمن در محل تالار الغدير ۲۷ دی ۱۴۰۱
- پنجاهمین سالگرد تأسیس انجمن حسابداران خیره ایران ۳ اسفند ۱۴۰۱
- جشن فارغ التحصیلی مدیر مالی خیره ۱۶ آبان ۱۴۰۲
- چهل و پنجمین همایش انجمن حسابداران خیره ایران با عنوان «مبارزه با تقلب، فساد و پولشویی» ۱۸ آذر ۱۴۰۲
- جشن روز حسابدار ۱۸ آذر ۱۴۰۲

- میزگرد با عنوان «حسابداران و آخرین تغییرات مالیاتی» ۱۲ شهریور ۱۴۰۲
- میزگرد با عنوان «چالش‌های زنان در حسابداری» ۲۲ مهر ۱۴۰۲
- میزگرد با عنوان «بررسی تغییرات آزمون حسابدار رسمی» ۲۱ آبان ۱۴۰۲
- میزگرد با عنوان «چالش‌های حسابداران در رعایت استانداردهای حسابداری طی فرایند تهیه و تنظیم صورت‌های مالی» ۱۵ آذر ۱۴۰۲
- میزگرد با عنوان «فردای حسابداری» ۱۵ آذر ۱۴۰۲
- میزگرد آنلاین با عنوان «بررسی شرایط صورت‌های مالی تلفیقی نمونه بررسی: رابطه انجمن و پکت» ۱۱ دی ۱۴۰۲

انتشارات انجمن ۱۳ کتاب منتشر شده

- اولین راهنمای جامع و کاربردی مالیاتی صاحبان مشاغل - چاپ دوم
- ارزیابی دوباره محافظه‌کاری در حسابداری
- راهنمای کاربردی مفاهیم پایه گزارشگری مالی
- از دفترداری تا بالاترین مقام مالی
- تاثیر شیوه‌های قدیمی کنترل در ارتش آمریکا بر شکل‌گیری و رشد کنترل‌های داخلی در واحدهای تجاری
- فناوری بلاک‌چین و آثار احتمالی آن بر حرفه، حسابرسی و اطمینان‌بخشی
- خطر تقلب در سازمان‌های دولتی و غیرانتفاعی
- سیر تحول تاریخی گزارش حسابرس مستقل در آمریکا
- قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان
- چاپ دوم کتاب «راهنمای کاربردی استاندارد درآمد عملیاتی حاصل از قرارداد با مشتریان»
- نسبت‌های مالی برای مدیران اجرایی
- کتاب الکترونیکی سیرتطور چهارچوب مفهومی گزارشگری مالی
- کتاب تحلیل صورت‌های مالی و ناشران CFA۲

۷ لایو اینستاگرامی برگزار شده پرسش و پاسخ در حوزه‌های حسابداری و حسابرسی

- مجموعه لایو شبانه با موضوع نظارت در حرفه حسابرسی فرهاد پناهی، منصور شمس احمدی
- مجموعه لایو شبانه با موضوع بررسی تغییرات آزمون حسابدار رسمی ابراهیم نوروزبیگی، غلامحسین دونانی، نیما خوش اخلاق، علی هدایتی

۱۱ میزگرد برگزار شده توسط انجمن

- میزگرد با عنوان «حسابداران و چالش‌های مالی» ۲۰ آذر ۱۴۰۱
- میزگرد با عنوان «مهم‌ترین تغییرات حوزه حسابداری و حسابرسی در سالی که گذشت» ۲۴ بهمن ۱۴۰۱
- میزگرد با عنوان «چالش‌های گزارش جدید حسابرسی» ۷ خرداد ۱۴۰۲
- میزگرد با عنوان «نظارت در حرفه حسابرسی» ۳۰ خرداد ۱۴۰۲
- میزگرد با عنوان «نحوه شناسایی درآمد بعد از تغییر استانداردهای مرتبط با آن» ۱۰ مرداد ۱۴۰۲

۴ کتاب در مرحله چاپ

- راهنمای اجرای فعالیتهای حسابرسی با تحلیل داده‌ها
- مسئولیتهای قانونی مدیران شرکتهای اقتصاد
- دیدگاهی راهبردی نسبت به هوش مصنوعی در حسابرسی، حسابداری قانونی و ارزش‌گذاری
- کتاب کنترل داخلی در پژوهش‌های حسابداری

۶ شماره منتشره شده مجله حسابدار

• ۶ شماره (به صورت الکترونیکی)

افتتاح کافه کتاب حسابداری

۱۲ برنامه کافه کتاب حسابداری

- جناب آقای سعید جمشیدی‌فرد؛ ۳۰ شهریور ۱۴۰۲
موضوع گفتگو: نظارت بر حرفه حسابرسی
- جناب آقای مهدی مرادزاده فرد؛ ۶ مهر ۱۴۰۲
موضوع گفتگو: چگونه استانداردهای حسابداری را بخوانیم
- جناب آقای احمد بیابانی؛ ۱۳ مهر ۱۴۰۲
موضوع گفتگو: چگونه قانون بخوانیم
- جناب آقای کاظم وادی‌زاده؛ ۲۰ مهر ۱۴۰۲
موضوع گفتگو: مزایا و معایب فعالیت به‌عنوان کارشناس رسمی دادگستری
- جناب آقای منصور شمس احمدی؛ ۲۷ مهر ۱۴۰۲
موضوع گفتگو: مدارک حرفه‌ای و نقش آن در پیشرفت حسابدار
- جناب آقای مهدی غریب؛ ۴ آبان ۱۴۰۲
موضوع گفتگو: سامانه مؤدیان
- جناب آقای امید فرجی؛ ۱۱ آبان ۱۴۰۲
موضوع گفتگو: حسابداری مدیریت

• جناب آقای سید مصطفی علوی؛ ۱۸ آبان ۱۴۰۲
موضوع گفتگو: دستورالعمل جدید حاکمیت شرکتی

• جناب آقای بهمن بنی‌مهد؛ ۲۵ آبان ۱۴۰۲
موضوع گفتگو: پژوهش در حسابداری

• جناب آقای حمیدرضا قجر؛ ۱۵ آذر ۱۴۰۲
موضوع گفتگو: کتاب‌خوانی و حسابداران

• جناب آقای دانیال محجوب؛ ۳۰ آذر ۱۴۰۲
موضوع گفتگو: استانداردهای تلفیق

• سرکار خانم حلیمه رحمانی؛ ۷ دی ۱۴۰۲
موضوع گفتگو: استانداردهای پایداری

۱ برنامه گفت و گوی حرفه‌ای

- موضوع: فساد و اختلاس‌های کشف شده اخیر و نقش، وظیفه و ریسک‌های متوجه حسابداران و حسابرسان؛
۲۵ آذر ۱۴۰۲
میهمان: جناب آقای کاظم وادی‌زاده

لیست کارگاه‌های رایگان برگزار شده در یک سال گذشته توسط انجمن حسابداران خبره ایران

در طی یک سال گذشته انجمن حسابداران خبره ایران تعداد ۶۵ کارگاه آموزشی معادل ۱۸۷ ساعت آموزش آنلاین را به صورت رایگان در اختیار تمام اعضای خود قرار داد و مجموعاً تعداد ۳۹,۱۴۲ نفر در این کارگاه‌ها ثبت نام و از این آموزش‌ها بهره‌مند شدند. این آموزش‌ها در حوزه‌های مختلف حسابداری، حسابرسی، قوانین، مالیاتی و مهارت‌های نرم به شرح جدول زیر می باشد.

ردیف	نام کارگاه	ساعت	تعداد افراد (ثبت نام)
۱	کارگاه آنلاین «نکات مهم در تهیه صورت جریان‌های نقدی»	۳	۲۳۵
۲	کارگاه آنلاین «هم نکات قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده»	۳	۳۵۱
۳	کارگاه آنلاین گزارشگری مالی میان دوره‌ای	۳	۳۶۴
۴	کارگاه آنلاین «نکات مهم در مالیات بر ارزش افزوده»	۳	۳۸۵
۵	کارگاه آنلاین گزارشگری مالی میان دوره‌ای	۳	۲۵۴
۶	کارگاه آنلاین «نکات مهم در حسابداری دارایی‌های نامشهود»	۳	۳۹۰
۷	کارگاه آنلاین «سامانه مؤدیان و پایانه‌های فروشگاهی»	۳	۵۲۰
۸	کارگاه آنلاین «بررسی تغییرات استانداردهای حسابداری ایران»	۲	۶۸۲
۹	کارگاه آنلاین «بررسی نحوه برخورد با تسعیر ارز در صورت‌های مالی طبق تغییرات استانداردهای حسابداری»	۳	۳۴۵
۱۰	کارگاه آنلاین «بررسی استانداردهای حسابداری ۱۹ و ۳۸ و نکات مهم در تهیه صورت‌های مالی تلفیقی»	۵	۴۳۵
۱۱	کارگاه آنلاین «مهمترین نکات مالیاتی مرتبط با فرایند انبارگردانی»	۱	۴۳۰
۱۲	خدمات مالیات مشاغل	۳	۶۴۶
۱۳	تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی	۲	۶۹۳
۱۴	تغییرات گزارش حسابرس	۲	۶۸۷
۱۵	کاربرد نرم افزار Power BI در حسابداری	۲	۶۶۷
۱۶	انواع تقلب در صورت‌های مالی	۲	۶۶۹
۱۷	نکات مهم در تهیه صورت‌های مالی	۲	۶۹۹
۱۸	کارگاه آنلاین مهم ترین نکاتی که حسابرسان باید در خصوص فرایند انبارگردانی بدانند	۲	۴۷۸
۱۹	کارگاه آنلاین مهم ترین نکاتی که حسابداران باید در خصوص فرایند انبارگردانی بدانند	۳	۵۲۴
۲۰	حسابداری پیمانکاری طبق استانداردهای جدید	۲	۵۵۷

ردیف	نام کارگاه	ساعت	تعداد افراد (ثبت نام)
۲۱	کارگاه آنلاین «نکات مهم در تهیه صورت‌های مالی»	۲	۶۱۵
۲۲	کارگاه آنلاین «آموزش و تحلیل سامانه مؤدیان مالیاتی»	۳	۵۳۹
۲۳	بررسی تغییرات استانداردهای حسابداری ایران و مقایسه آن با استانداردهای بین‌المللی	۱	۵۵۰
۲۴	وظایف قانونی حسابداری	۲	۶۳۷
۲۵	کارگاه دو روزه آنلاین گزارش‌نویسی	۶	۶۸۳
۲۶	نکات مهم در تهیه صورت سود و زیان	۳	۶۷۵
۲۷	سامانه مؤدیان و پایانه‌های فروشگاهی	۳	۶۹۲
۲۸	شیوه‌های تأمین مالی بازار سرمایه	۳	۶۸۴
۲۹	۱- مجموعه آموزش‌های مرتبط با سامانه مؤدیان و پایانه‌های فروشگاهی	۳	۵۴۲
۳۰	۲- مجموعه آموزش‌های مرتبط با سامانه مؤدیان و پایانه‌های فروشگاهی	۳	۵۹۲
۳۱	۳- مجموعه آموزش‌های مرتبط با سامانه مؤدیان و پایانه‌های فروشگاهی	۳	۶۸۰
۳۲	۴- مجموعه آموزش‌های مرتبط با سامانه مؤدیان و پایانه‌های فروشگاهی	۳	۶۱۴
۳۳	۵- مجموعه آموزش‌های مرتبط با سامانه مؤدیان و پایانه‌های فروشگاهی	۳	۶۳۷
۳۴	۶- مجموعه آموزش‌های مرتبط با سامانه مؤدیان و پایانه‌های فروشگاهی	۳	۷۰۶
۳۵	۷- مجموعه آموزش‌های مرتبط با سامانه مؤدیان و پایانه‌های فروشگاهی	۳	۶۸۷
۳۶	مجموعه کارگاه‌های تکمیل و ارسال اظهارنامه کارگاه اول: سامانه مؤدیان و پایانه‌های فروشگاهی	۳	۶۰۴
۳۷	مجموعه کارگاه‌های تکمیل و ارسال اظهارنامه کارگاه دوم: قوانین و مقررات مربوط به مالیات مشاغل و نحوه تکمیل اظهارنامه مالیاتی مشاغل	۳	۵۸۷
۳۸	مجموعه کارگاه‌های تکمیل و ارسال اظهارنامه کارگاه سوم: نحوه تکمیل و ارسال گزارشات فصلی	۳	۵۸۶
۳۹	مجموعه کارگاه‌های تکمیل و ارسال اظهارنامه کارگاه چهارم: نحوه تکمیل و ارسال اظهارنامه مالیاتی اشخاص حقوقی	۳	۶۱۳
۴۰	مجموعه کارگاه‌های تکمیل و ارسال اظهارنامه کارگاه پنجم: نحوه تکمیل و ارسال مالیاتی اشخاص	۳	۶۰۱
۴۱	مجموعه کارگاه‌های تکمیل و ارسال اظهارنامه کارگاه ششم: تشریح نکات قانون دائمی ارزش افزوده	۲	۶۰۶
۴۲	مجموعه کارگاه‌های تهیه صورت‌های مالی - ۱ - یادداشت‌های توضیحی	۲	۷۵۵

ردیف	نام کارگاه	ساعت	تعداد افراد (ثبت نام)
۴۳	مجموعه کارگاه‌های تهیه صورت‌های مالی - ۲- تجزیه و تحلیل	۲:۳۰	۷۴۰
۴۴	مجموعه کارگاه‌های تهیه صورت‌های مالی - ۳- صورت وضعیت مالی	۳	۷۲۳
۴۵	مجموعه کارگاه‌های تهیه صورت‌های مالی - ۴- صورت سود و زیان جامع	۳	۷۳۱
۴۶	مجموعه کارگاه‌های تهیه صورت‌های مالی - ۵- صورت جریان‌های نقدی	۳	۷۳۵
۴۷	مجموعه کارگاه‌های تهیه صورت‌های مالی - ۶- صورت سود و زیان	۳	۷۴۵
۴۸	تغییرات استانداردهای مرتبط با گزارش حسابرس	۳	۵۰۰
۴۹	کارگاه آنلاین «بررسی جامع و کامل استاندارد ۸، موجودی کالا و نحوه محاسبه بهای تمام شده موجودی‌ها در شرکت‌های تولیدی، بازرگانی و خدماتی»	۶	۶۰۰
۵۰	کارگاه آنلاین نکات کاربردی مرتبط با پیمان‌ها و حسابداری پیمانکاری	۳	۶۳۱
۵۱	مجموعه کارگاه‌های آموزش عملی تهیه صورت‌های مالی تلفیقی ۴ جلسه متوالی	۱۲	۶۸۱
۵۲	کارگاه آنلاین بررسی سامانه مؤدیان	۳	۷۴۰
۵۳	کارگاه آنلاین نکات کاربردی مرتبط با مالیات مشاغل	۳	۶۳۰
۵۴	کارگاه آنلاین نکات کاربردی در تکمیل اظهارنامه مالیاتی	۳	۶۴۵
۵۵	کارگاه آنلاین «کاربرد هوش مصنوعی در حسابداری»	۳	۶۷۴
۵۶	کارگاه آنلاین «آیین دادرسی کیفری برای حسابداری و حسابرسان»	۳	۵۴۴
۵۷	کارگاه آنلاین «مسئولیت‌های قانونی حسابداران»	۳	۶۵۵
۵۸	آشنایی با استانداردهای حسابداری شماره ۴۳ «درآمد عملیاتی حاصل از قرارداد با مشتریان»	۳	۶۶۳
۵۹	حسابداری سربار در محاسبه بهای تمام شده	۳	۶۱۶
۶۰	کارگاه آنلاین «نکات کاربردی در تهیه صورت وضعیت مالی»	۳	۷۳۱
۶۱	کارگاه آنلاین «نکات مهم قانون تجارت برای حسابداران»	۳	۷۲۵
۶۲	کارگاه آنلاین «مهارت‌های نرم برای حسابداران: مدیریت استرس»	۳	۶۶۰
۶۳	کارگاه آنلاین «نکات مهم در تهیه صورت جریان‌های نقدی»	۳	۶۳۳
۶۴	کارگاه آنلاین «آشنایی با صورت‌های مالی شرکت‌های خارجی و مقایسه استانداردهای حسابداری ایران و IFRS»	۳	۶۵۷
۶۵	کارگاه آنلاین «کاربرد داده کاوی و علم داده در حسابداری»	۳	۵۸۷
		۱۸۷:۳۰	۱۴۲.۳۹

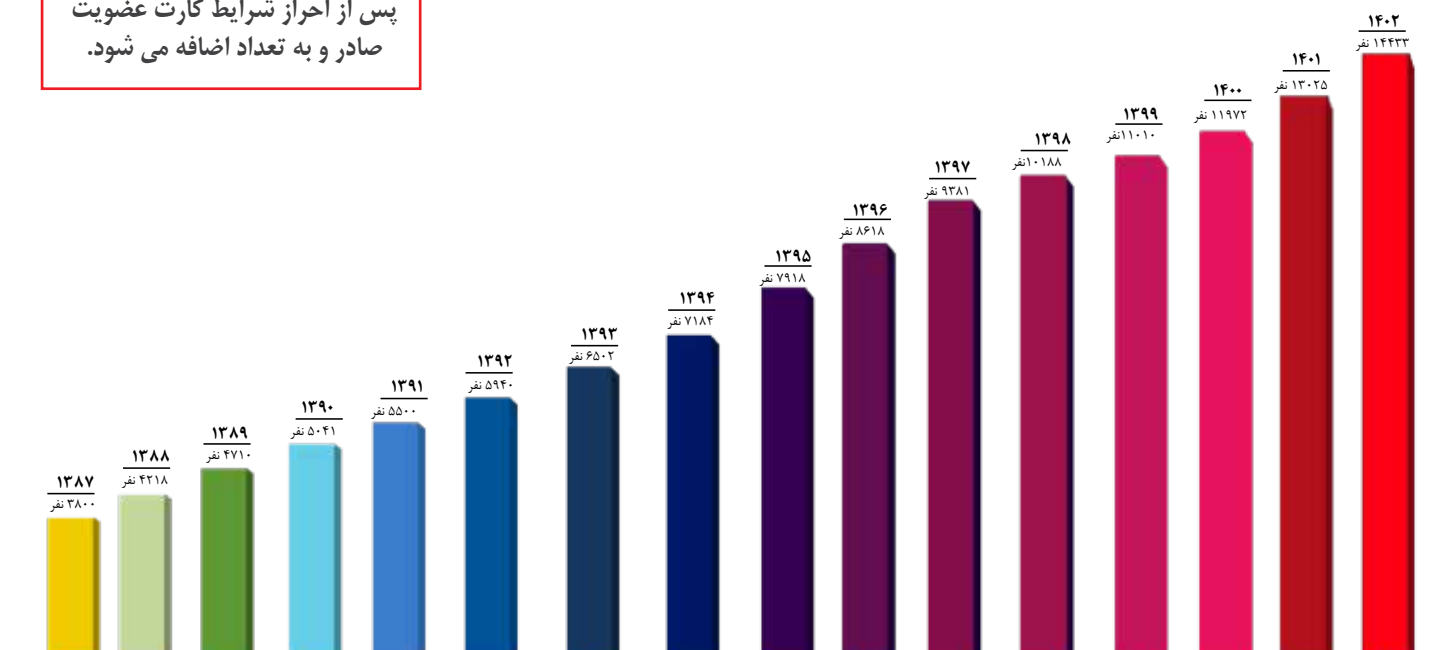
پذیرش اعضای عادی و حسابداران مستقل (تا دی ۱۴۰۲)

روند پذیرش اعضای عادی و حسابداران مستقل طی سالهای گذشته در نمایه و نمودار زیر نمایش داده شده است. همان گونه که ملاحظه می شود در سال مورد گزارش نیز در زمینه پذیرش اعضای عادی شاهد رشد مناسبی نسبت به گذشته بوده ایم.

پذیرش اعضاء طی یازده سال گذشته											
۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	
۵۹۴۰	۶۵۰۲	۷۱۸۴	۷۹۱۸	۸۶۱۸	۹۳۸۱	۱۰۱۸۸	۱۱۰۱۰	۱۱۹۷۲	۱۳۰۲۵	۱۴۴۳۳	اعضای انجمن (نفر)
۴۴۰	۵۶۲	۶۸۲	۷۳۴	۷۰۰	۷۳۶	۸۰۷	۸۲۲	۹۶۲	۱۰۵۳	۱۴۰۸	افزایش اعضاء نسبت به سال قبل (نفر)
%۸	%۱۰	%۱۰	%۱۰	%۹	%۸.۸۵	%۸.۶	%۸.۱	%۸.۷۴	%۸.۷۹	%۱۰.۸	افزایش اعضاء نسبت به سال قبل (درصد)
(%۴)	%۲۸	%۲۱	%۸	(%۵)	%۵	%۱۰	%۲	%۱۷	%۹.۴۶	%۳۳.۷۱	افزایش (کاهش) اعضاء پذیرفته شده نسبت به سال قبل (درصد)
۴۶۸	۵۱۷	۵۵۱	۵۸۱	۶۰۱	۶۲۰	۶۳۸	۶۴۴	۶۴۴	۶۸۱	۷۲۳	حسابداران مستقل (نفر)
۲۶	۴۹	۳۴	۳۰	۲۰	۱۹	۱۸	۶	۰	۳۷	۴۲	افزایش حسابداران مستقل نسبت به سال قبل (نفر)
(%۱۶)	%۸۸	(%۳۱)	(%۱۲)	(%۳۳)	(%۵)	(%۵)	(%۶۷)	(%۱۰۰)	%۱۰۰	%۱۳.۵۱	افزایش (کاهش) حسابداران مستقل پذیرفته شده نسبت به سال قبل (درصد)

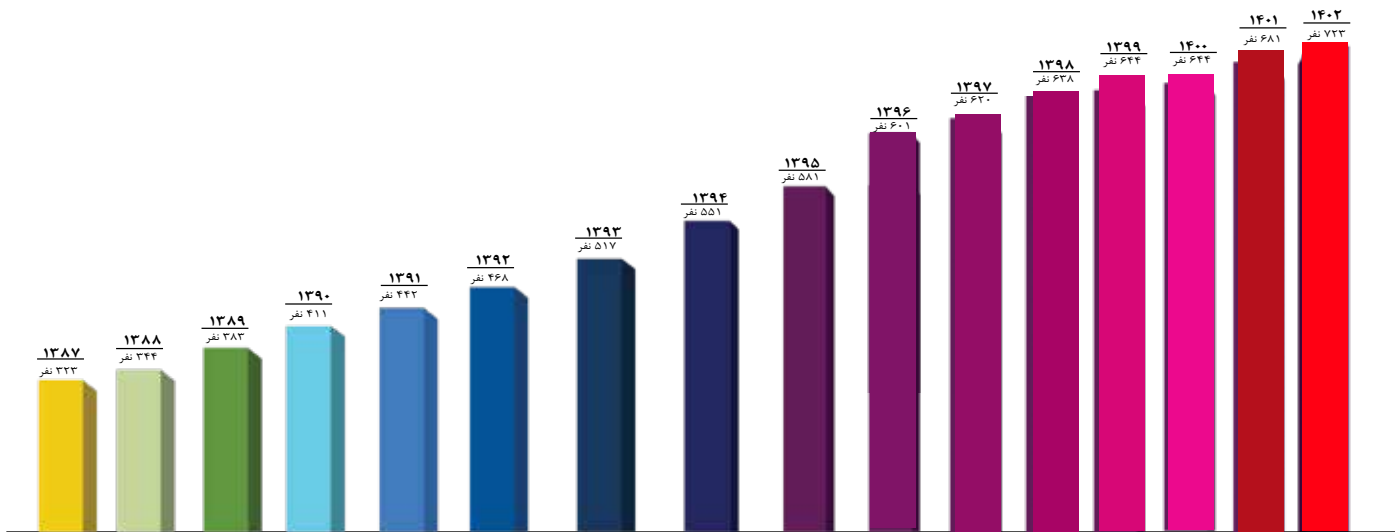
حدود ۵۰۰ پرونده در مرحله رسیدگی جهت احراز شرایط عضویت هستند.

پس از احراز شرایط کارت عضویت صادر و به تعداد اضافه می شود.

شماره اعضای انجمن در شانزده سال گذشته

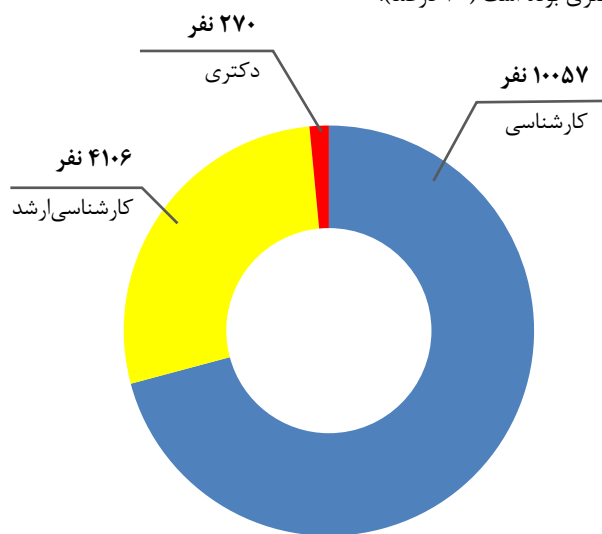

شمار حسابداران مستقل در شانزده سال گذشته

ترکیب تحصیلات اعضای (دی ۱۴۰۲)

ترکیب تحصیلات اعضای انجمن در نمایه و نمودار زیر نمایش داده شده است. مهم‌ترین نکات قابل اشاره در این ارتباط به شرح زیر هستند:

- بیشتر اعضای انجمن از بین دارندگان مدرک تحصیلی کارشناسی هستند (۶۹.۶۸ درصد)
- بیشترین درصد افزایش اعضاء نسبت به سال گذشته مربوط به اعضای دارای مدرک دکتری بوده است (۲۰ درصد).

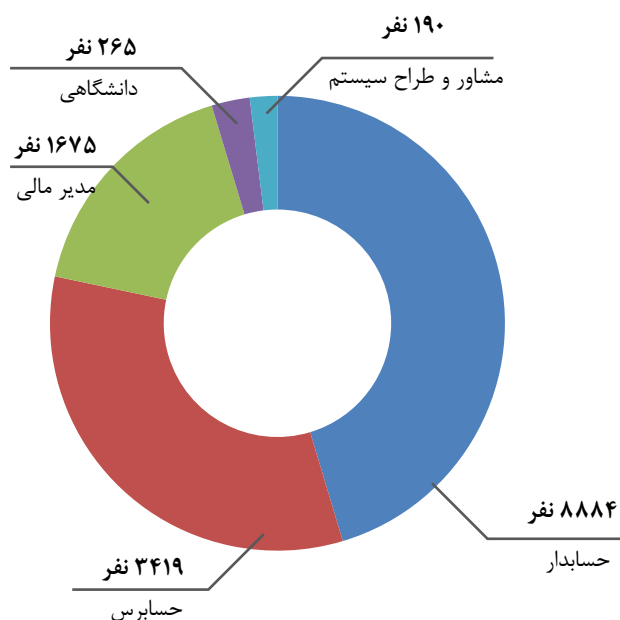

ترکیب تحصیلات اعضاء				
تحصیلات	سال ۱۴۰۲		تعداد	درصد از کل
	افزایش نسبت به سال قبل	درصد		
	درصد	تعداد		
کارشناسی	۱۰.۹۴	۹۹۲	۱۰۰۵۷	۶۹.۶۸
کارشناسی ارشد	۹.۹۳	۳۷۱	۴۱۰۶	۲۸.۴۵
دکتری	۲۰	۴۵	۲۷۰	۱.۸۷
جمع	۱۰.۸۱	۱۴۰۸	۱۴۴۳۳	۱۰۰

ترکیب شغلی اعضا (دی ۱۴۰۲)

ترکیب شغلی اعضای انجمن در نمایه و نمودار زیر نمایش داده شده است. مهم‌ترین نکات قابل اشاره در این ارتباط به شرح زیر هستند:

- اعضای انجمن ترکیب متنوعی از افراد شاغل در زمینه‌های گوناگون حسابداری هستند. از این نظر، انجمن حسابداران خبره ایران یک انجمن حرفه‌ای مادر و فراگیر به شمار می‌آید. به عبارت دیگر، اعضای انجمن شاغلان زمینه‌های گوناگون حسابداران در ایران را نمایندگی می‌کنند.

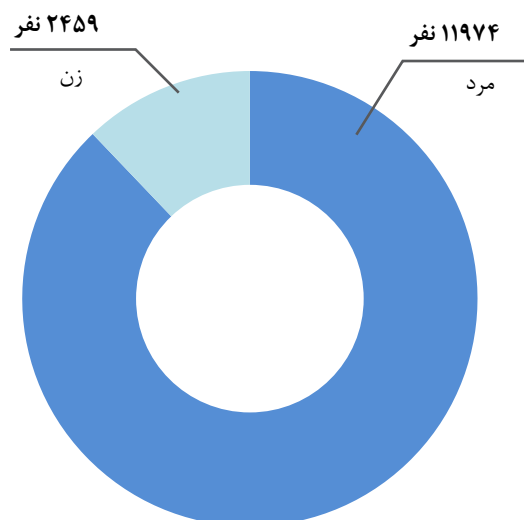
شغل	سال ۱۴۰۲	
	تعداد	درصد از کل
حسابدار	۸۸۸۴	۶۱.۵۵
حسابرس ^۰	۳۴۱۹	۲۳.۶۹
مدیر مالی	۱۶۷۵	۱۱.۶
دانشگاهی	۲۶۵	۱.۸۴
مشاور و طراح سیستم	۱۹۰	۱.۳۲
جمع	۱۴۴۳۳	۱۰۰

*: شامل ۱۲۲۹ عضو جامعه حسابداران رسمی ایران (حسابدار رسمی)

ترکیب جنسیتی اعضا (دی ۱۴۰۲)

ترکیب جنسیتی اعضای انجمن در نمایه و نمودار زیر نمایش داده شده است. مهم‌ترین نکات قابل اشاره در این ارتباط به شرح زیر هستند:

- اکثر قابل ملاحظه اعضای انجمن (۸۲.۹۶ درصد) از بین مردان هستند.

جنسیت	سال ۱۴۰۲	
	تعداد	درصد از کل
مرد	۱۱۹۷۴	۸۲.۹۶
زن	۲۴۵۹	۱۷.۰۴
جمع	۱۴۴۳۳	۱۰۰

پراکندگی جغرافیایی اعضا (دی ۱۴۰۲)

پراکندگی جغرافیایی اعضای انجمن در نمایه و نقشه زیر نمایش داده شده است. مهم‌ترین نکات قابل اشاره در این ارتباط به شرح زیر هستند:

- همه استان‌های ایران اعضای را در انجمن دارند. از این نظر، انجمن حسابداران خبره ایران به واقع یک انجمن ملی به گستردگی پهنه ایران زمین است.
- ۶۸/۲۶ درصد اعضای انجمن از تهران و ۳۱/۷۴ درصد از مابقی استان‌های دیگر ایران هستند.
- بیشترین شمار پذیرش اعضای در انجمن طی سال گذشته از استان‌های تهران، اصفهان، خراسان رضوی، البرز و آذربایجان شرقی بوده است.
- بیشترین درصد افزایش اعضا نسبت به سال گذشته مربوط به استان‌های کرمان، سیستان و بلوچستان، چهارمحال بختیاری، زنجان، اردبیل، فارس، گلستان، قزوین، قم، آذربایجان غربی، کردستان و گیلان بوده است.
- در سال گذشته از همه استان‌های کشور پذیرش اعضای جدید داشته‌ایم.

ردیف	استان	سال ۱۴۰۲			
		تعداد	درصد	افزایش نسبت به سال قبل	
				تعداد	درصد
۱	آذربایجان شرقی	۳۸۲	۲.۶۵	۲۹	۸.۲۲
۲	آذربایجان غربی	۱۸۰	۱.۲۵	۲۰	۱۲.۵
۳	اردبیل	۷۰	۰.۴۸	۱۱	۱۸.۶۴
۴	اصفهان	۶۲۵	۴.۳۳	۵۹	۱۰.۴۲
۵	البرز	۴۷۷	۳.۳	۶۲	۱۴.۹۴
۶	ایلام	۲۵	۰.۱۷	۱	۰.۱۷
۷	بوشهر	۶۳	۰.۴۴	۸	۱۴.۵۴
۸	تهران	۹۸۵۲	۶۸.۲۶	۹۵۴	۱۰.۷۲
۹	خراسان جنوبی	۳۹	۰.۲۷	۵	۱۴.۷
۱۰	خراسان رضوی	۵۲۰	۳.۶	۴۱	۸.۶
۱۱	خراسان شمالی	۱۹	۰.۱۳	۰	.
۱۲	خوزستان	۲۷۰	۱.۸۷	۱۶	۶.۳
۱۳	زنجان	۶۴	۰.۴۴	۹	۱۶.۴
۱۴	سمنان	۵۷	۰.۳۹۵	۹	۱۸.۷۵
۱۵	سیستان و بلوچستان	۳۳	۰.۲۳	۶	۲۲.۲۲
۱۶	فارس	۲۴۶	۱.۷۰۵	۴۴	۲۱.۷۸
۱۷	قزوین	۹۴	۰.۶۵	۴	۴.۴
۱۸	قم	۶۸	۰.۴۷	۹	۱۵.۲۵
۱۹	گلستان	۸۷	۰.۶	۳	۳.۵۷
۲۰	گیلان	۱۸۴	۱.۲۷۵	۱۳	۷.۶
۲۱	لرستان	۵۸	۰.۴	۳	۵.۴
۲۲	مازندران	۲۲۵	۱.۵۶	۱۶	۷.۶
۲۳	مرکزی	۱۲۸	۰.۸۹	۶	۴.۹
۲۴	هرمزگان	۱۲۸	۰.۸۹	۱۴	۱۲.۳
۲۵	همدان	۶۳	۰.۴۴	۶	۱۰.۵۲
۲۶	کردستان	۷۲	۰.۵	۹	۱۴.۲۸
۲۷	کرمان	۱۵۵	۱.۰۷	۳۱	۲۵
۲۸	کرمانشاه	۷۳	۰.۵۱	۴	۵.۸
۲۹	کهگیلویه و بویراحمد	۳۱	۰.۲۲	۱	۳.۳۳
۳۰	یزد	۱۲۴	۰.۸۶	۱۱	۹.۷۳
۳۱	چهارمحال بختیاری	۲۱	۰.۱۴۵	۴	۱۹.۰۴
جمع	جمع کل	۱۴۴۳۳	۱۰۰	۱۴۰۸	

انجمن حسابداران خبره ایران به‌عنوان قدیمی‌ترین انجمن حسابداری حرفه‌ای با عضویت در «فدراسیون بین‌المللی حسابداران (IFAC)» و با داشتن نزدیک به ۱۳۰۰۰ عضو از سراسر کشور به‌عنوان بزرگترین نهاد حسابداری ایران، آمادگی خود را به پذیرش همکاری و دریافت آگهی تبلیغاتی در وبگاه این انجمن (با دامنه <https://iica.ir>)، که به استناد رتبه‌بندی الکسا و گوگل، در جایگاه پربازدیدترین وبگاه در بین وبگاه‌های نهادهای حسابداری ایران قرار دارد، به ویژه در «کلیپ‌های آموزشی مربوط به حسابداری» که در صفحات اینستاگرام و کانال تلگرام انجمن منتشر می‌شوند، اعلام می‌دارد.

لذا خواهشمند است در صورت تمایل به درج سفارش آگهی تبلیغاتی مورد نظر یا ثبت هرگونه همکاری در هر یک از بخش‌های مذکور نسبت به اعلام درخواست از طریق ایمیل bsafarynejad@yahoo.com یا تلگرام به شماره ۰۹۳۵۵۱۴۳۹۳۶ مبادرت فرمایید تا بلافاصله نسبت به پیگیری انجام سایر مراحل مربوطه اقدام شود.

با تشکر

صفری نژاد_سازمان آگهی‌های انجمن حسابداران خبره ایران

همکاران
سیستم

ننماران سیستم
shomaran system

چالش‌های صنعت بیمه

در دوران بعد از تحریم و

اجرای IFRS17

مهم است اما در صنعت بیمه با وجود الزام سازمان بورس به تهیه صورت‌های مالی طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، اقدامات اساسی جهت پیاده‌سازی IFRS تاکنون انجام نشده است و شرکت‌های بیمه به سمت اجرا نرفته‌اند؛ که این امر نشان‌دهنده چالش‌ها و پیچیدگی‌هایی در به‌کارگیری استانداردهای بین‌المللی در صنعت بیمه است. گرچه پیاده‌سازی استانداردهای

مقدمه

از آنجا که شرکت‌های بیمه از نهادهای مهم در بازار سرمایه است و نقش مؤثری در توسعه اقتصادی کشور دارند، رعایت استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی^۱ برای این شرکت‌ها، حیاتی است و می‌تواند گامی در جهت تعامل هرچه بیشتر صنعت بیمه ایران با صنعت بیمه جهان باشد. بنابراین آمادگی شرکت‌های بیمه برای این مسئله بسیار

نظر علی صلاحی نژاد طوبی حقیقت

و IFRS، عدم صلاحیت و تخصص برای درک و تفسیر استانداردهای بین‌المللی، عدم حمایت مدیران ارشد شرکت جهت پیاده‌سازی IFRS، عدم وجود نقشه راه برای برنامه‌ریزی دقیق و منسجم جهت اجرا و اقدام، عدم وجود فرایند سیستماتیک، جهت جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات، عدم ترجمه دقیق استاندارد بین‌المللی ۱۷، وجود قضاوت و برآوردهای ذهنی همچون ارزش منصفانه در تهیه اطلاعات بیمه‌ای و پیچیدگی‌های خاص IFRS17، پذیرش استانداردهای بین‌المللی، تصمیمی بسیار استراتژیک و حیاتی است که مستلزم سطح بالایی از آموزش، صلاحیت و تخصص برای درک، تفسیر و کاربرد استانداردهای یاد شده است که کارآمدی و توانمندسازی مجریان پروژه را می‌طلبد که باید سطح دانش این افراد را بالا برد و آموزش‌ها باید به‌صورت عملی به تمامی اعضا ارائه شود و فقط به جنبه نظری پرداخته نشود (موفق و همکاران، ۱۳۹۹).

در حالت کلی، تدوین نقشه راه با شناخت مدیران از منافع اجرای IFRS و جلب حمایت آنها از تیم اجرایی، شناسایی مغایرت‌های موجود میان گزارشگری مالی فعلی شرکت‌های بیمه و IFRS و رفع شکاف‌های احتمالی، تهیه رویه‌های حسابداری مرتبط با هر یک از اقلام صورت‌های مالی، تقویت سیستم‌های کنترل داخلی شرکت، آموزش پرسنل و جذب حسابداران خبره در زمینه IFRS، وجود سیستم‌های تهیه و تجهیز سیستم‌های فناوری اطلاعات و به‌کارگیری نرم افزارهای مالی مناسب، استفاده از متخصصان و مشاوران خبره برای راهنمایی و رفع مشکلات احتمالی، استفاده از تجارب شرکت‌های موفق در پیاده‌سازی، نظارت درست توسط

بین‌المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷ چالش برانگیز است اما اگر به شیوه‌ای کارآمد، برنامه‌ریزی و مدیریت شود، قطعاً تبدیل استانداردهای ملی به بین‌المللی می‌تواند موجب بهبود اساسی در عملکرد واحد مالی و کارایی بهتر در استفاده از منابع موجود سازمان می‌شود. ضعف در سیستم‌های فناوری و منابع انسانی، مقررات سختگیرانه و پیچیدگی گزارشگری مالی، عدم هماهنگی مکانیزم‌های داخلی

دستگاه‌های ناظر از جمله بورس و بیمه مرکزی، پیاده‌سازی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS) تقریباً بر تمامی جنبه‌های سازمان از جمله سیستم‌های گزارشگری مالی، کنترل‌های داخلی، مالیات، نظام پاداش مدیریت، مدیریت نقدینگی و شفافیت اطلاعاتی تأثیر می‌گذارد. با اینکه بیشتر شرکت‌های بیمه در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران پذیرفته شده‌اند اما حرکت آنها به سمت IFRS خیلی کند و تدریجی است و برخلاف تمایل به تغییر نظام حسابداری به IFRS، توفیق‌ها رضایت‌بخش نیست. بر این اساس، در این مقاله، تلاش بر این است تا به بررسی چالش‌های صنعت بیمه بعد از تحریم و اجرای IFRS17 پرداخته شود.

بیان مسئله

۱) دلایل تحریم و عدم اجرای

IFRS17

موضوع تحریم IFRS17 به عدم اجرای استاندارد حسابداری بین‌المللی ۱۷ توسط برخی کشورها و سازمان‌ها اشاره دارد. IFRS17 استاندارد است که توسط هیئت استانداردهای حسابداری بین‌المللی^۲ برای صنعت بیمه تدوین شده است و در تاریخ اول ژانویه ۲۰۲۳ به‌طور رسمی به اجرا درآمده است. این استاندارد جایگزین IFRS4 خواهد شد و قوانین و مقررات جدیدی را برای حسابداری بیمه در سراسر جهان تعریف می‌کند. با این حال، برخی کشورها و سازمان‌ها تصمیم گرفته‌اند که اجرای IFRS17 را به تعویق بیندازند یا به‌طور کامل اجرای آن را لغو کنند. دلایل متعددی برای این تحریم وجود دارد که شامل موارد زیر می‌شود: (۱) پیچیدگی IFRS17: یک استاندارد بسیار پیچیده و جزئی است

که نیازمند تغییرات عمده در سیستم‌ها و فرایندهای حسابداری بیمه است. برخی سازمان‌ها معتقدند که اجرای این استاندارد به هزینه‌های بالا و تغییرات زمان‌بر منجر خواهد شد. (۲) ناکارآمدی: برخی از سازمان‌ها معتقدند که IFRS17 ناکارآمد است و قوانین و مقررات جدیدی را برای صنعت بیمه تعریف می‌کند که باعث مشکلات و محدودیت‌های جدید در عملکرد سازمان‌ها می‌شود. آنها معتقدند که استاندارد قبلی (IFRS4) کافی است و هیچ نیازی به تغییرات گسترده نیست. (۳) تأخیر در آمادگی: برخی سازمان‌ها هنوز آمادگی کافی برای اجرای IFRS17 را ندارند. آنها به دلیل مشکلات فنی، عدم آمادگی کارکنان و نیاز به زمان بیشتر برای آموزش و اجرای استاندارد، تصمیم به تعویق اجرای آن گرفته‌اند. (۴) تأثیر مالی: برخی سازمان‌ها نگران تأثیر مالی اجرای IFRS17 بر سودآوری و نتایج مالی خود هستند. آنها معتقدند که این استاندارد باعث کاهش سودآوری و افزایش هزینه‌ها خواهد شد (کی. پی. ام. جی، ۲۰۲۳).

در حقیقت، تحریم یا عدم اجرای استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷ موضوعی است که بررسی آن در کشورهای مختلف وجود دارد و در این مورد منابع متعددی نیز در دسترس است.

عدم اجرای آن در یک کشور می‌تواند به دلایل متعددی برگردد که گاهی اوقات می‌تواند ناشی از عوامل سیاسی، اقتصادی یا حقوقی باشد. یکی از اصلی‌ترین عواملی که می‌تواند منجر به تحریم IFRS17 شود، عدم آمادگی تأسیسات حسابداری و سازمان‌های نظارتی در کشور مربوطه است. این استاندارد برای اجرای مؤثر، نیازمند بزرگی شبکه تأسیسات حسابداری و نظام حسابداری قوی است. در صورتی که یک کشور آمادگی لازم را برای اجرای این استاندارد نداشته باشد، ممکن است سازمان‌های بین‌المللی حسابداری نتوانند با اطمینان کامل به صحت و قابل اعتماد بودن گزارش‌های مالی شرکت‌های تحت نظر این کشور اکتفا کنند. عوامل سیاسی نیز ممکن است نقش مهمی در تحریم IFRS17 داشته باشند. تصمیمات سیاسی و سیاست‌های دولتی می‌توانند به شکلی مثبت یا منفی بر اجرای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی تأثیر بگذارند. برخی از کشورها به دلایلی ممکن است تنها به استفاده از استانداردهای حسابداری و حسابداری داخلی تمایل داشته باشند و عدم اجرای استانداردهای بین‌المللی را ترجیح دهند. عامل دیگری که موجب تحریم IFRS17 شده است و حتی در برخی موارد احتمال عملیات کپی‌برداری غیرقانونی از این

استاندارد را دارد، عوامل قانونی است. شاید قوانین و مقررات حسابداری و حسابداری در یک کشور به شکلی باشد که اجرای استانداردهای بین‌المللی، مزیت نداشته باشد و حتی ممکن است به طُرق غیرقانونی و بازتعریف شده ایجاد شود. برخی کشورها، به دلایل مختلف مانند انتقال تکنولوژی یا حفظ استقلال ملی، از اجرای استانداردهای بین‌المللی خودداری می‌کنند و قوانین و مقررات داخلی را در حوزه گزارشگری مالی پیش می‌گیرند. علاوه بر آن، تفاوت‌ها در قوانین مالیاتی نیز می‌تواند به تحریم یا عدم اجرای IFRS17 منجر شود. گاهی اوقات قوانین مالیاتی در یک کشور به گونه‌ای تغییر می‌کند که با استانداردهای حسابداری بین‌المللی هماهنگی ندارد. این می‌تواند مشکلاتی در گزارشگری مالی و حسابداری شرکت‌های بیمه ایجاد کند و از اجرای IFRS17 در آن کشور بازداری کند. منابع قانونی کشور نیز همواره باید با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی هماهنگ باشند تا اجرای این استانداردها ممکن شود. اگر قوانین کشور به شکلی باشد که با مفاهیم و ضوابط استاندارد IFRS17 در تضاد باشد، فرایند اجرا و پذیرش این استاندارد دچار مشکل می‌شود و احتمال تحریم آن در آن کشور افزایش می‌یابد (IFRS17، ۲۰۱۷).

بنابراین، عدم اجرای IFRS در این صنعت را می‌توان متأثر از عوامل مختلف دانست که به‌طور کلی چهار گروه عمده از چالش‌های مرتبط با پیاده‌سازی IFRS عبارتند از:

(۱) کسب دانش و تخصص لازم برای شناخت و به‌کارگیری این استانداردها (۲) ناهماهنگی این استانداردها با قوانین و مقررات فعلی

(۳) محدودیت‌های محیطی در استفاده از ارزش‌های منصفانه

(۴) نیاز به تغییرات گسترده در برخی حوزه‌های غیرحسابداری، نظیر تغییر در سامانه‌های اطلاعاتی، قراردادهای قانونی و عرفی، نگرش مدیریت و فرهنگ سازمانی (رضایی و راستگو، ۱۳۹۵)

۲) مفهوم ارزش منصفانه در IFRS17

یک مفهوم کلیدی که در استانداردهای بین‌المللی حسابداری مطرح است، بحث ارزش منصفانه^۲ است. این مفهوم به ارزشی اشاره دارد که دو طرف در یک معامله، به‌طور مستقل و با دسترسی به اطلاعات کامل، می‌توانند به آن دست یابند. در واقع، ارزش منصفانه یک مفهوم متعادل و بی‌طرفانه است که معاملات و انتقال‌های مالی را براساس ارزش واقعی و عادلانه تشخیص می‌دهد. این مفهوم مزایایی را به همراه دارد که به شرح زیر هستند:

(۱) **عدم اشتباه:** ارزش منصفانه تضمین می‌کند که اطلاعات مالی در یک معامله یا انتقال مالی، صحیح و دقیق باشد. این امر مانع از اشتباهات یا افترا در

گزارش‌های مالی می‌شود.

(۲) **شفافیت:** ارزش منصفانه، تشویق به شفافیت و انتشار اطلاعات دقیق درباره ارزش دارایی‌ها و بدهی‌ها می‌کند. این امر به سهامداران و دیگر علاقه‌مندان اطمینان می‌دهد که اطلاعات مالی به درستی گزارش شده است.

(۳) **قابلیت مقایسه:** ارزش منصفانه امکان مقایسه آسان و عادلانه از دارایی‌ها و بدهی‌ها در دسترسی دارد. این امر به تصمیم‌گیری‌های اقتصادی و مالی کمک می‌کند.

(۴) **پیش‌بینی بهتر:** ارزش منصفانه به اطلاعات مالی ارتباط مستقیم با ارزش وضعیت مالی و نتایج عملکرد آینده دارد و در پیش‌بینی بهتر و مطابقت با شرایط وضعیت مالی کمک می‌کند.

۵) اصول اخلاقی: مفهوم ارزش منصفانه تطابق با اصول اخلاقی حسابداری دارد. این مفهوم مانع از سوداگری و تعدیل ترازنامه می‌شود.

۶) معاملات مالی: ارزش منصفانه در معاملات مالی و جذب منابع مالی جدید برای شرکت‌ها نقش اساسی ایفا می‌کند. این ارزش به مؤسسات مالی اطمینان می‌دهد که ارزش واقعی دارایی‌ها و بدهی‌ها تشخیص داده می‌شود (چهارچوب مفهومی گزارشگری مالی، ۲۰۱۸).

۳) عوامل مؤثر بر چالش‌های کیفیت افشای مؤسسات بیمه بازرگانی در ایران

بر این اساس، عوامل مختلفی می‌تواند بر چالش‌های کیفیت افشای مؤسسات بیمه بازرگانی در ایران با تمرکز بر استانداردهای IFRS تأثیرگذار باشد که این عوامل عبارتند از:

۱) عوامل سازمانی و نبود منابع آموزشی و تخصص کافی: نبود منابع آموزشی مناسب و تخصص کافی در حوزه استانداردهای بین‌المللی ممکن است باعث چالش‌هایی در اجرای آنها شود. سازمان‌های بیمه بازرگانی ممکن است با چالش‌های داخلی روبرو شوند که می‌تواند بر کیفیت افشای مالی تأثیر بگذارد. برخی از این عوامل شامل نبود منابع کافی برای آموزش و اجرای استانداردها، ناکارآمدی سیستم‌های حسابداری و گزارشگری، کمبود نیروی کار متخصص و عدم همکاری میان دپارتمان‌های داخل سازمان می‌شوند.

۲) عوامل فرهنگی: عوامل فرهنگی مانند نگرش‌ها و اعتقادات مردم و سازمان‌ها نسبت به استانداردهای بین‌المللی می‌توانند تأثیرگذار باشند. فرهنگ

سازمانی و ارزش‌های ایجاد شده در مؤسسات بیمه می‌تواند بر نحوه افشای اطلاعات مالی تأثیر بگذارد. مؤسساتی که تمرکز بیشتری بر الزامات شفافیت و شناخته شدن دارند، احتمالاً تمایل بیشتری به ارائه اطلاعات درست و جامع داشته باشند.

۳) عوامل قانونی و نظامی: تطبیق با استانداردهای IFRS به منظور کیفیت افشای مالی ممکن است با موانع قانونی و نظامی روبرو شود. مثلاً، در دستورالعمل‌های محلی بیمه که به‌عنوان قانون کنترل بیمه مورد استفاده قرار می‌گیرد، ممکن است مقرراتی وجود داشته باشد که با الزامات IFRS در تضاد باشد.

۴) عوامل مالی و اقتصادی: شرایط مالی و اقتصادی ممکن است بر توانایی مؤسسات بیمه در تأمین منابع مالی برای اجرای مناسب استانداردها تأثیر بگذارد. در مواردی که مؤسسات با مشکلات مالی روبرو هستند، احتمالاً منابع کافی برای آموزش پرسنل و به‌روزرسانی سیستم‌های حسابداری ندارند، که این امر می‌تواند به کاهش کیفیت افشای مالی منجر شود.

۵) عوامل تحلیلی و تفسیری: عوامل تحلیلی و تفسیری می‌توانند در واکنش به افشای مالی اثر بگذارند. این عوامل شامل نحوه ارزیابی و تفسیر اطلاعات مالی توسط مخاطبین هستند. به‌عنوان مثال، در بعضی موارد، می‌توان تفسیر خلاف واقعیت یا نامعتبر بودن اطلاعات مالی را به‌دلیل استفاده از روش‌های تخمینی در جایگزینی روش‌های مستقیم به شمار آورد (سعیدی و دوانی، ۲۰۱۹).

۶) عوامل سیاسی: در اجرای استاندارد حسابداری بین‌المللی معمولاً به مشکلات و مسائلی اشاره دارند که به‌عنوان نتیجه

تداخل بین سیاست‌ها و تصمیمات سیاسی و اجرای استانداردهای حسابداری بین‌المللی پیش می‌آیند. این چالش‌ها ممکن است به دلیل تضاد میان مقررات محلی و استانداردها، تأخیر در تصویب و اجرای استانداردها یا تداخل‌های سیاسی میان کشورها و نهادهای بین‌المللی پیش آید. یکی از مهم‌ترین چالش‌های سیاسی در اجرای استانداردهای حسابداری بین‌المللی، تضاد میان مقررات محلی یک کشور و استانداردهای بین‌المللی است. بسیاری از کشورها مقررات حسابداری و مالی محلی خود را دارند که ممکن است با استانداردهای حسابداری بین‌المللی تعارض داشته باشند. این تضادها می‌توانند به تأخیر اجرای استانداردهای بین‌المللی منجر شوند و ابهام‌ها درباره روند تطابق با این استانداردها ایجاد کنند. یک مثال از چالش سیاسی می‌تواند تصمیم‌های کشورها در مورد تأخیر در اجرای یا اعمال تطابق با استانداردها باشد. برخی از کشورها ممکن است به دلیل عدم تمایل به تغییرات در قوانین حسابداری محلی خود یا فشارهای داخلی و خارجی، تصمیم به تأخیر در اجرای استانداردهای بین‌المللی بگیرند. این مسائل معمولاً از جمله چالش‌های

سیاسی در اجرای استانداردها هستند (نویس و پارکر، ۲۰۱۶).

۴) عوامل تأثیرگذار بر تشدید یا

تضعیف عدم اجرای IFRS17
عوامل وجود دارند که می‌توانند تأثیرگذار بر تشدید یا تضعیف عدم اجرای IFRS17 در برخی کشورها و سازمان‌ها باشند. برخی از این عوامل شامل موارد زیر می‌شوند:

۱) تأخیر در تجهیزات و فناوری: عدم دسترسی به تجهیزات و فناوری مدرن ممکن است باعث تأخیر در آمادگی برای اجرای IFRS17 شود. سازمان‌هایی که از نظر تکنولوژی به‌روز نیستند، ممکن است نتوانند به‌طور کامل از این استاندارد استفاده کنند.

۲) تأخیر در تأمین منابع مالی: اجرای IFRS17 نیازمند منابع مالی قابل توجهی است. برخی سازمان‌ها ممکن است نتوانند منابع مالی لازم را فراهم کنند و به دلیل تأخیر در تأمین این منابع، اجرای IFRS17 تعویق بیافتد.

۳) تفاوت‌های فرهنگی و حساسیت‌های محلی: تفاوت‌های فرهنگی و حساسیت‌های محلی: تفاوت‌های فرهنگی و حساسیت‌های محلی ممکن است باعث شود که برخی کشورها و سازمان‌ها از

تغییرات استاندارد حسابداری خودداری کنند. این تفاوت‌ها ممکن است باعث نشانه‌گذاری عدم اجرا شدن IFRS17 شوند.

۴) فشارهای صنعتی: برخی از صنایع بیمه ممکن است تحت فشارهای خاصی قرار دارند که ممکن است باعث تأخیر یا اجرای نادرست IFRS17 شوند. مثلاً صنعت بیمه عمر با چالش‌های مختلف از صنایع دیگر متفاوت است و ممکن است نیاز به راهکارهای خاص داشته باشد.

۵) مشکلات مرتبط با تعهدات قراردادی: برخی از سازمان‌ها ممکن است مشکلات و تعهدات قراردادی خاصی داشته باشند که باعث تعویق یا عدم اجرای کامل IFRS17 شوند.

۵) مؤلفه‌های مهم افشای جامع در صنعت بیمه با محوریت IFRS17

درباره افشای جامع در صنعت بیمه، به‌ویژه در پیاده‌سازی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS)، مؤلفه‌های مختلفی وجود دارد که به توضیحات دقیق و جامع در گزارش‌های مالی و سایر اطلاعات مرتبط با شرکت‌های بیمه اشاره دارند. مهم‌ترین مؤلفه‌های افشای جامع در این زمینه

می‌توانند عبارت باشند از:

(۱) افشای صحیح و جامع اطلاعات مالی:

شامل ارائه اطلاعات دقیق و کامل درباره وضعیت مالی، عملکرد مالی و جریان نقدی مؤسسات بیمه است.

(۲) افشای ریسک‌های مالی: شامل

ارائه اطلاعات درباره ریسک‌های مالی مؤسسات بیمه، از جمله ریسک‌های سرمایه‌گذاری، ریسک‌های بدهی و ریسک‌های نقدینگی.

(۳) افشای سیاست‌ها و روش‌های

حسابداری: شامل ارائه اطلاعات درباره سیاست‌ها و روش‌های حسابداری مورد استفاده در مؤسسات بیمه، از جمله تشریح روش‌های اندازه‌گیری، ارزش‌گذاری و تقویت پذیرش اصول حسابداری بین‌المللی (IFRS)

(۴) افشای اطلاعات مرتبط با مدیریت

ریسک: شامل ارائه اطلاعات درباره سیستم‌ها و فرایندهای مدیریت ریسک مؤسسات بیمه و ارائه اطلاعات درباره روش‌ها و رویکردهای مورد استفاده در مدیریت ریسک.

(۵) افشای اطلاعات مرتبط با

سرمایه‌گذاری: شامل ارائه اطلاعات درباره سیاست‌ها و روش‌های سرمایه‌گذاری مؤسسات بیمه، از جمله توزیع دارایی‌ها، عملکرد سرمایه‌گذاری و ریسک‌های مرتبط با سرمایه‌گذاری.

(۶) افشای اطلاعات مرتبط با روابط با

سهامداران و مشتریان: شامل ارائه اطلاعات درباره روابط با سهامداران و مشتریان، از جمله ساختار سهامداران، سوددهی به سهامداران و روابط با مشتریان.

(۷) افشای اطلاعات مرتبط با تعهدات:

شامل ارائه اطلاعات درباره تعهدات مؤسسات بیمه، از جمله تعهدات حاشیه‌ای، تعهدات قراردادی و تعهدات مالی.

(۸) سودآوری و عملکرد مالی: افشای

جامع باید به صورت واضح و کامل به سودآوری و عملکرد مالی شرکت بپردازد و درآمدهای ناهنجار و هزینه‌های بزرگ را به‌طور جداگانه مورد آنالیز و بررسی قرار دهد. همچنین باید از روش‌هایی مانند نسبت‌های مالی، تحلیل نسبت‌های عملکرد و تجزیه و تحلیل حسابداری استفاده کند.

(۹) ریسک‌های بیمه‌ای: افشای جامع

باید به شناسایی و بررسی ریسک‌های بیمه‌ای که شرکت قراردادهای بیمه برعهده دارد، توجه کند. این شامل ریسک‌های مالی، ریسک‌های قراردادی، ریسک‌های سرمایه‌گذاری و سایر ریسک‌هایی است که ممکن است بر فعالیت شرکت تأثیرگذار باشد.

(۱۰) ساختار سرمایه: افشای جامع باید

به ساختار سرمایه شرکت توجه کند و از جمله شامل اطلاعاتی مانند سرمایه‌گذاری‌های مشترک، بدهی و سرمایه‌گذاری شرکت در بورس و دیگر امور مرتبط با ساختار مالی شرکت باشد.

(۱۱) ریسک‌های جاری: افشای جامع

باید به ریسک‌های جاری توجه کند که ممکن است تأثیر مستقیمی بر عملکرد مالی شرکت داشته باشند. این شامل ریسک‌های ناشی از تغییر قوانین و مقررات، ریسک‌های پیشرفت تکنولوژی، ریسک‌های رقابتی و سایر ریسک‌های مرتبط با عملکرد صنعت بیمه است.

(۱۲) توسعه اطلاعات: افشای جامع باید

به توسعه اطلاعات شرکت مانند استراتژی‌های توسعه، نوآوری، تحقیق و توسعه و روند تغییرات سازمانی توجه کند. این اطلاعات، بهبود قابل توجهی در درک و ارزیابی توانایی شرکت برای رقابت و نمو در بازار بیمه ایجاد می‌کند (رهنما و ابراهیم‌نژاد، ۲۰۱۶).

(۶) دستیابی به افشای جامع IFRS17

و ارائه راهبردها و راهکارهای کنترل از طرفی، راهبردها یا راهکارهایی در خصوص کنترل چالش‌ها و دستیابی به افشای جامع وجود دارد که به تعدادی از

دیگر نهادهای مرتبط در جهت همکاری و تبادل اطلاعات، می‌تواند بهبود قابل توجهی در کیفیت افشا داشته باشد. این گروه‌ها می‌توانند به تدوین برنامه‌ها، پروژه‌ها و راهکارهای مشترک برای بهبود کیفیت افشا کمک کنند. (۶) استفاده از فناوری اطلاعات: استفاده از فناوری اطلاعات و راهکارهای نوین در حوزه حسابداری و گزارش‌دهی مالی، می‌تواند بهبود قابل توجهی در افشای مالی شرکت‌ها به دنبال داشته باشد. مثلاً انتقال اطلاعات مالی به روش‌های آنلاین و استفاده از نرم‌افزارها و سیستم‌های مدیریت مالی می‌تواند فرایند گزارش‌دهی را تسریع و دقت آن را افزایش دهد (رهنما و ابراهیم‌نژاد، ۲۰۱۶).

(۷) نقش محصولات بیمه‌ای بر IFRS17 محصولات بیمه‌ای در اطلاعات مالی و استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS17) نقش مهمی ایفا می‌کنند. همانطور که می‌دانیم IFRS 17 یک استاندارد حسابداری بین‌المللی است که به منظور بهبود گزارشگری مالی شرکت‌های بیمه و افزایش شفافیت در اطلاعات مالی توسعه یافته است. این استاندارد به شرکت‌های بیمه اجازه می‌دهد تا عقود بیمه را به شیوه‌ای جدید ارزیابی کنند و اطلاعات دقیق‌تری ارائه دهند. نقش محصولات بیمه‌ای در IFRS 17 به‌عنوان یکی از اجزای کلیدی در تعیین قراردادهای بیمه در زمان انعقاد و مدت زمان آنها مطرح می‌شود. محصولات بیمه‌ای متنوعی وجود دارند، از جمله بیمه‌نامه‌های زندگی، بیمه‌نامه‌های خودرو، بیمه‌نامه‌های مسئولیت مدنی و بسیاری دیگر. هر یک از این محصولات دارای ویژگی‌ها و شرایط مختلفی هستند که تأثیر مستقیمی بر معیارهای محاسبه

آنها خواهیم پرداخت:

(۱) آموزش و آگاهی‌بخشی: ارائه آموزش‌های مناسب و آگاهی‌بخشی درباره استانداردهای حسابداری بین‌المللی (IFRS) به مدیران و کارکنان مؤسسات بیمه بازرگانی ایران، می‌تواند به افزایش کیفیت افشای آنها کمک کند.

(۲) تقویت نظام حسابرسی: تقویت نظام حسابرسی در مؤسسات بیمه بازرگانی ایران و تأمین استقلال و حرفه‌ای بودن حسابرسان، می‌تواند به بهبود کیفیت افشای آنها کمک کند.

(۳) تشدید نظارت و حاکمیت شرکتی: تشدید نظارت و بازرسی‌های منظم بر مؤسسات بیمه بازرگانی ایران، می‌تواند به پایش و ارزیابی کیفیت افشای آنها کمک کند. سیستم مؤثر حاکمیت شرکتی، با تقویت نظارت و بهبود عملکرد شوراها، حاکمیتی، می‌تواند بهبود قابل ملاحظه‌ای در کیفیت افشای مالی داشته باشد. تمرکز بر ایجاد ساختاری مناسب در حاکمیت شرکتی، ارتقای شفافیت و مسئولیت‌پذیری و تدابیری برای پیشگیری از تعارض منافع، می‌تواند تأثیر مثبتی بر کیفیت افشای مالی داشته باشد.

(۴) ترویج فرهنگ شفافیت و اعتماد: ترویج فرهنگ شفافیت و اعتماد در مؤسسات بیمه بازرگانی ایران، می‌تواند به بهبود کیفیت افشای آنها کمک کند. این شامل افزایش شفافیت در عملکرد مالی، اطلاعات عمومی، روابط با سهامداران و مشتریان و تأکید بر اصول اخلاقی است.

(۵) تشکیل گروه‌های کاری و همکاری: تشکیل گروه‌های کاری با مشارکت نمایندگان از بیمه‌گذاران، دانشگاه‌ها، سازمان‌های حسابرسی و

و ارزیابی قراردادهای بیمه دارند. IFRS17 به شرکت‌های بیمه تاکید می‌کند که برای هر نوع محصول بیمه‌ای به صورت جداگانه عواملی نظیر معیارهای تعیین ارزش آتی قراردادها و سودآوری را محاسبه کنند. این امر به شرکت‌ها کمک می‌کند تا اطلاعات مالی دقیقتری ارائه دهند و معاملات بیمه‌ای خود را به شکل شفاف‌تری گزارش کنند (قراردادهای بیمه، ۲۰۱۷). در زمینه نقش محصولات بیمه‌ای در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷ (IFRS17)، موارد دیگری وجود دارند که می‌توانند مورد توجه قرار گیرند:

۱) تأثیر تعیین قیمت بیمه: محصولات بیمه‌ای تعیین قیمت براساس تخمین‌های آتی و اطلاعات مربوط به مشتریان و خطرها را دربرمی‌گیرند. با تغییر در این تخمین‌ها و روش‌های تعیین قیمت، تأثیر زیادی بر ارزش‌گذاری قراردادهای بیمه در چهارچوب IFRS17 دارند.

۲) جبران خسارات: محصولات بیمه‌ای نقش مهمی در پوشش خسارات مشتریان ایفا می‌کنند. تأثیر تغییرات در شیوه‌های

جبران خسارت و تعهدات مرتبط با آن بر روی گزارشگری مالی تحت IFRS17 مهم است.

۳) نیاز به اطلاعات مشتریان: محصولات بیمه‌ای به‌طور معمول نیاز به اطلاعات مشتریان دارند تا بتوانند قراردادهای بیمه را تعیین کنند. بهره‌گیری از این اطلاعات و مدیریت آنها نقش حیاتی در اجرای IFRS17 ایفا می‌کند.

۴) نیاز به تخصص و تحقیق: به منظور تعیین ارزش آتی قراردادها و ارائه گزارشگری مالی مطلوب تحت IFRS17، نیاز به تخصص در زمینه محصولات بیمه‌ای و تحقیق بر روی نوآوری‌های محصولات بیمه‌ای و تغییرات در این صنعت وجود دارد (پی. دابلیو. سی، ۲۰۲۰).

اهداف و ضرورت موضوع

استاندارد حسابداری برای بیمه‌های عمومی در ایران بسیار مهم است، زیرا این استانداردها تعیین‌کننده قوانین و روش‌های حسابداری و گزارشگری برای شرکت‌های بیمه هستند. این استانداردها

برای منظم کردن حسابداری بیمه‌ها و تضمین اعتماد در بازار بیمه بسیار حیاتی هستند اما در حال حاضر به دلایلی استانداردهای حسابداری بیمه در ایران همچنان با برخی چالش‌ها مواجه است. چند مورد از این چالش‌ها عبارتند از: ۱) تطبیق استانداردهای ملی با استانداردهای جهانی: استانداردهای حسابداری بین‌المللی معمولاً توسط برخی سازمان‌های بین‌المللی مانند بانک بین‌المللی ناظران بیمه (IAIS) ارائه می‌شوند اما استانداردهای ملی حسابداری بیمه‌های عمومی در ایران هنوز برخی از به‌روزرسانی‌های جهانی را دنبال نمی‌کنند. این می‌تواند منجر به مشکلاتی در استانداردها و قوانین حسابداری بیمه‌ها و همچنین در تطبیق و مقایسه امور مالی شرکت‌های بیمه با یکدیگر شود.

۲) تطبیق با قوانین مالیاتی: در حسابداری بیمه‌ها، قوانین مالیاتی و معافیت‌ها بسیار مهم هستند اما چالش‌هایی مثل تغییرات قوانین مالیاتی و عدم یکپارچه‌سازی آن با استانداردهای حسابداری بیمه‌ها در

ارزش بیمه‌ها: IFRS17 از روش‌های پیچیده‌تری برای ارزش‌گذاری بیمه‌ها استفاده می‌کند که به نتیجه دقیق‌تری در تعیین ارزش فعلی و آینده بیمه‌ها منجر می‌شود. این امر به شرکت‌های بیمه کمک می‌کند تا ریسک‌های خود را به‌طور صحیح ارزیابی کنند و سرمایه‌گذاری‌های مناسب در اختیار داشته باشند.

(۱) پیچیدگی اجرایی: IFRS17 یک استاندارد پیچیده است که نیازمند تغییرات گسترده در سیستم‌ها و فرایندهای حسابداری شرکت‌های بیمه است. این تغییرات می‌تواند هزینه و وقفه‌های عملیاتی را ایجاد کند و در عملکرد شرکت‌ها تأثیر داشته باشد.

(۲) پیش‌بینی ناپذیری: IFRS17 روش‌های جدیدی برای تعیین ارزش بیمه‌ها در آینده معرفی می‌کند. این قابلیت پیش‌بینی ناپذیری می‌تواند باعث افزایش شک و ناتمامی در روش‌های ارزیابی و قیمت‌گذاری بیمه‌ها شود.

(۳) هزینه اجرا: همانطور که بیان شد،

در دستور کار به‌کار گرفته نشده است و در حال حاضر استاندارد حسابداری بیمه‌ها در ایران استاندارد حسابداری بیمه‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد اما به‌طور کلی، استفاده از استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷ در صنعت بیمه‌ها به مزایا و معایب خاصی منجر می‌شود. این مزایا و معایب عبارت‌اند از:

(۱) بهبود قابلیت مقایسه: استفاده از IFRS17 باعث می‌شود که گزارشگری مالی شرکت‌های بیمه در سطح جهانی قابل مقایسه باشد. این تطبیق قدرت بیشتری را برای تحلیل و بررسی عملکرد شرکت‌های بیمه در بازارهای بین‌المللی فراهم می‌کند.

(۲) بهبود شفافیت: IFRS17 مبتنی بر اصول شفافیت و صحت ارزش اطلاعات مالی است. این استاندارد قوانین دقیقی در خصوص تعیین ارزش فعلی بیمه‌ها، منافع بیمه‌ای و مالی در یک شرکت بیمه مشخص می‌کند، که باعث می‌شود اطلاعات مالی راحت‌تر قابل فهم و تحلیل شوند.

(۳) بهبود ارزش‌گذاری و انعکاس دقیق‌تر

کشور ممکن است منجر به مشکلاتی در حسابداری و گزارشگری مالی شرکت‌های بیمه شود.

(۳) بررسی ریسک‌های بیمه: در حسابداری بیمه، مدیریت ریسک‌ها بسیار مهم است اما برخی استانداردهای حسابداری بیمه در ایران نمی‌توانند به‌طور کامل ریسک‌های مرتبط با فعالیت بیمه‌ها را بررسی کنند. این می‌تواند باعث عدم صحت و قابل اطمینان بودن اطلاعات مالی شرکت‌های بیمه شود.

به‌طور کلی، استانداردهای حسابداری بیمه در ایران همچنان نیازمند بهبود و به‌روزرسانی هستند تا با مسائل جهانی اطمینان بیشتری را برای شرکت‌های بیمه و سایر ذینفعان فراهم کنند (محمدرضایی و سلطانی، ۲۰۱۳). این در حالی است که در استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷ که برای حسابداری بیمه‌ها تعیین شده است، یک استاندارد جدید و جهانی است که تأثیر بسیار زیادی بر صنعت بیمه دارد. البته لازم به ذکر است که برای ایران این استاندارد هنوز

اجرای IFRS17 نیازمند تغییر و به‌روزرسانی سیستم‌ها و فرایندهای حسابداری است. این هزینه‌ها ممکن است برای برخی شرکت‌های بیمه قابل تحمل نباشد و چالش‌های مالی برای آنها ایجاد کند. به‌طور کلی، استفاده از استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷ در ایران همچنان به‌عنوان یک چالش مطرح است و بهبودهای لازم در زیرساخت‌های حسابداری ممکن است برای اجرای این استاندارد مورد نیاز باشد (سوداگران و همکاران، ۲۰۱۷).

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

تحریم‌ها و اجرای استانداردهای بین‌المللی حسابداری (IFRS) تأثیرات عمیقی بر صنعت بیمه در سراسر جهان داشته‌اند. به‌ویژه، استاندارد IFRS17 در زمینه حسابداری بیمه، یکی از تغییرات مهم در این صنعت به حساب می‌آید که در اینجا، به بررسی چالش‌هایی که صنعت بیمه در دوران بعد از تحریم و اجرای IFRS17 درگیر آن شده‌اند، پرداخته شده است. در بخش اول به چالش‌های صنعت بیمه پس از تحریم اشاره شده است، این چالش‌ها عبارت بودند از:

(۱) **تحریم‌ها و اثرات اقتصادی:** تحریم‌ها و تغییرات در محیط اقتصادی می‌توانند تأثیر بزرگی بر بازار بیمه اعمال کنند. این شامل تغییرات در ارزش پول ملی، تحریم‌های بانکی و تغییرات در تجارت بین‌المللی می‌شود.

(۲) **عدم دسترسی به بازارهای جهانی:** تحریم‌ها ممکن است باعث محدود شدن دسترسی شرکت‌های بیمه به بازارهای جهانی و افت توان رقابتی آنها شوند. و در بخش دوم، چالش‌های اجرای IFRS17 مورد بحث قرار گرفته است که شامل موارد ذیل بودند:

(۱) **پیچیدگی حسابداری IFRS17:** تغییرات زیادی در روش‌های حسابداری بیمه ایجاد کرده است. این تغییرات به تجزیه و تحلیل دقیق‌تر و پیچیده‌تر داده‌ها و اطلاعات مالی نیاز دارد.

(۲) **تحلیل داده‌ها و فناوری:** اجرای IFRS17 نیازمند سیستم‌های مدرن حسابداری و تحلیل داده‌ها است. تجهیز و آماده‌سازی این سیستم‌ها ممکن است چالش‌های فنی و مالی ایجاد کند.

(۳) **تأثیر بر گزارش‌دهی IFRS17:** ممکن است به تغییرات مهمی در گزارش‌دهی مالی و نیاز به اطلاعات اضافی و پیچیده منجر شود.

(۴) **آموزش و آگاهی:** تمرین پرسنل در استفاده از استاندارد جدید و تدوین گزارش‌های مالی مطابق با آن نیازمند آموزش و آگاهی‌بخشی است.

و در بخش پایانی به راهکارها و استراتژی‌ها پرداخته شده است: (۱) **تغییر در مدیریت ریسک:** شرکت‌های بیمه می‌توانند با بهبود مدیریت ریسک‌های مالی و تغییرات اقتصادی به چالش‌ها پاسخ دهند.

(۲) **سرمایه‌گذاری مؤثر:** انتخاب موفق در سرمایه‌گذاری‌ها می‌تواند به تحقق اهداف مالی کمک کند.

(۳) **توسعه فناوری:** بهره‌گیری از فناوری و سیستم‌های مدرن حسابداری می‌تواند عملکرد حسابداری را بهبود بخشد.

(۴) **آموزش پرسنل:** تأمین آموزش‌های لازم برای پرسنل از جمله حساب‌رسان و مدیران مالی می‌تواند مسیری بهتر برای اجرای IFRS17 ایجاد کند.

براین اساس، تحریم‌ها و اجرای IFRS17 به چالش‌های مهمی در صنعت بیمه منجر می‌شوند. شناخت دقیق این چالش‌ها و اتخاذ راهکارهای مؤثر برای مدیریت آنها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. با بهره‌گیری از راهکارها و استراتژی‌های مناسب، شرکت‌های بیمه می‌توانند با

tracts (2017). International Financial Reporting Standards, IFRS Foundation. <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ifrs-17-insurance-contracts>.

14) Introduction to IFRS17 Insurance Contracts (2020). PwC, <https://www.pwc.com/gx/en/ifrs-reporting/ifrs17/ifrs-17-intro.html>.

15) Erturk, M. , & Newberry, S. (2021). The Impact of IFRS 17 Implementation and Challenges. International Journal of Scientific Research and Management, 9(4).

نقش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS) در صنعت بیمه ایران، فصلنامه تحقیقات حسابداری و عملکرد حسابرسی، شماره ۱۵، پیاپی ۱، صفحات ۷-۱۹.

۶) "The impact of IFRS 17 on the insurance industry", KPMG, 2023: <https://home.kpmg/xx/en/home/insights/2019/02/the-impact-of-ifrs-17-on-the-insurance-industry.html>.

7) The International Financial Reporting Standard 17 Insurance Contracts (IFRS 17): A New Era of Insurance Accounting.

8) Green, B.N., & Johnson, C.D. (2006). How to read a systematic review and meta-analysis and apply the results to patient care: users' guides to the medical literature. JAMA, 296(7), 901

9) WHATISGOOGLESCHOLARAND HOW DO I USE IT? (2019). <https://library.shsu.edu/research/guides/tutorials/googlescholar/index.html>.

10) Sodagaran, A. , & Associates. (2017). IFRS 17: Insurance contracts. Deloitte.

11) International Financial Reporting Standards (IFRS): Conceptual Framework for Financial Reporting. (2018). International Accounting Standards Board (IASB).

12) Nobes, C. , & Parker, R. (2016). Comparative International Accounting. Pearson UK.

13) IFRS 17 Insurance Con-

این تحولات روبه‌رو شوند و به توسعه و رشد در دوران بعد از تحریم و اجرای IFRS17 دست یابند.

پی‌نوشت‌ها:

- 1- International Financial Reporting Standard
- 2- International Accounting Standard Board
- 3- Fair Value

منابع:

- ۱) رضایی، محمدرضا؛ راستگو، مهدی (۱۳۹۵). چالش‌های پیاده‌سازی استانداردهای حسابداری بین‌المللی در ایران، فصلنامه علمی-پژوهشی حسابداری و حسابرسی، سال دوازدهم، شماره ۴۶، صفحه ۸۵.
- ۲) موفق، سمیرا؛ رحمانی، علی؛ نیاکان، لیلا؛ مداحی، آزاده (۱۳۹۹). اجرای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در صنعت بیمه، پژوهش‌های کاربردی در گزارشگری مالی، دوره ۹، شماره ۲، شماره پیاپی ۱۷، صفحه ۲۲۷-۲۵۶. اسفند ۱۳۹۹.
- ۳) سعیدی، پیمان؛ دوانی، مهدی (۱۳۹۸). چالش‌های کیفیت افشای مالی در صنعت بیمه بازرگانی ایران با تمرکز بر اجرای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS)، مجله پول و اقتصاد، دوره ۱۴، شماره ۴، صفحات ۴۳۹-۴۵۵.
- ۴) محمدرضایی، علی؛ سلطانی، بهرام (۱۳۹۱). چالش‌های استانداردهای حسابداری بیمه در ایران، مجله بین‌المللی تحقیقات علمی در حسابداری، مالی و علوم مدیریت، شماره ۳، پیاپی ۱، صفحات ۱۳۱-۱۳۷.
- ۵) رهنما، آرش؛ ابراهیم‌نژاد، نادر (۱۳۹۵).

نقدی بر موادی از قوانین مالیاتی (بخش نخست)

مقدمه

بیشتر با هم در رقابت هستند، لذا لازم است جهت جلوگیری یا حل منازعات بین اشخاص، قواعدی بر آنها حکومت کند که آن را قانون می‌دانیم. دکتر جعفری لنگرودی قانون را چنین تعریف کرده است: «دستور کلی (و گاهی جزئی) که به وسیله مرجع صالح انشاء شده و به وسیله مجالس قانونگذاری تصویب و سپس به توشیح مرجع صلاحیت‌دار برسد.»

تمامی افراد روزانه از قانون استفاده می‌کنند یا متأثر از آن هستند. برخی افراد (مانند قضات، وکلاء، حقوق‌دانان) استفاده مستقیم و بیشتری از قانون دارند و برخی اشخاص تنها تا آن اندازه که زندگی اجتماعی عادی داشته باشند، از آن بهره می‌برند. نیازهای اشخاص با توجه به فطرت آنها به همدیگر مشابهت دارد و از آنجا که منابع، محدود هستند، گاهی اشخاص جهت جذب منابع

محمد نظریان

بهرامی نژاد

روند تصویب قوانین در ایران

روند تصویب قانون در کشورهای مختلف متفاوت است. در ایران و مطابق قانون اساسی، وظیفه قانونگذاری بر عهده نهادی تحت عنوان مجلس شورای اسلامی است که اعضای آن (نمایندگان ملت) به‌طور مستقیم و با رأی مخفی انتخاب می‌شوند. مجلس شورای اسلامی می‌تواند در عموم مسائل در حدود مقرر در قانون اساسی به وضع قانون پردازد لیکن این قوانین

می‌بایست منطبق با اصول و احکام مذهب رسمی کشور و قانون اساسی باشد که وظیفه تشخیص عدم مغایرت مصوبات مجلس شورای اسلامی با احکام اسلام با اکثریت فقهای شورای نگهبان و تشخیص عدم تعارض آنها با قانون اساسی بر عهده اکثریت اعضای شورای نگهبان است. مجلس شورای اسلامی بدون وجود شورای نگهبان اعتبار قانونی ندارد، لذا کلیه مصوبات مجلس شورای اسلامی باید جهت بررسی انطباق بر موازین اسلام و قانون اساسی به شورای نگهبان فرستاده شود و شورای نگهبان موظف است آن را حداکثر ظرف ده روز از تاریخ وصول مورد بررسی قرار دهد که این مدت در صورت لزوم برای ده روز دیگر قابل تمدید است. هرچند که سمت نمایندگی قائم به شخص است و قابل واگذاری به دیگری نیست و مجلس نمی‌تواند اختیار قانونگذاری را به شخص یا هیئتی واگذار کند ولی در موارد ضروری می‌تواند اختیار وضع بعضی از قوانین را به کمیسیون‌های داخلی خود تفویض کند. مجلس از دو طریق اقدام به قانونگذاری می‌کند، لایحه و طرح لوایح قانونی پس از تصویب هیئت وزیران به مجلس تقدیم می‌شود و طرح‌های قانونی به پیشنهاد حداقل پانزده نفر از نمایندگان، در مجلس شورای اسلامی قابل طرح است. از دیگر وظایف مجلس شورای اسلامی شرح و تفسیر قوانین عادی است. مصوبات مجلس شورای اسلامی پس از طی مراحل برای اجرا به قوه مجریه ابلاغ می‌شود و رئیس جمهور موظف است مصوبات مجلس را پس از طی مراحل قانونی و ابلاغ به وی امضاء کند و برای اجرا در اختیار مسئولان بگذارد. قوانین مصوب باید در روزنامه رسمی کشور منتشر شود و ۱۵ روز پس از انتشار در سراسر کشور

لازم‌الاجراست، در نتیجه اثر قانون نسبت به آینده است، مگر اینکه در خود قانون ترتیب دیگری اتخاذ شده باشد. با توضیح مختصری که در ابتدا در خصوص شیوه قانونگذاری در ایران بیان شد، در ادامه قصد داریم به برخی ایراداتی که در قوانین مالیاتی (اعم از قانون اصلی یا قوانین اصلاحی) وجود دارد بپردازیم اما پیش از آن نگاهی به قوانین مالیاتی موجود در کشور و اصلاحات آن خواهیم داشت.

تعریف مالیات:

مالیات وجوه و اموالی است که دولت توسط سازمان امور مالیاتی کشور و به‌موجب قوانین مالیاتی، احکام مالیاتی در سایر قوانین و مقررات مربوطه حسب مورد، از دارایی، درآمد، ثروت و مصرف اشخاص جهت پرداخت بخشی از هزینه‌های عمومی وصول می‌کند.

قوانین مالیاتی در ایران

در حال حاضر قوانین مالیاتی موجود در ایران شامل قانون مالیات‌های مستقیم (مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۰۳)، قانون مالیات بر ارزش افزوده (مصوب ۱۴۰۰/۰۴/۱۳)، قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان (۱۳۹۸/۰۷/۲۱) و قانون تسهیل تکالیف مؤدیان جهت اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان (مصوب ۱۴۰۲/۰۸/۲۳) است. لیکن قواعد حقوقی در نظام مالیاتی کشور تنها محدود به همین قوانین نیست و بسیاری از احکام مالیاتی در سایر قوانین نیز وجود دارد. به‌عنوان نمونه: قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، قوانین بودجه سالانه کل کشور، قانون رفع موانع

تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، قانون جهش تولید دانش‌بنیان، قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی، قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری-صنعتی جمهوری اسلامی ایران، قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران، قانون اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار، قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن و بسیاری قوانین دیگر نام برد که جهت جلوگیری از تطویل مطلب از ذکر آنها خودداری می‌شود. به‌جز قوانین مالیاتی و احکام مالیاتی سایر قوانین، مقررات مختلفی در زمینه قوانین مالیاتی از جمله آئین‌نامه، تصویب‌نامه، تصمیم‌نامه، بخشنامه، دستورالعمل، آرای دیوان عدالت اداری، آرای شورای عالی مالیاتی، فرامین رهبری و سایر مصوبات جزو حقوق مالیاتی در ایران به حساب می‌آیند که منجر به پیچیدگی مطالعه در حوزه مالیاتی در ایران می‌شود و بهتر آن است که تمامی قوانین و مقررات مالیاتی در یک مجموعه واحد جمع‌بندی شود.

قانون مالیات‌های مستقیم که در حال حاضر مورد استفاده است، قانون مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۰۳ است با ۲۷۱ ماده است که برخی اصلاحات عمده آن بدین شرح است: قانون اصلاح موادی از قانون مالیات‌های مستقیم مصوب سوم اسفندماه ۱۳۶۶ مجلس شورای اسلامی (مصوب ۱۳۷۱/۰۲/۰۷) که طی آن حدود ۶۰ ماده از قانون اصلی (مصوب ۱۳۶۶) حذف و

اصلاح یا به آن الحاق شد. قانون اصلاح موادی از قانون مالیات‌های مستقیم (مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷) که به‌موجب آن حدود ۱۵۰ ماده از قانون اصلی (مصوب ۱۳۶۶) حذف و اصلاح یا به آن الحاق شد. قانون اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم (مصوب ۱۳۹۴/۰۴/۳۱) که به‌موجب آن حدود ۱۰۰ ماده از قانون اصلی (مصوب ۱۳۶۶) حذف و اصلاح یا به آن الحاق شد. قانون اصلاح ماده ۸۶ قانون مالیات‌های مستقیم (مصوب ۱۳۹۶/۰۴/۲۷) که طی آن ماده ۸۶ اصلاح شد و قانون اصلاح موادی از قانون مالیات‌های مستقیم (مصوب ۱۳۹۹/۱۰/۰۲) که به‌جانب آن ۳ ماده اصلاح شد. لازم به ذکر است که در برخی موارد به‌موجب قوانین دیگر، موادی از قانون اصلی اصلاح شده است. به‌عنوان نمونه ماده ۱۳۲ قانون مالیات‌های مستقیم که به‌موجب ماده ۳۱ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، (مصوب ۱۳۹۴/۰۲/۰۱) جایگزین متن قبلی ماده ۱۳۲ قانون و تبصره‌های آن شده است. نکته قابل توجه بعدی این است که برخی از مواد قانونی طی اصلاحیه‌های مذکور بیش از یک بار اصلاح شده‌اند.

برخی ایرادات موجود در قوانین مالیاتی

۱. تناقض بند ۱ ماده ۱ قانون مالیات‌های مستقیم (مصوب ۱۳۶۶) و بند ۶ ماده ۱۷ (اصلاحیه ۱۳۹۴)

• ماده ۱: اشخاص زیر مشمول پرداخت مالیات هستند:

۱. کلیه مالکین اعم از اشخاص حقیقی یا حقوقی نسبت به اموال یا املاک خود واقع در ایران طبق مقررات باب دوم.

• ماده ۱۷: اموال و دارایی‌هایی که در نتیجه فوت شخص اعم از فوت واقعی

یا فرضی انتقال می‌یابد، به شرح زیر مشمول مالیات است:

۶. نسبت به اموال و دارایی‌های متعلق به متوفای ایرانی که در خارج از کشور واقع شده است پس از کسر مالیات بر ارثی که از آن بابت به دولت محل وقوع اموال و دارایی‌ها پرداخت شده است به‌نرخ ده درصد (۱۰٪) ارزش ماترک که مأخذ محاسبه مالیات بر ارث در کشور محل وقوع مال قرار گرفته است. در صورت عدم شمول مالیات بر ارث در کشور مزبور به مأخذ ارزش روز انتقال یا تحویل به نام وارث.

در بند ۱ از ماده ۱ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب سال ۱۳۶۶ قانون‌گذار کلیه مالکین (اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی) را نسبت به اموال یا املاک خود واقع در ایران طبق مقررات باب دوم مشمول مالیات قلمداد کرده است که این بند در قانون مصوب سال ۱۳۴۵ به چشم نمی‌خورد. به‌نظر می‌رسد منظور قانون‌گذار (همانطور که از متن بند مذکور مستفاد می‌شود) شمولیت اشخاص نسبت به مالکیت اشخاص به اموال و دارایی‌های مذکور بوده است نه درآمد حاصل از آنها مانند حق انتفاع و اجاره و... زیرا موارد درآمدی موضوع باب سوم از قانون مذکور است اما نکته قابل توجه شمولیت این اموال و املاک در محدوده جغرافیایی ایران است نه خارج از آن، درحالی‌که در بند ۶ از ماده ۱۷ (اصلاحیه ۱۳۹۴) قانون‌گذار اموال متوفی در خارج از ایران را نیز مشمول مالیات قلمداد کرده است که این تعارض دارای ابهام است.

۲. ارجاع ماده ۱۹۴ قانون مالیات‌های مستقیم (مصوب ۱۳۶۶) به ماده ۱۵۸ حذف شده در (اصلاحیه ۱۳۹۴)

• ماده ۱۹۴: مؤدیانی که اظهارنامه آنها در اجرای مقررات ماده ۱۵۸ این قانون مورد

رسیدگی قرار می‌گیرد، در صورتی که درآمد مشمول مالیات مشخصه قطعی با رقم اظهارشده از طرف مؤدی بیش از پانزده درصد (۱۵٪) اختلاف داشته باشد علاوه بر تعلق جرائم مقرر مربوط که قابل بخشودن نیز نخواهد بود تا سه سال بعد از ابلاغ مالیات مشخصه قطعی، از هرگونه تسهیلات و بخشودگی‌های مقرر در قانون مالیات‌ها نیز محروم خواهند شد. (مصوب ۱۳۶۶)

• **ماده ۱۵۸:** وزارت امور اقتصادی و دارایی می‌تواند در مورد بعضی از منابع مالیاتی کلاً یا جزئاً و در نقاطی که مقتضی بداند طبق آگهی منتشره درنیمه اول هر سال اعلام کند که در سال بعد اظهارنامه‌های مؤدیان مزبور را که به‌موقع تسلیم کرده باشند بدون رسیدگی قبول می‌کند و فقط تعدادی از آنها را به‌طور نمونه‌گیری و طبق مقررات این قانون مورد رسیدگی قرار خواهد داد. (مصوب ۱۳۶۶)

• **بند ۲۲:** متن زیر جایگزین ماده (۹۷) قانون و تبصره‌های آن می‌شود و مواد (۹۸)، (۱۵۲)، (۱۵۳)، (۱۵۴) و (۱۵۸) و تبصره‌های آنها و ماده (۲۷۱) حذف می‌شود: (اصلاحی ۱۳۹۴)

قانون‌گذار در ماده ۱۹۴ (مصوب ۱۳۶۶) جرایمی را برای اشخاصی که مطابق شرایط ماده ۱۵۸ بودند، در نظر گرفته بود اما در اصلاحیه سال ۱۳۹۴ بدون در نظر گرفتن اینکه ماده ۱۵۸ مرجع ماده ۱۹۴ است اقدام به حذف آن کرد و عملاً جریمه موضوع ماده ۱۹۴ قابل مطالبه از مؤدی نخواهد بود، هرچند که برخی صاحب‌نظران معتقدند مفاد ماده ۱۵۸ در اصلاحیه سال ۱۳۹۴ در ماده ۹۷ مورد حکم قرار گرفته است، لیکن این استنباط از منظر حقوقی صحیح به‌نظر نمی‌رسد و شایسته‌تر آن بود که ماده ۱۵۸ به‌جای حذف، به‌گونه‌ای مورد

اصلاح قرار می‌گرفت که امکان مرجع قرار گرفتن ماده ۱۹۴ باشد یا اگر هدف قانون‌گذار حذف چنین جریمه‌ای بوده است، بهتر بود در اصلاحیه سال ۱۳۹۴ یا اصلاحیه‌های بعدی ماده ۱۹۴ را نیز حذف می‌کرد.

۳. **عدم حذف ماده ۶۹ قانون مالیات‌های مستقیم (مصوب ۱۳۶۶) در اصلاحیه‌های مکرر بعدی، علی‌رغم انقضای مهلت کاربرد آن**

• **ماده ۶۹:** اولین انتقال قطعی واحدهای مسکونی ارزان و متوسط قیمت که ظرف مدت ده سال از تاریخ تصویب این قانون مطابق ضوابط و قیمت‌هایی که وزارتخانه‌های مسکن و شهرسازی و امور اقتصادی و دارایی تعیین می‌کند احداث و حداکثر در مدت یک سال از تاریخ انقضای مهلت اجرای برنامه احداث

که حسب مورد توسط وزارت مسکن و شهرسازی یا شهرداری محل تعیین می‌شود منتقل می‌گردد از پرداخت مالیات بر نقل و انتقال قطعی املاک معاف می‌باشد.

مدت اجرای ماده ۶۹ قانون مالیات‌های مستقیم (مصوب ۱۳۶۶)، ۱۰ سال از تاریخ تصویب قانون مذکور (۱۳۶۶/۱۲/۰۳) بوده است، درحالی‌که در هیچ‌یک از اصلاحیه‌های بعدی که در برخی از آنها بیش از ۱۰۰ ماده قانونی حذف یا اصلاح شده است، این ماده قانونی که کاربرد آن منقضی شده حذف نشده است.

۴. **ارجاع اشتباه بند ج ماده ۱۳۲ قانون مالیات‌های مستقیم (مصوب ۱۳۹۴/۰۲/۰۱)**

• **ماده ۱۳۲:** درآمد ابرازی ناشی از فعالیت‌های تولیدی و معدنی اشخاص

واحد، معادل سرمایه ثبت و پرداخت شده شود، ادامه می‌یابد و بعد از آن، صد درصد (۱۰۰٪) مالیات متعلقه با نرخ‌های مقرر در ماده ۱۰۵ این قانون و تبصره‌های آن محاسبه و دریافت می‌شود.

درآمد حمل و نقل اشخاص حقوقی غیردولتی، از مشوق مالیاتی جزءهای ۱ و ۲ این بند برخوردار هستند.

اشخاص حقوقی غیردولتی موضوع این ماده که قبل از این اصلاحیه تأسیس شده‌اند، در صورت سرمایه‌گذاری مجدد از مشوق این ماده می‌توانند استفاده کنند.

هرگونه سرمایه‌گذاری که با مجوز مراجع قانونی ذی‌ربط به‌منظور تأسیس، توسعه، بازسازی و نوسازی واحدهای مذکور برای ایجاد دارایی‌های ثابت به‌استثنای زمین هزینه می‌شود، مشمول حکم این بند است.

ج) استثنای زمین مذکور در انتهای بند (ت) در مورد سرمایه‌گذاری اشخاص حقوقی غیردولتی در واحدهای حمل و نقل، بیمارستان‌ها، هتل‌ها و مراکز اقامتی

سرمایه‌گذاری‌های اقتصادی در واحدهای موضوع این ماده علاوه بر دوره حمایت از طریق مالیات با نرخ صفر حسب مورد، سرمایه‌گذاری در مناطق کمتر توسعه‌یافته و سایر مناطق به شرح زیر مورد حمایت قرار می‌گیرد:

۱. در مناطق کمتر توسعه‌یافته:

مالیات سال‌های بعد از دوره محاسبه مالیات با نرخ صفر مذکور در صدر این ماده تا زمانی که جمع درآمد مشمول مالیات واحد به دو برابر سرمایه ثبت و پرداخت‌شده برسد، با نرخ صفر محاسبه می‌شود و بعد از آن، مالیات متعلقه با نرخ‌های مقرر در ماده ۱۰۵ این قانون و تبصره‌های آن محاسبه و دریافت می‌شود.

۲. در سایر مناطق:

پنجاه درصد (۵۰٪) مالیات سال‌های بعد از دوره محاسبه مالیات مذکور در صدر این ماده با نرخ صفر و پنجاه درصد (۵۰٪) باقی‌مانده با نرخ‌های مقرر در ماده ۱۰۵ قانون مالیات‌های مستقیم و تبصره‌های آن محاسبه و دریافت می‌شود. این حکم تا زمانی که جمع درآمد مشمول مالیات

حقوقی غیردولتی در واحدهای تولیدی یا معدنی که از تاریخ اجرای این ماده از طرف وزارتخانه‌های ذی‌ربط برای آنها پروانه بهره‌برداری صادر یا قرارداد استخراج و فروش منعقد می‌شود و همچنین درآمدهای خدماتی بیمارستان‌ها، هتل‌ها و مراکز اقامتی گردشگری اشخاص یاد شده که از تاریخ مذکور از طرف مراجع قانونی ذی‌ربط برای آنها پروانه بهره‌برداری یا مجوز صادر می‌شود از تاریخ شروع بهره‌برداری یا استخراج یا فعالیت به‌مدت پنج سال و در مناطق کمتر توسعه‌یافته به‌مدت ده سال با نرخ صفر مشمول مالیات است. شرط برخورداری از هرگونه معافیت مالیاتی برای اشخاص حقیقی و حقوقی فعال در مناطق آزاد و سایر مناطق کشور تسلیم اظهارنامه مالیاتی در موقع مقرر قانونی است. اظهارنامه مالیاتی اشخاص حقوقی شامل ترازنامه و حساب سود و زیان طبق نمونه‌ای است که توسط سازمان امور مالیاتی تهیه می‌شود. به‌منظور تشویق و افزایش

گردشگری صرفاً به میزان تعیین شده در مجوزهای قانونی صادر شده از مراجع ذیصلاح، جاری نیست.

همانطور که پیش‌تر اشاره شد ماده ۱۳۲ قانون مالیات‌های مستقیم براساس بند ۳۱ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور (مصوب ۱۳۹۴/۰۲/۰۱) جایگزین ماده قبلی و تبصره‌های آن شد. در بند (ج) این ماده در خصوص زمین مذکور در انتهای بند (ت) همین ماده اشاره کرده است در حالی که در بند (ت) هیچگونه اشاره‌ای به زمین نشده است و احتمالاً منظور قانون‌گذار انتهای بند (ث) بوده است که متأسفانه در اصلاحیه‌های بعدی قانون، علی‌الخصوص اصلاحیه ۱۳۹۴/۰۴/۳۱ مورد اصلاح قرار نگرفته است و به دلیل بروز چنین اشتباهی می‌توان نتیجه گرفت که سرمایه‌گذاری در زمین به‌منظور تأسیس، توسعه، بازسازی و نوسازی واحدهای برای ایجاد دارایی‌های ثابت برای اشخاص حقوقی غیردولتی در واحدهای حمل‌ونقل، بیمارستان‌ها، هتل‌ها و مراکز اقامتی گردشگری نیز مشمول معافیت (نرخ صفر مالیاتی) نخواهد بود. این اشتباه قانون‌گذار عملاً به ضرر مؤدیان مالیاتی خواهد بود که می‌توانستند از این مشوق استفاده کنند.

۵. اشتباه در الحاق ماده ۵۴ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم (مصوب ۱۳۹۴/۰۴/۳۱) در باب مالیات بر درآمد

• (بند ب قانون اصلاح مواد از قانون مالیات‌های مستقیم - اصلاحی ۱۳۹۹/۱۰/۰۲: متن زیر جایگزین ماده ۵۴ مکرر) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۰۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی می‌شود:

ماده ۵۴ مکرر - هر واحد مسکونی واقع در کلیه شهرهای بالای یکصد هزار نفر جمعیت که به استناد سامانه ملی املاک و اسکان کشور موضوع تبصره (۷) ماده (۱۶۹ مکرر) این قانون، در هر سال مالیاتی در مجموع بیش از ۱۲۰ روز ساکن یا کاربر نداشته باشد به‌عنوان خانه خالی شناسایی شده و به ازای هر ماه بیش از زمان مذکور، بدون لحاظ معافیت‌های تبصره (۱۱) ماده (۵۳) این قانون، ماهانه مشمول مالیاتی بر مبنای مالیات بر درآمد اجاره به‌شرح ضرایب زیر می‌شود:

سال اول - معادل شش برابر مالیات متعلقه

سال دوم - معادل دوازده برابر مالیات متعلقه

سال سوم به بعد - معادل هجده برابر مالیات متعلقه...

• (بند ۱۲ قانون اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم - الحاقی ۱۳۹۴/۰۴/۳۱): ماده ۵۴ مکرر - واحدهای مسکونی واقع در شهرهای با جمعیت بیش از یکصد هزار نفر که به‌استناد سامانه ملی املاک و اسکان کشور (موضوع تبصره ۷ ماده ۱۶۹ مکرر این قانون) به‌عنوان «واحد خالی» شناسایی می‌شوند، از سال دوم به بعد مشمول مالیات معادل مالیات بر اجاره به‌شرح زیر خواهند شد:

سال دوم) معادل یک دوم مالیات متعلقه

سال سوم) معادل مالیات متعلقه

سال چهارم و به بعد) معادل یک و نیم برابر مالیات متعلقه

• ماده ۱۰ (قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۰۳): هرگاه مستغلات مسکونی واقع در مراکز استان‌ها و شهرهای با جمعیت بیش از یکصد هزار نفر آماده برای اجاره باشند و بدون داشتن موانع قانونی بیش از مدت شش

ماه متوالی خالی و بلااستفاده نگهداشته شوند نسبت به بعد از شش ماه مذکور مشمول مالیات به‌شرح زیر خواهند بود:

۱. تا یکسال معادل دو در هزار ارزش معاملاتی مستغل به ازای هر ماه.

۲. در صورت تجاوز از یکسال معادل چهار در هزار ارزش معاملاتی مستغل به ازای هر ماه مازاد بر یک سال مزبور.

تبصره - هرگاه خالی ماندن یک مستغل به به عللی خارج از اختیار مالک باشد در این مدت از پرداخت مالیات موضوع این فصل معاف خواهد بود.

۳. در صورت تجاوز از چهار در هزار ارزش معاملاتی مستغل به ازای هر ماه مازاد بر یک سال مزبور.

تبصره - هرگاه خالی ماندن یک مستغل به به عللی خارج از اختیار مالک باشد در این مدت از پرداخت مالیات موضوع این فصل معاف خواهد بود.

۴. در صورت تجاوز از چهار در هزار ارزش معاملاتی مستغل به ازای هر ماه مازاد بر یک سال مزبور.

تبصره - هرگاه خالی ماندن یک مستغل به به عللی خارج از اختیار مالک باشد در این مدت از پرداخت مالیات موضوع این فصل معاف خواهد بود.

۵. در صورت تجاوز از چهار در هزار ارزش معاملاتی مستغل به ازای هر ماه مازاد بر یک سال مزبور.

تبصره - هرگاه خالی ماندن یک مستغل به به عللی خارج از اختیار مالک باشد در این مدت از پرداخت مالیات موضوع این فصل معاف خواهد بود.

۶. در صورت تجاوز از چهار در هزار ارزش معاملاتی مستغل به ازای هر ماه مازاد بر یک سال مزبور.

تبصره - هرگاه خالی ماندن یک مستغل به به عللی خارج از اختیار مالک باشد در این مدت از پرداخت مالیات موضوع این فصل معاف خواهد بود.

۷. در صورت تجاوز از چهار در هزار ارزش معاملاتی مستغل به ازای هر ماه مازاد بر یک سال مزبور.

تبصره - هرگاه خالی ماندن یک مستغل به به عللی خارج از اختیار مالک باشد در این مدت از پرداخت مالیات موضوع این فصل معاف خواهد بود.

۸. در صورت تجاوز از چهار در هزار ارزش معاملاتی مستغل به ازای هر ماه مازاد بر یک سال مزبور.

تبصره - هرگاه خالی ماندن یک مستغل به به عللی خارج از اختیار مالک باشد در این مدت از پرداخت مالیات موضوع این فصل معاف خواهد بود.

۹. در صورت تجاوز از چهار در هزار ارزش معاملاتی مستغل به ازای هر ماه مازاد بر یک سال مزبور.

تبصره - هرگاه خالی ماندن یک مستغل به به عللی خارج از اختیار مالک باشد در این مدت از پرداخت مالیات موضوع این فصل معاف خواهد بود.

۱۰. در صورت تجاوز از چهار در هزار ارزش معاملاتی مستغل به ازای هر ماه مازاد بر یک سال مزبور.

تبصره - هرگاه خالی ماندن یک مستغل به به عللی خارج از اختیار مالک باشد در این مدت از پرداخت مالیات موضوع این فصل معاف خواهد بود.

است. به‌عنوان مثال ابواب پایه‌های مالیاتی را براساس مالیات بر دارایی و مالیات بر درآمد تفکیک کرد و در هر کدام از باب‌های دوم و سوم فصولی به منابع مالیاتی مختلف اختصاص داد. یکی از فصول باب دوم (مالیات بر دارایی) به مالیات مستغلات مسکونی خالی اختصاص یافت (فصل دوم از باب دوم) که شامل مواد ۱۰ و ۱۱ بود ولی این مواد در اصلاحیه قانون در سال ۱۳۸۰ حذف شدند. متعاقب آن در اصلاحیه سال ۱۳۹۴ مجدداً مالیات بر املاک مسکونی خالی به‌عنوان ماده ۵۴ مکرر به قانون الحاق شد اما در جای نامناسب و در باب مالیات بر درآمد و فصل مالیات بر درآمد املاک. سؤال و ابهامی که اینجا مطرح می‌گردد این است که مالک چه درآمدی از املاک مسکونی خالی دارد که این ماده قانونی در باب مالیات بر درآمد الحاق شده است؟ و آیا این مالیات مطالبه شده مالیات بر درآمد است یا مالیات بر درنیامد؟

منظور نگارنده این نیست که وضع چنین مالیاتی اشتباه است، بلکه جایگذاری آن در سرفصل مالیات بر درآمد اشتباه است و شایسته‌تر این بود که در همان جایگاه اصلی خود در زمان تصویب قانون سال ۱۳۶۶، در باب مالیات بر دارایی الحاق می‌شد.

۶. حذف یک (و) در اصلاحیه ماده ۵۴ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم (مصوب ۱۳۹۹/۱۰/۰۲) و عدم شمولیت مالیات نسبت به خانه‌های مسکونی خالی در سال سوم همانطور که در بند قبل بیان شد، در الحاق ماده ۵۴ مکرر به قانون مالیات‌های مستقیم (اصلاحی ۱۳۹۴)، در صورت خالی بودن یک خانه، از سال دوم به بعد مشمول مالیات شناخته شده و برای سال دوم، سال سوم و سال چهارم و به بعد،

میزان مالیات آن مشخص شد. لیکن قانون‌گذار در سال ۱۳۹۹ اقدام به اصلاح ماده مذکور نمود و در صورت خالی بودن یک واحد بیش از ۱۲۰ روز در سال آن را مشمول مالیات قرار داد، در نتیجه این اصلاحیه برای سال اول، سال دوم و سال سوم به بعد میزان مالیات مشخص شد اما ایرادی که در متن قانون در مقایسه با متن قبلی وجود دارد این است که در بند سوم آن، حرف (و) قبل از عبارت (به بعد) حذف شد. در نتیجه خانه‌های خالی از سال ۱۳۹۹ به بعد در سال سوم مشمول مالیات نخواهند بود و فقط در صورت خالی بودن بیش از ۱۲۰ روز در هر سال مالیاتی، سال اول، سال دوم، سال چهارم و سال‌های بعد مشمول مالیات خواهند بود و سال سوم امکان وصول مالیات خانه‌های خالی از مالکین این واحدها وجود ندارد که این امر موجب متضرر شدن دولت و کاهش درآمد مالیاتی این منبع خواهد بود. اظهارنظر در این خصوص که آیا این موضوع واقعاً جزو ایرادات در قانون‌گذاری است یا اینکه قانون‌گذار عمداً و عالمناً سال سوم را از شمولیت مالیات حذف کرده است، وقتی مشخص می‌شود که با تدقیق در ماده مذکور مشاهده می‌شود (مالکین) خانه‌های خالی هم در سال اول و دوم و هم در سال چهارم (سال سوم به بعد) و سال‌های بعد از آن مشمول مالیات خواهند بود، در نتیجه غیرمشمول تلقی شدن خانه‌های مذکور در سال سوم ناشی از اشتباه قانون‌گذاری در اصلاحیه اخیر و حذف نابجای حرف (و) بعد از عبارت (سال سوم) و پیش از عبارت (به بعد) بوده است.

۷. ارجاع اشتباه ماده ۳۷ قانون مالیات بر ارزش افزوده (مصوب

۱۳/۰۴/۱۴۰۰)

• ماده ۳۷: تأخیر در پرداخت مالیات‌ها و عوارض موضوع این قانون در مواعد مقرر با رعایت مفاد ماده (۱۹) قانون مالیات‌های مستقیم، موجب تعلق جریمه‌ای به میزان دو درصد (۲٪) در ماه، نسبت به مالیات و عوارض پرداخت‌نشده و مدت تأخیر از زمان انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه یا سررسید پرداخت مالیات و عوارض، هریک که مقدم باشد، خواهد بود.

• ماده ۱۹ قانون مالیات‌های مستقیم (مصوب ۱۳۶۶): اموال مشمول مالیات بر ارث عبارت است از کلیه ماترک متوفی واقع در ایران یا خارج از ایران اعم از منقول و غیر منقول و مطالبات قابل وصول و حقوق مالی پس از کسر هزینه کفن و دفن در حدود عرف و عادت و واجبات مالی و عبادی در حدود قواعد شرعی و دیون محقق متوفی.

تبصره - بدهی که متوفی به وراث خود دارد در صورتی که مستند به مدارک قانونی باشد و اصالت آن مورد تأیید هیئت حل اختلاف مالیاتی قرار گیرد قابل کسر از ماترک خواهد بود و در مورد مهریه و نفقه ایام عده تأیید هیئت مذکور لازم نیست و در مورد وراث طبقه دوم و سوم کسر دیون منوط به آن است که متوفی تا تاریخ فوت خود دارای وراث از طبقه ماقبل حسب مورد بوده باشد.

• بند ۲ قانون اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم (اصلاحی ۱۳۹۴): متن زیر جایگزین ماده (۱۷) قانون می‌شود و مواد (۱۹)، (۲۰)، (۲۲) و مواد (۲۷) تا (۳۲) و تبصره‌های آنها حذف می‌شوند.

• ماده ۱۹۰ قانون مالیات‌های مستقیم (با آخرین اصلاحات مصوب ۱۳۸۰): علی‌الحساب پرداختی بابت مالیات عملکرد هر سال مالی قبل از سررسید مقرر در این قانون برای پرداخت مالیات

عملکرد موجب تعلق جایزه‌ای معادل یک درصد (۱٪) مبلغ پرداختی به ازای هر ماه تا سررسید مقرّر خواهد بود که از مالیات متعلق همان عملکرد کسر خواهد شد. پرداخت مالیات پس از آن موعد موجب تعلق جریمه‌ای معادل دو و نیم درصد (۲/۵٪) مالیات به ازای هر ماه خواهد بود.

قانون‌گذار در ماده ۳۷ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوّب ۱۴۰۰، محاسبه جرایم را به ماده ۱۹ قانون مالیات‌های مستقیم ارجاع داده است در حالی که ماده مذکور در اصلاحیه سال ۱۳۹۴ حذف شده است و در صورت عدم حذف نیز، مربوط به فصل مالیات بر ارث است و ارتباطی به موضوع جرایم مالیاتی ندارد. با بررسی مواد قانونی در بخش تشویقات و جرائم مالیاتی (فصل هفتم از باب چهارم)،

به نظر می‌رسد منظور قانون‌گذار ماده ۱۹۰ بوده است. با توجه به اینکه ماده ۱۹۰ تاکنون نیز اصلاح نشده است، هر چند که عدم ارجاع ماده ۳۷ مذکور به ماده ۱۹۰ نیز هیچگونه خللی به ماده ۳۷ وارد نمی‌کند و اگر بخواهیم اینطور در نظر بگیریم که منظور قانون‌گذار استفاده مؤدّی از مشوّق‌های مندرج در تبصره‌های ذیل ماده ۱۹۰ است، صحیح به نظر نمی‌رسد، زیرا در تبصره‌های مذکور به برگ تشخیص مالیات اشاره شده است در حالی که در مالیات بر ارزش افزوده برگ تشخیص صادر نمی‌شود (به جای آن برگه مطالبه صادر می‌شود) و از طرف دیگر و با عنایت به اینکه قانون‌گذار در مقام بیان است، اگر منظورش امکان استفاده از مشوّق‌های مندرج در تبصره‌های ماده ۱۹۰ بوده است، حتماً به آن اشاره می‌کرد.

بحث و نتیجه‌گیری:

یکی از ویژگی‌های قانون‌گذار همانطور که حقوق‌دانان آن را باور دارند، عالم بودن است. اگر عالم بودن را مقابل جاهل بودن در نظر بگیریم، شایسته است که فرد عامل (حداقل در خصوص مواردی که درباره آنها اظهار نظر می‌کند) دانش کافی داشته باشد و یکی از خصوصیات اخلاقی نیک اشخاص، پذیرفتن اشتباهات است. همانطور که برخی انسان را جایز الخطا می‌دانند و برخی ممکن الخطا و ما با نگرش دوم هم عقیده هستیم، باید بپذیریم که نوع بشر امکان دارد در انجام امور یا اعمال حقوقی مرتکب اشتباه شود. اثر اشتباه باید با توجه به دامنه شمول آن و افراد متأثر از آن بررسی شود. بر همین اساس اشتباهات قانون‌گذار (در مقابل خطاهای سایر اشخاص)، می‌تواند

رسمی کشور به نشانی: RRK. IR.
بخش قوانین و مقررات سایت مرکز
پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی به
نشانی: RC. MAJILIS. IR.

بررسی آنها توسط نمایندگان یا در صورت نیاز کمیسیونی که به همین منظور می‌تواند ایجاد شود.
هرچند که اجرای برخی از پیشنهادات مذکور مستلزم ایجاد تغییراتی در قوانین داخلی کشور در زمینه قانون‌گذاری است، لیکن می‌تواند به‌عنوان ایده‌ای جهت تصویب قوانین باکیفیت‌تر باشد؛ همانطور که سازمان حسابرسی در زمان تصویب استانداردهای حسابداری و حسابرسی، به‌گونه‌ای تقریباً مشابه عمل می‌کند و پیش‌نویس استانداردها را جهت استفاده عموم ارائه می‌کند. در پایان لازم به ذکر است که در این مقاله تلاش شد، برخی از ایرادات موجود در قوانین مالیاتی بیان شود که قاعدتاً منحصر به موارد مذکور در این مقاله نیست و ایرادات و ابهامات موجود در قوانین مالیاتی، منشاء صدور بیش از شش هزار مصوبه در زمینه اجرای همین قوانین شده است که گاهی توسط دیوان عدالت اداری ابطال می‌شود و از پیشنهادات مذکور، سازمان امور مالیاتی کشور نیز می‌تواند در زمینه صدور مصوبات استفاده کند. ■

منابع:

ترمینولوژی حقوق، جعفری لنگرودی، محمدجعفر، تهران، گنج دانش، چاپ بیست و هشتم، ۱۳۹۴.
حسابداری مالیاتی، بهرامی‌نژاد، محمود و حبیبی، حمیدرضا، تهران، ترمه، چاپ دوم، ۱۳۹۶.
قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی، کاتوزیان، ناصر، تهران، میزان، چاپ چهل و هشتم، ۱۳۹۴.
سایت‌های اینترنتی:
بخش قوانین سایت سازمان امور مالیاتی کشور به نشانی: INTAMEDIA. IR.
بخش قوانین و مقررات سایت روزنامه

از جمله اشتباهاتی باشد که دامنه شمولیت وسیع‌تری دارد فلذا می‌بایست توجه عمیق‌تری به گفتار قانون‌گذار صورت پذیرد. تدوین قانون از موارد بسیار بااهمیتی است که مستقیماً با برقراری عدالت اجتماعی و برقراری نظم و جلوگیری از تضییع حقوق اشخاص در ارتباط است و کوچکترین اشتباه قانون‌گذار احتمال سلب حق از ذی‌حق را فراهم می‌کند یا حتی ممکن است موجب صاحب حق شدن اشخاصی شود که روح قانون، آنها را فاقد حق می‌داند. با توجه به برخی ایرادات موجود در قوانین مالیاتی کشور و با در نظر گرفتن شرایط کنونی می‌توان پیشنهاداتی را جهت تصویب قوانین با کیفیت‌تر ارائه کرد، هرچند که ممکن است برخی از پیشنهادات جزو امور بدیهی باشد و برخی از منظر حقوق‌دانان و قوانین فعلی کشور، مقدور نباشد اما طرح این پیشنهادات به مفهوم این نیست که نمی‌تواند جرقه‌ای جهت بازگشایی دری جدید باشد.

یکی از پیشنهاداتی که با قوانین فعلی کشور (از جمله قانون اساسی) تطابق بیشتری دارد، استفاده از کمیسیون‌های تخصصی داخلی مجلس جهت تصویب قوانین خاص از جمله قوانین مالیاتی و عضویت نمایندگان دارای صلاحیت و علم کافی در مورد موضوعات مالیاتی و حتی استفاده از نظرات خبرگان و دکترین است. پیشنهاد بعدی امکان ایجاد نظرسنجی از خبرگان (و حتی به‌صورت عام) در بازه زمانی محدود و سپس بررسی و جمع‌بندی پیشنهادات و رفع ایرادات احتمالی آن، پیش از ارسال طرح یا لایحه به شورای نگهبان.

ایجاد بستری جهت اعلام شبهات، تناقضات و ایرادات موجود در قوانین مصوب قبلی توسط تمامی اشخاص و

انجمن حسابداران خبره ایران به عنوان قدیمی ترین انجمن حسابداری حرفه ای با عضویت در «فدراسیون بین المللی حسابداران (IFAC)» و با داشتن نزدیک به ۱۳ هزار عضو از سراسر کشور به عنوان بزرگترین نهاد حسابداری ایران، آمادگی خود را به پذیرش همکاری و دریافت آگهی تبلیغاتی در وبگاه این انجمن (با دامنه <https://iica.ir>)، که به استناد رتبه بندی الکسا و گوگل، در جایگاه پربازدیدترین وبگاه در بین وبگاه های نهادهای حسابداری ایران قرار دارد، به ویژه در «کلیپ های آموزشی مربوط به حسابداری» که در صفحات اینستاگرام و کانال تلگرام انجمن منتشر می شوند، اعلام می دارد.

لذا خواهشمند است در صورت تمایل به درج سفارش آگهی تبلیغاتی مورد نظر یا ثبت هرگونه همکاری در هر یک از بخش های مذکور نسبت به اعلام درخواست از طریق ایمیل bsafarynejad@yahoo.com یا تلگرام به شماره ۰۹۳۵۵۱۴۳۹۳۶ مبادرت فرمایید تا بلافاصله نسبت به پیگیری انجام سایر مراحل مربوطه اقدام شود.

با تشکر

صفری نژاد_ سازمان آگهی های انجمن حسابداران خبره ایران

همکاران
سیستم

شماران سیستم
shomaran system

تبر
شرکت برادران مولوی سمان
TABIR

بهبود شفافیت مالی در بخش عمومی

محسن بروزاده زواره ادریس کریمی قره‌عمر

اگر بخواهیم تعبیر درستی از شفافیت مالی داشته باشیم، باید بگوییم که آگاه شدن مردم از فعالیت‌های مالی گذشته، حال و آینده دولت و همچنین شفاف‌سازی ساختار آن دسته از وظایف دولت که نتایج سیاسی و مالی را در پی دارد، یک شفاف‌سازی مالی صحیح است (IMF 2008). به عبارت دیگر، آیین شفافیت مالی [نمونه‌ای کوچک از آن تحولاتی است که در آینده و در اجتماعی بسیار وسیع تر رخ می‌دهد (هود 2006)]. اکنون، بسیاری از شکست‌های اقتصادی و سیاسی را نتیجه عدم شفافیت مالی صحیح می‌دانند؛ مانند مقررات ضعیف بخش مالی قبل از سال 2008 که منجر به تبدیل بدهی خصوصی به بدهی ملی شد (بحران بدهی دولتی و بحران منطقه یورو).

زمانی که از شفافیت مالی سخن می‌گوییم، مسئله‌ای که باعث کج‌فهمی و در نتیجه پیاده‌سازی اشتباه این اصل می‌شود، آن است که انتظار می‌رود شفافیت مالی به انتشار میزان زیادی از داده‌ها منجر شود و در آن سو، افرادی که از تقویت شفاف‌سازی حمایت می‌کنند، ممکن است انتظاراتی شامل محدود کردن اندازه دولت، محدود کردن اندازه کسری و بدهی، تقویت دولت پاسخگو و کاهش فساد داشته باشند. اگرچه داشتن اهداف متعدد ممکن است تعداد ذی‌نفعانی را که از شفافیت مالی حمایت می‌کنند، افزایش دهد اما این ممکن است به قیمت شفافیت در اجرا باشد. علاوه بر این، زمانی که ابتکارات به شدت بوروکراتیک می‌شوند، ممکن است به اهداف فرایند دست یابند اما به نتایج وعده داده شده نرسند.

مشکل دوم، متمایز ساختن عوامل فنی، فرهنگی و سیاسی است که بر رابطه بین شفافیت و سایر ویژگی‌های مدیریت مالی تأثیر می‌گذارد. در حالی که هر کشور

برای رسیدگی به چالش‌های کنونی مانند مشکلات منطقه یورو، تفاوت‌های بنیادی و سیاسی در رویکرد خود دارد، این سؤال مطرح می‌شود که آیا بهبود (افزایش) شفافیت مالی و نظارت بر بودجه، می‌تواند مشکلات ساختاری و رقابت پذیری (Wolf 2011b) یا مشروعیت ساختاری (Müncau 2011) را برطرف سازد یا خیر.

هدف این فصل، برطرف کردن کج‌فهمی‌ها، سوگیری‌ها و برداشت‌های اشتباه در مفاهیم شفافیت مالی است. توضیحات این فصل براساس دو ادعا و با تکیه بر شواهد و استدلال ارائه شده ارائه می‌شود (Heald 2003a, 2006a, 2006b, 2012). اولاً، شفافیت در نوع خود ارزشی ندارد و باید از آن در جهت دستیابی به اهداف سیاست عمومی استفاده شود [یعنی نباید صرفاً به شفاف‌سازی راضی شد، بلکه باید از آن در جهت بهبود بهره برد]. دوماً، شفافیت مالی صحیح به اثربخشی، پاسخگویی و جلوگیری از فساد در مدیریت مالی کمک می‌کند.

در ادامه، به ساختار این فصل خواهیم پرداخت. بخش بعدی که مورد بحث است، شفافیت را به شکل مفهومی بررسی می‌کند و سپس بیان می‌دارد که منظور دقیق از شفافیت مالی چیست. سپس در مورد رابطه بین شفافیت و نظارت بحث می‌کنیم که در مورد ابعاد کلیدی اعمال نظارت مالی با تمرکز بر اهمیت زمان، وضعیت، افراد دخیل و مکانیسم‌ها دنبال می‌شود. ریسک‌های مالی و به‌ویژه ریسک‌های پنهان، از جمله دلایلی است که امروزه شفافیت مالی را حائز اهمیت بیشتری ساخته است. سپس به این سؤال می‌پردازیم که نظارت مالی خارجی به‌طور واقع بینانه باید چگونه باشد. بخش پایانی نیز پیشنهادهایی برای تقویت شفافیت مالی ارائه می‌کند که تفاوت‌ها را

در زمینه فرهنگی و ظرفیت‌های اطلاعاتی، آماری و اجرایی در بین کشورها تطبیق می‌دهد.

مفهوم شفاف‌سازی

شفاف‌سازی به‌عنوان یک مفهوم

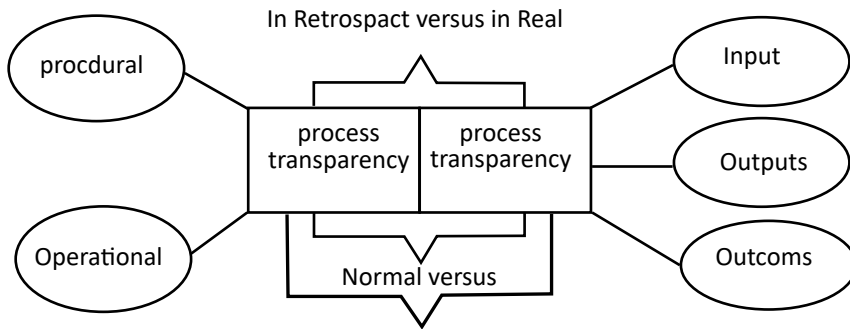
عمومی

تعاریفی که از شفاف‌سازی در اختیار داریم، معنای آن را به‌طور کامل و با چهارچوبی مشخص بیان نداشته‌اند (هرچند که از لحاظ لغوی، به‌نظر کامل باشند). هود (2001) تشخیص داد که شفافیت، علی‌رغم ریشه‌هایی که حداقل به جرمی بنتام برمی‌گردد، اهمیت جدیدی در زندگی عمومی پیدا می‌کند. وی معنای آن را مشخص و ثابت نمی‌داند:

تعیین معنای دقیق این کلمه پرکاربرد دشوار است. در واقع معمولاً به معنای چند چیز مختلف مانند افشا، وضوح خط مشی، سازگاری یا صراحت استفاده می‌شود. اطلاعات و رویه‌هایی که در دسترس عموم است و (در برخی کاربردها) در حوزه‌های فعالیت به وضوح مشخص شده است. (ص 701)

لغت شفاف‌سازی، از نگاه کردن انسان برداشته شده است و برای انسان به معنای نگاه کردن به داخل، نگاه کردن به بیرون، نگاه کردن به بالا و نگاه کردن به پایین است (شکل 33، 1). برای مثال شیشه ماشین، یک نوع شفاف‌سازی است و سبب می‌شود تا راننده بتواند بیرون و وضعیت جاده را به‌خوبی مشاهده کند (یعنی شفافیت رو به بیرون). همچنین شیشه‌های ماشین باعث می‌شوند تا رانندگان دیگر نیز بتوانند داخل ماشین را ببینند (یعنی شفافیت رو به داخل). اینکه دیگران می‌توانند ببینند چه کسی رانندگی می‌کند و چه کسی در ماشین است، شفافیت درونی را تشکیل می‌دهد.

شکل ۲.۳۳ ساختار شفافیت
منبع: هیلد (۲۰۱۲، شکل ۲، ص ۳۴).

مهمی از ادعاهای مشروعیت دولت‌های منتخب در جوامع دموکراتیک را تشکیل می‌دهد، هرچند عملکرد آنها ناقص باشد. این چهارچوب تحلیلی شفافیت را در هر چهار جهت یا «شفافیت کاملاً متقارن» (Heald 2006a, pp. 27-9) فراهم می‌کند، برچسبی که صرفاً توصیفی است و نشان دهنده مطلوبیت هنجاری نیست. با این حال، در نظر گرفتن موارد مختلف عدم تقارن و پیامدهای آنها (هم از لحاظ هنجاری و هم واکنش‌های رفتاری

باید از اعمال و رفتار کارگزاران خود مطلع باشند. البته این ممکن است بحث‌برانگیز تصور شود (جوامع دموکراتیک، حاکمان را به‌عنوان کارگزاران شهروندان تصور می‌کنند) اما این به‌طور اساسی بر استدلال تأثیر نمی‌گذارد. شفافیت عمودی رو به پایین، به اطلاعاتی اشاره دارد که توسط حاکمان در اختیار افراد تحت حاکمیت قرار می‌گیرد و مبنای لازم را برای آنها تشکیل می‌دهد. حاکمان باید پاسخگو باشند و این بخش

دلایل مختلفی وجود دارد که چرا آنهایی که بیرون هستند ممکن است بخواهند ببینند چه کسی رانندگی می‌کند. برای مثال، رانندگی پشت شیشه‌های کاملاً دودی، باعث می‌شود رهگذران متوجه خطرات گانگسترهای مسلح داخل خودرو نشوند، پلیس راهنمایی و رانندگی رانندگان متخلف را شناسایی نکند یا یک پلیس در جامعه‌ای مذهبی متوجه رانندگی یک زن نشود. بخار شدن شیشه (دن بوئر ۱۹۹۸) به دلیل عوامل اقلیمی یا به قصد (مثلاً پنهان کردن هویت) بستگی به شرایط دارد. بنابراین، در شفافیت یک ابهام اخلاقی وجود دارد: ارزشی که باید برای شفافیت در شرایط خاص قائل شد، بسیار مشروط است.

شفافیت افقی مربوط به «موقعیت» ک نسبت به بافت و فرهنگ است (خواه شخصی باشد یا سازمانی). شفافیت بیرونی مربوط به دیدن جایی است. شفافیت بیرونی را در زمینه‌های دیگر برای دسترسی به اهداف می‌توان مشاهده کرد و شفافیت درونی، اغلب مربوط به قضاوت ناظران خارجی است.

شفافیت به سمت پایین (مسئولیت) - عمودی

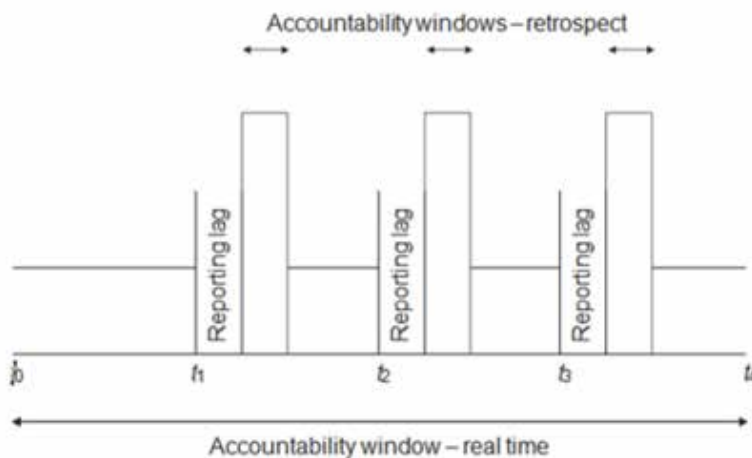
شفافیت به سمت بالا (نظارت/ پاسخ‌گویی) - عمودی

شفافیت به درون (از بیرون شیشه می‌توان دید) - افقی

شفافیت به بیرون (از داخل شیشه می‌توان دید) - افقی

مسئله تقارن - «شفافیت کاملاً متقارن» زمانی که هر چهار جهت وجود دارد.

شفافیت عمودی، در مورد مسئولیت‌پذیری در روابط است که اغلب مورد بحث مناقشه قرار می‌گیرد. شفافیت عمودی رو به بالا، مربوط به مدیران ارشد و حاکمان است که

شکل ۳.۳۳ شفافیت در گذشته و شفافیت در زمان واقعی
منبع: هیلد (۲۰۱۲، شکل ۲، ص ۳۵).

بازیگرانی که هدف شفافیت هستند) حائز اهمیت است.

همچنین انواع ساختارها برای شفاف‌سازی وجود دارد (شکل ۲.۳۳). هیلد (۲۰۰۶a، صفحات ۲۹-۳۵) سه تمایز اصلی را این‌گونه مطرح می‌سازد:

شفاف‌سازی بین رویداد و فرایند. این یک چهارچوب استاندارد است که در آن ورودی‌ها، خروجی‌ها و نتایج متمایز می‌شوند. اینها به‌عنوان رویدادها برچسب‌گذاری شده‌اند که با فرایندها به هم پیوند می‌خورند. فرضیه این است که تمرکز بر شفافیت فرایند بیش از تمرکز بر رویدادها، محل عملکرد سازمانی است، به‌ویژه اگر دومی براساس معیارهایی از نتایج باشد. شفاف‌سازی اسمی و عملی. این نشان می‌دهد واگرایی احتمالی بین شفافیتی است که قرار بوده وجود داشته باشد و واقعاً وجود دارد.

شفاف‌سازی آنچه در گذشته انجام شده و اکنون شفاف می‌شود و آنچه در زمان کنونی انجام شده و اکنون نیز شفاف می‌شود. این مورد مربوط به شفاف‌سازی‌های دوره‌ای [یعنی هر دوره، رخدادهای قبلی شفاف می‌شود] و شفاف‌سازی مستمر است.

موضوع چهارم نیز در شکل ۲.۳۳ مشخص شده است. یعنی اینکه آیا تغییرات مرحله‌ای در اطلاعات موجود است یا نه و در چه زمانی وجود دارد. تغییرات مرحله‌ای می‌تواند به این معنی باشد که اطلاعاتی که بازیگران سیاست معتقد بودند محرمانه باقی می‌ماند بعداً عمومی می‌شود یا خیر.

البته شفاف‌سازی می‌تواند به‌صورت همگن رخ ندهد. برای مثال، نمایه‌هایی که ویژگی‌های اندازه‌گیری شده مختلف

شفافیت را با هم جمع می‌کنند، ممکن است موارد ناسازگاری را اضافه کنند. به‌عبارت دیگر، میزان شفاف‌سازی یک مفهوم را نمی‌توان اندازه گرفت زیرا شفافیت به روش‌های پیچیده‌ای انجام می‌شود. ترکیب‌های مختلف جهت‌ها و انواع مختلف شفاف‌سازی وجود دارد که تا حدودی از طریق القای رفتارهای متفاوت اثرات متفاوتی دارد. آلن (۲۰۰۰)، در این فصل تأکید زیادی بر این موضوع که چرا «انتشار منظم اطلاعات» حیاتی است. شفاف‌سازی در مورد آنچه در گذشته رخ داده و شفاف‌سازی در مورد آنچه اکنون رخ می‌دهد، دو موضوع متمایز است و تفاوت آنها به وضوح در شکل ۲.۳۳ نشان داده شده است.

فعالیتی را در نظر بگیرید که در آن زمان را می‌توان به دوره‌هایی تقسیم کرد، مانند تهیه حساب‌های یک تجارت خصوصی یا دولتی. این فعالیت در دوره زمانی to1t و

سپس در دوره‌های متوالی از t1t2 به بعد انجام می‌شود. در رابطه با to1t در حین تهیه حساب‌ها، تأخیر گزارش دهی وجود دارد. این با یک پنجره پاسخگویی دنبال می‌شود که در آن نماینده توسط مدیر مسئول برای عملکرد انتخاب می‌شود. این پنجره پاسخگویی قبل از پایان دوره t1t2 بسته می‌شود و در نتیجه مسئول می‌تواند یک بار دیگر منحصراً بر فعالیت عملیاتی متمرکز شود. در تضاد شدید با چنین شفافیتی در گذشته، پنجره‌های پاسخگویی همیشه باز هستند که شفافیت در زمان واقعی وجود داشته باشد. این امر توجه مسئول را از تمرکز انحصاری بر فعالیت عملیاتی منحرف می‌کند. نگرانی در مورد به تصویر کشیدن در زمینه شفافیت در زمان واقعی ممکن است منجر به اتخاذ تصمیمات اساسی متفاوت شود. مثالی که پنجره‌های پاسخگویی را نشان می‌دهد این است که گزارش‌گری مالی

توسط شرکت‌های فهرست‌شده از گزارش سالانه به گزارش فصلی (افزایش فراوانی پنجره‌های پاسخ‌گویی و مدت زمان جمع‌ی آنها) تغییر کرده است، پیشرفتی که با چالش مواجه شده است.

شفافیت مالی

شفافیت مالی، براساس تعدادی از معیارها سودمند است و پیشینه تجربی قابل توجهی برای اثبات آن وجود دارد. برای مثال، برای بررسی شرکت‌های خصوصی که به‌خوبی شفاف‌سازی می‌کنند، هزینه کمتری مورد نیاز است چون کار آنها مشخص است. بنابراین شفاف‌سازی بالا، می‌تواند هزینه‌های دولت را در جهت بررسی کاهش دهد. به‌طور کلی تر، سطوح بالای شفافیت مالی با نتایج مالی بهتر از نظر کسری و بدهی مرتبط است. مقالات تجربی تأثیرگذار عبارتند از آلسینا و دیگران (۱۹۹۹)، آلت و لاسن (۲۰۰۶) و گلنرستر و شین (۲۰۰۸). ونر و د رنتزیو (۲۰۱۱) به‌جای بررسی تأثیرات شفافیت مالی، عوامل سیاسی تعیین‌کننده شفافیت مالی را بررسی کرده‌اند و نقش انتخابات آزاد و عادلانه و برهم خوردن احزاب در قوه مقننه را برجسته کرده‌اند.

تحلیل عمومی شفافیت به مورد خاص شفافیت مالی اشاره دارد. مهم است که شفافیت مالی را صرفاً در قالب «چقدر» در نظر بگیریم و این‌گونه تصور نکنیم که هرچقدر بیشتر باشد بهتر است (Heald, 2003a, pp. 725-9). مفهوم‌سازی از نظر جهت‌ها و انواع نشان می‌دهد که چرا اثرات حجم شفافیت می‌تواند مبهم باشد. تعاملات بالقوه و ماهیت احتمالی تأثیرات شفافیت نیز اهمیت دارد. اگر شفاف‌سازی را با مفهوم «چقدر» محاسبه کنیم، در نتیجه میزان بالای نمرات در شاخص‌ها می‌توانند ما را

قانع کند و متوجه نشویم که به مسائل خاص و مهمی پرداخته نشده است. اگرچه شفافیت مالی فقط ویژگی‌های ساختاری شفافیت عمومی را دارا است اما برخی ویژگی‌های خاص ناشی از منشأ و توسعه آن را نیز دربر دارد (هیلد ۲۰۰۳). صندوق بین‌المللی پول (۲۰۰۸) شفافیت مالی را این‌گونه تعریف می‌کند: «آگاه شدن مردم از فعالیت‌های مالی گذشته، حال و آینده دولت و همچنین شفاف‌سازی ساختار آن دسته از وظایف دولت که نتایج سیاسی و مالی را در پی دارد؛ یک شفاف‌سازی مالی صحیح است.» براساس OECD (۲۰۰۲) ص ۷، «شفافیت بودجه به‌عنوان افشای کامل تمام اطلاعات مالی مرتبط به‌موقع و سیستماتیک تعریف می‌شود.» البته ممکن است تصور شود که مالی پوشش وسیع‌تری نسبت به بودجه دارد. یعنی دولت عمومی یا بخش عمومی به‌جای دولت فدرال یا دولت مرکزی.

شفافیت مالی، افشای به‌موقع و سیستماتیک کلیه سیاست‌ها و معاملات مربوط به درآمدها، هزینه‌ها، دارایی‌ها و بدهی‌های نهادهای دولتی (مرکزی، منطقه‌ای یا محلی) و نهادهای تحت مالکیت دولت (از جمله شرکت‌های دولتی) است. بیان تفاوت شفافیت در بودجه‌بندی و شفافیت در امور مالی، به دلیل آن‌که از لحاظ مفاهیم کلی شبیه به یکدیگرند، دشوار است اما منطقی است که شفافیت مالی را بسیار گسترده‌تر بدانیم زیرا مربوط به پیش‌بینی‌های بلندمدت و محاسبات شکاف‌های مالی است اما شفافیت در امر بودجه‌بندی، احتمالاً تنها مخارج و درآمدها را پوشش دهد (Eich 2008). واقعیت‌های اساسی در مورد مخارج و درآمد عمومی باید برای جوامع کاربر قابل شناسایی، قابل مشاهده و قابل درک باشد و این مسئله، هسته اصلی شفافیت مالی است. توزیع اطلاعات

باکس ۱.۳۳ آیین نامه اقدامات خوب صندوق بین‌المللی پول در مورد شفافیت مالی

پایبندی قانونی به اصول مشخصی از آنچه صندوق بین‌المللی پول و دیگران آن را به‌عنوان شفافیت مالی طبقه بندی می‌کنند، برای کاربران در جهت درک تحولات مالی عمومی، نه ضروری بود و نه کافی اما به هر صورت، مجموعه راهنمایی‌های ارائه شده و مطالبی که در جهت افزایش آگاهی ارائه شد، دستور کار سیاستی مرتبط با شفافیت مالی را به‌طور قابل توجهی پیش برده و نمایه جهانی آن را ارتقا داده است.

قانون صندوق بین‌المللی پول:

- حمایت از جزئیات کامل تمام هزینه‌ها و درآمدها و روندها در طول زمان همراه با ممیزی‌های جامع و افشا شده برای عموم، که شانس شناسایی اقدامات فاسد را بهبود می‌بخشد.
- تأکید بر این مسئله که شیوه‌های مختلف در مکان‌های مختلف کار می‌کنند و در نتیجه باید از کمی‌سازی رتبه‌بندی‌ها یا ارائه جداول رتبه‌بندی اجتناب ورزید.
- تأکید بر این که بهبود شفافیت یک فرایند، چندین مرحله دارد و ابتدا باید به الزامات اساسی پرداخته شود.
- تشخیص نقش حیاتی داده‌های خوب و مستقل.
- اجتناب از اجبار اما حمایت از مؤسساتی که بر استانداردهای یکپارچگی و تنوع در کاربران بالقوه نظارت می‌کنند.

این کد به‌صورت سلسله مراتبی، دارای چهار عنوان اصلی است که سپس به الزامات جزئی تبدیل می‌شوند: «روشن بودن نقش‌ها و مسئولیت‌ها»، «فرایندهای بودجه باز»، «در دسترس بودن عمومی اطلاعات» و «تضمین یکپارچگی». حتی در این طبقه‌بندی‌ها که کلی هستند، ارتباط با شفافیت رو به بالا و پایین مشهود است. میزان دسترسی عمومی به اطلاعات یک هدف تعیین شده سیاست عمومی در کشورهای عضو صندوق بین‌المللی پول بسیار متفاوت است. علاوه بر این، تفاوت‌های آشکاری در زیرساخت‌های آماری، حسابداری و اداری وجود دارد.

این کد، مبنایی برای گزارش‌های شفافیت مالی در مورد رعایت استانداردها و کدها (ROSCs) است. دولت‌های عضو صندوق بین‌المللی پول می‌توانند درخواست کنند که میزان انطباق آنها با کد ارزیابی شود و این داوطلبانه است. در بسیاری از کشورها ممکن است دستاوردهای بزرگی از اقدامات نسبتاً کم هزینه مانند بهبود داده‌های مالی، انتشار مطالب مرتبط و در دسترس بودن تفسیر حاصل شود و تأکید شده است که کشورها از یکدیگر، یادگیری متقابل داشته باشند.

نقش ROSC‌های شفافیت مالی بعداً در این فصل مورد بحث قرار می‌گیرد. اطلاعات مربوط به منشا و توسعه کد در وب سایت صندوق بین‌المللی پول به آدرس <http://www.imf.org/external/np/fad/trans> موجود است. نسخه ۲۰۰۷ کد (IMF 2007a) را می‌توان در <http://www.imf.org/external/np/pp/2007/eng/051507c.pdf> قرار داد. کد مختصر توسط کتابچه راهنمای جامع شفافیت مالی (IMF 2007b)، که در <http://www.imf.org/external/np/pp/2007/eng/101907m.pdf> موجود است، پشتیبانی می‌شود.

به‌خودی‌خود ناکافی است زیرا شفافیت مستلزم وجود مخاطبی با توانایی درک و عمل است. علاوه بر این، جامعه کاربری (از جمله جامعه داخل دولت) نیز باید شناسایی و ارائه شود. گشودگی اطلاعاتی مالی به‌تنهایی، نیاز به یک مخاطب مؤثر ندارد (هیلد ۲۰۰۶، ص. ۲۶).

اعداد مالی باید به شکلی قابل فهم به افراد خارج از سازمان ابلاغ شود (شفافیت درونی). این امر با پاسخگویی مدیران شرکت‌های سهامی‌عام پذیرفته شده در بورس (یعنی دارای مالکیت خصوصی و عرضه شده در بورس اوراق بهادار شناخته شده) در قبال سهامداران خود همراه است. حجم عظیمی از منابع خصوصی در قالب توسعه استانداردهای حسابداری، گزارشگری

مالی توسط واحدهای تجاری و حسابرسی توسط حسابرسان ثبت شده، به پاسخگویی در بخش خصوصی اختصاص داده شده است. از افراد مشخصی که از گزارش‌های مالی بخش خصوصی استفاده می‌کنند می‌توان به سهامداران، تحلیلگران و روزنامه‌نگاران حوزه مالی اشاره کرد. از هر کاستی در گزارشگری مالی بخش خصوصی بگذریم، رابطه نمایندگی همیشه مشخص است و کارگزاران اطلاعات در بازار به خوبی پاداش می‌گیرند. در مقابل، فهرست‌های مختلفی

در مورد افرادی که از گزارش‌های بخش دولتی استفاده می‌کنند وجود دارد (جونز و پندلبری ۲۰۰۰، صفحات ۱۳۲-۹) اما هویت کاربران واقعی در مقایسه با کاربران نظری گزارش‌های سالانه بخش عمومی و صورت‌های مالی نامشخص است. مشخص نبودن کاربر، حتی زمانی که اطلاعات در دسترس است، یکی از موانع ذاتی شفافیت مالی است (هیلد ۲۰۱۲). در عمل، سایر نهادهای دولتی به‌ویژه آنهایی که بالاتر از زنجیره حکومت چند سطحی هستند،

ممکن است نقش برجسته‌ای داشته باشند. این امر به‌ویژه در مورد اطلاعات خلاصه شده اعمال می‌شود. در برخی از کشورهای توسعه یافته، بحث در مورد شفافیت مالی احتمالاً حول محورهای ذیل می‌چرخد: پیش‌بینی‌های کلان اقتصادی زیربنای بودجه‌ها، گزارش‌های مالی سریع و روابط بین این اعداد، مجموع‌های تعریف‌شده آماری که مطابق با سیستم حساب‌های ملی سازمان ملل متحد یا سیستم حساب‌های اروپایی یورواستت

باشد. احتمالات در بخش پایانی این فصل به اختصار مورد بحث قرار گرفته است. این نتایج ممکن است تا حدی نتیجه تجربیات در طول بحران منطقه یورو باشد، زمانی که ترویکا با کمیسیون اروپا (EC) و بانک مرکزی اروپا (ECB) تشکیل شد. پس از سال ۲۰۰۸، احساس وابستگی متقابل جهانی و آگاهی از آسیب پذیری مالی عمومی کشور در برابر سیستم مالی قوی تر شد.

گزارش **Open Budget Initiative 2010** یک امتیازدهی کارشناسی شده از ۹۴ کشور در زمینه شفافیت بودجه است. آفریقای جنوبی با امتیاز ۹۲ از ۱۰۰ در صدر قرار گرفت و پنج کشور امتیاز ۰ را کسب کردند (مشارکت بودجه بین‌المللی ۲۰۱۱). اگرچه نمراتی که شاخص‌ها ارائه می‌دهند ممکن است به‌طور کلی معقول به نظر برسد اما با آنها باید محتاطانه برخورد کرد زیرا برخی از کشورها ممکن است در رعایت رسمی شاخص‌های اندازه‌گیری شده بهتر

کسری‌های دائمی‌زیاد در کشورهای OECD بود (همینگ و کل، ۲۰۰۱). این امر منجر به انتشار آیین‌نامه عملکردهای خوب در مورد شفافیت مالی در سال ۱۹۹۸ شد که متعاقباً در سال ۲۰۰۱ و ۲۰۰۷ (IMF 2007a) تجدید نظر شد (به باکس ۱.۳۳ مراجعه کنید). گزارش‌های حاصل در مورد رعایت استانداردها و کدها (ROSCs) بخشی از یک عملیات نظارتی بزرگتر صندوق بین‌المللی پول بود. شفافیت مالی ROSCها منجر به امتیازدهی یا تولید جداول رتبه‌بندی نشدند زیرا ناهمواری در پوشش کشوری وجود دارد. به‌عنوان مثال، تنها شفافیت مالی ROSC در بریتانیا به تاریخ ۱۹۹۹ و برای ایالات متحده به تاریخ ۲۰۰۳ است. صندوق بین‌المللی پول بدون شک با این اقدام، سطح شفافیت مالی را افزایش داد اما در اواسط دهه ۲۰۰۰، تعداد ROSCهای شفافیت مالی به یک جریان کوچک کاهش یافت (IMF و بانک جهانی 2011b) و برای کسانی جز افرادی که در صندوق بین‌المللی پول هستند، علت وقوع این امر مشخص نیست. توضیحات احتمالی شامل این موارد می‌شود: محدودیت‌های منابع، به‌ویژه پس از کم شدن کارکنان؛ حجم کار زیاد برای سازمانی با ۱۸۸ کشور عضو؛ پیامدهای مالی پس از بحران ۲۰۰۸، که تمرکز را بر وظایف فوری قرار داد؛ فقدان درخواست‌های رسمی از سوی دولت‌ها؛ و این احساس که این یک فعالیت غیر جذاب بود، البته با پتانسیل ایجاد مزاحمت برای دولت‌های عضو. تحولات رخ داده در صندوق بین‌المللی پول، از جمله موارد موجود در گزارش هیئت مدیره در مورد شفافیت مالی در ژوئیه ۲۰۱۲ (که به‌عنوان IMF (2010a) منتشر شده است)، نشان می‌دهد که اکنون ممکن است موج جدیدی از فعالیت ROSC شفافیت مالی وجود داشته

تهیه شده است، و اندازه‌گیری پایداری مالی بلندمدت. در چنین کشورهایی، ظرفیت اداری برای پیگیری و کنترل هزینه‌ها و درآمدها قبلاً ایجاد شده است. با این حال، چالش‌های برخی کشورها اساسی‌تر است: آنها فاقد ظرفیت اداری و آماري هستند، فساد بخش عمومی شایع است و دسترسی به رانت منابع طبیعی از طریق دولت‌ها در ازای مالیات شهروندان (Bräutigam and others 2008) و/یا فساد و رفتارهای رانت جوینانه ناکارآمد اقتصادی. این سه شرط با هم تعامل دارند، به‌ویژه در مواردی که خشونت مدنی وجود دارد و/یا دولت قانونی بر بخش‌هایی از حوزه قضایی خود کنترل عملی را اعمال نمی‌کند. تصورات رایج درباره شفافیت اغلب براساس شاخص ادراک فساد در بخش عمومی است که سالانه توسط شفافیت بین‌الملل منتشر می‌شود.

چهار کشور اسکانندیناوی به همراه استرالیا و نیوزلند به دلیل «کمترین فساد» در شاخص ۲۰۱۱ در صدر قرار دارند (شفافیت بین‌المللی ۲۰۱۱).

پیام واضح است: در سراسر جهان، شفافیت و پاسخگویی برای بازگرداندن اعتماد و دور کردن موج فساد حیاتی است و گرنه، راه حل‌های سیاست جهانی برای بسیاری از بحرانهای جهانی در خطر است (Trans-parency International 2010).

نقاط قوت و محدودیت‌های روش شناختی این شاخص هر چه که باشد، سبب صحبت کمپین‌های ضد فساد در این باره شده است و بر زمینه سیاسی و رسانه‌ای که ارزیابی‌های شفافیت مالی در آن قرار می‌گیرد، تأثیر گذاشته است. اقدام صندوق بین‌المللی پول در مورد شفافیت مالی تا حدی ناشی از بحران مالی آسیا در سال ۱۹۹۸ و همچنین

عمل کنند و در نتیجه امتیاز بالایی کسب کنند، در حالی که شفافیت مؤثر توسط ویژگی‌های دیگر آسیب می‌بیند. ابتکارات خاص، وظایف محدودتری داشته است مانند طرح شفافیت صنایع استخراجی (<http://eiti.org/>)، که برای حفاظت از منافع شهروندان کشورهای در حال توسعه در برابر شرکت‌های معدنی خارجی و دولت‌های خود ایجاد شده است. ابتکار اصلاح بودجه مشارکتی آفریقا (<http://www.cabri-sbo.org/>) شفافیت را در مورد مسائل بودجه از جمله شفافیت کمک‌ها، ترویج می‌داد. در جهت‌گیری کلی‌تر، ابتکار جهانی برای شفافیت مالی (<http://fiscaltransparency.net/>) (برامبی ۲۰۱۲) که پس از نشست مشارکت دولت باز در آوریل ۲۰۱۲ راه‌اندازی شد، خود را به این عنوان توصیف می‌کند: یک شبکه

اقدام چندجانبه که برای پیشبرد و نهادینه کردن هنجارهای جهانی برای کشورهای که در جهت بهبودهای قابل توجه و مستمر در زمینه شفافیت مالی کار می‌کند و مشارکت و پاسخگویی در کشورهای سرتاسر جهان.

در حالی که ابتکارات بین‌المللی برای ارتقای سطح شفافیت مالی مورد استقبال قرار می‌گیرد، دو مثال نشان می‌دهد که چگونه زمینه و فرهنگ اساساً مهم‌تر هستند. اول، نمرات بالای شاخص شفافیت مالی کشورهای اسکانندیناوی نشان دهنده سطوح زیرساخت فرهنگی و سرمایه اجتماعی آنهاست که اگر به کشورهای با ویژگی‌های اجتماعی، سیاسی و اقتصادی متفاوت پیوند داده شود، ابزارها و مکانیسم‌های سیاستی مورد استفاده در آنجا نتایج مشابهی ایجاد نمی‌کنند، ظرفیت اجرایی وجود نخواهد داشت و پیامدهای غیرعمدی ممکن است شدید باشد. دوم، شناسایی منابع انباشته در کشوری مانند بریتانیا در سال‌های پس از ۱۹۹۵ حائز اهمیت است، سالی که دولت محافظه‌کار متعهد به اجرای حسابداری و بودجه برای دولت مرکزی براساس اصول تعهدی شد (حسابداری منابع و بودجه). علاوه بر این، مسئله فقط پول نیست، بلکه در دسترس بودن منابع واقعی مانند افراد واجد شرایط نیز مطرح است.

وجود یک حسابداری قوی و با تجربه وسیع در بخش خصوصی و در قسمت‌هایی از بخش دولتی مجموعه‌ای را ایجاد کرد که از آن می‌توان مستقیماً توسط دولت مرکزی و منابع مشاوره‌ای استخدام کرد. با این حال، چنین سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های حرفه‌ای و سیستمی (با توجه به خواسته‌های فنی و انگیزه‌های سیاسی)، به‌خودی‌خود کافی نیست. مدیر اجرایی فدراسیون بین‌المللی حسابداران

که نقش اصلی هیئت استانداردهای حسابداری بین‌المللی بخش عمومی است، علناً از کشورهای عضو اتحادیه اروپا (EU) و سایر کشورها به دلیل «نقص حسابداری، حسابرسی و مدیریت مالی» از اقدامات دولت‌ها انتقاد کرده است (Ball 2011a). به نظر می‌رسد شفافیت از نظر وی، برابر با انطباق با استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی (IPSAS) است. وی بحران بدهی دولتی را به چنین کمبودهایی نسبت داد.

بال (۲۰۱۱b) به طعنه از خبر کشف اشتباه حسابداری ۷۷ میلیارد یورویی دولت آلمان در رابطه با «بانک بد» هیپو، معادل ۶.۲ درصد تولید ناخالص داخلی استقبال کرد، که اصلاح آن باعث بهبود مالیه عمومی آن شد. مفهوم این بود که اگر این اثر برعکس می‌رفت، ممکن بود اشتیاق کمتری برای تجدید نظر وجود داشته باشد.

نحوه ارتباط نظارت با شفافیت

مثالی که در مورد پنجره ماشین زده شد نشان می‌داد که شفافیت با نظارت مرتبط است. در حالی که شفافیت ویژگی یک پدیده یا رابطه است، نظارت فعالیتی است که در آن مجموعه‌ای از بازیگران بر دیگری نظارت می‌کنند. نظارت باید اهداف و رفتار ناظران و تماشاگران را در نظر بگیرد.

مسائل مربوط به زبان و لحن نیز وجود دارد. نظارت، یک حلقه تهدیدآمیز با پیامدهای رفتار نادرست دارد که اغلب با سبک‌های حکومتی استبدادی مرتبط است. این سبک باعث ایجاد شک و تردید در مورد مطلوبیت نظارت می‌شود و در نتیجه به نظر خواهد رسید شفافیت به یک شعار تبدیل شده است. به‌طور کلی، نظارت توجه را به ناظر جلب

می‌کند [یعنی نظارت‌شونده این‌گونه فکر می‌کند که شخصی به‌عنوان ناظر، می‌خواهد آن را مورد نظارت قرار دهد]، در حالی که شفافیت به‌عنوان یک ویژگی مثبت پیش‌بینی می‌شود که نظارت‌شونده (تماشاشده) می‌خواهد نشان دهد که آیا این مسئله وجود دارد یا نه.

این یک یادآوری است که روابط مربوط به قدرت باید درک و ترسیم شود، به‌ویژه هنگامی که نظارت بر دولت‌های مستقل اعمال می‌شود که به‌طور رسمی تحت قوانین بین‌المللی برابر هستند. برای اینکه شفافیت مالی مؤثر باشد، باید مخاطبانی از بازیگران وجود داشته باشند

که بتوانند اطلاعاتی را که شفافیت در دسترس قرار داده است پردازش، تفسیر، انتشار و عمل کنند. این مخاطب احتمالاً از نظر شفافیت درونی و بیرونی، بالا و پایین متفاوت است. نظارت مالی خارجی بر مالی عمومی یک کشور را می‌توان ترکیبی از شفافیت رو به بالا و درونی توصیف کرد.

احتمال مولد بودن این امر در کشورهای با سنت‌های قوی شفافیت رو به پایین (مانند اسکانداویناوی) بیشتر از کشورهای فاقد چنین سنت‌هایی (مانند چین، روسیه و عربستان سعودی) خواهد بود. علاوه بر این، جریانهای اطلاعاتی در مورد کشورهای که مشکلات فساد بومی دارند و اطلاعات در آنها احتمالاً آلوده می‌شوند، منجر به مشکلات تشدید تفسیر داده‌ها می‌شود.

حس قوی تحت نظر بودن در نظارت به این معنی است که باید به واکنش‌های رفتاری تحت نظر توجه شود. اینها می‌توانند سازنده (به‌عنوان مثال، گشودن به انتقاد و تمایل به پرداختن به نقاط ضعف شناسایی‌شده) یا ناکارآمد (پنهان کردن نقاط ضعف از طریق گزارش‌های نادرست و/یا پاسخ دادن به شیوه‌ای

خصمانه به کسانی باشند که انتقاد را وارد می‌کنند و/یا درگیر تلاش‌هایی با منابع فشرده برای کاهش انتقاد هستند. (گیلز و تورنهییل (۲۰۰۵) در مصاحبه‌ای با فایننشال تایمز با دبیرکل در حال خروج OECD (دونالد جانستون) گزارش داد: «کارکنان گفتند که دولت‌های بریتانیا و استرالیا به‌ویژه در کم کردن گزارش‌های مربوط به اقتصاد خود ماهر هستند.» حساسیت‌ها در مورد نمرات عملکرد باید زیاد و گسترده باشد.

می‌توان بین نظارت مالی اجباری و داوطلبانه نیز تمایز قائل شد. اجبار، یک فعالیت مبتنی بر قانون مانند تعهدات معاهده اتحادیه اروپا یا منطقه یورو) یا قراردادی (مانند دریافت کمک مالی صندوق بین‌المللی پول) است اما یک تعهد عضویت (مثلاً مشاوره‌های بند چهارم صندوق بین‌المللی پول و بررسی‌های اقتصادی کشور OECD) جایی در بین اجباری و داوطلبانه وجود دارد. داوطلبانه نیز به فرایندی اطلاق می‌شود که حداقل گزینه امتناع از مشارکت وجود داشته باشد. به‌عنوان مثال، ROSC های مالی صندوق بین‌المللی پول و مطالعات بخشی OECD، مانند سلامت (Joumard and others 2010). داوطلبانه واژه‌ای ظریف در امور سیاسی است زیرا اگرچه داوطلبانه است اما عدم انجام آن پیامدهایی مانند تحریم‌های متفاوت باشد! در صورت استفاده نادرست، اصطلاح «داوطلبانه» می‌تواند بدبینی را برانگیزد، چه در رابطه با توقیف داوطلبانه پرداخت‌های بخش دولتی یا کاهش دارایی‌های بخش خصوصی از بدهی‌های دولتی. با این وجود، تمایز بین اجباری و داوطلبانه، همچنان مهم باقی می‌ماند حتی اگر خط تقسیم دشوار باشد، به‌ویژه از نظر واکنش رفتاری کشور دریافت کننده نسبت به فرایند و

نتیجه‌گیری.

کسانی که نظارت مالی خارجی را انجام می‌دهند برای فراهم کردن موارد لازم، بر ترکیبی از شفافیت درونی و رو به بالا تکیه می‌کنند. این نمونه‌ای از «شفافیت بوروکراتیک» هود (۲۰۰۷) است که در آنکارشناسان در مورد مسائل «فنی» ارتباط برقرار می‌کنند. بسته به جایگاه ناظر خارجی، آنها ممکن است به مطالبی دسترسی داشته باشند که دولت کشور آن را برای مخاطبان وسیع‌تری از جمله پارلمان و شهروندان خود رد می‌کند. در مورد ایرلند در سال ۲۰۱۱:

«اینجا کنی [اعتراف کرد که عناصر قابل توجهی از بودجه [ایرلند] توسط سیاستمداران آلمانی پس از ارسال به وزارت دارایی ۲۷ کشور عضو اتحادیه اروپا افشا شده است... آمادو آلتافاج، سخنگوی کمیسیون اروپا وی گفت: «ما درک می‌کنیم که مقامات ایرلندی ناراحت هستند: هرگونه درز اطلاعات محرمانه مایه تاسف است.» (اینمن ۲۰۱۱)

این مثال موضوع محرمانگی محدود زمانی و اهمیت نظم و انضباط در انتشار اطلاعات را به خوبی نشان می‌دهد. شفافیت مؤثر مستلزم ساختاری است تا فضای داخلی برای تصمیم‌گیری و حفظ مشروعیت فراهم شود.

هیچ مفهومی وجود ندارد که شفافیت کاملاً متقارن، بهینه است. با این حال برخی از الگوهای عدم تقارن احتمالاً باعث ایجاد حس بی‌انصافی، آسیب رساندن به مشروعیت و توسل به جانشین‌ها برای هزینه‌های عمومی و مالیات می‌شوند (هیلد ۲۰۱۲) و گاهی اوقات به گزارش‌های نادرست یا دستکاری شده می‌انجامد. خارج از چهارچوب، پیش‌بینی زمان وقوع دومی دشوار است اما به نظر می‌رسد که برای مثال در اروپای جنوبی

بحران عدم اعتماد که به وجود آمده است، در سیاست‌های دموکراتیک صحبت‌های زیادی وجود دارد و اغلب راه حل این مشکل را شفاف‌سازی می‌دانند. برخی رسانه‌ها نفرت از دولت‌ها و ناسازگاری را زیاد می‌کنند و خواستار اقدام فوری و قاطع در مورد مجموعه‌ای از موضوعات هستند. این عوامل زمینه‌ای، مانع اقدامات لازم برای ارتقاء تعدیل نرخ مالی و نرخ ارز است که برای تعادل اقتصاد جهانی لازم است. کشورهای مازاد اغلب فاقد انگیزه برای ایفای نقش در تعدیل هستند و فشار را بر کشورهای دارای کسری وارد می‌کنند. در سطح جهانی، مازاد تجاری و کسری باید به صفر برسد.

اهداف نظارت مالی خارجی

نظارت مالی خارجی همان‌گونه که از نامش پیداست نشان دهنده یک نظارت در خارج

طولانی‌تر شد. از نظر بنیادی می‌توان گفت که این رونق، گسترش اتحادیه اروپا به ۲۷ کشور و دوره تسویه حساب برای دوره یورو را تسهیل کرده است. تحولات پس از سال ۲۰۰۸ به نهادهای بین‌المللی مانند صندوق بین‌المللی پول که آینده بلندمدت آن قبلاً زیر سؤال رفته بود، هدف تازه‌ای داد.

کلیدواژه فعلی «پایداری مالی» است که به نگرانی‌ها در مورد تعدیل‌های مالی ضروری دامن می‌زند. آگاهی متعارف هنوز هم از استفاده از سیاست پولی بر سیاست مالی پشتیبانی می‌کند، اگرچه به یک اجماع نسبتاً گسترده تبدیل شده است که باید به تثبیت‌کننده‌های اتوماتیک اجازه کار داده شود و این حاکی از نقص‌های بزرگ مالی به‌عنوان نتیجه فوری بحران سال ۲۰۰۸ است. سیاست مالی داوطلبانه همچنان در «زمان عادی» به‌طور کلی ناکارآمد تلقی می‌شود و ممکن است باعث تأخیر بین تصمیم و اجرا و زمان بندی غیرقانونی که توسط ملاحظات سیاسی ایجاد می‌شود گردد. با کسری‌های مالی و تجاری در جهان صنعتی که توسط پس‌انداز و مازاد تجارت از جاهای دیگر (به ویژه از چین تأمین می‌شود)، عدم تعادل عظیم بین‌المللی ایجاد شده است. این وضعیت تغییراتی در قدرت اقتصادی جهانی ایجاد کرده، اهرم سیاسی را برداشته و شکنندگی اقتصادی و جابجایی بالقوه ایجاد کرده است. دلیل دیگری برای رشد نظارت مالی، گسترش اتحادیه اروپا و ایجاد منطقه یورو است، یک اتحادیه ارزی بدون اتحادیه سیاسی (و در نتیجه مالی).

یک مسئله دیگری از جنبه سیاسی وجود دارد که بیانگر از دست رفتن اعتماد به نفس و اعتماد رأی دهندگان بسیاری از کشورهای توسعه یافته است. در مورد این

و شرقی بیشتر از اسکاندیناوی (جایی که سنت‌های داخلی قوی شفافیت رو به پایین به‌عنوان بخشی از دولت پاسخگو وجود دارد)، محتمل‌تر به نظر می‌رسد.

نظارت مالی

واژه نظارت، شاید یک ترفند زبانی تلقی شود اما واژه «مالی»، دامنه آن را محدود می‌کند و برخی از حاشیه‌ها را حذف می‌کند. در واقع، اصطلاح «نظارت مالی» به‌طور گسترده در رویه بین‌المللی به روشی فنی اطلاق می‌شود که تأکیدی بر این مزیت ندارد. این بخش به دنبال پاسخگویی به چهار سؤال است: چرا نظارت مالی خارجی در حال حاضر دارای اهمیت است؟ مواردی که روی آنها تمرکز می‌شود چیست؟ بازیگران درگیر در نظارت مالی خارجی بر مالیه عمومی کشور چیستند؟ و مکانیسم‌های مورد استفاده چیست؟

چرا حالا؟

بحران مالی آسیا در سال ۱۹۹۸ تأثیرات عمیقی داشت، به‌ویژه در اتخاذ سیاست‌های چندین کشور که برای جلوگیری از وابستگی آینده به صندوق بین‌المللی پول طراحی شده‌اند. جهانی شدن، بیشتر وابستگی متقابل اقتصادی به ارمغان آورده است، به این معنی که شوک‌ها سریعتر منتقل می‌شوند. تحولات اقتصادی و اجتماعی به سرعت درآمده است همانطور که با افزایش اقتصادهای BRIC و تأثیرات MIGRATIONS جدید و پیروی جمعیت بر کشورهای صنعتی مشهود است. بحران سال ۲۰۰۸ اقتصاد جهانی را به لبه پرتگاه کشاند و یک بحران مالی بخش خصوصی را به یک بحران مالی بخش عمومی (ملی) تبدیل کرد. معجزه ظاهری رونق، برای چندین کشور

از سیاستهای نظارت شونده است. هدف از نظارت مالی خارجی را می‌توان این‌گونه دانست که اقدام یک کشور ممکن است نتایج هر چند کم را برای کشورهای دیگر داشته باشد (که البته بسیاری از کشورها اهمیت ناچیزی برای اقتصاد جهانی دارند) و آنچه که در کشورهای مهم و کلیدی رخ می‌دهد عواقب بسیار زیادی برای اقتصاد جهانی دارد. کسری و بدهی‌های مالی این کشورها بسیار حائز اهمیت است و دقیقاً همین مسئله سبب نتایج مستقیم و غیر مستقیم بحران مالی جهانی ۲۰۰۸ شده است. کسری‌ها و بدهی‌ها سبب مشکلاتی برای اقتصاد جهانی می‌شوند، نه سطح مخارج عمومی (البته مشروط بر اینکه از طریق مالیات تأمین شود). در سال ۲۰۰۹، مخارج عمومی دولت (نسبت‌های تولید ناخالص داخلی در کشورهای OECD) از ۵۹ درصد (دانمارک) تا ۳۴ درصد (سوئیس) متغیر بود (OECD 2011, p. 34).

اگر سازمان‌های بین‌المللی که مسئولیت نظارت‌های مالی را بر عهده دارند اجازه دهند کسری‌ها و بدهی‌ها به بخش عمومی برسد خطرات آنها را تهدید می‌کند.

اگر آنها برنامه‌هایی مانند «جماع واشنگتن» یا «نتولیرال» ایدئولوژیک را دنبال کنند، خطر از دست دادن مشروعیتشان وجود دارد. در برخی از کشورها، مشکل اصلی گستردگی و ناکارآمدی بخش دولتی است. با این حال اصلاحات ساختاری مانند مدرنیزاسیون که اغلب نشان دهنده دیدگاه‌های خاصی از حوزه‌های بخش عمومی است، که به‌ویژه در اقتصادهای صنعتی موقف مورد بحث و بررسی است. ثبات مالی از نظر جریان خدمات عمومی از بین رفته و اهداف توزیع محقق نشده، هزینه بر است مگر آنکه مقادیر تغییرات در تولید عمومی و توزیع

مجدد دوباره تنظیم گردد. گاهی این هزینه‌ها به علت آنکه صرفاً مربوط به حذف مشکلات بخش عمومیست نادیده گرفته می‌شود. البته در کشورهایی با سیاست‌های مالیاتی ضعیف، ممکن است دوباره فشار همتایان و نگرانی‌ها از کسری بودجه و بدهی و ترجیحات سیاسی در مورد بودجه دولت و پیشرفت مالیاتی زیاد شود. بنابراین نظارت مالی خارجی مسئله فراتر از شفافیت مالی است. به‌علاوه، تفاوت بین شاخص‌های شفافیت مالی و مسئولیت مالی باید مورد توجه قرار گیرد. شفافیت مالی صرفاً مربوط به افشای موارد مالی است اما مسئولیت مالی مبطوب به سیاست‌های اساسی به‌کار رفته است. آگوستین و دیگران (۲۰۱۱) یک شاخص مسئولیت مالی مستقل را گزارش کردند. حاکمیت مالی که بخشی از آن به شفافیت مالی مربوط می‌شود، یکی از مؤلفه‌های آن است. به‌طور کلی، ایالات متحده در بین ۳۴ کشور OECD و BRIC رتبه ۲۸ را کسب کرده است. اگرچه ایالات متحده هفتمین کشور از ۹۴ کشور در شاخص بودجه باز است اما در این معیار حکومت مالی امتیاز ضعیفی کسب کرده است. واضح است که شاخص‌های مورد استفاده و شفافیت در مورد شاخص‌ها، برای نتیجه‌گیری و اعتبار فرایند مهم هستند. نظارت مالی خارجی معمولاً با ماهیت مالی و همچنین شفافیت آن ماده مرتبط است.

بازیگران در نظارت مالی خارجی

میزان افرادی که در زمینه نظارت مالی نقش دارند حائز اهمیت است. در سطح جهانی، بازیگران اصلی «عمومی» صندوق بین‌المللی پول (برای همه اعضای آن) و OECD (برای برخی از اعضا که عمدتاً کشورهای پیشرفته هستند و برخی از موارد مهم سیاسی مانند مکزیک و ترکیه) هستند

امتیازدهی نهاد رتبه‌بندی به بدهی‌های دولتی باعث می‌شود که خود این ناظران تحت نظر باشند. به‌عنوان مثال، تحقیقی برای شناسایی عواملی که واقعاً رتبه‌بندی بدهی‌های دولتی را هدایت می‌کنند، طراحی شده است (آفونسو و گومز ۲۰۱۱). این نقش ناظر مالی با خطرات شدیدی همراه است. اول، نهادهای بین‌المللی در معرض تفکرات شایع، ایدئولوژی‌ها و منافع قدرتمند دولتی و خصوصی قرار دارند.

دوم، باید در مورد زبانی (روشی) که آنها استفاده می‌کنند دقت شود، زیرا این زبان در بحث‌های مالی داخلی متفاوت است. از سوی دیگر ممکن است اینها برای دیده شدن نیاز به فریاد زدن داشته باشند و این مسئله آنها را وادار به استفاده از روش‌های صرفاً برای دیده شدن بکن. سوم، آنها نباید خود را مشاوران عینی و خیرخواهی بدانند و در آن‌سو، دولت‌ها را مخرب و همچنین رأی دهندگان را نیز افرادی ناآگاه بدانند که به منافع بلند مدت خود آگاه نیستند! چهارم، در مورد پیش‌بینی وضعیت اقتصادی ممکن است قضاوت‌های بسیار متعددی صورت بگیرد و همچنین نظارت‌های متعددی بر بخش مالی انجام می‌شود که تمامی اینها ممکن است در لحظه وقوع، کاملاً درست به نظر برسد اما پس از گذر زمان و مشاهده این قضاوت‌ها که در گذشته انجام شده است، کاملاً نامفهوم باشند. مانند اقتصاد بریتانیا در دوران رونق قبلی که به‌عنوان یک اقتصاد طلایی که متعادل است توصیف می‌شد. از این اقتصاد تمجیدهای بسیار زیادی شد و پیشنهادهای زیادی داده شد که از آن درس بیاموزند زیرا در آن سیستم مقررات بسیار ظریف و متعادل مالی وجود داشت.

در ترتیبات نظارت مالی، خود دولت‌ها نیز تحت نظارت هستند. کنترل امور مالی

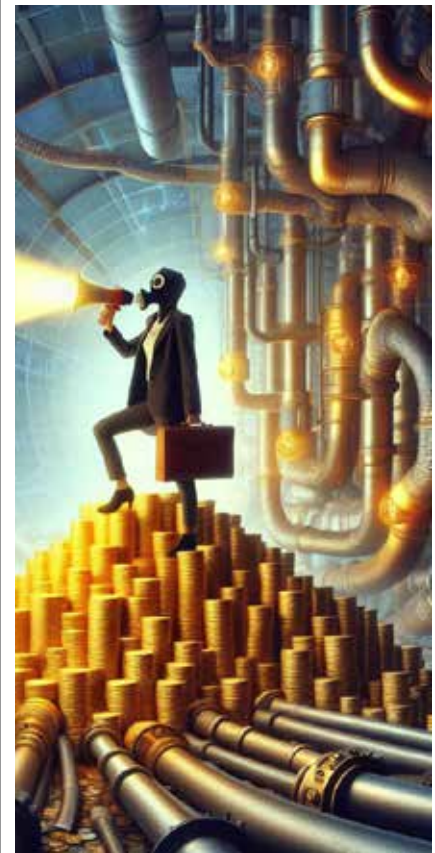
و «بازیگران خصوصی» شامل نهادهای رتبه‌بندی اعتباری هستند که ویژگی‌های آنها پس از بحران مالی جهانی و بحران مالی متعاقب آن بسیار افزایش یافته است. همچنین بزرگ شدن اتحادیه اروپا و ایجاد یورو نیز، نقش‌های نظارت مالی EC و ECB را شدت بخشیده است. در طول بحران مالی جهانی، گروه G۲۰ کشورهای G۲۰ در بحث‌های بین‌المللی در مورد پاسخ‌های سیاست مالی بازیگر مهمی شدند بدون اینکه رابطه آن با نهادهای موجود روشن شود. روابط موجود بین این بازیگران مشکل ساز است.

چیزی که در رابطه با این بازیگران نظارتی مهم است و مسئله کلیدی ما محسوب می‌شود، مشروعیت و توانایی آنها است. به هر حال مشهود است که نهادهای عمومی نظارت که به شدت سیاسی هستند و در سطح عالی فعالیت دارند، به شکل غیر قابل اجتنابی به ذی‌نفعان اصلی خود و برخی اوقات سیاستمداران پیشرو در راس حساس هستند. میزان مرکزیت سیاسی، میزان مشروعیت را مشخص می‌کند اما همچنان برای کشورهای کلیدی دارای محدودیت‌هایی هستند که روش و زمان را به آنها تحمیل می‌کند. توانایی‌های صندوق بین‌المللی پول و OECD ناشی از تعالی کارکنان حرفه‌ای آنها، مکان‌های معتبر برای اقتصاددانان حرفه‌ای و کارآزمایی است.

ظهور نهادهای رتبه‌بندی اعتباری به‌عنوان بازیگران مهم در نظارت مالی یکی از ویژگی‌های بحران بدهی دولتی بوده است. این سازمان‌های خصوصی که در آستانه بحران سال ۲۰۰۸ شکست خورده‌اند، قدرت خود را روی بدهی‌های دولتی گذاشته‌اند که به‌طور قابل توجهی با کاهش شدید بدهی دولت فدرال ایالات متحده در آگوست ۲۰۱۱ منتشر شد. این

خود امری مرکزی برای دولتی مستقل است. حتی تصورات از دست دادن کنترل بسیار تهدیدکننده است، همانطور که در تحولات منطقه یورو در سال‌های ۲۰۱۱ و ۲۰۱۲ نشان داده شده است. پیروی از کارشناسان خارجی، اعم از صندوق بین‌المللی پول، اتحادیه اروپا یا بانک مرکزی اروپا، برای دولت‌ها تحقیرآمیز است و منجر به تبدیل شدن آن کارشناسان به چهره‌های نفرت‌انگیز در منطقه و در رسانه‌های داخلی می‌شود (وایز و اشپیگل ۲۰۱۱). هنوز این مسئله مبهم است که آیا این نفرت دولت‌ها در نتیجه انکار مسئولیت استفاده از تکنیک‌های انحراف سرزنش، ولخرجی مالی قبلی یا رویدادهای قبل غیر قابل کنترل است یا واقعاً اقدامات غیر منطقی از سمت ناظران خارجی رخ می‌دهد.

سیاستمداران دموکرات باید در انتخابات شرکت کنند زیرا از بین رفتن شهرت آنها نه برای سیاست خوب و نه برای شفافیت مالی مفید نیست. اگر در فشارهای شدیدی باشند، کارهای نامطلوبی انجام می‌دهند. در مورد اینکه تا چه اندازه می‌توان کشورهای خاص را با حفظ صلح مدنی تحمل کرد، سؤال‌های بسیاری وجود دارد. هر چه قدرت تصمیم‌گیری بیشتر به متخصصان و تکنوکرات‌ها واگذار شود، پاسخگویی آنها مشکل‌سازتر می‌شود (هیلد ۲۰۱۲).

همچنین نقشی که سازمان‌های غیردولتی (NGO) و سایرین که خدمات نهادی را ارائه می‌دهند، ممکن است در فعالیت‌های نظارت مالی که برای ارتقای سطح شفافیت مالی (در داخل و در سطح بین‌المللی طراحی شده‌اند) است، مشکل ساز باشد. زمانی که فعالیت‌های غیردولتی در نتیجه جامعه مدنی یک کشور خاص نباشد و از خارج حمایت شود، مسائل حساسی مطرح می‌شود. اینها می‌توانند اقتدار سیاسی را به چالش بکشند و حتی به‌عنوان یک دشمن داخلی شناسانده شوند. سازمان‌های رسمی چندجانبه و خود سازمان‌های غیردولتی در فضای مورد مناقشه زندگی می‌کنند و همیشه مشخص نیست که چه زمانی مخالف هستند یا چه زمانی به‌طور ضمنی با هم همکاری می‌کنند.

این امکان برای سازمان‌های غیردولتی وجود دارد که مطالبی را بیان و منتشر کنند که نهادهای رسمی نمی‌توانند به دلیل توهین به برخی از کشورهای عضو خود بیان کنند. یک مثال که مرتبط با شفافیت مالی نیز است، عدم انتشار مطالعه کارشناسی شده در مورد کیفیت مؤسسات مالی در G۲۰ است که توسط آن سازمان از صندوق بین‌المللی پول پس از

بحران ۲۰۰۸ انجام شد.

سازمان غیر دولتی که در داخل قرار دارد می‌تواند به بحث‌های سیاسی کمک کند و حتی در برخی از موارد زمینه‌ای را که بر سر آن بحث و بررسی است به شکل دقیق‌تر بشناساند زیرا اعتبار آنها در این گونه مواقع بیشتر از اعتبار دولت و سازمان‌های عمومی است. بریتانیا خوش شانس بوده است که مؤسسه مطالعات مالی (IFS) را دارد که بدون آن تصمیمات، رفتار و ارائه خزانه داری بریتانیا با چالش بسیار بیشتری مواجه می‌شد.

پیاده‌سازی این مدل در کشورهایی که منتقدان سیاسی بسیاری دارند و فشار سیاسی بر دولت زیاد است، دشوار است اما با این حال برخی از سازمان‌های جامعه مدنی می‌توانند رابط‌هایی برای انواع خاصی از اقدامات مالی باشند، اگرچه ممکن است تخصص لازم را نداشته باشند. جاستیس و تاریمو (۲۰۱۱) دامنه فعالیت‌های «بودجه کاری» را بررسی کردند.

اعضای ابتکار تحلیل مالی ایالتی ایالات متحده و ۴۶ گروه در ۲۵ کشور که به نحوی با مشارکت بین‌المللی بودجه مرتبط بودند. آنها خاطر نشان کردند که «بسیاری از این گروه‌های معاصر لفاظی برابری طلبانه را با حمایت از نخبگان ترکیب می‌کنند» (ص ۱۶). سازمان‌های غیردولتی بین‌المللی گاهی اوقات با بودجه رسمی و گاهی اوقات وابسته به بنیادهای بشردوستانه، وارد عرصه مقایسه بین‌المللی شفافیت مالی شدند. مانند رتبه‌بندی‌های عملکرد تحصیلی که اغلب مبتنی بر داده هستند بنابراین نتیجه قضاوت، به کیفیت داده‌ها از جمله جدیدیت در نگهداری وب سایت‌های سازمان و تکمیل پرسشنامه‌ها بستگی دارد. سازمان‌های غیردولتی در بسیاری از ابعاد ناهمگن عمل می‌کنند.

به‌طور یکسان رفتار می‌شود یا خیر. این ممکن است برای تأکید بر یکنواختی و مشروعیت فرایند انجام شود. از طرف دیگر، ممکن است توجه یا روی بدترین موارد یا مواردی که بیشترین پتانسیل برای بهبود را دارند متمرکز شود. او باید بررسی شود که این‌گونه نباشد. ملاحظاتی اثر بخشی (هدف قرار دادن منابع موجود) و مشروعیت (درک ناعادلانه مخرب است) در هم تنیده می‌شوند.

چهارم، با توجه به این مسئله که ناظران مالی خارجی بیشتر نگران تصویری هستند که در اقتصاد جهانی به‌طور کلی مشاهده می‌شود، بنابراین ممکن است در دوره‌هایی که شاهد تحکیم مالی هستیم، بیشتر تمرکز قدرت را در کشور، به قسمت‌های خاص معطوف کنند مانند: قدرت از قوه مقننه به مجریه، از وزارتخانه‌ها به وزارت دارایی

(عدم تعادل تجاری) و سپس اصلاحات ساختاری (رقابتی) حرکت می‌کند. احتمال مداخله در اموری که تاکنون نوعی قدرت حاکمیتی تلقی می‌شد، مشهود است. دوم، اشاره می‌شود که «دیگر کشورهای عضو، مازاد بر بخش صادرات رقابتی خود سرمایه‌گذاری کردند اما تقاضای داخلی تا حدودی عقب بود و شکاف بین کشورهای دارای کسری و مازاد در منطقه یورو را تقویت کرد» (کمسیون اروپا ۲۰۱۰). واضح است که این یک اشاره غیر مستقیم به آلمان است. به هر حال رویه جدید که بیانگر عدم تعادل بیش از حد است، بعید است که کشورهای عضو را ملزم به انجام اقدامات اصلاحی کند یا متحمل جریمه سازد. اهداف چنین پیشنهادی کشورهای ضعیف در منطقه یورو هستند اما به‌طور کلی مشکل اصلی باقی می‌ماند. سوم، اختیارات اجرایی جدید که شامل تحریم‌هایی به شکل سپرده و جریمه برای کشورهای منطقه یورو می‌شود، براساس رأی اکثریت، تأثیر معکوس دارد. مکانیزم برای آن است که پیمان **Stability and Growth Pact Mark 3** به خطر نیفتد و کشورهای خود را معاف از این پیمان نکنند همان همانطور که در مورد فرانسه و آلمان در نقض پیمان **Stability and Growth Pact Mark 1** رخ داد. زمانی که به گذشته نگاه می‌کنیم، کشورهایمانند ایرلند و پرتغال که در آن زمان از اعمال قوانین فقط برای کشورهای بی‌اهمیتی مانند خودشان ناراحت بودند، بعداً از لحاظ مالی محتاط‌تر شدند.

جدا از نگرانی‌های اساسی در مورد رفتار عادلانه کشورهای، کاهش انصاف درک شده، سبب تشویق به دستکاری‌هایی در شفافیت مالی شده است. در زمینه نظارت و بررسی عملکرد، یک سؤال اساسی وجود دارد که آیا با همه واحدها (در اینجا کشورها)

یکی از پیشرفت‌هایی که در این زمینه وجود داشت، گرایش به استفاده از سازمان‌های غیرولتی به‌عنوان پیمانکاران فرعی، به‌جای سازمان‌های بخش دولتی بود. پیچیدگی‌هایی که در ترتیبات حکمرانی قراردادهای وجود دارد و روز افزون در حال بیشتر شدن است سبب بروز مشکلات شفافیت شده است و هم از نظر وابستگی به سازمان‌های غیرولتی و هم از نظر هزینه و اطلاعات عملکرد پشت پرده، مشکلاتی را ایجاد کرده است.

مکانیسم‌های نظارت مالی خارجی

نظارت صندوق بین‌المللی پول و OECD در اینجا، به ترکیبی از اجباری و داوطلبانه طبقه بندی می‌شوند. OECD بررسی‌های اقتصادی منظمی را در مورد کشورهای عضو در فواصل زمانی یک یا دو ساله منتشر می‌کند. اساساً این یک تمرین برای بررسی هم‌تایان است و اجباری است. صندوق بین‌المللی پول رایزنی‌های مربوط به ماده ۴ را انجام می‌دهد که اکنون منجر به انتشار گزارشی براساس «داوطلبانه اما اجباری» شده است و همچنین قوانین صریحی ارائه داده است که درخواست‌های یک کشور بنا بر برخی از تغییرات را به شدت محدود کند.

نحوه عملکرد یک نظارت مالی خارجی که بنا بر روش اجباری است را (در این مورد، مبتنی بر معاهده) می‌توان در معاهده ثبات، هماهنگی و حکمرانی در اتحادیه اقتصادی و پولی، که توسط ۲۵ عضو از ۲۷ عضو اتحادیه اروپا امضا شد، مشاهده کرد. قرارداد مالی به طرق مختلف روشن است. نخست، نشان می‌دهد که چگونه در **Stability and Growth Pact Mark 3**، نظارت اجباری سیاست مالی (کسری و بدهی) به سمت در نظر گرفتن سیاست‌های کلان اقتصادی

و از دولت‌های محلی به دولت مرکزی. اقدامات عجولانه و گسترده‌ای که برای اهداف یکپارچگی مالی اتخاذ می‌شود ممکن است اثرات بلندمدتی داشته باشد که به مکانیسم‌های پاسخگویی آسیب می‌رساند. یک معضل واقعی وجود دارد: نظارت مالی باید کل تصویر را در نظر بگیرد، در غیر این صورت آربیتراژ در اجزای دولت عمومی و بین دولت عمومی و بخش شرکت‌های دولتی ممکن است ادغام مالی را تضعیف کند.

در انتهای طیف نظارت خارجی در دسته داوطلبانه، از جمله ROSCها، از جمله ROSCهای شفافیت مالی صندوق بین‌المللی پول قرار دارند. یک بررسی جامع از ROSCها به‌طور مشترک توسط صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی انجام شد که منجر به انتشار ابتکار بررسی استانداردها و کدها در سال ۲۰۱۱ شد (IMF و بانک جهانی 2011a, 2011b).

اینها اسناد ارزشمندی هستند که چندین موضوع این فصل را به خوبی نشان می‌دهند. شفافیت مالی ROSC که اغلب توسط کارشناسان مالی، عنصری مستقل تصور می‌شود، در ساختاری متشکل از سه استاندارد و کد در مورد شفافیت سیاست، پنج استاندارد در تنظیم و نظارت بخش مالی و چهار استاندارد در مورد یکپارچگی بازار قرار دارد. ابتکار استانداردها و کدها «به‌عنوان یکی از چندین بلوک ساختمانی برای بازنگری اساسی در معماری مالی جهانی پس از بحران آسیایی در اواخر دهه ۱۹۸۰ شناسایی شده است» (2011b, ص ۵).

داده‌ها برای ROSCهای تکمیل شده در دوره ۱۹۹۹-۲۰۱۰ در دسترس هستند (2011a, ص ۱۰). از نظر حجم، ROSCهای شفافیت مالی در مجموع به ۱۱۰ رسید که آنها را در رتبه سوم فهرست

قرار داد. به‌طور قابل توجهی، این تقسیم به ۷۴ در شش سال اول (به اوج ۲۱ در سال ۲۰۰۲) و ۳۶ در شش سال دوم (که تنها سه در سال ۲۰۱۰ وجود دارد) رسید. این کاهش در اعداد قبلاً در این فصل توضیح داده شد. کاهش تعداد ROSCهای شفافیت مالی، که نرخ انتشار بالایی داشتند، به کاهش شدید نرخ انتشار برای همه ROSCها، از ابتدا حدود ۹۰ درصد (۱۹۹۹) به ۳۳ درصد (۲۰۱۰) کمک کرد.

در بررسی سال ۲۰۱۱ و پیشینه تحقیق آن، چندین پیام صریحاً مشخص است. اول، تنش بین ROSCها به‌عنوان مکانیسم‌های یادگیری و به‌عنوان معیارهای عملکرد نمره‌گذاری شده وجود دارد. به‌طور کلی، تحقیقات پس‌زمینه سطوح رضایت‌بخشی را در میان دولت‌های شرکت‌کننده نشان می‌دهد: برای مثال، «نود و شش درصد از پاسخ‌دهندگان به نظرسنجی مقامات کشوری دریافتند که مشارکت در ابتکار بر هزینه‌های آن بیشتر است» (2011a, ص ۱۴). در مقابل، فعالان بازار از ROSCها به دلیل قدیمی‌بودن، پوشش ناقص و عدم ارائه امتیاز منتشر شده انتقاد کردند. ROSCهای شفافیت مالی، همانطور که به خوبی خلاصه شده است (2011b, صفحات ۷-۹)، شیوه‌های حرفه‌ای پذیرفته شده خوب در مدیریت مالی عمومی را رسمیت داد. بیشتر این ویژگی‌های فرایندی جز در رابطه با توالی اصلاحات، بحث‌انگیز نیستند. با این حال، تعهد منابع به پایه سیستم‌های امتیازدهی بسیار بیشتر خواهد بود: نمرات به سرعت به جدول‌های رتبه‌بندی مانند جدول لیگ‌های ورزشی منتقل می‌شود و در نتیجه بین آنهایی که تحت ارزیابی قرار دارند یک رقابتی در امتیازها رخ می‌دهد و سبب صرف به امتیازات رقابتی

و قوانین امتیازدهی می‌شود. دوم، ROSC‌های شفافیت مالی از عدم ایجاد دوره‌بندی و چرخه منظم ارزیابی‌های مجدد، آسیب دیده‌اند. زمانی که تنها ROSC 13 شفافیت مالی در سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۰ تکمیل شد، زمانی بود که دولت‌های کشور با فشار شدید بر منابع مواجه شدند. هیچ نشانه‌ای از پیشرفت (یا فقدان آن) توسط کشورها وجود ندارد و هیچ امکانی برای ارزیابی آنها در برابر ارزیابی خارجی از کشورهای مشابه وجود ندارد. اگرچه آسیب‌پذیری‌های مالی قابل اجتناب به بحرانهای مالی پس از سال ۲۰۰۸ دامن زد اما باید توجه داشت که بعید به نظر می‌رسد تمرینات نیمه کاره و کم منابع مؤثر باشند. در حالی که اقتصادها برای بازیابی از رکود تلاش می‌کنند، مسائل قابل پیش‌بینی وجود دارد. به‌عنوان مثال، مشارکت‌های دولتی-خصوصی (PPPs) و تضمین‌های دولتی به ارائه دهندگان خصوصی زیرساخت‌های عمومی، با تمرکز نظارت بر شاخص‌های آماری که آنها را حذف می‌کند، افزایش می‌یابد.

سوم، دشواری‌های فنی و حساسیت‌های سیاسی مرتبط با سیستم‌های امتیازدهی در داخل یک دولت (هود ۲۰۰۷) زمانی تشدید می‌شود که ناظران به دولت‌های مستقل امتیاز می‌دهند (هیلد ۲۰۱۲). این موضوع چالش‌هایی را در ارتباط با مشروعیت مطرح می‌سازد و به‌ویژه این مسئله زمانی تشدید می‌شود که ارزیابی شوندگان می‌توانند ادعای مشروعیت دموکراتیک کنند. آنچه از نظر ناظر در دسته‌بندی داوطلبانه قرار می‌گیرد ممکن است از نظر نظارت شونده اینطور به نظر نرسد، به‌ویژه اگر نتایج متعاقباً در سیستم‌های اجباری، مانند مشاوره‌های ماده ۱۷، مجدداً استفاده شوند. امکان

امتیازدهی گذشته‌نگر سیستم‌های بدون امتیاز نه تنها مشارکت و ارزیابی خودانتقادی را دلسرد می‌کند، بلکه بسیج منابع دفاعی را تشویق می‌کند و هزینه‌ها را هم برای ناظران و هم برای تحت نظر افزایش می‌دهد.

چهارم، هرچه استانداردها و کودها با موسسات تنظیم کننده استاندارد (مثلاً در مورد حسابداری و حسابرسی) تطبیق بیشتری داشته باشد، سؤالات مربوط به مشروعیت و ظرفیت مرتبط با نهادها و مکانیسم‌های خاص عمیق‌تر خواهد شد. دولت‌ها و سازمان‌های جامعه مدنی از آن شبکه‌ها شفافیت و پاسخگویی خواهند خواست و به نوبه خود فشارهای هزینه‌ای را فراتر از فشارهای پوششی ایجاد می‌کنند. در مواردی که پوشش‌گزی‌نشی است (مثلاً کشورهای مهم سیستمی)، این گزی‌نش باید براساس معیارهای منتشر شده توجیه شود تا از ادعاهای طرفداری و جانب‌داری جلوگیری شود. حتی در درک گروه محدودی از کشورها مانند G20 از منابع مشروعیت و پاسخگویی، تفاوت‌های مرتبط با شفاف‌سازی دیده می‌شود. در مجموع، ROSC‌ها به اهداف اساسی سیاست عمومی و دیدگاه‌های متضاد و در حال تحول در مورد بخش مالی و ثبات اقتصاد کلان ضربه می‌زنند. از سال ۲۰۰۰، نوسانات قابل توجهی در روند نوآوری‌های مالی و مقررات ملایم و در مورد سیاست‌های مالی و پولی وجود داشته است.

دستاوردهای واقع‌بینانه نظارت مالی خارجی

یکی از موارد هشدار دهنده در نظارت مالی خارجی، جهت شفافیت و موضوع عدم تقارن است. همانطور که در حوزه شخصی، جایی که حساسیت‌های عمیقی در مورد تحت نظر بودن وجود دارد، نظارت مالی

ممکن است عواقب غیر قابل پیش‌بینی و نامطلوبی داشته باشد. باربر (۲۰۱۱) از قبل در مورد «راه‌حلی‌هایی [برای بحران منطقه یورو] که دولت تکنوکراتیک را جایگزین دموکراسی می‌کند» هشدار داد:

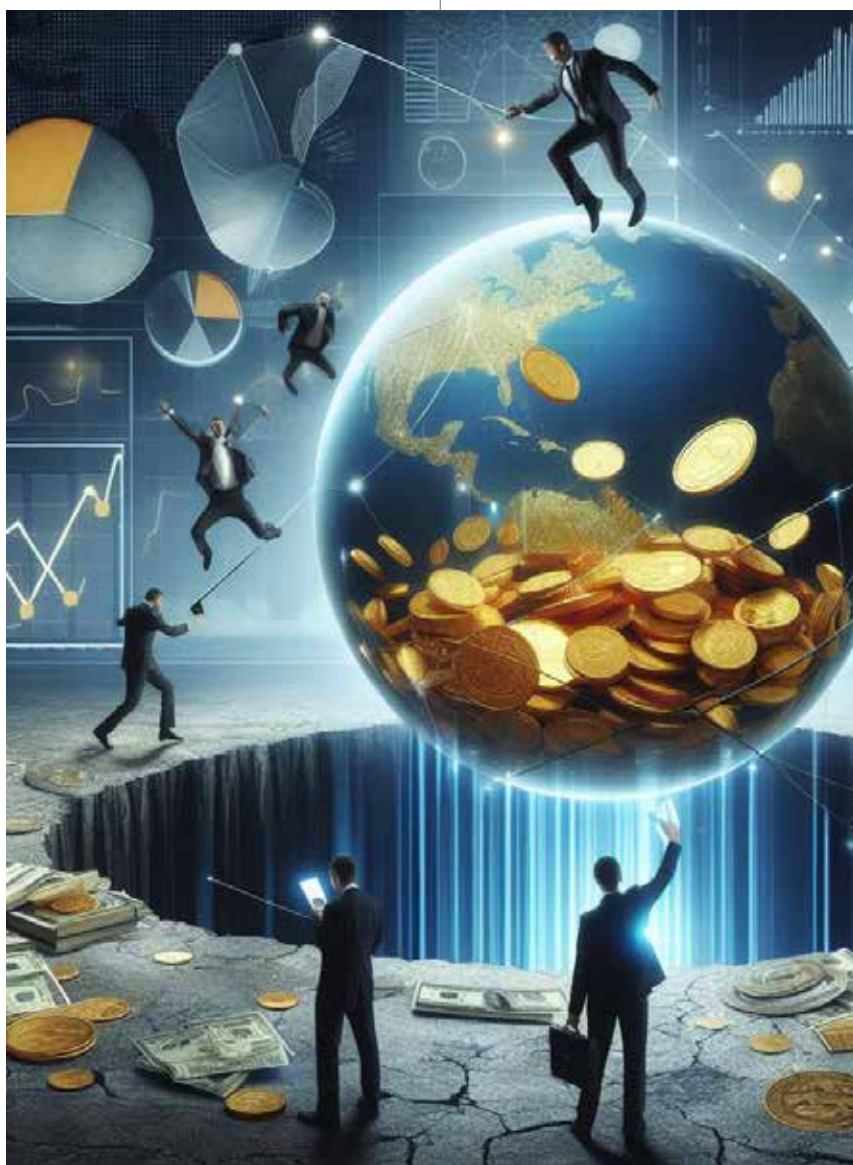
ایتالیا و یونان، علی‌رغم همه ناکارآمدی‌های مالی و مدیریت دولتی خود، ملت‌هایی مغرور هستند که حتی در شرایط بحرانی، از گرفتن دستور از خارجی‌ها بیزارند. این موضوع همانطور که در بین مراتب سیاسی مورد توجه است، در بین مردم نیز مطرح گشته است. سیاست‌گذاران اروپایی ترجیح می‌دهند به نام نجات اتحادیه ارزی خود، سیاست را طبق معمول در یونان و ایتالیا به حالت تعلیق درآورند و آن را با تخصص مدیریتی و غیر حزبی جایگزین کنند.

سیاست‌های دولت توسط بروکسل و فرانکفورت، مقر ECB، تحت نظارت خواهند بود و توسط کارشناسان یونانی و ایتالیایی با چشم‌انداز یکسان پان اروپایی اجرا خواهد شد. به نظر می‌رسد که بحران بدهی به تدریج اروپا را به سمت یکپارچگی نزدیک‌تر سوق می‌دهد اما اگر اروپا در این سفر به‌طور فزاینده‌ای با دموکراسی به‌عنوان یک کالای لوکس قدیمی برخورد کند، ممکن است بهای سنگینی بپردازد. هنوز هم حافظه تاریخی در ارتباط با بحران منطقه یورو در سراسر مرزهای اروپا باقی است و و این بحث را می‌توان با آن تاریخ مقایسه کرد. در زمانی که نظارت مالی توسط یک مداخله خارجی رخ می‌دهد این عمل خصمانه تفسیر می‌شود، بهتر است که بر تلاش‌های داخلی برای بهبود شفافیت مالی در تشخیص پیامدهای ناکارآمد احتمالی تمرکز کرد. برای مثال، زمانی که دولت آلمان طرحی را برای کنترل اتحادیه اروپا بر امور مالی یونان ارائه کرد (اشپیگل و هوپ ۲۰۱۲).

انتظار بیش از حد از نظارت مالی خارجی مانند بسیاری از ابزارهای سیاست عمومی،

یک خطر اساسی است نمی‌تواند مشکلات اساسی ساختاری یا سیاسی را برطرف کند، هرچند که ممکن است این نظارت خارجی بهتر از سایر نظارت‌ها متوجه مشکلات شود زیرا تمامی این موارد به هر حال منجر به آن می‌شود که موارد تحت نظر نظارت خارجی، پذیرای این بحث باشند. آسیب‌پذیری‌های کشورهای پیرامونی منطقه یورو در طول رونق طولانی پو شانده شد. این اقتصادها از همگامی ضعیف با اقتصادهای منطقه یورو مرکزی، ناتوانی

در مقابله با اثرات بلندمدت بهره‌وری برتر آلمان در زمانی که ابزار تعدیل نرخ ارز وجود ندارد و از اثر دومینو رنج می‌برند. این که آیا این اتحادیه پولی، بدون اتحادیه سیاسی که می‌تواند نقل و انتقالات مالی داخلی صریح یا ضمنی را به همراه داشته باشد، دست نخورده باقی می‌ماند یا خیر، سؤال است که رخدادهای آینده به آن پاسخ خواهند داد. به علاوه می‌توان از تحلیل قبلی نیز متوجه نتایجی شد. در ابتدا باید گفت که مسائل مالی از نظر سیاسی به‌اندازه‌ای

موانع ذاتی	موانع ساخته شده است
پیچیدگی فنی سیستم‌های اندازه‌گیری، گزارشگری مالی و حساب‌های ملی	حجم و شفافیت مورد استفاده دولت‌ها به‌عنوان ابزار مدیریت رسانه و کاربران
وضعیت «مثبت» که به خوبی ترسیم شده است، جای خود را به یک دولت «تنظیمی» و «قراردادی» دشوارتر، با شیوه‌های پیچیده‌تر و پراکنده‌تر حاکمیت داده است.	انکار مشروعیت ادعای اطلاعات (شفافیت رو به پایین)
مشکلات شناختی در مورد اعداد که باعث می‌شود بسیاری از سیاستمداران منتخب خاموش شوند.	تمایل افراد پایین‌تر از زنجیره اصلی نماینده برای دستکاری داده‌ها (مثلا ارزیابی پروژه‌ها برای شرکت‌های دولتی و خصوصی) به‌عنوان ابزاری برای «انجام خوب از طریق پنهان کاری» در چهارچوب محدودیت‌هایی که نمی‌توانند به چالش بکشند.
منفی‌گرایی بی‌امان رسانه‌ای که با انگیزه‌های دولت برای «چرخش» و «کارگذاری» در تعامل است و در نتیجه انگیزه‌های پیشرفت شغلی سیاستمداران منتخب را برای عدم تعهد به نقش نظارتی تقویت می‌کند.	تصورات وجود ناعدالتی، ممکن است تقلب را در ذهن افرادی که در معرض شفافیت رو به بالا قرار دارند، اعتبار بخشد.

منبع: خلاصه یک بحث گسترده در Heald (۲۰۱۲، صفحات ۴۱-۳).

(به‌عنوان مثال، شوراها مالی)، پارلمانی (دفاتر حسابرسی و کمیته‌های منتخب) و خارجی (سازمان‌های غیردولتی با نفوذ مانند IFS) باشند. البته در کوتاه‌مدت ممکن است این موسسات از نظر یک وزارت دارایی به‌عنوان مزاحم تلقی شود. قوانین مالی و قوانین مخارج که گاهی زیربنای نظارت مالی هستند به نحوه صریح در نظر گرفته شدند که گزینه‌های موجود برای دولت‌های آینده محدود شود. این قوانین اغلب ناشی از بی‌اعتمادی به سیاستمداران است و چنین صلاحیتی که از آن سخن گفتیم برای حقوق سیاسی، مستلزم سطوح بالایی از رضایت است تا مشروع دیده شود. هر چه نظارت مالی خارجی بیشتر با اجبار و غلبه بر اولویت‌های داخلی همراه شود، دستیابی به شفافیت مالی دشوارتر خواهد بود. موسسات داخلی قوی که خارج از وزارت

آیا باید منابع را روی کشورهایی متمرکز کرد که از نظر سیستمی مهم هستند یا کشورهایی که به‌عنوان کشور آسیب دیده شناخته شده‌اند (که البته این نامگذاری آسیب دیده می‌تواند سبب خصومت شود) یا باید با همه کشورها به یکسان برخورد کرد (اگرچه این کار می‌تواند انصاف را رعایت کند اما همچنین سبب می‌شود تا منابع به‌صورت محدود به همه کشورها برسد).

مسئله دوم آن است که نمی‌توان برقراری نظام مالی صحیح را به کشورها تحمیل کرد و شیوه صحیح باید در داخل خود کشور اجرا شود تا شفافیت مالی را ارتقا بخشد، نه آنکه تحمیل شود. دستیابی به این امر در داخل کشور، بستگی به نهادهای داخلی دارد که شفافیت را ترویج دهند و از آن دفاع کنند. این می‌تواند ترکیبی از دولتی

برای دولت‌ها مهم است که خارج از حد اعتدال است. این امر سبب می‌شود تا ناظران مالی بر تمامی کشورها نظارتی یکنواخت داشته باشند حتی اگر اهمیت سیاسی و اقتصادی آن کشورها با یکدیگر بسیار متفاوت باشد. بر خلاف رفتار با ایرلند و پرتغال، اعتبار نظارت اتحادیه اروپا تحت پیمان Stability and Growth Pact Mark 1 در زمانی که شرایط فرانسه و آلمان با یکدیگر متفاوت بود، به شدت آسیب دید. البته این تصور که با برخی از کشورها از جمله بریتانیا و ایالات متحده در دهه ۲۰۰۰ توسط صندوق بین‌المللی پول با ملایمت برخورد شد نیز، آسیب‌زا بود. البته این امر برای سازمان‌هایی که نظارت مالی را انجام می‌دهند، یک مشکل در تخصیص منبع است زیرا سؤالات بسیاری مطرح می‌شود مانند آن که،

«Nice» توصیف شد، در همان زمان بسیار متفاوت به نظر می‌رسید. نقدهای سیاسی که در آن زمان بیان می‌شد، بر حيله‌گری‌های دولت کارگری آن زمان در مورد تاریخ‌گذاری چرخه اقتصادی اشاره داشت و بیان مباداشت که آیا golden rule سال ۱۹۹۸ رعایت می‌شد یا خیر. چیزی که توجه کمتری را به خود جلب کرد، شکستگی درآمدهای مالیاتی بود که سبب افزایش بسیار زیاد هزینه‌های عمومی شد. در یک دوره مشابه، نیوزیلند در طول سال‌های رونق به‌اندازه کافی مازاد نداشت (بروک ۲۰۱۲) که این نکته را تقویت می‌کند که دولت‌های دموکراتیک در مواجهه با تقاضاها برای کاهش مالیات یا خدمات عمومی بهتر، از نظر سیاسی برای ایجاد مزاددهای بزرگ مشکل دارند. هنگامی که چرخه‌های اقتصادی کم عمق هستند، تعیین تاریخ چرخه (به ویژه در زمان واقعی)، می‌تواند دشوار باشد و اندازه‌گیری‌های شکاف تولیدی نیز ممکن است غیرقابل اعتماد باشند، بنابراین اعداد بودجه و کسری بودجه را که از نظر ساختاری تعدیل شده‌اند زیر سؤال می‌برند.

مسئله پنجم آن است که قوانین مالی یا مخارج معتبر باید نسبتاً ساده باشند. آنها همچنین باید به اجماع سیاسی گسترده‌ای دست یابند، زیرا از طریق آنها است که حقوق سیاسی اکثریت برآورده می‌شود. قوانین پیچیده (بسته به معیارهای بحث برانگیز شکاف تولید و موقعیت چرخه‌ای)، به سرعت این رضایت را از دست می‌دهند و در نتیجه سرب توستل به تکنیک‌های شناخته شده و جدید می‌شود تا موقعیت مالی را از آنهایی که قوانین را کنترل می‌کنند پنهان کنند. البته در قوانین ساده نیست باید بندهایی برای رویدادهای استثنایی وجود داشته باشد که از فرار و

دارایی قرار دارند تمال زیاد به شرایطی کمک می‌کنند که در آن اطلاعات مالی با کیفیت بالا و به‌موقع ارزش‌گذاری می‌شود و این امیدوار کننده‌ترین راه حل برای مشکل کاربر گمشده است.

نکته سوم آن است که نظارت مالی که در اصل برای نظارت بر پایبندی به قوانین طراحی شده است، ممکن است سبب بروز تقلب گردد، به‌ویژه (نه لزوماً) زمانی که عدم رضایت وجود داشته باشد. این مسئله دقیقاً مشابه زمانی است که در یک ورزش حرفه‌ای، قوانینی وضع می‌شود و ورزشکار به دنبال یافتن راه‌هایی است که قوانین را دور بزند و در عین تحریم نیز نشود. چنین رفتارهای نادرستی توسط برخی از اهداف بالاتر توجیه می‌شود (هلد ۲۰۱۲). پنج دسته اصلی جانشین برای مخارج عمومی را شناسایی کرد: مخارج خارج از بودجه؛ هزینه‌های مالیاتی؛ مخارج خصوصی اجباری؛ مکانیسم‌هایی مانند PPPها که مخارج آتی را از قبل انجام می‌دهند؛ و تعیین مرزهای بین دولت عمومی و بخش عمومی و بین بخش دولتی و بخش خصوصی. در شرایط خاص، هر یک از این مکانیسم‌ها ممکن است دارای حسن‌های اساسی باشد. با این حال، بسیاری از جذابیت‌های آنها برای دولت‌ها ناشی از نحوه امتیازدهی آنها در گزارشگری مالی و حساب‌های ملی است (هیلد و جورجیو ۲۰۱۰). عواملی مانند پیچیدگی مطالب، حجم اطلاعات و عدم علاقه نشان داده شده توسط کاربران بالقوه.

مسئله چهارم آن است که عدم قطعیت نسبت به اعداد مالی و به‌ویژه پیش‌بینی‌ها به‌وجود بیاید. چهارم، عدم قطعیت به اعداد مالی عمومی، به‌ویژه پیش‌بینی‌ها و قطعیت‌های قبلی از بین می‌رود. به‌عنوان مثال، آنچه در انگلستان به‌عنوان دهه

تقلّب جلوگیری کند. می‌توان به بحران مالی جهانی ۲۰۰۸ و زلزله ۲۰۱۱ ژاپن اشاره کرد. در چنین شرایطی، مکانیزمی مانند «تطبیق یا توضیح دادن» به تلاش برای پیش‌بینی «ناشناخته‌ها» ارجحیت دارد.

پیشنهاداتی برای بهبود شفافیت مالی اکنون بهتر است که راه‌هایی نیز برای تقویت شفافیت مالی پیشنهاد کنیم. تمرکز ما در این جا، بر زمینه مورد بررسی؛ اصول؛ قابلیت‌ها و از همه مهم تر، ملزم ساختن سیاستگذاران به درک مشکل است. زیرا اگر مشکل به خوبی شناسایی نشود، نمی‌تواند از بین برود. در حالی که این فصل از کتاب در حال تولید بود، صندوق بین‌المللی پول در نوامبر ۲۰۱۲ یک مقاله اساسی در مورد «شفافیت مالی، پاسخگویی و ریسک» (IMF 2012a) منتشر کرد و سپس در دسامبر ۲۰۱۲ یک مشاوره عمومی در مورد کد شفافیت مالی اصلاح شده (IMF 2012b) راه‌اندازی کرد. اگرچه نقاط مشترک زیادی بین آن مقاله و این فصل وجود دارد اما برخی از تفاوت‌های مهم در ذیل مورد بحث قرار خواهد گرفت. این تحولات از تأکید مجدد بر تعدیل مالی (IMF 2011a) و بررسی نظارت سه ساله (IMF 2011b) پیروی می‌کند.

اول، اگر مشکل اصلی در زمینه مالی را فساد فرض کنیم، برخی از اقداماتی که در جاهای دیگر نوید می‌دهند راه گشا باشد، نه تنها ممکن است از نظر کارایی بی‌اثر باشند بلکه ممکن است پیامدهای انحرافی نیز به همراه داشته باشند. در چنین مواردی، این حاکمیت است که باید مورد شفاف‌سازی قرار بگیرد زیرا ردپاهای فساد ممکن است توسط حاکمیت پاک شود و شما نیز نباید انتظار داشته باشید که حساب‌های دولتی تصویر دقیقی از «فساد را به تصویر بکشند! مسئله حایز اهمیت، این است که چگونه می‌توان با فساد، به‌ویژه فسادی

که توسط مقامات سیاسی انجام می‌شود، مقابله کرد. شفافیت بین‌الملل (۲۰۱۰) توصیه‌های مفیدی را در این زمینه ارائه می‌کند، اگرچه اجرای آن بدون همکاری بین‌المللی بسیار آسان نخواهد بود اما نشانه‌های امیدوار کننده‌ای وجود دارد. پس از سال‌ها تلاش ناامیدکننده OECD برای مقابله با گریز مالیاتی، بحران سال ۲۰۰۸ اقدام بین‌المللی را تسهیل کرد. دادرسی کیفری در پاریس در رابطه با دزدی از کشورهای آفریقایی توسط مقامات سیاسی حاکی از گسترش آن چیزی است که صحبت می‌کنیم (کریسافیس ۲۰۱۲). در چنین مواردی به تبعیت از قاضی، دادگاه عالی ایالات متحده براندریس می‌تواند مفید عمل کند (فروند ۱۹۷۲).

دوم، کشورهایی که رویه‌های مؤثر دارند (یعنی آنهایی که متناسب با شرایط احتمالی نیز می‌توانند به خوبی عمل

کنند)، باید تشویق شوند تا رویه‌های شفافیت مالی خود را حفظ کرده و توسعه دهند اما نباید آنها الگوبرداری کلی کرد. همچنین، مشاوران جعلی که فقط خط مشی نامناسب و ابزار کلی برای رسیدن به شفاف‌سازی را بیان می‌کنند نیز باید کنار گذاشته شوند. شفافیت مالی زمانی کارساز خواهد بود که افرادی که در واقع امور مالی کشور را اداره می‌کنند، ارزش‌های زیربنای آن را درونی کرده باشند. این از فرایندی سه مرحله‌ای و قابل پیش‌بینی جلوگیری می‌کند: ایجاد قوانین، بازی با قوانین و ارباب نهادهای مجری که به دلیل کنوانسیون‌ها و نمادهای قانون اساسی ناگزیر ضعیف هستند. ادعاهایی که عملکرد بالایی دارند نیز باید مورد آزمایش قرار

گیرند:

بریتانیا و ایالات متحده در حسابداری، هم وظیفه شناس و خلاق و هم پیش‌تاز جهان

هستند. آنها یک قوه قضاییه مستقل، خدمات آماری صادق و سیاستمداران نسبتاً صادق دارند اما آنها قادر به اجرای قوانین خود تحمیلی انضباط بودجه‌ای نبوده‌اند. اکنون از ما خواسته می‌شود که باور کنیم کشورهایی که ساختارهای سیاسی ضعیف‌تری دارند، نظم‌های بودجه‌ای تحمیل شده از خارج را به‌طور قابل اتکا اجرا خواهند کرد (کی ۲۰۱۱)!

افراد برتر همیشه می‌توانند از بررسی حمایتی همتایان بهره‌مند شوند. یک پیامد قابل پیش‌بینی جداول رتبه‌بندی که از امتیازدهی به چک لیست‌ها به دست می‌آید، ایجاد فشار برای یکنواختی است. این افراد برتر باید به نهادها و ابزارهای خود اعتماد داشته باشند. برای مثال، از آنجایی که در پیش‌بینی‌های وزارت خزانه‌داری نیوزلند شواهدی مبنی بر سوگیری وجود ندارد، ایجاد دفتری برای مسئولیت بودجه ممکن است و امتیاز

پایین نیوزلند در اندازه‌گیری شفافیت مالی توسط شاخص‌ها، سبب از بین رفتن تخصص در یک کشور می‌شود. افرادی با موفقیت بالا می‌توانند در برابر فشارهای سازگاری مقاومت کنند.

سوم، اصلاحات جدید مدیریت عمومی، ساختارهای دولتی و قراردادی را در بسیاری از کشورهای صنعتی بسیار پیچیده کرده است. اینها اغلب به‌عنوان «بهترین رویه بین‌المللی» با حداقل تشویق ضمنی برای سایر کشورها به کپی برداری از چنین ساختارهایی به تصویر کشیده می‌شوند. با این حال چنین نسخه‌هایی به ندرت موارد احتمالی را در نظر می‌گیرند. تا زمانی که کشورها ظرفیت مدیریت این روش‌ها را نداشته باشند، باید روی توسعه شیوه‌های مؤثر متناسب تمرکز کنند. این امر مستلزم پایبندی به ساختارهای دولتی مشخص شده در مقابل ساختارهای پیچیده است، به‌ویژه آنهایی که با منافع

خصوصی در هم تنیده شده‌اند. دو رخداد تاریخی این نکته را روشن می‌کند. بسیاری از اقتصاددانان (به‌عنوان مثال، ویکرز و یارو ۱۹۸۸) به این نتیجه رسیدند که خصوصی‌سازی صنعتی و تاسیساتی در بریتانیا در دهه ۱۹۸۰ (سیاست‌هایی که بعداً در بسیاری از کشورهای OECD اتخاذ شد) سودمند بود. گسترش چنین سیاست‌هایی به روسیه پس از سال ۱۹۸۹، یک محیط کاملاً متفاوت سیاسی، قانونی و نظارتی، منجر به ظهور الیگارش‌ها، سرقت اموال دولتی، تمرکز قدرت اقتصادی و تضعیف بیشتر حاکمیت قانون شد. یک اتفاق طعنه‌آمیز این است که برزوفسکی در مقابل آبرامویچ، اختلاف بین دو الیگارش، در دادگاه عالی لندن مورد بررسی قرار گرفت (کرافت و باکلی ۲۰۱۲). روسیه در دهه ۱۹۹۰ زیرساخت قانونی یا فرهنگی برای جلوگیری از ظهور الیگارش‌ها و غارت گسترده اموال دولتی را نداشت و زیرساخت بسیار مهم است. انتقال سیاست و تقلید باید با احتیاط انجام شود و اقداماتی نوآورانه در برخی از کشورها نیز نباید به‌عنوان دستور العمل‌های قابل انتقال برای سایر کشورها در نظر گرفته شود. هرچه روابط قراردادی در خدمات عمومی پیچیده‌تر شود، فرصت‌های بیشتری برای فساد و محرمانگی تجاری در انتشار اطلاعات وجود دارد (هود ۲۰۰۶). حتی در کشورهای صنعتی، مبادلات پیچیده بین بخش‌های دولتی و خصوصی مشکلاتی در شفافیت ایجاد می‌کند. به‌عنوان مثال می‌توان به PPPها (هیلد و جورجیو ۲۰۱۰) و اختلافات قراردادی طولانی (به‌عنوان مثال، پروژه‌های فناوری اطلاعات خدمات بهداشت ملی بریتانیا) اشاره کرد. این نیز با ترتیبات برون‌سپاری در بخش خصوصی اتفاق می‌افتد، همانطور که فاجعه چاه نفت ماکوندو در

خلیج مکزیک به خوبی این مسئله را نشان داد (فایفر ۲۰۱۰).

می‌توان زمانی که دولت ناکارآمد و ناتوان شده است، از طریق روابط سازمانی و از طریق اتکا به حسابداری نقدی، عمل کرد. در کشورهایی که مشکلات شدید ناکارآمدی و حکمرانی وجود دارد، افزایش شفافیت مالی به اجرای اصول مدیریت مالی عمومی، به‌ویژه کنترل خوب نقدینگی (هپ ورث ۲۰۰۳) و اجتناب از برنامه‌های اصلاحی بیش از حد بلندپروازانه که در بسیاری از موارد محکوم به شکست هستند بستگی دارد. هیئت استانداردهای حسابداری بخش عمومی بین‌المللی باید برای استاندارد خود برای حسابداری نقدی جهت استفاده در صورت لزوم (با پشتیبانی از گزارش‌های تکمیلی و مکانیسم‌های عملکرد)، مشخصات بیشتری قائل شود. همچنین این دیدگاه که اقدام تهردی کامل (صرف نظر از زمینه)، همیشه ارجحیت دارند، باید به چالش کشیده شود. گزارش نادرست محتمل است، به‌ویژه زمانی که دولت ناکارآمد است. علاوه بر این، بحران منطقه یورو بر همدستی کشورهایی که تاکنون چشمان خود را بر این امور بسته بودند، تأکید می‌کند. گزارش نادرست یونان به وضوح قبل از بحران ۲۰۰۸ مستند شده بود (ساواگا ۲۰۰۵) اما برای موفقیت پروژه منطقه یورو، نادیده گرفته شد.

چهارم، حیات نهادهای داخلی اساساً برای حفظ تعهد بلندمدت به شفافیت مالی مهم است. در غیر این صورت، به شکل رسمی‌موارد رعایت خواهند شد اما غفلتی اساسی گریبانگیر شفاف‌سازی خواهد شد. بدون وجود یک حوزه حمایتی قوی، احتمالاً یک توالی از تدوین قوانین، فرار از قانون و فشار صریح یا ضمنی بر سازمان‌های دولتی که مسئولیت‌های اجرایی دارند، وجود خواهد داشت.

ساختار سازمانی در کشورهای مختلف متفاوت است و تا حدی به ترتیبات قانون اساسی بستگی دارد. در هر صورت، روابط رسمی‌قانونی و قانون اساسی می‌تواند با موقعیت واقعی دفاتر حسابرسی (که اغلب به‌عنوان موسسات حسابرسی عالی شناخته می‌شوند) یا ادارات آمار ملی ارتباط برقرار نکند. ظرفیت‌های فنی و حرفه‌ای آنها و دامنه عمل آنها مستقل از هر دو قوه مجریه و مقننه، به شدت بر آنچه در شفافیت مالی قابل دستیابی است تأثیر می‌گذارد.

علی‌رغم تنش‌های ذاتی نقش‌ها، وابستگی متقابل در وزارت‌های دارایی، دفاتر حسابرسی و نهادهای آماری و بخش‌هایی از قوه مقننه (به‌ویژه کمیته‌ها) که مسئولیت نظارت بر هزینه‌ها را بر عهده دارند، وجود دارد. مبنای نقش وزارت دارایی اساساً برای اهداف سطح بالاتر شفافیت و پاسخگویی مهم است. این موضوع با بررسی کمک‌های فنی صندوق بین‌المللی پول به کشورهای اروپای مرکزی و اتحاد جماهیر شوروی سابق به خوبی نشان داده شد (پاتر و دیاموند ۲۰۰۰). بدون داده‌های مناسب، ادعاها در مورد شفافیت مالی واهی خواهد بود. یک مسئله کلیدی این است که اطمینان حاصل شود درمورد ارتباط بودجه از هزینه‌ها و درآمدها با مجموع حساب‌های ملی نیز داده‌هایی ارائه شود. واقعیت این است که اکثر کاربران واقعی بر ارائه بودجه آینده‌محور تمرکز می‌کنند و تعداد محدودی از متخصصان به گزارش‌های مالی و نتایج آماری توجه می‌کنند. بنابراین، ارائه داده‌هایی ارائه‌ها را در پایه‌های جایگزین تسهیل می‌کنند، از اهمیت بالایی برخوردار هستند. در غیر این صورت، دید کلی که به شفاف‌سازی داریم، از بین خواهد رفت. جامعیت بخشیدن به پوشش داده‌ها در کنار اهمیت انتشار منظم اطلاعات است. اولویت باید

به بهبود داده‌های اساسی، مدیریت مالی عملی و حساب‌های ملی داده شود، نه به اصلاحات حسابداری دولتی «پیچیده» در کشورهایی که فراتر از ظرفیت‌های مالی یا اجرایی هستند.

پنجم، بین تحریک تلاش‌های داخلی برای بهبود شفافیت مالی و تحمیل شیوه‌های شفافیت مالی از طریق «نظارت سنگین» نظارت مالی خارجی که موارد سیاست را کنترل می‌کند، تنش وجود دارد. اولی مستلزم درونی‌سازی ارزش‌های

زیربنای شفافیت مالی است، در حالی که دومی ممکن است کشورها را به سمت یافتن راه‌هایی برای فرار از این موضوع قرار دهد و بدتر آن است که این فرارها، انطباق رسمی پیدا کند. حتی مجریانی که به‌طور تصوری قوی عمل می‌کنند، ممکن است در شیوه‌های مشکوک شرکت کنند (ایروین ۲۰۱۲)، به هر حال توجه به این موارد بسیار مهم‌تر از ارائه راهکارهای شفاف‌سازی است.

قبل از بحران ۲۰۰۸، اعتماد بیش از حد به موفقیت سیاست‌های اقتصادی وجود داشت که در بسیاری از دولت‌ها، بانک‌های مرکزی، موسسات بین‌المللی و مفسران گسترش یافت. سپس این بحران به شدت به اعتبار سیاست‌گذاران و نهادها آسیب زد (ولفت ۲۰۱۱a). این مسئله مهم است زیرا آنچه برای اقتصادها اتفاق می‌افتد، لزوماً مربوط به حساب و کتاب‌ها

نمی‌شود! به‌عنوان مثال، قضاوت در مورد موقعیت چرخه‌ای یک اقتصاد به‌منظور محاسبه شکاف‌های تولید برای اهداف تعدیل ساختاری ساده نیست و مستلزم قضاوت حرفه‌ای زیادی است. مدیریت بحران منطقه یورو، یک منظره غیر جذاب و مخرب برای مشروعیت بوده است. قوانین اساسی برای بازنویسی با عجله به‌ویژه با دیکته نظارت خارجی، وجود ندارد. در سطح عملی، انطباق واقعی ممکن است دنبال نشود و رویدادهای اخیر بر روابط اقتصادی و سیاسی آینده بین کشورهای اتحادیه اروپا تأثیر بگذارد. ابتکارات در مورد شفافیت مالی و اقدامات در نظارت مالی باید تا حدی در مورد چگونگی مقابله با موانع درونی و ساخته شده برای شفافیت قضاوت شود. بدون اینکه لزوماً جامع باشد، هیلد (۲۰۱۲، صفحات ۴۱-۳) موانع فهرست شده در شکل ۴.۳۳ را شناسایی کرد. در مورد اینکه کجا باید مرز بین «ذاتی» و «ساخته شده» را ترسیم کرد، زمینه بحث وجود دارد اما این تمایز نقطه شروع مفیدی را برای بحث در مورد راه‌حل‌ها فراهم می‌کند.

با طبقه بندی، رفع موانع ذاتی دشوار است. مانع ۱ بر اهمیت تخصیص منابع به تطبیق داده‌ها و توضیح در رابطه با بودجه بندی، گزارشگری مالی و سیستم‌های اندازه‌گیری حساب‌های ملی تأکید می‌کند. موانع ۲، ۳ و ۴ مسائلی را در مورد سیستم‌های سیاسی به‌طور کلی خارج از حوزه ایجاد می‌کند که کسانی که شفافیت مالی را توسعه می‌دهند می‌توانند مستقیماً بر آنها تأثیر بگذارند. موانع ساخته شده امکانات بیشتری را ارائه می‌دهند. مانع ۶ (انکار شفافیت رو به پایین) زیاد متداول نیست. به‌عنوان مثال، برخی کشورها تفکیک واضحی بین امور مالی حاکم و دولت ندارند و در برخی دیگر،

حاکمان ممکن است به دلایل قدرت سیاسی یا پنهان کردن فساد، مشروعیت ادعاهای کاربران در مورد اطلاعات دولتی را انکار کنند. با این حال، موانع دیگر ممکن است نفوذ پذیرتر باشند. اطلاعات با کیفیت بالا می‌تواند آسیب‌های ناشی از موانع ۵ را محدود کند. موانع ۷ و ۸ ارتباط نزدیکی با هم دارند. در حالی که ۷ بر دستکاری‌ها به‌عنوان یک مکانیسم مقابله در مواجهه با محدودیت‌های الزام آور برای تصمیم‌گیرندگان خاص تأکید می‌کند، دستکاری در ۸ با درک ناعادلانه در زمینه عملیاتی خود تأیید می‌شود. اطلاعات مالی با کیفیت بالا برخی دستکاری‌ها را با قابل مشاهده کردن آنها محدود می‌کند. با این حال، از نظر اینکه آیا ارزش‌های شفافیت مالی درونی شده‌اند یا خیر، بسیار مربوط به هنجارهای درونی است. سیستم‌های سلسله مراتبی سخت در داخل یک کشور و نظارت مالی خارجی که در داخل کشور، تحمیل ناعادلانه خارجی تلقی می‌شود که احتمالاً رفتار ناکارآمدی از انواع پیشنهاد شده توسط ۷ و ۸ ایجاد می‌کند.

موانع شفافیت مالی

در مورد اینکه کدام انواع شفافیت در بین طرح‌ها مورد نظر است، بررسی نیاز است. با مراجعه به شکل‌های ۲.۳۳ و ۳.۳۳، تمرکز باید روی موارد ذیل باشد:

- **شفافیت رویداد:** با تمرکز بر ورودی‌ها، خروجی‌ها و نتایج، در حالی که از تصمیم‌گیری و مدیریت مالی در برابر تمرکز بیش از حد بر جنبه‌های عملیاتی شفافیت فرایند محافظت می‌کند.
- **شفافیت مؤثر:** پرهیز از توهم شفافیتی که وقتی ادعای شفافیت می‌شود، رسانه‌ها و کاربران شفافیت صحت آن را

بررسی می‌کنند.

• **شفافیت در گذشته:** به طوری که می‌توان برای دوره‌های گزارشی تعریف شده پاسخگویی ایجاد کرد و اطلاعات مربوط به کاربر همیشه به شیوه‌ای منظم منتشر می‌شود.

دستیابی به این طبقه بندی با توجه به فشارهایی که رسانه‌های مدرن بر دولت‌ها وارد می‌کنند آسان نخواهد بود اما کارهای زیادی می‌تواند توسط یک دولت متعهد انجام شود (به‌عنوان مثال، فاش نکردن اطلاعاتی‌های بودجه شروع امیدوارکننده‌ای خواهد بود).

ششم، موانع موجود در برابر شفافیت مالی را می‌توان با حمایت از کاربران موجود و گاهی اوقات با ایجاد اطلاعات جدید برای کاربران جدید برطرف کرد. در یک دموکراسی صنعتی، کاربران احتمالاً در بخش‌هایی از رسانه‌ها، دانشگاه‌ها، سازمان‌های جامعه مدنی و اطراف کمیته‌های پارلمانی یافت می‌شوند. یکی از راه‌های حمایت از کاربران این است که وزارت‌ها اطمینان حاصل کنند که داده‌های ارزش‌گذاری شده توسط کاربران جمع‌آوری و منتشر می‌شوند، حتی اگر این داده‌ها ارتباطی با آنها نداشته باشد. وزارت‌های دارایی، که فراتر از وزارت‌های موجود دیگر است، باید مسئولیت گسترده‌تری را در قبال کاربران بپذیرند. حتی برای کسانی که به‌عنوان یک مزاحم تلقی می‌شوند. آنها همچنین در بهبود داده‌های مالی نیز علاقه خوبی را در طی سال‌ها از خود نشان داده‌اند! یکی از مزایای بالقوه شوراها مالی، توانایی آنها از داخل محیط داده‌های دولت، برای بهبود داده‌های موجود برای افراد خارج باشد. اختیارات آنها ممکن است دامنه بیشتری برای ابتکارات (همینگ ۲۰۱۳) نسبت به دفاتر حسابرسی عمومی و مؤسسات آمار ملی به آنها بدهد.

شفافیت مالی، معمولاً به‌عنوان چیزی شناخته می‌شود که افراد خارج از دولت در مورد مسائل مالی درک می‌کنند (نه افراد داخل دولت) اما مجموعه مهمی از کاربران، کسانی هستند که در داخل دولت اما خارج از وزارتخانه‌های مرکزی کار می‌کنند (اگرچه معمولاً برای کسانی که خارج از شبکه‌های سیاست‌گذاری قرار دارند نامرئی هستند). مشخصه دولت‌ها به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه، ناتوانی در به اشتراک‌گذاری اطلاعات بین ادارات و سازمان‌های مربوطه است. به‌طور مشابه، گاهی اوقات ارتباطات و جریان اطلاعات ضعیفی بین ادارات هزینه و وزارت مالیه وجود دارد تا از قدرت و اختیارات آنها در رابطه با محدودیت‌های هزینه‌ها و اقدامات عملکرد محافظت شود. در حالی که به ظاهر، کارکنان دولت در دسته افرادی هستند که به اطلاعات و داده‌ها دسترسی دارند اما گاهی ممکن است حتی یک کاربر کلیدی در دولت، کاربر مدنظر باشد زیرا دسترسی به داده‌ها ندارد (و این مسئله را کاربران خارجی نمی‌دانند).

پس از غفلت‌های فراوان، شفافیت مالی دوباره در دستور کار سیاست‌های رسمی قرار گرفت. اگرچه در «شفافیت مالی، مسئولیت‌پذیری و ریسک» (IMF 2012a) موارد قابل‌تحسینی وجود دارد اما شکاف‌هایی نیز وجود دارد. یک سؤال مهم وجود دارد که آیا چنین حذفیات ناشی از موارد غیرقابل ذکر است (به‌عنوان مثال، بحث‌های منابع داخلی در صندوق بین‌المللی پول و خصوصت‌های گذشته اعضای مهم) یا به دلیل کم‌توجهی به برخی مسائل است. در مورد اینکه چرا به ROSC‌های مالی اجازه محو شدن داده شد و همچنین تاکید بیش از حد بر عدم شفافیت مالی که به‌عنوان یکی از دلایل اصلی بحران ۲۰۰۸ است، از جمله مسائلی

است که نیاز به بررسی دارد. تجزیه و تحلیل در این فصل نشان می‌دهد که رضایت در مورد موفقیت اقتصاد کلان (البته آن‌گونه که شنیده ایم) همراه با عدم همکاری اعضای کلیدی و منابع کمتر صندوق بین‌المللی پول برای به حاشیه راندن ROSC‌های مالی همراه بوده است. موفقیت آینده به شدت به همکاری، سطوح بالای منابع و درک روشن اولویت‌ها بستگی دارد. با توجه به گستره وسیع ترتیبات نهادی در سراسر کشورها و این انتظار که حاکمیت مالی ناکافی کیفیت داده‌ها را تضعیف کند، تعادل بین شفافیت داده‌ها و حاکمیت مالی، حوزه دشواری است. یکی از امکان‌هایی که ارزش بررسی دارد، تمرکز جانشینان ROSC‌های مالی بر کشورهای G20 و سایر کشورهایی است که از نظر سیستمی برای اقتصاد جهانی

- 31-April 2, 2011, Rome, Banca d'Italia.
- Brumby, J. 2012. The Global Initiative for Fiscal Transparency, Presentation on February 28 in New York.
- Chrisafis, A. 2012. «Payback Time for Africa's Playboys?», Guardian, February 7.
- Croft, J. , and N. Buckley. 2012. «High Stakes as Oligarchs Pick London to do Battle,» Financial Times, February 18-19.
- Eich, F. 2008. «Five Years of the U. K. 's Long-Term Public Finance Report: Has It Made Any Difference?» in Banca d'Italia (ed.) Fiscal Sustainability: Analytical Developments and Emerging Policy Issues. Rome: Banca d'Italia.
- European Commission. 2010. Economic Governance Package (2): Preventing and Correcting Macroeconomic Imbalances, Press Release MEMO/10/454, 29 September, Brussels, available at <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/10/454&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en> (last accessed January 30, 2013).
- Freund, P. A. 1972. The Supreme Court of the United States: Its Business, Purposes and Performance. Gloucester, MA: Peter Smith.
- Giles, C. , and J. Thornhill. 2005. «Forum's Chief Backs Calls for Shake-up,» Financial Times, July 26.
- Glennerster, R. , and Y. Shin. 2008. «Does Transparency Pay?», IMF [edu/system/files/shared/documents/policybrief_04_2011.pdf](http://www.imf.org/external/pubs/ft/edu/system/files/shared/documents/policybrief_04_2011.pdf) (last accessed January 30, 2013).
- Ball, I. 2011a. «Governments Guilty of Deficient Accounting Practices,» Financial Times, September 29.
- Ball, I. 2011b. «... And They Should be Asking Themselves Two Questions,» Financial Times, November 2.
- Barber, T. 2011. «Policymakers Relegate Democracy at Their Peril,» Financial Times, November 10.
- Barton, A. 2011. «Why Governments Should Use the Government Finance Statistics Accounting System,» Abacus, 29(4): 411-45.
- Boer, M. , den. 1998. «Steamy Windows: Transparency and Openness in Justice and Home Affairs,» in V. Deckmyn and I. Thomson (eds) Openness and Transparency in the European Union, pp. 91-105. Maastricht, European Institute of Public Administration.
- Bräutigam, D. , J. Fjeldstad and M. Moore. 2008. Taxation and Statebuilding in Developing Countries: Capacity and Consent. Cambridge: Cambridge University Press.
- Brook, A. -M. 2012. «Making Fiscal Policy More Stabilising in the Next Upturn: Challenges and Policy Options,» in Banca d'Italia (ed.) Rules and Institutions for Sound Fiscal Policy after the Crisis, pp. 655-98. Proceedings of the Fiscal Policy Workshop held in Perugia, March
- مهم هستند. بررسی‌های موازی برای برنامه هزینه‌های عمومی و حسابداری مالی وجود دارد که پس از آن مرزبندی واضح‌تر کشورها در این دو برنامه مفید خواهد بود. مشاوره صندوق بین‌المللی پول، که سپس به نسخه جدیدی از کد شفافیت مالی منجر می‌شود، فرصتی است که باید از آن استفاده کرد ■ .

منابع

- Afonso, A. , and P. Gomes. 2011. «Do Fiscal Imbalances Deteriorate Sovereign Debt Ratings?», Revue Économique, 62(6): 1123-34.
- Alesina A. , R. Hausmann, R. Hommes and E. Stein. 1999. «Budget Institutions and Fiscal Performance in Latin America,» Journal of Development Economics, 59(2): 253-73.
- Allen, W. A. 2000. The Role of Transparency in the Development of Financial Markets, Speech at the 6th Arab Investment Capital Markets Conference, May 18, Beirut. Available at: <http://www.bankofengland.co.uk/publications/Pages/speeches/2000/speech87.aspx> (last accessed January 30, 2013).
- Alt, J. E. , and D. D. Lassen. 2006. «Fiscal Transparency, Political Parties and Debt in OECD Countries,» European Economic Review, 50(6): 253-73.
- Augustine, A. , Maasry, D. Sobo and D. Wang. 2011. «A Sovereign Fiscal Responsibility Index,» SIEPR Policy Brief, April, Stanford, Stanford Institute for Economic Policy Research, available at <http://siepr.stanford>.

Hood, C. 2001. «Transparency,» in P. B. Clarke and J. Foweraker (eds) *Encyclopaedia of Democratic Thought*, pp. 700-4. London: Routledge.

Hood, C. 2006. «Beyond Exchanging First Principles: Some Closing Comments,» in C. Hood and D. A. Heald (eds) *Transparency: The Key to Better Governance? Proceedings of the British Academy* 135, pp. 211–25. Oxford: Oxford University Press.

Hood, C. 2007. «What Happens When Transparency Meets Blame-avoidance?,» *Public Management Review*, 9(2): 191–210.

IMF. 2007a. *Code of Good Practices on Fiscal Transparency*, revised. Washington, DC: International

Developments in the U. K. : Conceptual, Technical and Implementation Issues,» *Abacus*, 29(4): 219–227.

Hemming, R. 2013. «The Role of Independent Fiscal Agencies,» Chapter 38 in this Handbook.

Hemming, R. , and M. Kell. 2001. «Promoting Fiscal Responsibility: Transparency, Rules and Independent Fiscal Authorities,» in Banca d'Italia (ed.), *Fiscal Rules, Proceedings of the Fiscal Policy Workshop held in Perugia, February 1–3*, pp. 433–59 Rome, Banca d'Italia.

Hepworth, N. 2003. «Preconditions for Implementation of Accrual Accounting in Central Government,» *Public Money & Management*, 23(1): 37–44.

Staff Papers, 55(1): 183–209.

Heald, D. A. 2003a. «Fiscal Transparency: Concepts, Measurement and U. K. Practice,» *Public Administration*, 81(4): 723–59.

Heald, D. A. 2003b. «Value for Money Tests and Accounting Treatment in PFI Schemes,» *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 16(3): 342–71.

Heald, D. A. 2006a. «Varieties of Transparency,» in C. Hood and D. A. Heald (eds) *Transparency: The Key to Better Governance? Proceedings of the British Academy* 135, pp. 25–43. Oxford: Oxford University Press.

Heald, D. A. 2006b. «Transparency as an Instrumental Value,» in C. Hood and D. A. Heald (eds) *Transparency: The Key to Better Governance? Proceedings of the British Academy* 135, pp. 59–73. Oxford: Oxford University Press.

Heald, D. A. 2012. «Why is Transparency about Public Expenditure So Elusive?,» *International Review of Administrative Sciences*, 78(1): 30–49.

Heald, D. A. , and G. Georgiou. 2010. «Accounting for PPPs in a Converging World,» in G. Hodge, C. Greve and A. Boardman (eds) *International Handbook on Public-Private Partnerships*, pp. 237–61. Edward Elgar.

Heald, D. A. , and G. Georgiou. 2011. «Whole of Government Accounts

- agement, 12(30): 204–36.
- Kay, J. 2011. «Taverna Talk of Fiscal Union will Remain Just That,» Financial Times, December 14.
- Kay, J. 2012. «Investors should Ignore the Rustles in the Undergrowth,» Financial Times, February 29.
- Keegan, W. 2011. «We're not Deficit Deniers: We just Want to Stop Digging a Hole,» Observer, April 10.
- King, M. 2008. Speech at the Lord Mayor's Banquet for Bankers and Merchants of the City of London at the Mansion House, June 18, mimeo, available at <http://www.bankofengland.co.uk/publications/speeches/2008/speech349.pdf> (last accessed January 30, 2013).
- Mauro, P. 2011. Chipping Away at Public Debt: Sources of Failure and Keys to Success in Fiscal Adjustment. Hoboken, NJ: John Wiley.
- Münchau, W. 2011. «Grim Lessons from the 30 Years War,» Financial Times, December 29. OECD. 2002. «OECD Best Practices in Budget Transparency,» OECD Journal of Budgeting, 1(3): 7–14.
- OECD. 2011. Restoring Public Finances, OECD Working Party of Senior Budget Officials, Public Governance and Territorial Development Directorate, Paris: Organisation for Economic Co-operation and Development.
- Pessoa, M., and R. Allen. 2010. Fiscal ROSCs and PEFA Assessments: A Comparison of Approaches, mimeo, www.imf.org/external/np/pp/eng/2011/021611.pdf (last accessed January 30, 2013).
- IMF and World Bank. 2011b. 2011 Review of the Standards and Codes Initiative – Background Paper, Washington DC, International Monetary Fund and World Bank, available at: <http://www.imf.org/external/np/pp/eng/2011/021611a.pdf> (last accessed January 30, 2013).
- Inman, P. 2011. «Irish Braced for More Cuts After Budget Leak,» Guardian, November 19. International Budget Partnership. 2011. Open Budgets Transform Lives: The Open Budget Survey 2010. Washington, DC: International Budget Partnership.
- Irwin, T. C. 2012. Accounting Devices and Fiscal Illusions, IMF Staff Discussion Note SDN/12/02, March 28, 2012. Washington, DC: International Monetary Fund.
- Jones, R., and M. W. Pendlebury. 2000. Public Sector Accounting, 5th edition, Harlow, FT Prentice Hall.
- Joumard, I., P. Hoeller, C. André and C. Nicq. 2010. Health Care Systems: Efficiency and Policy Settings. Paris: Organisation for Economic Co-operation and Development.
- Justice, J. B., and F. J. Tarimo. 2011. «NGOs Holding Governments Accountable: Civil- society Budget Work,» Public Finance and Monetary Fund, available at: <http://www.imf.org/external/np/pp/2007/eng/051507c.pdf> (last accessed January 30, 2013).
- IMF. 2007b. Manual on Fiscal Transparency, revised edition. Washington, DC: International Monetary Fund, available at: <http://www.imf.org/external/np/pp/2007/eng/101907m.pdf> (last accessed January 30, 2013).
- IMF. 2008. «Fiscal Transparency,» available at: <http://www.imf.org/external/np/fad/trans/index.htm> (last accessed January 30, 2013).
- IMF. 2011a. Shifting Gears: Tackling Challenges on the Road to Fiscal Adjustment – Fiscal Monitor, April 2011. Washington, DC: International Monetary Fund.
- IMF. 2011b. Triennial Surveillance Review, available at: <http://www.imf.org/external/np/spr/triennial/index.htm> (last accessed January 30, 2013).
- IMF. 2012a. Fiscal Transparency, Accountability and Risk. Washington, DC: International Monetary Fund.
- IMF. 2012b. Consultation on Revisions to the Code of Good Practices on Fiscal Transparency, available at: <http://www.imf.org/external/np/exr/consult/2012/FAD/index.htm> (last accessed January 30, 2012).
- IMF and World Bank. 2011a. 2011 Review of the Standards and Codes Initiative, Washington DC, International Monetary Fund and World Bank, available at: <http://www.imf.org/external/np/pp/2007/eng/051507c.pdf> (last accessed January 30, 2013).

Wise, P. , and P. Spiegel. 2011. «Portugal asks EU for Debt Help,» Financial Times, April 7. Wolf, M. 2011a. TSR External Commentary: Surveillance by the International Monetary Fund, Triennial Surveillance Review, 15 August, available at: <http://www.imf.org/external/np/pp/eng/2011/081511.pdf> (last accessed January 30, 2013). Wolf, M. 2011b. «Disastrous Failure at The Summit,» Financial Times, December 14.

محسن برزوزاده زواره: دکتری حسابداری
 دانشگاه تهران، معاون فنی و حسابرسی
 امور اقتصادی و زیربنایی دیوان محاسبات
 کشور
 ادريس کریمی قره‌عمر: کارشناس رسمی
 دادگستری

tional, available at: http://www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/cpi/2010/results (last accessed January 30, 2013)

Transparency International. 2011. Corruption Perceptions Index 2011, Berlin, Transparency International, available at: <http://cpi.transparency.org/cpi2011/results/> (last accessed January 30, 2013).

Vickers, J. , and G. Yarrow. 1988. Privatization: An Economic Analysis. Cambridge, MA: MIT Press.

Wehner, J. , and P. de Renzio. 2011. Citizens, Legislators, and Executive Disclosure: The Political Determinants of Fiscal Transparency, IBP Working Papers 3. Washington, DC: International Budget Partnership.

available at: <http://blog-pfm.imf.org/pfmblog/2010/01/fiscal-rosocs-and-pefa-assessments-a-comparison-of-approaches.html> (last accessed January 30, 2013).

Pfeifer, S. 2010. BP Exploration Chief Ousted, video 29 September, available on subscription at video.ft.com/v/6203822298001/BP-exploration-chief-ousted (last accessed April 6, 2012).

Potter, B. H. , and J. Diamond. 2000. Setting Up Treasuries in the Baltics, Russia, and Other Countries of the Former Soviet Union: An Assessment of IMF Technical Assistance, IMF Occasional Paper 198. Washington, DC: International Monetary Fund. .

Rial, I. 2012. Key Issues in Managing Fiscal Risks from Public-Private Partnerships (PPPs), presentation at 5th annual OECD meeting on Public-Private Partnerships, Paris, March 26, 27, available at: <http://www.oecd.org/dataoecd/51/41/49956737.pdf> (last accessed January 30, 2013).

Savage, J. D. 2005. Making the EMU: The Politics of Budgetary Surveillance and the Enforcement of Maastricht. Oxford: Oxford University Press.

Spiegel, P. , and K. Hope. 2012. «Call for EU Control of Greek Budget,» Financial Times, January 28–29.

Transparency International. 2010. Transparency and Accountability are Critical to Restoring Trust and Turning Back the Tide of Corruption, Berlin, Transparency Interna-

تحوّل بانکی با فناوری بلاک‌چین به منظور رعایت قوانین مبارزه با پولشویی توسط بانک‌ها

مقدمه:

بخش بانکی به‌عنوان یک نهاد مهم در خصوص موضوعات پولشویی شناخته می‌شود، بانک‌ها عموماً به مکانیسم بانکی و اختیارات قانونی برای تصمیم‌گیری دسترسی دارند. پولشویان و کسانی که از تروریسم حمایت مالی می‌کنند، گاهی

به مؤسسات مالی و مکانیسم آن دسترسی دارند. این مؤسسات کلیه نقل و انتقالات مالی را اعم از داخلی و بین‌المللی انجام می‌دهند. قوانین ضد پولشویی حفاظت از داده‌ها زمانی که به شدت سخت‌تر می‌شوند، بسیاری از مؤسسات مالی را مجبور کرده‌اند که فرایندهای تکنولوژی

محدثه مهدوری

این مقاله تحقیقاتی، در بانک‌ها استفاده شده و در عین حال راه‌حلی تک مرحله‌ای برای شناسایی مشتریان ارائه شده است. پیشرفت‌های فنی سه دهه گذشته قانونگذاران، مقامات و مؤسسات بانکی را با چالش‌های جدیدی مواجه کرده است. این زمانی که به هویت افراد مربوط می‌شود بیشتر قابل توجه است. امروزه، هویت یک فرد ممکن است با یک سند کاغذی سنتی، یک اسکن اثر انگشت دیجیتال برای تأیید صحت با سایر ابزارهای الکترونیکی اثبات شود. در حالی که هر کدام و همه آنها ممکن است برای احراز هویت استفاده شوند. مسئله مهم این است که آیا شرکت‌های تازه وارد که «استارت‌آپ‌های فین‌تک» نامیده می‌شوند، باید با روش‌های شناسایی فعلی مطابقت داشته باشند یا مانند چین، اجازه

پرداخت الکترونیکی تا استفاده گسترده از آن، به‌عنوان مثال، خدمات مالی فین‌تک و صنعت مخابرات در حل مشکل ارتباطات تجاری ناخواسته، می‌تواند به‌طور واضح و مؤثر در صنعت مورد استفاده قرار گیرد. علاوه بر این، در مراقبت‌های بهداشتی، تاریخچه پزشکی بیماران ممکن است با کمک این فناوری مدیریت و ذخیره شود. فناوری بلاک‌چین یا دفتر کل توزیع شده همچنین تکنیک‌های بسیار پیچیده رمزگذاری عمومی و خصوصی را امکان‌پذیر می‌کند.

شناسایی نادرست و هزینه‌های هنگفت انطباق در زمانی که فناوری‌ها در حال نفوذ به صنعت خدمات مالی هستند، این تنش به وجود می‌آید که مؤثرترین روش برای پرداختن به موضوع شناسایی مشتری در بخش مالی کدام است. در

محوری را برای رعایت آنها انجام دهند. به عبارتی فناوری‌های نوظهور در عصر فعلی می‌تواند به کاهش پولشویی و سایر جرایم مالی کمک کند. بلاک‌چین یکی از شناخته شده‌ترین نمونه‌های جهان از فناوری دفتر کل توزیع شده در نظر گرفته می‌شود. در بخش مالی، این نوع فناوری به‌عنوان کلید موفقیت در آینده مورد استقبال قرار گرفته است. فناوری‌های نوظهور را می‌توان به طریق مختلف در خدمات مالی مورد استفاده قرار داد. می‌تواند بسیاری از فرایندها، پرداخت‌های هم‌تا به هم‌تا، قراردادهای تجاری و ردیابی زنجیره‌های تأمین را تغییر دهد. این موارد استفاده، به شناسایی و تأیید شرکت‌کنندگان یا کاربران بستگی دارد. این مقاله بر روی مسائل مربوط به انطباق و سیاست‌های مبارزه با پولشویی در بخش بانکی با استفاده از فناوری‌های نوظهور مانند بلاک‌چین بر موضوع احراز هویت تمرکز دارد.

چهار چوب و مفاهیم کلی:

فناوری‌های دفتر کل توزیع شده، که گاهی اوقات به‌عنوان بلاک‌چین شناخته می‌شوند. مدیریت داده‌ها به شیوه‌ای غیرمتمرکز، تغییر نحوه مبادله و تجارت افراد، شرکت‌ها و مؤسسات را متحول خواهند کرد. برای درک مفید بودن و پیامدهای قانونی آن جعل کردن آن سخت است. برخلاف دفتر کل فیزیکی، که معمولاً توسط یک مرجع متمرکز نگهداری می‌شود، فناوری بلاک‌چین یک دفتر کل توزیع‌شده است که در دستگاه هر شرکت‌کننده وجود دارد. جایگشت‌ها، ترکیب‌ها و ساختارهای تکنولوژیکی بی‌شماری در حوزه‌های فناوری دفتر کل توزیع‌شده و بلاک‌چین وجود دارد، از یک

درک فرایند پولشویی در بخش بانکی:

از نظر تاریخی، اعتقاد بر این است که اصطلاح «پولشویی» در یک زمینه قانونی در آمریکا ظاهر شد که از پیوند بین جرایم سازمان‌یافته و خشک‌شویی‌ها سرچشمه می‌گیرد. از آن زمان، این عبارت مقبولیت گسترده‌ای پیدا کرد و به‌طور مکرر در سراسر جهان استفاده می‌شود. مهم است درک اینکه پولشویی به چه چیزی اشاره دارد؛ زیرا برخی از جرایم ممکن است بدون اینکه لزوماً به‌عنوان جرم در نظر گرفته شده باشند، انجام شوند. با این حال، دانستن تعریف آن تضمین می‌کند که قوانین مختلف رعایت می‌شود و اقدامات مناسب برای کشف هر شکلی از پولشویی وجود دارد و کشورها به مبارزه با آن می‌پردازند. پولشویی در واقع نوعی «قاچاق ابرازی» است، اصطلاحی که جریان وجوه، کارت‌های پرداخت یا چک‌ها و علاوه بر این، شامل فرایند ایجاد پیوندهای نقدی به دارایی‌های واقعی، انتقال اموال از طریق انتقال عنوان مالکیت، تغییرات در ساختار تجاری یک شرکت، تغییر کارکنان، انتقال وجوه از حساب‌ها یا سایر حساب‌های مجاز به غیرمجاز است. حساب‌ها، استفاده از اسناد غیرموجود و تغییر اسناد با تغییر منبع اصلی همه این‌ها در صلاحیت کشور دریافت‌کننده وجوه غیرقانونی انجام می‌شود. این نوع جرم شامل ابزارها و ساختارهای مالی پیچیده‌ای است که برای انجام آنها به فناوری پیشرفته نیاز دارند. کلمه «بزارشده» به این معنای پولی است که فراتر از هدف قانونی خود بدون مجوز مناسب به سیستم منتقل می‌شود، در حالی که عبارت «پول‌شویی» عملی تکراری که برای انتقال پول حساب نشده از حساب‌ها به شخص یا نهادی که آن را نامشروع می‌داند، تغییر جهت پول به

و اهداف مجرمان سازمان‌یافته معمولاً ماهیت پولی دارند. به‌طور مشابه، هدف از پولشویی این است که به نظر برسد منافع غیرقانونی از منبعی مشروع به دست آمده است و امکان سرمایه‌گذاری مجدد آنها را فراهم می‌کند. در فعالیت‌های مجرمانه اضافی به‌طور کلی، پولشویی‌ها اگر به‌طور دقیق فعالیت‌های خود را سازماندهی کنند و با سایر افراد همفکر هماهنگ کنند، مؤثرتر خواهند بود. اگر اقدامات غیرقانونی آنها مشروعیت پیدا کند، از داشتن توانایی کنترل بازارهای مالی، سوء استفاده از نقص‌های قانونی نیز سود می‌برند. محدودیت‌های پولشویی را کنار می‌گذارند. هدف اصلی آنها همیشه فرار از تشخیص توسط مقامات قانونی خواهد بود. ضعف مقررات و عدم استفاده از تکنولوژی می‌تواند به‌طور قابل توجهی هزینه اداره یک بانک را افزایش دهد.

داشته باشند نقش مستقل تأیید هویت را که تا آن زمان وجود داشت خصوصی کنند. فعالیت در بسیاری از تکنولوژی‌ها، افزایش کیفیت داده‌ها و استانداردسازی داده‌ها برای امکان تجزیه و تحلیل متمرکز کلاهبرداری و جرایم مالی را کاهش داده است. بانک‌ها و فین‌تک‌ها باید ریسک‌ها را به‌صورت پویا برای هر مشتری تجزیه و تحلیل کنند و سطوح ریسک را بر این اساس تغییر دهند. این امر مستلزم نظارت مستمر تراکنش برای هر مصرف‌کننده است، که یک کار فوق‌العاده است. اغلب، عبارات «جرم سازمان‌یافته» و «پول‌شویی» به جای یکدیگر استفاده می‌شوند. در واقع، پولشویی به‌عنوان یک نوع «جرم جدی و سازمان‌یافته» توسط آژانس‌های مختلف بین‌المللی مبارزه با پولشویی محصولات و خدمات غیرقانونی به جرایم سازمان‌یافته دامن می‌زند

یک حساب خاص در شرایط گمراه‌کننده یا سایر رفتارهای نادرست که می‌تواند منجر به از دست دادن اعتماد بین طرفین شود. معامله این نوع جرم و جنایت شامل مراحل متعددی است که شامل به دست آوردن اطلاعات در مورد مبدأ تراکنش‌ها و موارد بسیار دیگری است.

بلاک‌چین برای شناسایی و هویت:

نقش بانک‌ها هم از نظر مثبت و هم منفی بسیار تغییر کرده است، همانطور که از سیستم‌های فن‌آوری جدید اتخاذ شده در تسهیل تراکنش‌های مالی بین‌المللی دیده می‌شود. اولین نمونه از اجرای فن‌آوری کارت هوشمند توسط دولت چین در سال ۲۰۱۱ رخ داد، زمانی که دولت چین طرح ملی شناسایی الکترونیکی را ایجاد کرد. علاوه بر این، تلاش‌های متعددی برای توسعه فن‌آوری‌های هویت دیجیتال اضافی برای ارتقای امنیت بهتر در پی افزایش شدید جرایم سایبری انجام شد. با توجه به پولشویی، چندین فن‌آوری، در کنار روش‌های مختلف، برای شناسایی ارزهای تقلبی توسعه یافته‌اند. پولشویی و اقدامات جلوگیری از آن با توجه به فرایند پولشویی، توسط بانکداران، وکلا، حسابداران و سایر متخصصان در یک فرایند چند مرحله‌ای شناسایی و جلوگیری می‌شود و به عبارتی احراز هویت‌های بلاک‌چین محور می‌تواند از درصد بالایی از فرایندهای متقلبانه مالی جلوگیری کنند.

نتیجه‌گیری:

از آنجایی که رویکردهای سنتی فاقد شفافیت و کارایی برای دنیای امروز هستند، نهادها و مقامات مالی در سراسر جهان در حال تمرکز بر فن‌آوری و تکنولوژی‌های مالی به‌منظور جلوگیری از فرایندهای

پولشویی هستند. بلاک‌چین راه‌حل بازتر، ایمن و کارآمدتر را ارائه می‌دهد. تکنولوژی با تمام ویژگی‌های خودش با این حال، برخی از خطرات و مشکلات را می‌تواند برطرف کند. قبل از توسعه و استقرار و تحقق ارزش کامل آن، به ویژه در صنایع بانکداری و خدمات مالی، مورد توجه قرار گرفته است. دلایلی که پولشویی می‌تواند منجر به جرم مالی شود به پیچیدگی آنها مربوط می‌شود. یکی از دلایل اصلی این است که برخی از مردم همیشه می‌خواهند با فریب دادن سایر احزاب بی‌گناه ثروت بیشتری به دست آورند، به این معنی که آنها مایل به شرکت در فعالیت‌های غیرقانونی برای به دست آوردن سرمایه‌های بسیار هستند. به این دلیل که در چنین شرایطی، اکثر افراد برای به دست آوردن منابع بیشتر دست به هر کاری می‌زنند. برخی از روش‌هایی که معمولاً مورد استفاده قرار می‌گیرند عبارتند از: تجارت شرکت‌های کاغذی، دارایی‌ها، املاک و... در حالی که پولشویی بدون قربانی مستقیم جرم محسوب می‌شود و در سراسر جهان خسارت ایجاد می‌کند. بلاک‌چین این فرصت را برای مؤسسات مالی فراهم می‌کند تا در توسعه راه‌حل‌های تکنولوژی محوری فعالیت بهتری داشته باشند و از بسیاری از جرائم مالی جلوگیری کنند. در این مقاله، ما مطالعه‌ای را ترسیم کردیم که بلاک‌چین و فین‌تک‌ها به کمک نهادهای مالی برای مبارزه با پولشویی آمده‌اند. به‌طور خلاصه، دولت‌ها و نهادهای مالی در سراسر دنیا باید برای مقابله با چالش ناشی از پولشویی با اطمینان از اینکه داده‌های مناسب در مورد نقل و انتقالات پول در دسترس هستند، آماده

باشند. برای همه مقاصد بلاک‌چین پلتفرم ایده‌آلی برای ارائه راه‌حل برای شناسایی و احراز هویت کامل و تأیید کاربر است که ساده، ایمن و قابل اعتماد است و در عین انطباق با مقررات را بهبود می‌بخشد.

منابع:

Recalibrating the Banking Sector with Blockchain Technology for Effective Anti Money Laundering Compliances by Banks Abhishek Thommandru a,* , Dr Benarji Ch akka

محدثه مهدوری: کارشناس حسابداری و امور مالی

میزگرد فردای حسابداری به مناسبت هفته حسابدار

رویداد مشترک انجمن حسابداران خبره ایران
و سپیدار سیستم

چهارشنبه ۱۵ آذر، ساعت ۱۴ تا ۱۶

کامبیز فرغان
دوست حقیقی
مدرس دانشگاه

حمیدرضا کیهانی
عضو جامعه
حسابداران رسمی
ایران

محمد حسین
رهیان
عضو هیئت علمی
دانشگاه مهندسی
کامپیوتر دانشگاه
صنعتی شریف

فاطمه نادیه
مدیر
سرمایه گذاری و
آینده بازار
هدینگ سرمایه

شاهرخ شهبازی
مدیر ارشد ریستک
و حسابرسی
داخلی گروه اسنپ

امیر میرادی
پژوهشگر
علم داده در
حسابرسی

لیدا آجورلو
مدیر مالی
سپیدار سیستم

sepidarsystem.com

برای مشاهده فیلم کامل این میزگرد از زیر
لینک استفاده کرده یا کیوآرکد را اسکن کنید

<https://aparat.com/v/UkKFW>

انجمن حسابداران خبره ایران با حمایت سپیدار سیستم میزگرد با عنوان «فردای حسابداری» در تاریخ ۱۵ آذر ۱۴۰۲ برگزار کرد.

در این میزگرد جناب سرکار خانم‌ها فاطمه دادبه، ندا آجرلو و جناب آقای امیر مرادی، شاهرخ شهرابی، محمدحسین رهیان، حمیدرضا کیهانی و کامبیز فرقان دوست حقیقی حضور داشتند.

در این میزگرد به بررسی نقش تکنولوژی و هوش مصنوعی در فرایند حسابداری پرداختیم و از جنبه‌های مختلف آثار پیشرفت‌های تکنولوژی را بر کار حسابداران و حسابرسان و تحلیل‌گران مالی و کنترل‌های داخلی و حسابرسان داخلی بررسی کردیم.

جشن مهتاب حسابداران ۱۴۰۲

میزدگردد چالش‌های حسابداران در رعایت استانداردهای
حسابداری طی فرایند تهیه و تنظیم صورت‌های مالی

چهارشنبه ۱۵ آذر
ساعت ۲۰-۲۲

رایگان

رایگان حضور برای
کلیه علاقه‌مندان

پروفیسر مهدی روشن

رئیس هیئت مدیره انجمن حسابداران خبره ایران

امیرحسین حسینی

مدیرکل هیئت مدیره انجمن حسابداران خبره ایران

امیرحسین حسینی

مدیرکل هیئت مدیره انجمن حسابداران خبره ایران

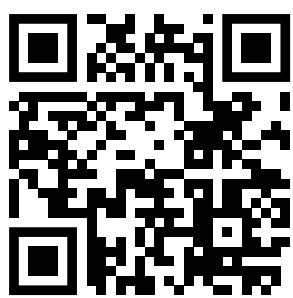
امیرحسین حسینی

مدیرکل هیئت مدیره انجمن حسابداران خبره ایران

امیرحسین حسینی

مدیرکل هیئت مدیره انجمن حسابداران خبره ایران

برای مشاهده فیلم کامل این میزگرد از زیر
لینک استفاده کرده یا کیوآرکد را اسکن کنید

<https://aparat.com/v/1nphZ>

انجمن حسابداران خبره ایران میزگرد با عنوان «چالش‌های حسابداران در رعایت استانداردهای حسابداری طی فرایند تهیه و تنظیم صورت‌های مالی» در تاریخ ۱۵ آذر ۱۴۰۲ برگزار کرد.

در این میزگرد جناب آقایان فرهاد پناهی، کاظم وادی‌زاده، دانیال محبوب، حمید خادم و علی هدایتی حضور داشتند.

در این میزگرد و به مناسبت روز حسابدار در گفت و گویی دوستانه و جوی صمیمی ضمن شادباش و تبریک این روز به بررسی چالش‌هایی که حسابداران در فرایند تهیه صورت‌های مالی دارند از جمله مشکلات مرتبط با عدم امکان اجرای برخی از استانداردهای حسابداری پرداختند.

انجمن حسابداران خبره ایران

میزگرد آنلاین

بررسی شرایط تهیه صورت های مالی تلفیقی نمونه مورد بررسی: رابطه انجمن و پکت

دکتر مهدی میرزازاده
ناشر دانشنامه آزاد اسلامی

دکتر مهدی میرزازاده
عضو سابق شورای عالی
انجمن حسابداران خبره ایران

آرزو حمیدی
عضو کمیته ملی و شورای
حسابداران خبره ایران

محمد رسول
عضو شورای عالی
انجمن حسابداران خبره ایران

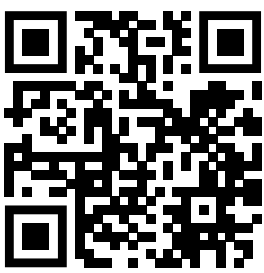
محسن قاسمی
عضو هیئت مدیره
انجمن حسابداران خبره ایران

ایمان میرزایی
عضو هیئت مدیره انجمن
حسابداران خبره ایران (IFAC)

مرتضی کاظمی
عضو شورای عالی
انجمن حسابداران خبره ایران

برای مشاهده فیلم کامل این میزگرد از زیر
لینک استفاده کرده یا کیوآرکد را اسکن کنید
iica.ir/s113

انجمن حسابداران خبره ایران با حمایت سپیدار سیستم میزگرد با عنوان «بررسی شرایط مالی تلفیقی نمونه بررسی: رابطه انجمن و پکت» برگزار کرد.

در این میزگرد جناب سرکار خانم الهام حمیدی و جناب آقایان محمد قبول، غلامحسین دوانی، مهدی مرادزاده، مزدک کاظم زاده، ابراهیم نووزیگی و محسن قاسمی حضور داشتند.

در این میزگرد به بررسی تغییرات استانداردهای حسابداری مرتبط با فرایند تلفیق و به عنوان یک نمونه به بررسی رابطه بین انجمن حسابداران خبره ایران و مرکز آموزش پکت پرداختیم. تا با حضور صاحب نظران بررسی کنیم که آیا تهیه صورت های مالی تلفیقی توسط انجمن صحیح بوده است یا غلط؟

برای تماشای فیلم کامل این میزگرد به لینک زیر مراجعه کنید.

معرفی مؤسسات حسابرسی

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران در صورت درخواست کتبی می توانند شناخت نامه خود را در این بخش منتشر کنند.

<p>۵ مؤسسه حسابرسی و خدمات مالی آتیه نگر</p> <p>عضو انجمن حسابداران خبره ایران عضو جامعه حسابداران رسمی ایران</p> <ul style="list-style-type: none"> • هادی یوسف زاده (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • مجتبی ثقفی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • سعید وطنی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری) <p>خدمات: حسابرسی مستقل و بازرسی قانونی، حسابرسی مالیاتی، نظارت بر امور تصفیه، حسابرسی داخلی، اصلاح حساب، طراحی و اجرای سیستم‌های حسابداری و اطلاعات مدیریت، مشاوره مالی، مدیریت مالی، حسابرسی خاص، ارزیابی سهام و دیگر خدمات مالی و مدیریتی.</p> <p>تلفن: ۸۸۵۲۸۱۹۵ و ۸۸۷۶۱۰۱-۲ فاکس: ۸۸۲۰۶۷۹</p> <p>نشانی: تهران - تهران - سیدخندان - سپهرودی شمالی - خیابان این یمن - پلاک ۳- واحد ۲ info@atiehNegarAudit. ir</p>	<p>۳ آرمان اندیش آگاه</p> <p>عضو انجمن حسابداران خبره ایران عضو جامعه حسابداران رسمی ایران معمد سازمان بورس و اوراق بهادار عضو انجمن حسابداران داخلی ایران</p> <ul style="list-style-type: none"> • محمد جعفر دهقان طرزجانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • رامین جهانگیری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری) • یوسف عباسوند (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • حسین مشهوری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) <p>خدمات: حسابرسی مالی و مالیاتی، بازرسی قانونی، مشاوره مدیریت مالی، طراحی و پیاده‌سازی سیستم مالی، خدمات مالی و حسابداری و مالیاتی، نظارت بر امور تصفیه، ارزیابی سهام و سهم شرکت، داور مالی</p> <p>دفتر تهران: میدان هفت تیر، ضلع شمال شرقی، جنب فروشگاه زنجیره‌ای یاس، کوچه آذری، پلاک ۱۷، واحد ۴ کدپستی: ۱۵۷۴۸۴۶۷۱۵ تلفن: ۸۸۳۳۹۶۶۵ فاکس: ۸۸۳۳۹۶۶۵</p> <p>دفتر ارومیه: بل قیون - خ شهید باقری - جاده سیر شهرک فناوری الکترونیک و صنایع غذایی ارومیه - طبقه اول - اتاق ۱۰۲ کدپستی: ۵۷۱۴۷۱۷۵۹۵ تلفن: ۰۴۴-۳۳۳۲۸۳۲۲ فاکس: ۸۹۷۸۳۶۱۵</p>	<p>۱ مؤسسه حسابرسی آبتین روش آریا</p> <p>عضو انجمن حسابداران خبره ایران عضو جامعه حسابداران رسمی ایران معمد سازمان بورس و اوراق بهادار</p> <ul style="list-style-type: none"> • حسین طالبی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • مجید مختار نژاد (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • بهمن فدوی رودسری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • حمیدرضا اصغری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • سردار بارگاهی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • امیررضا رهبری مقدم (حسابدار رسمی) <p>خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، بازرسی قانونی، مشاوره مالی، خدمات حسابداری، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، اصلاح حساب، ارزیابی سهام و طراحی سیستم‌های مالی.</p> <p>تلفن: ۸۸۱۰۹۴۱۸ (شش خط) فاکس: ۸۸۱۰۹۴۲۱</p> <p>نشانی: تهران - خیابان ولیعصر بالاتر از خیابان شهید بهشتی کوچه نادر پلاک ۶ طبقه پنجم واحد ۱۸ کدپستی: ۱۵۱۱۶۴۳۹۳۷ abtinravesh@yahoo.com</p>
<p>۶ مؤسسه حسابرسی آریاروش</p> <p>عضو انجمن حسابداران خبره ایران عضو جامعه حسابداران رسمی ایران</p> <ul style="list-style-type: none"> • حبیب جمعی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • سیدمحمد بزرگزاده (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • رضا جمعی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • محمدکاظم ملائک صفت (حسابدار رسمی) <p>خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی و ارائه انواع گزارشات حسابرسی مالی و مالیاتی، انجام وظائف بازرسی قانونی، مشاوره، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی و ارائه انواع خدمات مالی، نظارت بر امور تصفیه، خدماتی که توسط دادگاه‌ها و مراجع قضائی در چهارچوب موارد بالا ارجاع و توسط حسابداران رسمی پذیرفته می‌شود</p> <p>نشانی: تهران - بلوار آریا، بالاتر از میرداماد، بلوار ستاری، پلاک ۷۴، طبقه ۴، واحد ۱۵</p> <p>تلفن: ۸۸۶۲۴۷۰۴ - ۸۸۶۶۰۸۲۴ - ۸۸۱۹۸۳۹۶ فکس: ۸۸۱۹۸۴۰۱ صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۷۹۱۹ کدپستی: ۱۹۶۸۹۵۳۶۹۱</p>	<p>۴ مؤسسه حسابرسی آرمان آروین پارس</p> <p>عضو انجمن حسابداران خبره ایران عضو جامعه حسابداران رسمی ایران معمد سازمان بورس و اوراق بهادار</p> <ul style="list-style-type: none"> • سیروس شمس (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • شهریار سیفی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • علی اصغر مسلمی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • مصطفی جان‌نثاری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • جواد رانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • بهنام دائی مژدهی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • محمود رجائی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • علی آقا عزیزبزی بزرگی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی قوقضائیه) • سید مهدی تیموریان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری) <p>خدمات: حسابرسی و بازرسی قانونی شرکت‌ها، حسابرسی داخلی، حسابرسی عملیاتی، خدمات مالی و مشاوره مالیاتی، ارزیابی سهام، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی، نظارت بر امور تصفیه شرکت‌ها، تهیه صورت‌های مالی بر مبنای IFRS و بررسی مالی پروژه‌های سرمایه‌گذاری</p> <p>تلفن: ۸۸۹۰۱۲۳۷ - ۸۸۹۳۳۳۱۷ و ۸۸۹۹۹۸۲۶ تلفنکس: ۸۸۹۹۹۶۶۲</p> <p>نشانی: تهران - خیابان استاد نجات‌الهی، کوچه خسرو، پلاک ۳۱، طبقه سوم و چهارم</p> <p>www.armanarvin.com Email: info@armanarvin.com</p>	<p>انجمن حسابداران خبره ایران www.iica.ir</p>
 <p>instagram.com/iica_ir</p>	<p>۲ آرشین حساب</p> <p>عضو انجمن حسابداران خبره ایران عضو جامعه حسابداران رسمی ایران حسابداران معمده سازمان بورس و اوراق بهادار</p> <ul style="list-style-type: none"> • ارسلان اسمعیلی کاکرودی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • مهدی رضا قاسمیان (حسابدار رسمی) • عباس ابراهیمی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری) <p>خدمات: حسابرسی مستقل و بازرسی قانونی، حسابرسی مالیاتی، نظارت بر امور تصفیه، حسابرسی داخلی، خدمات حسابرسی، اصلاح حساب، طراحی و اجرای سیستم‌های حسابداری و اطلاعات مدیریت، مشاوره مالی، مدیریت مالی و مالیاتی، کارشناس رسمی دادگستری، حسابرسی خاص، ارزیابی سهام و دیگر خدمات مالی و مدیریتی.</p> <p>تلفن: ۸۸۴۸۰۹۶۶ و ۸۸۲۸۴۷۷۰ فاکس: ۸۸۴۸۰۸۵۴</p> <p>نشانی: تهران - خیابان ولیعصر - بالاتر از خیابان بهشتی - کوچه نادر - پلاک ۶ - طبقه ۴ - واحد ۱۴</p> <p>Email: Arshinhesab@iicca. ir</p>	

۷ مؤسسه حسابرسی آزمودگان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **مهرداد آل علی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **فرهاد فرزاد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **سید مرتضی فاطمی اردستانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، مالیاتی، عملیاتی، بازرسی قانونی، رسیدگی‌های ویژه و اصلاح حساب، خدمات حسابداری و مشاوره‌ای، ارزیابی سهام، طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۸۸۹۲۹۷۰۸-۸۸۹۲۹۷۰۹-۸۸۹۲۹۷۰۹-۸۸۹۳۹۵۱۳

فاکس: ۸۸۹۲۹۶۴۲

نشانی: خیابان کریم‌خان زند- خیابان دکتر عضدی (آبان جنوبی) شماره ۵۲- طبقه دوم

صندوق پستی: ۷۹۷-۱۴۳۳۵

Email: info@azmoudegan.com

انجمن حسابداران خبره ایران www.iica.ir

۸ مؤسسه حسابرسی و خدمات آزموده کاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **مسعود بختیاری** (حسابدار رسمی)
- **علی اصغر فرخ** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **اسداله درخشانی** (حسابدار رسمی)
- **مسعود سوراوی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **حدیث توکلی کوشا** (حسابدار رسمی)
- **مهدی رضائی** (حسابدار رسمی)
- **امیرحسین عبدالملکی** (حسابدار رسمی)
- **احسان شیروانی هرنودی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی - حسابرسی مالیاتی - حسابرسی عملیاتی - حسابرسی داخلی - خدمات مشاوره‌ای - ارزیابی سهام - طراحی و استقرار سیستم‌های مالی - راستی آزمائی (Due Diligence) - تهیه صورت‌های مالی بر مبنای IFRS - بازرسی قانونی و نظارت بر امور تصفیه - دوری - کارشناسی

تلفن: ۲۲۹۲۵۹۱۰-۲۲۹۲۵۹۰۱-۲۲۹۲۵۹۰۵-۲۲۹۲۵۹۰۵

نشانی: تهران - خیابان دکتر شریعتی - نبش یخچال - بن بست شریف - پلاک ۵

Email: officeazn@gmail.com
www.azn.ir

۹ مؤسسه حسابرسی آزمون سامانه

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- **عبدالرضا (فرهاد) نوربخش** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **علی اصغر نجفی مهروی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **حسین قاسمی روچی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره مالی و مدیریت و طراحی و استقرار سیستم‌های مالی و ارزیابی سهام

نشانی: خیابان بهارشیراز، تقاطع سهروردی جنوبی، شماره ۹۷ واحد ۸

تلفن: ۷۷۶۳۷۷۳۰-۷۷۶۳۷۷۳۴-۷۷۶۳۷۷۳۴

فاکس: ۷۷۵۲۷۴۵۸

صندوق پستی: ۱۵۷۴۵/۱۴۹

نشانی: تهران، بزرگراه آفریقا (چردن)، خیابان تور، انتهای خیابان، مجتمع رز، پلاک ۴، واحد ۱۰

تلفن: ۲۲۰۳۵۱۶۰

تلفکس: ۲۲۰۳۵۲۰۵

۱۰ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت آیین بهروش (حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- **بابک دورگلی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **نادر فرهنگدینیا** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **علی پاکزی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: انواع حسابرسی، بازرسی قانونی، مشاوره و مدیریت مالی، طراحی و پیاده‌سازی سیستم مالی، خدمات مالی و حسابداری مالیاتی، دآوری مالی.

تلفن: ۸۸۴۴۳۴۲۳-۸۸۴۴۳۴۲۳-۸۸۴۴۳۴۲۳

فکس: ۸۸۴۵۲۸۶۲

نشانی: تهران - خیابان مطهری، روبروی باشگاه بانک سپه، پلاک ۲۸- واحد ۹ جنوبی

www.abaudit.com
Email: aacenbehrovesh@gmail.com

۱۲ مؤسسه حسابرسی اطمینان بخش و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابداران داخلی ایران

- **یاسین قاسمی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- **سعید گل محمدی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- **مهدی مرادی** (حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، مالیاتی، حسابرسی داخلی، خدمات مالی، ارزیابی سهام، مشاوره مالی و مالیاتی

نشانی: تهران - خیابان ولیعصر - ابتدای خیابان فتحی شقایق - پلاک ۱۷ - طبقه پنجم

تلفن: ۸۸۱۰۵۳۶۷-۸۸۱۰۵۳۶۷-۸۸۱۰۵۳۶۶

فکس: ۸۸۱۰۵۳۶۰

کدپستی: ۱۴۳۳۳۴۶۶۶

www.eb-co.com
Email: info@eb-co.com

۱۳ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت اصول پایه فراگیر

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
معمد بورس اوراق بهادار
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
عضو انجمن حسابداران داخلی

- **ابراهیم موسوی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **حسن صالح آبادی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **رزا صالح آبادی** (حسابدار رسمی) ACCA
- **پریناز موسوی** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی و ارزیابی سهام

تلفن: ۸۸۷۰۸۱۷۴-۶-۸۸۷۰۸۱۷۴

صندوق پستی: ۵۹۳۵-۱۵۸۷۵

نشانی: میدان آرژانتین - ضلع جنوب غربی پلاک ۲۲ - ساختمان اداری صهباء - طبقه اول - واحد ۲

IACPA_Opfarageer@yahoo.com

۱۱ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت ارقام نگر آریا (حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابداران داخلی ایران

- **اسفندیار گرشاسبی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **محمدتقی رضایی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **ابوالفضل رضایی** (حسابدار رسمی)
- **قاسم شیخانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **مصطفی احمدی وسطی کلانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **سید محمد طباطبایی** (حسابدار رسمی)
- **علی گشتاسب** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **حسن معلومات** (حسابدار رسمی)
- **مهناز خشنودینیا** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **ابوالفضل میرزایی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **محمدحسین ملکیان** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **امیر ابراهیم زاده** (حسابدار مستقل، حسابدار مدیریت خبره CMA)
- **حجت رهبری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

عباس اسماعیلی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

عباس حیدری کبریته (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مالی و بازرسی قانونی، حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، حسابداری مدیریت، طراحی سیستم‌های مالی و ارزیابی سهام، مشاوره مدیریت

نشانی: دفتر مرکزی: تهران - میدان توحید - خیابان توحید - نبش خیابان پرچم - پلاک ۶۸

کدپستی: ۱۴۱۹۹۹۳۵۱۱

فکس: ۶۶۹۲۰۸۷۶

تلفن: ۶۶۴۳۲۲۱۸ و ۶۶۴۲۰۲۶۳

شعبه شرق کشور - مشهد - بلوار فرامرزی عباسی، انتهای بلوار فرامرزی عباسی، نبش آزادی ۳۹، پلاک ۱/۲ طبقه همکف

تلفن: ۰۵۱۳۶۰۹۲۰۹۲-۳

شعبه شمال - قائم شهر - خیابان شریعتی، مقابل جنگلبنی، طبقه فوقانی بیمه پاسارگاد

تلفن: ۰۱۱۴۳۲۷۶۱۴۸

شعبه اصفهان - سعادت آباد، کوی کارگران، کوچه اردیبهشت، پلاک ۲۵

تلفن: ۰۳۱۳۶۳۵۷۹۸

Email: info@ariaaudit.com
www.ariaaudit.com

۱۴ مؤسسه حسابرسی ارکان سیستم (حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
ممتد سازمان بورس و اوراق بهادار

- محمد شوقیان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- عبدالله شفاعت (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- افشین نخبه فلاح (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- بهروز شیرخانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- عباس لاری دشتیبیاض (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)

خدمات: حسابرسی و بازرس قانونی شرکت‌ها، حسابرسی داخلی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، ارزیابی سهام، مشاوره مدیریت مالی، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی، خدمات مالی و مالیاتی، نظارت برای تصفیه شرکت‌ها.

نشانی دفتر تهران: بيجت آباد، خیابان لارستان، خیابان شهید حمیدصدر، پلاک ۳۵، واحد ۱۰، طبقه ۲
تلفن: ۸۸۸۰۴۹۴۱-۴۲
فکس: ۸۸۸۰۴۹۴۰
ایمیل: mshoghian7@gmail.com

دفتر تبریز: خیابان آیرسان، کوی مهرگان سوم، ساختمان ۲۳، طبقه ۴، واحد ۱
تلفکس: ۰۴۱-۳۳۳۴۹۱۲۹-۰۴۱ ایمیل: arkansystem@gmail.com

دفتر مشهد: بلوار وکیل آباد، وکیل آباد ۱۹، عدل ۸، پلاک ۲۱۸
تلفن: ۰۵۱-۳۶۰۱۸۵۹۴-۲۵۴۸۰۳۶-۲۶-۰۵۱
www.Arkansystem.co

۱۷ مؤسسه حسابرسی بهمند

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- عضو انجمن حسابداری ایران
  - ممتد سازمان بورس و اوراق بهادار
  - ممتد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
  - رضا آتش (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
  - محمدرضا آرزومندصومعه سرائی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
  - نادر رستگاری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
  - رسول دوازده امامی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
  - محمدرضا شریفی قزوینی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
  - علی مشرفی آرائی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
  - هومن هشی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- خدمات:** حسابرسی صورت‌های مالی، مالیاتی، حسابرسی داخلی، خدمات مالی، ارزیابی سهام، مشاوره مالی و مالیاتی
- نشانی:** تهران - قائم مقام فراهانی - شماره ۱۱۴
تلفن: ۸۸۳۰۵۳۹۱-۲ و ۸۸۳۰۴۳۷۰-۱۰
فکس: ۸۸۴۴۶۸۵
نشانی اصفهان: شیخ صدوق شمالی، مجتمع سرو - طبقه ۳
تلفن و فکس: ۰۳۱۳۶۴۲۵۸۷، ۰۳۱۳۶۴۳۹۵۶

website: www.behmand-co.com
Email: Info@behmand-co.com

انجمن حسابداران خبره ایران
www.iica.ir

۱۸ مؤسسه حسابرسی برنااندیشان رایان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

عضو انجمن حسابداران مدیریت آمریکا

• دکتر علیرضا خلیلی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، IMA)

• دکتر رضا محمدی (حسابدار رسمی)

• دکتر یداله تازی وردی (حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)

• دکتر عباس جهانی (حسابدار رسمی، حسابدار مستقل، کارشناس رسمی دادگستری)

خدمات: ارائه دهنده انواع خدمات حرفه‌ای در زمینه‌های مالی، مالیاتی،

عملیاتی و ویژه، نظارت بر تصفیه شرکت‌ها، تهیه صورت‌های مالی IFRS و

تلفیقی، اصلاح حساب، مشاوره مدیریت، طراحی سیستم‌های مالی و صنعتی و

مشاوره در زمینه‌های بررسی امکانات سرمایه‌گذاری و امور مالی پروژه‌ها و سهام

و ارائه گزارشات مربوطه.

نشانی: تهران، خیابان کریم خان زند، خیابان حسینی، شماره ۶۱ واحد ۲۰

تلفن: ۸۸۳۱۱۹۸۸، ۸۸۳۳۴۶۷، ۸۸۳۳۹۹۸، ۸۸۳۳۴۶۸ فکس: ۸۸۳۳۴۶۸

Web: baraudit.org

Email: bornaandishanrayan.info@gmail.com

instagram.com/iica_ir

۱۵ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت بهرادمشار

• بابک عباس قلی زاده (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، بازرس قانونی، مشاور مالی، خدمات حسابداری، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، اصلاح حساب، ارزیابی سهام و طراحی سیستم‌های مالی.

تلفن: ۸۸۴۹۳۷۱-۶

فکس: ۸۸۳۰۹۴۹۰

نشانی: تهران - خیابان مطهری، خیابان فجر (چم سابق) پلاک ۲۷

کد پستی: ۱۵۸۹۷۸۲۱۱۶

صندوق پستی: ۱۵۸۷۵/۵۵۱
Email: info@behradmoshar.com

۱۶ مؤسسه حسابرسی بهنود حساب

عضو انجمن حسابداران خبره ایران

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

عضو انجمن حسابرسان داخلی ایران

- محمد رضا ابراهیمی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- مهرا فرجی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- محمود واحدی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی و بازرس قانونی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، حسابرسی داخلی، مشاوره مدیریت مالی، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی، خدمات مالی، بودجه‌ریزی عملیاتی، ارزیابی سهام، کارشناسی رسمی دادگستری، نظارت بر تصفیه شرکت‌ها.

تلفن: ۸۸۹۸۰۴۴۸ - ۸۸۹۸۰۴۴۸
فکس: ۸۸۹۸۰۳۷۳
نشانی: تهران - خیابان دکتر فاطمی - روه‌روی خیابان کاج - پ ۱۳۶ - ساختمان تهران ۶۴ - طبقه پنجم جنوبی - واحد ۲۴
کد پستی: ۱۴۱۵۶۷۳۴۹۹

instagram.com/iica_ir

۱۹ مؤسسه حسابرسی بیات رایان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران

اعضای انجمن حسابداران خبره انگلستان و ولز

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

ممتد سازمان بورس و اوراق بهادار

مؤسسه مورد تأیید انجمن حسابداران خبره رسمی انگلستان ACCA

• ابوالقاسم مرآتی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، FCA)

• عبدالحسین رهبری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• امیرحسین ظهراپی مزرعه‌شاهی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مالی (استاندارد حسابرسی ایران و IFRS)، مالیاتی،

عملیاتی، حسابرسی‌های خاص، بازرس قانونی، بررسی جهت سرمایه‌گذاری در شرکت‌ها

(Due Diligence)، ارائه خدمات مشاوره تخصصی در امور مالیاتی، بیمه اجتماعی،

سرمایه‌گذاری خارجی و مدیریت، ارائه مشاوره تخصصی در صنعت بانکداری، بیمه و

لیزینگ، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی IFRS، نظارت بر امور تصفیه

تلفن: ۸۸۵-۴۵۸۶-۸ و ۸۸۳۰۷۹۲۷-۸ فکس: ۸۸۵-۲۰۴۵

نشانی: تهران - خیابان ایرانشهر شمالی - نبش کریمخان زند - شماره ۲۳۳ طبقه دوم

تهران - خیابان مطهری بین شهید سرافزار و کوه نور - شماره ۲۳۱ طبقه سوم

bayatrayan@bayatrayan.ir

۲۰ مؤسسه حسابرسی بیلان گزارشگر

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- مراد مومنی (حسابدار رسمی)
- عارف شفتت رودسری (حسابدار رسمی)
- مینو فرقان دوست حقیقی (حسابدار رسمی)
- حبیب رودساز (حسابدار رسمی)
- زهرا رضائی (حسابدار رسمی)

خدمات: انواع حسابرسی، خدمات مالی و حسابداری و مالیاتی، خدمات ارجاعی دادگاهها و مراجع قضایی، بازرسی قانونی، نظارت بر تصفیه، سایر خدمات با تشخیص شورای عالی، مشاوره مدیریت مالی، ارزیابی سهام و سهم الشرکه، داوری مالی، طراحی و پیادهسازی سیستم مالی

شماره‌های تماس: ۰۲۱-۸۸۵۶۱۷۰۴ - ۰۲۱-۲۲۱۴۴۴۷۰-۱

فکس: ۰۲۱-۲۲۰۹۴۶۵۴

نشانی: تهران، سعادت آباد، میدان کاج، ابتدای خیابان سرو شرقی - مجتمع اداری پایدار - طبقه چهارم - واحد ۴۰۴

email: bilan.gozarehgar@yahoo.com
Site: www.bilangozarehgar.ir

۲۳ مؤسسه حسابرسی پیشداد اندیشه مهرگان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

متمد سازمان بورس و اوراق بهادار

• سعید رضائی قدیم (حسابدار رسمی)

• علی رمضان نژاد (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۴۴۹۷۶۳۲۹-۴۴۹۷۱۳۸۸-۴۴۹۷۶۸۲۲

فکس: ۴۴۹۷۶۸۱۵

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری جنوب، روبه روی مجتمع تجاری کوروش، ابتدای خیابان پیامبر غربی، پلاک ۱۰۶/۷، مجتمع پندار، طبقه سوم، واحد ۱۱

کدپستی: ۱۴۷۱۹۵۳۲۶۴

Email: Pam.audit@yahoo.com

instagram.com/iica_ir

انجمن حسابداران خبره ایران www.iica.ir

۲۴ مؤسسه حسابرسی

تلاش ارقام

عضو انجمن حسابداران خبره ایران

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

متمد سازمان بورس و اوراق بهادار

• فیروز عربزاده (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• فریدون ایزدپناه (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• علیرضا مصطفی زاده (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• سعید سعید ثنائی کرهرودی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی - مالیاتی - بازرسی قانونی - طراحی سیستم‌های مالی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی - مشاوره مدیریت مالی - مشاوره کارشناسی - نظارت و مدیریت بر تصفیه - ارزیابی سهام و سهم الشرکه - داوری مالی و خدماتی که توسط دادگاهها و مراجع قضائی در چهارچوب موارد بالا ارجاع و توسط حسابدار رسمی پذیرفته می‌شود و سایر موارد شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران اعلام می‌گردد.

دفتر مرکزی: تهران - خیابان شهیدمطهری، خیابان لارستان، نبش خیابان عبده، ساختمان سپهر (شماره ۵)، واحد ۳۰۲

تلفکس: ۰۲۱-۸۸۸۰۶۸۷۶

شعبه تبریز: خیابان ولیعصر، خیابان آذرینا، پلاک ۲۳، طبقه اول

تلفن: ۰۴۱-۳۳۳۳۱۲۷۸ و ۰۴۱-۳۳۳۳۹۹۷۱

دورنگار: ۰۴۱-۳۳۳۳۰۵۵۵

۲۱ مؤسسه حسابرسی پردازش حساب هونام

عضو انجمن حسابداران خبره ایران

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• سعید مصطفی شاه‌صاحبی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• ناصر صدرائی نوری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• ناصر صلحی (حسابدار رسمی)

• منوچهر سرمندی (حسابدار رسمی)

• مهدی شربتی (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، حسابرسی داخلی، عملیاتی و ویژه ارزیابی سهام، مشاوره مالی و مالیاتی

تلفن: ۸۸۹۳۷۳۹۶-۸۸۹۳۸۱۵۸-۸۸۹۳۷۳۹۶

فکس: ۸۸۹۳۷۳۹۶

نشانی: تهران - فلسطین شمالی - پایین تر از بلوار کشاورز - مقابل خیابان ایتالیا - کوچه آبادیان - پلاک ۸ - واحد ۲

Email: hoonamcpa@yahoo.com

۲۵ مؤسسه حسابرسی و خدمات حافظ گام

عضو انجمن حسابداران خبره ایران

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

متمد سازمان بورس و اوراق بهادار

• حسین شیخی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی و کارشناس رسمی دادگستری)

• مهدی آقاجانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• سبویل احمدزاده (حسابدار رسمی)

• حمید خادمی (حسابدار مستقل و حسابدار رسمی)

• محمدرضا غرویان (حسابدار رسمی)

• ولی اله کریمی (حسابدار رسمی)

• رضا ابوالفتحی (حسابدار رسمی)

• حسن مرادگلی (حسابدار رسمی)

• مهدی وحیدی شمس (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی و انجام وظایف بازرسی قانونی، حسابرسی داخلی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، ارزیابی سهام، خدمات مالی و مشاوره‌ای در زمینه‌های مالی، حسابرسی و حرفه‌ای، طراحی و پیادهسازی سیستم‌های مالی و صنعتی و نظارت برای تصفیه شرکت‌ها

تلفکس: ۰۲۱-۲۲۲۷۰۹۸۱، ۰۲۲۲۷۰۹۴۹، ۰۶۰-۲۲۹۱۲۱۵۹

نشانی: تهران - خیابان میرداماد - خیابان مصدق جنوبی - کوچه تاجان - پلاک ۱۰ - واحد ۱۵

کدپستی: ۱۵۴۹۸۳۳۱۳۹

پست الکترونیکی: hafezgam@yahoo.com

انجمن حسابداران خبره ایران شروع

راه حرفه‌ای شدن شما...

رایانامه:

info@iica.ir

وبگاه:

http://iica.ir

کانال آپارات:

apararat.com/iica_ir

صفحه اینستاگرام:

instagram.com/iica_ir

کانال تلگرام:

https://t.me/iica_ir

۲۶ مؤسسه حسابرسی خبره

عضو انجمن حسابداران خبره ایران

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• نعمت‌الله علیخانی‌راد (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• سیاوش سهیلی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• اکبر ثیام (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۲۱-۸۸۰۴۵۱۹

فکس: ۸۸۹۰۲۳۴۰

نشانی: خیابان ولیعصر، کوی پزشکشور (شمال) فروشگاه قدس شماره ۲۴

کدپستی: ۱۵۴۹۸

۲۲ مؤسسه حسابرسی تدبیرگران مستقل

عضو انجمن حسابداران خبره ایران

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

متمد سازمان بورس و اوراق بهادار

• محمود آقاجعفری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• حمید حسینیان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• مرتضی مصدری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• حمیدرضا آقایی قهی (حسابدار رسمی)

• مصطفی هاشمی (حسابدار رسمی)

• علیرضا رسولی (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، طراحی و پیادهسازی سیستم‌های مالی و مالیاتی و نظارت بر امور تصفیه شرکت‌ها

تلفن: ۸۸۹۰۲۹۹۹-۸۸۹۰۹۱۴۴-۸۸۹۰۸۸۲۷

نشانی: تهران - خیابان استاد نجات الهی - خیابان اراک - پلاک ۲۲ - واحد ۴

Email: tadbirgaranmostaghe@yahoo.com

این فهرست در وبگاه رسمی انجمن به نشانی <http://iica.ir/cpa-firms> نیز به صورت آنلاین در دسترس است.

۲۷ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت دارا روش
(حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابرسان داخلی
عضو انجمن حسابداری ایران

• **داریوش امین نژاد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی و کارشناس رسمی دادگستری)
• **محمد جعفر دهقان** (حسابدار رسمی)
• **فرید منصوری** (حسابدار رسمی)
• **میلاذ شادی** (حسابدار رسمی)
• **سیدعلی شیرازی** (حسابدار رسمی)
• **حسن طهرانی** (حسابدار رسمی)
• **فرشید سلطانی** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی و بازرسی قانونی صورت‌های مالی، مشاوره مالی و حسابرسی عملیاتی، حسابرسی داخلی، حسابرسی‌های خاص (ویژه)، رسیدگی‌های بیمه‌ای شرکت‌های، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، خدمات حسابداری و سایر خدمات حرفه‌ای.

تلفن: ۹۰ الی ۱۹۸۸ ۸۸۶۰
فاکس: ۰۱۹۸۷ ۸۸۶
نشانی: تهران- ملاصدرا خیابان شیرازی جنوبی، کوچه اتحاد پلاک ۱۰، طبقه ۱
کدپستی: ۱۳۳۵۸۳۳۱۱۱
ایمیل: info@dararavesh.com

۲۸ مؤسسه حسابرسی
دش و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

• **بهروز دارش** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **سیدحسین عربزاده** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **میلتن ایوان کریمیان** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **منوچهر انوری زاده نائینی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **سعید ربیعی** (حسابدار رسمی)
• **علی اسلامی گنزق** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره مالی و مالیاتی، اصلاح حساب، ارزیابی سهام، طراحی سیستم‌های مالی، حسابرسی ویژه داخلی، دآوری مالی و ارزیابی سهام و سهم شرکت

تلفن: ۰۱-۱۰-۴۴۸۴۶۶۰
فاکس: ۴۴۸۴۶۶۱۲
نشانی: تهران - بزرگراه نیاایش - خیابان سردار جنگل شمالی - خیابان پنج تن غربی - خیابان نشاط - کوچه سوم غربی - پلاک ۲۴
صندوق پستی: ۱۴۱۸۵/۴۸۷
www.dashiacpa.com
info@dashiacpa.com

انجمن حسابداران خبره ایران
www.iica.ir

انجمن حسابداران خبره ایران شروع
راه حرفه‌ای شدن شما...

رایانامه:

info@iica.ir

وبگاه:

http://iica.ir

کانال آپارات:

aparart.com/iica_ir

صفحه اینستاگرام:

instagram.com/iica_ir

کانال تلگرام:

https://t.me/iica_ir

۲۹ مؤسسه حسابرسی
رایمند و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

• **عباسعلی دهدشتی نژاد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **فریبرز امین** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **همایون مشیرزاده** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **کریم حسین آبادی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **عباس سالک** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **مجید محمدی** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، خدمات بازرسی قانونی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، خدمات حسابداری و اصلاح حساب، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، ارزیابی سهام، مشاوره مالی و مالیاتی و سایر خدمات حرفه‌ای

تلفن: ۰۲۲۱۳۷۷۰۷ (۱۰ شماره)
فاکس: ۰۲۲۱۳۷۷۰۸
نشانی: تهران: سعادت آباد-میدان فرهنگ- خ استاد محمدعلی کشاورز- پلاک ۸- طبقه اول و سوم
کدپستی: ۱۹۹۸۱۴۶۶۱۳
www.rymand.com

۳۰ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت
سخن حق

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

• **شهره شهلائی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **هوشنگ خستوئی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **اسداله نیلی اصفهانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره در زمینه امور بانک، بیمه، فناوری اطلاعاتی

تلفن: ۸۸۷۹۴۶۴۶
تلفکس: ۸۸۷۹۴۹۲۸
صندوق پستی: ۴۱۷۵ - ۱۴۱۵۵
نشانی: میدان آرژانتین، اول بزرگراه آفریقا، روبروی پارکینگ بینقی، پلاک ۱۲، بلوک ب، واحد شماره ۳
پست الکترونیک: info@sokhanehagh.com
www.sokhanehagh.com

۳۱ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت سامان پندار
(حسابدار رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

• **احمد ظفر پرند** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **محمدعلی جلالی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **غلامرضا شجری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **اکبر وقار کاشانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **مختار موسوی پور** (حسابدار رسمی)
• **محمد کاظمی** (حسابدار رسمی)
• **ناصر ایران نژاد** (حسابدار رسمی)
• **علی حیدری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **سید مهدی میرحسینی** (حسابدار رسمی)
• **محسن آل آقا** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **مسعود آل آقا** (حسابدار رسمی)
• **علی موسی زاده** (حسابدار رسمی)
• **مهدی قنبری** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مالی و انجام وظایف بازرسی قانونی، حسابرسی داخلی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، خدمات مشاوره مالی و خدمات مدیریت، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی، ارزیابی سهام و صورت‌های مالی تلفیقی

دفتر مرکزی: بلوار آفریقا، نیش عاطفی غربی، پلاک ۱۵۲ (برج صبا) طبقه هفتم، واحد ۷۱
کدپستی: ۱۹۶۷۹-۳۵۹۷۶
تلفن: ۰۲۲۰۳۷۲۱۳-۵
نمابر: ۰۲۲۰۱۲۲۶۴

دفتر ۱: بلوار آفریقا، نیش عاطفی غربی، پلاک ۱۵۲ (برج صبا) طبقه دوازدهم، واحد ۱۲۳
کدپستی: ۱۹۶۷۹۳۶۱۱۱
تلفن: ۰۲۲۰۳۷۲۱۵
نمابر: ۰۲۲۰۳۷۲۱۴

دفتر ۲: خیابان دکتر علی شریعتی، بالاتر از پل سیدخندان، خیابان خواجه عبدالله انصاری، کوچه ۱۶، پلاک ۱ واحد ۲
کدپستی: ۰۲۲۸۹۹۶۹۰
تلفن: ۰۲۲۸۶۱۸۳۰
نمابر: ۰۲۲۸۹۹۶۹۰

دفتر ۳: خیابان سپهرودی شمالی، خیابان هویزه شرقی - پلاک ۱۵ - طبقه ۴ - واحد ۸
کدپستی: ۱۵۵۸۶۱۷۵۴۱
تلفن: ۰۸۸۷۴۵۲۵-۱
نمابر: ۰۸۸۱۷۷۶۳۹

دفتر ۴: خیابان بخارست، کوچه مقدس ۴، پلاک ۲۲، طبقه سوم
کدپستی: ۰۹۲۷۶۱۵۶۱۸۵
تلفن: ۰۸۸۷۴۰۹۷۳-۵
نمابر: ۰۸۸۷۴۰۸۶۰

Website: (ww.samanicpa.com
mail: Info@samanicpa.org
samanicpa@yahoo.com

instagram.com/iica_ir

مؤسسه حسابرسی شراکت

۳۲

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
 عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
 معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **سیروس گوهری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **مجید کشور پزوه لنگرودی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **محمد علی اکباتانی** (حسابدار رسمی)
- **مهسا فرخی** (حسابدار رسمی)
- **ام الین خوش نام** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌های و طراحی سیستم‌های مالی و دیگر خدمات مالی و اصلاح حساب

تلفن: ۸۸۷۱۷۶۵۰-۸۸۷۱۷۶۵۱-۸۸۷۱۹۹۰۹

فاکس: ۸۸۷۲۰۱۸۸

نشانی: خیابان دکتر بهشتی، خیابان قائم مقام فراهانی، ساختمان ۲۱۶، پلاک ۱۸۶، طبقه چهارم

پست الکترونیکی: sherkat_co@yahoo.com

صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۶۶۶۶

[instagram.com/iica_ir](https://www.instagram.com/iica_ir)

انجمن حسابداران خبره ایران شروع راه حرفه‌ای شدن شما...

رایانامه:

info@iica.ir

وبگاه:

<http://iica.ir>

کانال آپارات:

[aparar.com/iica_ir](https://www.aparat.com/iica_ir)

صفحه اینستاگرام:

[instagram.com/iica_ir](https://www.instagram.com/iica_ir)

کانال تلگرام:

https://t.me/iica_ir

مؤسسه حسابرسی عامر مشاور تهران

۳۱

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
 عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
 معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **معصومه شعبان** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **نسرتین پاشایی** (حسابدار رسمی)
- **مرتضی نوبخت** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **فروغ رشتچیان** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، عملیاتی و مالیاتی، بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌های مدیریت، اصلاح حساب و حسابداری، ارزیابی سهام و سهم شرکت، داور مالی، طرح‌های عمرانی، طراحی سیستم‌های مالی و کارشناسی مالی

تلفن: ۸۸۹۰۵۶۴۷-۸۸۹۰۶۱۹-۸۸۹۰۲۳۸۹

نشانی: تهران، فلسطین شمالی، بالاتر از بلوار کشاورز، پلاک ۴۶۳، ساختمان شماره ۵۵، طبقه ۴، واحد ۱۸

پست الکترونیکی: amermoshavertehran@iacpu.ir

مؤسسه حسابرسی فراز مشاور

۳۷

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
 عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
 معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **پرویز صادقی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **مصطفی دلیلی پور** (حسابدار رسمی)
- **نریمان ایلخانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **فریبرز حیدری بیگونند** (حسابدار رسمی)
- **سعید خاریبند** (حسابدار رسمی)
- **وحید پورمشرفی** (حسابدار رسمی)
- **عبدالله قلعه** (حسابدار رسمی)
- **حسن یاسور علیپور** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی و بازرس قانونی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، مشاوره مدیریت مالی، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های حسابداری و حسابداری صنعتی، خدمات مالی، حسابداری، ارزیابی سهام و نظارت بر امور تصفیه

دفتر تهران: خیابان نلسون ماندلا شماره ۲۴۴- مجتمع اداری الهیه - طبقه ۶- واحد ۶۰۶ **کدپستی:** ۱۹۶۶۷۴۴۸۸۸

تلفن: ۲۶۲۱۲۸۰-۲۶۲۱۲۸۷-۲۶۲۱۲۸۵-۲۶۲۱۳۱۰-۲۶۲۱۳۱۲-۲۶۲۱۳۱۳

دفتر مشهد: مشهد بلوار وکیل آباد- بلوار هاشمی- نیش هاشمی

۶- برج آبان- طبقه ۵- واحد ۵۱۰

تلفن: ۰۵۱-۹۱۰۰۷۶۰۳-۵۱-۹۱۰۰۶۰۷۴-۰۵۱-۹۱۰۰۱۸۵۱

E-mail: info@farazmoshaver.com

مؤسسه حسابرسی شهود امین

۳۴

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
 عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
 معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **حسن حاجیان** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **محمدصفا دهقان** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **افسر عابدین** (حسابدار رسمی)
- **حسن روح‌افشاری** (حسابدار رسمی)
- **ابراهیم تیموری** (حسابدار رسمی)
- **حسین جعفری** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مستقل و بازرس قانونی، حسابرسی داخلی، سایر خدمات اطمینان بخشی (اجرای روش‌های توافقی، رسیدگی به اطلاعات مالی اتی، نظارت بر امور تصفیه، خدمات راستی‌آزمایی (Due Diligence)، ارزیابی عملکرد مدیریت، خدمات گزارشگری مبتنی بر استانداردهای حسابداری ایران و IFRS، خدمات اصلاح حساب و تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، خدمات حسابداری، مشاوره مالی و مالیاتی، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی و مشاوره در زمینه نظام کنترل داخلی

تلفن: ۴۴۰۲۲۶۶۰ و ۴۴۰۰۸۱۷۷۰۹

فاکس: ۴۴۰۴۹۰۶۳

نشانی: تهران فلکه دوم صادقیه بلوار آیت الله کاشانی پلاک ۲۱۰ (ساختمان ماد) طبقه ۴ واحدهای ۱۴ و ۱۵

کدپستی: ۱۴۸۱۸۷۵۲۵۹

صندوق پستی: ۱۴۵۱۵-۱۳۵۹

پست الکترونیکی: F.audit@shohoodamin.ir

مؤسسه حسابرسی کاشفان

۳۵

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
 عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
 معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **جعفر عوض پور** (حسابدار رسمی)
- **شهراد عوض پور** (حسابدار رسمی)
- **قاسم ضرغامی** (حسابدار رسمی)
- **اکبر منفرد** (حسابدار رسمی)
- **سعید زندیه** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی، مالیاتی، مشاوره، خدمات مالی (از جمله طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی و صنعتی، صورت‌برداری دارای‌های ثابت، ثبت و نگهداری حساب‌ها، امور تصفیه و ...)

تلفن: ۸۸۸۳۵۲۱۳-۸۸۸۶۱۳۱-۸۸۸۶۱۳۰

فاکس: ۸۸۲۷۵۵۶

نشانی: تهران، خیابان میرزای شیرازی، خیابان فریدون نژادی، شماره ۶ ساختمان کاشفان

کدپستی: ۱۵۸۵۷۶۶۵۱۳

پست الکترونیکی: info@kashefan.com

www.kashefan.com

مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت سیاق نوین جهان

۳۳

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
 عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
 معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **محمدتقی منصوری‌راد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **عبدالهادی بحرانی اصل** (حسابدار رسمی)
- **لیلا رضایی جهتی** (حسابدار رسمی)
- **فاطمه صالحی** (حسابدار رسمی)

خدمات: انواع حسابرسی و بازرسی قانونی، خدمات مشاوره مالی، حسابداری، مالیاتی و بیمه‌ای، خدمات حسابرسی داخلی، ارزیابی سهام، نظارت بر امور تصفیه، خدماتی که توسط شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران اعلام و تأیید می‌شود.

تلفن: ۴۴۲۶۴۸۱۲ و ۴۴۲۶۴۹۵۷ و ۴۴۲۱۸۰۴۹

کدپستی: ۱۴۴۶۶۵۴۹۱۶

نشانی: تهران: بلوار مرزداران - بلوار آریافر - نیش گل‌دیس هفت - پلاک ۲۱ - زنگ دوم

www.Siaghnovinjan86@yahoo.com

مؤسسه حسابرسی کاربرد ارقام

۳۸

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
 عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
 معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **محمدحسین بدخشانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **بیژن کریمی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **احسان اسدی** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره مالی و مدیریت، طراحی سیستم‌های مالی، اصلاح حساب و ارزیابی سهام

نشانی دفتر تهران: خیابان ولیعصر - بالاتر از میدان ونک - خیابان والی نژاد - پلاک ۲۰ - طبقه دوم

کدپستی: ۱۹۶۷۹۵۸۵۳

تلفن: ۲۲۰۲۳۵۴۴

فاکس: ۲۲۰۳۸۲۴۴

Email: karbord_argham@gmail.com

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابداران خبره انگلستان و ویلز
عضو انجمن حسابداران خبره آمریکا
مؤسسه پذیرفته شده توسط انجمن حسابداران رسمی انگلستان-ACCA
• **محمد محقق ریاض** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **روح اله امینی مصلح آبادی** (حسابدار رسمی)
• **هادی امینی** (حسابدار رسمی)

خدمات: ارائه خدمات حرفه‌ای در زمینه حسابرسي مالی، مالیاتی، حسابرسي ویژه، مشاوره مدیریت، بررسی امکانات سرمایه‌گذاری و امور مالی پروژه‌ها و سهام و ارائه گزارشات مربوطه

تلفن: ۹-۰۲۶۸-۸۸۸۰۰۲۶۸
فکس: ۸۸۹۰۳۴۹۶

نشانی: خیابان ولی عصر، خیابان زرتشت غربی، شماره ۱۴ طبقه ششم

Email: B. ghiai@gmail.com
Mokhtarvahamcaran@iacpa.ir

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
• **حمیدرضا نیک‌خواه** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **محمدعلی دارابی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسي صورت‌های مالی، حسابرسي مالیاتی، بازرسی قانونی، طراحی سیستم‌های حسابداری، ارزیابی سهام، حسابرسي داخلی، مشاوره مدیریت مالی و مالیاتی

تلفن: ۰۲۷۰-۸۸۵۵۹۳۷-۸۸۵۵۹۳۱۶ فکس: ۸۸۵۵۰۸۹۷

کدپستی: ۱۴۳۳۸۹۴۱۷۵
نشانی: تهران، خیابان ولیعصر، پارک ساعی، برج سپهر ساعی، طبقه چهارم، واحد ۴۰۶

Email: mafahim_h_iacpa@yahoo.com

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
• **محمدنبی داهی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **حسین سیادت‌خو** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **داریوش کیان آسا** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسي عملیاتی، حسابرسي مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۸۸۹۵۳۲۷۷-۸۸۸۰۱۵۴۷-۸۸۹۰۲۹۰۱-۸۸۸۰۷۶۷۹

فکس: ۸۹۷۷۱۶۴۱

نشانی: خیابان کریم‌خان‌زند، خیابان آبان جنوبی، خیابان سپند، پلاک ۶۴ طبقه سوم، واحد ۶

کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷
Email: Momayez_co@yahoo.com

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
• **بیژن عبداللهی نمین** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **عبدالحسین تجلی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **حسین حیدری** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسي صورت‌های مالی، مالیاتی، عملیاتی، حسابرسي داخلی و ویژه بازرسی قانونی، خدمات مالی، مشاوره مالی و مالیاتی، ارزیابی سهام، اصلاح حساب و طراحی سیستم‌های مالی.

تلفکس: ۷۷۸۳۵۱۹-۲۱-۷۷۸۳۵۱۹

نشانی: تهران، تهران پارس، خیابان فرجام، خیابان باغداران (رشد شمالی) انتهای ۱۳۴/۱ غربی ساختمان پارس پلاک ۲۰، طبقه سوم

کدپستی: ۱۶۵۳۹۳۳۶۵

صندوق پستی: ۱۱۳۲۷-۱۶۷۶۵

پست الکترونیک: tehrannikraveshan@yahoo.com

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
نماینده مؤسسه حسابرسي بین‌المللی UHY انگلستان

• **مجید مهربانی** (حسابدار رسمی)
• **حمیدرضا کیهانی** (حسابدار رسمی)
• **علی کیهانی** (حسابدار رسمی)
• **محمدحسین (پهروز) سربسی** (حسابدار رسمی)
• **عباس جباری** (حسابدار رسمی)
• **اکبر دادگر نمینی** (حسابدار رسمی)

آدرس: تهران، خیابان مطهری، خیابان ترکمنستان، کوچه سرو، پلاک ۲، طبقه ۶ واحد ۱۵

تلفن: ۸۸۴۳۴۳۴-۰۲۱-۸۸۴۳۴۳۴

فکس: ۸۸۴۳۴۳۴-۰۲۱-۸۸۴۳۴۳۴
Office@hadihesab.com
www.hadihesab.ir www.uhy-ir.com

رایانامه:

info@iica.ir

وبگاه:

http://iica.ir

کانال آپارات:

apararat.com/iica_ir

صفحه اینستاگرام:

instagram.com/iica_ir

کانال تلگرام:

https://t.me/iica_ir

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
• **منصوره منصفی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **مسعود مبارک** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **محمدتقی سلیمان‌نیا** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **عبدالمهدی امینی** (حسابدار رسمی)

• **شهاب** (حسابدار رسمی)
• **مژگان علیپور** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسي عملیاتی، حسابرسي مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۱-۰۶۶۵۲۹۰-۶۶۵۲۹۰ فکس: ۶۶۹۰۰۹۴۰

نشانی: تهران، خیابان کارگر شمالی، خیابان نصرت، پلاک ۵۴ جدید، طبقه دوم، واحد ۴

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵/۱۶۴۳

Email: Hamyarhesab1371@Yahoo.com

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• **رامین معانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **محسن محمودی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• **غلامرضا جهانگیریان** (حسابدار رسمی)
• **صالح ضیائی** (حسابدار رسمی)

• **هادی نجاری** (حسابدار رسمی)
• **فرخ حیدری نوری** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسي عملیاتی، حسابرسي مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۴۴-۲۲۹۷۶-۴۴-۲۲۵۷۷

نشانی: تهران - آیت‌الله کاشانی - خیابان مهران - خیابان پنجم (سلیمان بیگی) انتهای پنجم - کوچه ازغوان - پلاک ۲۹ - طبقه چهارم - واحد ۸

کدپستی: ۱۴۷۱۶۳۴۱۸۵

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• **مهدی معین پور** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **غلامحسین ملائی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)، کارشناس دادگستری

• **مهدی غفوری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسي صورت‌های مالی، حسابرسي عملیاتی، حسابرسي مالیاتی، حسابرسي داخلی، بازرسی قانونی، مشاوره مالی و مدیریت، خدمات حسابداری، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، اصلاح حساب، طراحی سیستم‌های مالی، تهیه صورت‌های مالی بر مبنای IFRS و بررسی مالی پروژه‌های سرمایه‌گذاری

تلفن: ۶۶۹۲۲۹۶۵-۶۶۹۲۲۹۶۴-۶۶۹۲۲۹۶۴ فکس: ۶۶۹۲۳۳۲۴

نشانی: تهران، خیابان توحید قبل از خیابان آزادی، پلاک ۲، طبقه ۴ واحد ۱۳

کدپستی: ۱۴۵۷۸۹۶۷۶

hnp.audit@gmail.com

مؤسسات خدمات مالی عضو انجمن حسابداران خبره ایران

مؤسسه حسابداری امیرآشنایی و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران

• محمد امیرآشنایی

• مسعود امیرآشنایی

• هادی امیرآشنایی

خدمات: انجام کلیه امور حسابداری و مالی شرکت ها- تهیه و تنظیم اظهارنامه های مالیات عملکرد سالانه، مالیات بر ارزش افزوده و لیست صورت معاملات فصلی- تهیه و تحریر دفاتر قانونی، طراحی و اصلاح کدینگ حسابها در سطوح مختلف، تنظیم و نگهداری اسناد حسابداری، تهیه انواع گزارشات قانونی و خاص دوره ای- اجرای عملیات اصلاح و بستن حساب ها، رفع اختلاف حساب با سایر شرکت ها- اعزام نیروی کار حسابداری- آموزش حسابداری و حسابرسی کاربردی و آموزشهای ضمن خدمت به پرسنل مالی شرکتها و مؤسسات- مشاوره، ارائه، نصب و راه اندازی نرم افزار- ارائه خدمات مشاوره ای تخصصی- تهیه لوایح و دفاعیه ها و حضور در هیئت های حل اختلاف مالیاتی، بیمه و سایر ارگانهای ذیربط- مشاوره و انجام تخصصی فعالیت های آماری و پژوهشی، تجزیه و تحلیل های آماری- تبدیل و راهبری سیستم های دستی یا قدیمی مالی- خدمات حسابداری- خدمات حسابرسی- تهیه انواع گزارشات مالی و تجزیه و تحلیل صورت های مالی، تهیه صورت های مالی تلفیقی گروه شرکتها- تنظیم تراز و مدارک وام بانکی و پیگیری تا مرحله دریافت وام- تبدیل انواع گزارشات و صورت های مالی انگلیسی به فارسی و بالعکس- تهیه آیین نامه ها و دستورالعمل های مالی، کنترل داخلی- انجام عملیات کنترل انبار، انبار گردانی، ارائه سیستم های انبارداری، کدینگ کالا و کنترل موجودی طبق اصول و استانداردهای حسابداری- پذیرش ایفای نقش بازرسان قانونی- تهیه صورت های مالی به روش IFRS و تهیه صورت های مالی تلفیقی- انجام دوره های آموزشی

تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۳۸۹۴۴-۸۸۹۳۸۹۵۶-۸۸۹۳۶۶۷۳-۰۲۱ فاکس: ۰۹۴۰-۶۶۹۰۰۹۴۰

نشانی: تهران: خیابان استاد نجات الهی- کوچه بیمه- پلاک ۱۲- واحد ۱

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵/۱۶۴۴

Email: info@atashani.ir

www.atashani.ir

مؤسسه حسابداری شرکت تحلیل گران دنیای ارقام (سهامی خاص)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران

• علیرضا شفیق بیک مهری

• سودابه گودرزی

• محسن علی خانی

• سمیه گودرزی

تهیه و تنظیم صورت های مالی اساسی، تهیه و تنظیم صورت های مالی تلفیقی- تهیه و تنظیم اظهارنامه های مالیاتی- طراحی و سیستم سازی واحد مالی- طراحی سیستم کنترل داخلی واحد کسب و کار- تهیه طرح توجیهی افزایش سرمایه و تأمین مالی- استقرار سیستم های مالی مکانیزه- تجزیه و تحلیل صورت های مالی- تجزیه و تحلیل واحد کسب و کار- تهیه و تنظیم لوایح مالیاتی و دفاع هیئت های حل اختلاف مالیاتی- تهیه و تنظیم لوایح بیمه و دفاع در هیئت های حل اختلاف- تهیه و تولید محتوای آموزشی مالی و مالیاتی- برگزاری سمینار و وبینارهای آموزشی

تلفن: ۰۲۱-۷۷۶۱۷۶۱۰

آدرس: خیابان بهار جنوبی، پلاک ۲۷، ساختمان بهار، طبقه هفتم، واحد ۶۶۴

Email: TDA1400@gmail.com

حسابداران مستقل خبره / حسابداران مدیریت خبره / حسابداران مالی خبره

فهرست اعضای خبره موضوع ماده ۸ اساسنامه انجمن حسابداران خبره ایران (مصوب ۲۳ تیر ۱۳۹۳) به ترتیب حروف الفبا به شرح زیر اعلام می شود.

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن	ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن	ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۱*	سورن	۸۴۷۹۶۲۸	۷۴*	رسول	۸۷۰۲۴۲۰	۱۶*	سورن	۸۴۷۹۶۲۸
۲*	رضا	۸۱۳۰۵۳۹۱	۷۵*	منوچهر	۴۴۸۴۶۶۰۵	۱۷*	علی اکبر	۸۱۳۰۵۳۹۱
۳*	شهریار	۸۷۹۹۳۶۵	۷۶*	علی اکبر	۸۷۹۱۳۹۹	۱۸*	سیداحمد	۸۷۹۹۳۶۵
۴*	علی اکبر	۷۷۷۸۸۵۸	۷۷*	نریمان	۸۸۹۲۰۳۶	۱۹*	احمد	۷۷۷۸۸۵۸
۵*	محمد رضا	۸۴۶۵۰۴۳	۷۸*	میلین	۴۴۸۴۶۶۰۴	۲۰*	ارون	۸۴۶۵۰۴۳
۶*	محمد رضا	۸۳۰۵۳۹۱	۷۹*	احمد	۶۶۹۲۹۲۶۸	۲۱*	آرزومند سومعه سرایی	۸۳۰۵۳۹۱
۷*	عبداله	۰۵۱-۳۴۵۶۳۶۹	۸۰*	مصطفی	۸۸۴۳۷۰۴	۲۲*	آزاد	۰۵۱-۳۴۵۶۳۶۹
۸*	مهدي	۲۲۲۷۰۹۸۱	۸۱*	جواد	۸۸۴۳۷۰۵	۲۳*	آقاچانی	۲۲۲۷۰۹۸۱
۹*	محمود	۸۸۹۰۹۱۴۴	۸۲*	حمید	۶۶۹۲۹۲۶۸	۲۴*	آقا جعفری	۸۸۹۰۹۱۴۴
۱۰*	حسین	۸۸۹۰۸۳۰	۸۳*	رضا	۸۸۴۳۷۰۴	۲۵*	آقا محمدی	۸۸۹۰۸۳۰
۱۱*	علیرضا	۸۸۹۳۴۳۵۲	۸۴*	همايون	۴۴۸۴۶۶۰۴	۲۶*	علیرضا	۸۸۹۳۴۳۵۲
۱۲*	مهرداد	۸۸۹۲۹۷۰۸	۸۵*	علی	۸۰۰۶۱۹۹۰	۲۷*	آل علی	۸۸۹۲۹۷۰۸
۱۳*	غلامرضا	۲۲۰۳۳۵۴۴	۸۶*	محمدحسین	۸۸۷۸۸۱۱	۲۸*	اصفي	۲۲۰۳۳۵۴۴
۱۴*	آرزات	۸۳۳۳۳۴۰	۸۷*	جليل	۸۷۹۴۶۶۰۴	۲۹*	آواکيان	۸۳۳۳۳۴۰
۱۵*	امير	۶۶۹۳۲۰۲۱-۳	۸۸*	محمد	۸۸۹۰۵۳۱۶	۳۰*	ابراهيم زاده	۶۶۹۳۲۰۲۱-۳
۱۶*	عباس	۸۴۸۰۹۶۶	۸۹*	سعيد	۸۳۴۴۶۰۹	۳۱*	ابراهیمی	۸۴۸۰۹۶۶
۱۷*	محمد رضا	۸۸۹۵۷۳۳۴	۹۰*	سعيد	۲۳۳۶۷۸۳	۳۲*	ابراهیمی	۸۸۹۵۷۳۳۴
۱۸*	علیرضا	۸۳۰۹۱۰۰	۹۱*	سیدمحمد	۸۷۵۷۲۶۰	۳۳*	ابراهیمی پویان	۸۳۰۹۱۰۰
۱۹*	امیرحسین	۲۲۹۰۳۷۵۸	۹۲*	جواد	۸۸۰۸۷۹۶۰	۳۴*	ابیطحی نائینی	۲۲۹۰۳۷۵۸
۲۰*	بنفشه سادات	۲۲۹۰۳۷۵۸	۹۳*	عبدالرضا	۹۹۷۵۳۲۰۸	۳۵*	ابیطحی نائینی	۲۲۹۰۳۷۵۸
۲۱*	مهدي	۰۴۱۱-۳۳۶۹۷۴۰	۹۴*	محمد علی	۶۶۵۹۷۷۵۳	۳۶*	ابوالقاسمی	۰۴۱۱-۳۳۶۹۷۴۰
۲۲*	حمید	۰۵۱۱-۸۴۴۲۶۷۷	۹۵*	قاسم	۸۷۰۲۴۲۰	۳۷*	ابوحسینی	۰۵۱۱-۸۴۴۲۶۷۷
۲۳*	احمدی	۰۵۱۱-۶۰۳۴۴۶۱	۹۶*	بهاری	۵۵۵۳۳۷۰	۳۸*	احمدی	۰۵۱۱-۶۰۳۴۴۶۱
۲۴*	امیر	۸۳۳۴۹۲۵	۹۷*	محمد رضا	۸۸۷۹۱۴۳۷	۳۹*	احمدی	۸۳۳۴۹۲۵
۲۵*	حامد	۸۶۱۲۹۰۱۳	۹۸*	راضیه	۸۸۰۲۹۲۳	۴۰*	احمدیان	۸۶۱۲۹۰۱۳
۲۶*	بهارک	۸۳۳۰۳۷۱	۹۹*	فتاح	۲۳۶۰۱۴۸۳	۴۱*	احمدی امیرزاده	۸۳۳۰۳۷۱
۲۷*	مرتضی	۸۸۷۴۵۱۴۱	۱۰۰*	امیرحسین	۲۲۱۳۷۷۰۷	۴۲*	احمدی شیرازی	۸۸۷۴۵۱۴۱
۲۸*	مصطفی	۶۶۹۳۲۰۲۱	۱۰۱*	کیانوش	۶۶۴۸۵۰۶۳	۴۳*	احمدی وسطی کلایه	۶۶۹۳۲۰۲۱
۲۹*	سویل	۲۲۹۱۲۱۵۹	۱۰۲*	اصغر	۶۶۲۱۳۴۵	۴۴*	احمدزاده	۲۲۹۱۲۱۵۹
۳۰*	دانیال	۸۸۹۰۱۵۴۷	۱۰۳*	منوچهر	۸۸۵۰۴۵۸۷	۴۵*	احمدیار	۸۸۹۰۱۵۴۷
۳۱*	عباس	۸۸۵۰۴۵۸۷	۱۰۴*	مهدي	۴۴۴۰۰۸۴	۴۶*	اختیاری	۸۸۵۰۴۵۸۷
۳۲*	حمیدرضا	۸۸۹۰۱۲۰	۱۰۵*	حمزه	۹۹۷۵۳۲۰۸	۴۷*	ارجمندی	۸۸۹۰۱۲۰
۳۳*	محسن	۰۵۱-۳۸۴۸۲۲۰۱	۱۰۶*	هادی	۲۲۴۲۱۳۸۸	۴۸*	ارغوان	۰۵۱-۳۸۴۸۲۲۰۱
۳۴*	پرویز	۸۸۲۶۰۵۹	۱۰۷*	اصغر	۸۸۷۰۵۵۰۸	۴۹*	آزاد پیمان	۸۸۲۶۰۵۹
۳۵*	علی	۴۴۲۶۹۴۵	۱۰۸*	علی	۸۸۳۰۵۳۹۳	۵۰*	ارشدی	۴۴۲۶۹۴۵
۳۶*	مجتبی	۰۲۶۱-۳۳۵۵۱۷۰	۱۰۹*	ناصر	۸۸۷۰۲۴۶۷	۵۱*	اسدی	۰۲۶۱-۳۳۵۵۱۷۰
۳۷*	مسعود	۷۷۵۱۴۵۷۵	۱۱۰*	مهناز	۴۴۲۸۸۱۶	۵۲*	استحمامی	۷۷۵۱۴۵۷۵
۳۸*	عباس	۸۸۱۳۵۲۰	۱۱۱*	مهريان	۸۸۳۶۰۵۹	۵۳*	اسرار حقیقی	۸۸۱۳۵۲۰
۳۹*	جمشید	۸۸۷۵۴۲۱۸	۱۱۲*	منوچهر	۴۴۲۶۹۴۵	۵۴*	اسکندری	۸۸۷۵۴۲۱۸
۴۰*	علی	۴۴۲۱۰۰۵	۱۱۳*	مهراڻ	۸۸۷۳۱۲۶۹	۵۵*	اسکندری	۴۴۲۱۰۰۵
۴۱*	ایلاله	۸۸۷۸۰۳۳۴	۱۱۴*	چشمید	۸۸۷۳۱۲۶۹	۵۶*	اسلامی	۸۸۷۸۰۳۳۴
۴۲*	عبدالجواد	۶۶۳۸۱۱۵۱	۱۱۵*	امیر	۸۸۷۳۱۲۶۹	۵۷*	اسلامی	۶۶۳۸۱۱۵۱
۴۳*	علی	۴۴۸۴۶۶۰۱	۱۱۶*	کبری	۸۸۷۳۱۲۶۹	۵۸*	اسلامی گنزدی	۴۴۸۴۶۶۰۱
۴۴*	ارسلان	۸۸۴۸۰۹۶۶	۱۱۷*	عبدالحسین	۸۸۷۳۱۲۶۹	۵۹*	اسماعیلی کاکرودی	۸۸۴۸۰۹۶۶
۴۵*	حسن	۸۸۷۳۱۲۶۹	۱۱۸*	سیدهدایت	۸۸۷۳۱۲۶۹	۶۰*	اسمانی	۸۸۷۳۱۲۶۹
۴۶*	سیدعباس	۸۸۷۹۱۴۹۹	۱۱۹*	مجید	۸۸۷۳۱۲۶۹	۶۱*	اسماعیل زاده پاکدامن	۸۸۷۹۱۴۹۹
۴۷*	عباس	۶۶۹۳۲۰۲۱	۱۲۰*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹	۶۲*	اسماعیلی	۶۶۹۳۲۰۲۱
۴۸*	نصرت اله	۸۸۴۳۷۰۴	۱۲۱*	شاهین	۸۸۷۳۱۲۶۹	۶۳*	اسماعیلی	۸۸۴۳۷۰۴
۴۹*	حسن	۸۸۷۳۱۲۶۹	۱۲۲*	محمد رضا	۸۸۷۳۱۲۶۹	۶۴*	اسماعیلی	۸۸۷۳۱۲۶۹
۵۰*	سعید	۸۸۷۳۱۲۶۹	۱۲۳*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹	۶۵*	اسماعیل پورزنجانی	۸۸۷۳۱۲۶۹
۵۱*	محمدسعید	۸۸۰۸۷۹۶۶	۱۲۴*	حسن	۸۸۷۳۱۲۶۹	۶۶*	اصغریان	۸۸۰۸۷۹۶۶
۵۲*	ارمیا	۰۱۱۴۴۲۲۲۶۳۵	۱۲۵*	محمد سعید	۸۸۷۳۱۲۶۹	۶۷*	اصغری	۰۱۱۴۴۲۲۲۶۳۵
۵۳*	منصور	۸۸۵۲۸۲۳۴	۱۲۶*	سید علی اکبر	۸۸۷۳۱۲۶۹	۶۸*	اعظم نیا	۸۸۵۲۸۲۳۴
۵۴*	محمدعلی	۸۸۵۲۰۰۵۵	۱۲۷*	سید محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹	۶۹*	اعتمادیان	۸۸۵۲۰۰۵۵
۵۵*	اسماعیل	۸۴۴۶۸۵۶	۱۲۸*	سید جواد	۸۸۷۳۱۲۶۹	۷۰*	اقبال صفت رونقی	۸۴۴۶۸۵۶
۵۶*	حسن	۲۲۱۳۷۷۰۷	۱۲۹*	احمد	۸۸۷۳۱۲۶۹	۷۱*	افشار	۲۲۱۳۷۷۰۷
۵۷*	پهژاد	۸۸۱۰۷۲۳۶	۱۳۰*	محمد مهدی	۸۸۷۳۱۲۶۹	۷۲*	افشارهوه	۸۸۱۰۷۲۳۶
۵۸*	امید	۸۸۵۴۴۵۶۳۸	۱۳۱*	علی اصغر	۸۸۷۳۱۲۶۹	۷۳*	افخمی	۸۸۵۴۴۵۶۳۸
۵۹*	ابوالفضل	۶۶۵۷۳۵۰۶	۱۳۲*	محمدی	۸۸۷۳۱۲۶۹	۷۴*	اکبری	۶۶۵۷۳۵۰۶
۶۰*	علیرضا	۲۶۴۰۱۲۷۰	۱۳۳*	علی اصغر	۸۸۷۳۱۲۶۹	۷۵*	اکبری امامی	۲۶۴۰۱۲۷۰
۶۱*	نادیا	۴۴۸۴۶۶۰۱	۱۳۴*	محمدی	۸۸۷۳۱۲۶۹	۷۶*	اکرمی یارقی	۴۴۸۴۶۶۰۱
۶۲*	حمیدرضا	۰۸۱۳-۸۴۴۱۸۷۲	۱۳۵*	سید امیر	۸۸۷۳۱۲۶۹	۷۷*	المی	۰۸۱۳-۸۴۴۱۸۷۲
۶۳*	مجید	۸۸۷۰۷۹۳۰۰	۱۳۶*	احمد	۸۸۷۳۱۲۶۹	۷۸*	اله وردی	۸۸۷۰۷۹۳۰۰
۶۴*	علی	۸۸۷۵۴۰۸۸	۱۳۷*	رضا	۸۸۷۳۱۲۶۹	۷۹*	امانی	۸۸۷۵۴۰۸۸
۶۵*	تورج	۸۸۵۲۸۱۹۴	۱۳۸*	کامیاز	۸۸۷۳۱۲۶۹	۸۰*	امجدیان	۸۸۵۲۸۱۹۴
۶۶*	امیرجمال	۸۸۵۸۱۴۳۷	۱۳۹*	حبیب	۸۸۷۳۱۲۶۹	۸۱*	امیدی	۸۸۵۸۱۴۳۷
۶۷*	محمد مهدی	۸۸۵۴۴۵۹۱	۱۴۰*	مصطفی	۸۸۷۳۱۲۶۹	۸۲*	امیدوار	۸۸۵۴۴۵۹۱
۶۸*	میترا	۸۸۳۳۶۵۲۸	۱۴۱*	اسماعیل	۸۸۷۳۱۲۶۹	۸۳*	امیری اقدم	۸۸۳۳۶۵۲۸
۶۹*	مهراڻ	۸۸۹۸۹۳۱۹	۱۴۲*	نیمان	۸۸۷۳۱۲۶۹	۸۴*	امیرسپهانی	۸۸۹۸۹۳۱۹
۷۰*	محمد رضا	۸۸۹۸۹۳۱۹	۱۴۳*	ابراهیم	۸۸۷۳۱۲۶۹	۸۵*	امیر بهمن بیگلر	۸۸۹۸۹۳۱۹
۷۱*	فریبرز	۲۲۱۳۷۷۰۷	۱۴۴*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹	۸۶*	امینی	۲۲۱۳۷۷۰۷
۷۲*	سعید	۸۸۵۱۵۱۳۴	۱۴۵*	فریدون	۸۸۷۳۱۲۶۹	۸۷*	امینی	۸۸۵۱۵۱۳۴
۷۳*	داریوش	۴۴۶۱۱۷۲۲	۱۴۶*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹	۸۸*	امین نژاد	۴۴۶۱۱۷۲۲
			۱۴۷*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۴۸*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۴۹*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۵۰*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۵۱*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۵۲*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۵۳*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۵۴*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۵۵*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۵۶*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۵۷*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۵۸*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۵۹*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۶۰*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۶۱*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۶۲*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۶۳*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۶۴*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۶۵*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۶۶*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۶۷*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۶۸*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۶۹*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۷۰*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۷۱*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۷۲*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۷۳*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۷۴*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۷۵*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۷۶*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۷۷*	محمد	۸۸۷۳۱۲۶۹			
			۱۷۸*	محمد	۸۸۷۳			

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن	ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن	ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۲۲۸*	نادر	۸۸۳۲۰۱۳۱	۳۱۰*	صغری	۸۸۳۲۰۱۳۱	۲۲۸*	نادر	۸۸۳۲۰۱۳۱
۲۲۹*	محمدتقی	۸۸۵۴۹۹۱۰	۳۱۱*	قاسم	۸۸۵۴۹۹۱۰	۲۲۹*	محمدتقی	۸۸۵۴۹۹۱۰
۲۳۰*	رامین	۸۸۸۰۶۸۷۶	۳۱۲*	حسین	۸۸۸۰۶۸۷۶	۲۳۰*	رامین	۸۸۸۰۶۸۷۶
۲۳۱*	حسین	۸۸۸۲۰۱۳۳	۳۱۳*	رضائی	۸۸۸۲۰۱۳۳	۲۳۱*	حسین	۸۸۸۲۰۱۳۳
۲۳۲*	محمد تقی	۶۶۹۳۳۰۲۱	علی	۳۱۴*	۶۶۹۳۳۰۲۱	۲۳۲*	محمد تقی	۶۶۹۳۳۰۲۱
۲۳۳*	فرید	۴۴۰۱۲۵۳۶	رضا	۳۱۵*	۴۴۰۱۲۵۳۶	۲۳۳*	فرید	۴۴۰۱۲۵۳۶
۲۳۴*	جهانگیر	۲۲۹۰۴۲۰۰	احسان	۳۱۶*	۲۲۹۰۴۲۰۰	۲۳۴*	جهانگیر	۲۲۹۰۴۲۰۰
۲۳۵*	حسین	۸۸۳۰۹۱۰۰	زهیر	۳۱۷*	۸۸۳۰۹۱۰۰	۲۳۵*	حسین	۸۸۳۰۹۱۰۰
۲۳۶*	حسن	۸۸۴۰۳۶۱۸	امیر	۳۱۸*	۸۸۴۰۳۶۱۸	۲۳۶*	حسن	۸۸۴۰۳۶۱۸
۲۳۷*	سید علیرضا	۸۸۶۷۱۳۴۹	محمد رضا	۳۱۹*	۸۸۶۷۱۳۴۹	۲۳۷*	سید علیرضا	۸۸۶۷۱۳۴۹
۲۳۸*	حجت	۶۶۹۳۳۰۲۱	پرویز	۳۲۰*	۶۶۹۳۳۰۲۱	۲۳۸*	حجت	۶۶۹۳۳۰۲۱
۲۳۹*	عبدالحسین	۸۸۵۰۴۵۸۶	سید سعید	۳۲۱*	۸۸۵۰۴۵۸۶	۲۳۹*	عبدالحسین	۸۸۵۰۴۵۸۶
۲۴۰*	غلامیار	۸۸۳۰۹۱۰۰	حمیدرضا	۳۲۲*	۸۸۳۰۹۱۰۰	۲۴۰*	غلامیار	۸۸۳۰۹۱۰۰
۲۴۱*	علی	۴۴۰۱۳۹۵۵	پام	۳۲۳*	۴۴۰۱۳۹۵۵	۲۴۱*	علی	۴۴۰۱۳۹۵۵
۲۴۲*	محمد حسین	۰۷۶۳۳۳۵۴۳۰۴	رحمت‌الله	۳۲۴*	۰۷۶۳۳۳۵۴۳۰۴	۲۴۲*	محمد حسین	۰۷۶۳۳۳۵۴۳۰۴
۲۴۳*	مهربان	۲۲۹۱۲۳۶۸	حسن	۳۲۵*	۲۲۹۱۲۳۶۸	۲۴۳*	مهربان	۲۲۹۱۲۳۶۸
۲۴۴*	عباس	۲۲۱۳۷۷۰۷	محمد رضا	۳۲۶*	۲۲۱۳۷۷۰۷	۲۴۴*	عباس	۲۲۱۳۷۷۰۷
۲۴۵*	حسن رضا	۳۳۳۳۹۸۸۶	محمد	۳۲۷*	۳۳۳۳۹۸۸۶	۲۴۵*	حسن رضا	۳۳۳۳۹۸۸۶
۲۴۶*	محمد	۸۸۹۰۸۴۵۴	سعید	۳۲۸*	۸۸۹۰۸۴۵۴	۲۴۶*	محمد	۸۸۹۰۸۴۵۴
۲۴۷*	فرانک	۸۸۲۶۹۹۱۲	مجید	۳۲۹*	۸۸۲۶۹۹۱۲	۲۴۷*	فرانک	۸۸۲۶۹۹۱۲
۲۴۸*	محسن	۶۶۵۹۱۱۵۷	محمدجواد	۳۳۰*	۶۶۵۹۱۱۵۷	۲۴۸*	محسن	۶۶۵۹۱۱۵۷
۲۴۹*	غلامرضا	۴۴۴۴۶۰۲۱	امیر محمد	۳۳۱*	۴۴۴۴۶۰۲۱	۲۴۹*	غلامرضا	۴۴۴۴۶۰۲۱
۲۵۰*	محمد	۰۳۱۳۷۵۰۱۴۴	ولی اله	۳۳۲*	۰۳۱۳۷۵۰۱۴۴	۲۵۰*	محمد	۰۳۱۳۷۵۰۱۴۴
۲۵۱*	محمد رضا	۸۸۹۷۸۴۹۶	مهدی	۳۳۳*	۸۸۹۷۸۴۹۶	۲۵۱*	محمد رضا	۸۸۹۷۸۴۹۶
۲۵۲*	محمد حسین	۸۸۴۴۳۰۱۴	۳۳۴*	۳۳۴*	۸۸۴۴۳۰۱۴	۲۵۲*	محمد حسین	۸۸۴۴۳۰۱۴
۲۵۳*	علیرضا	۸۸۸۹۳۳۱۶	امیرحسین	۳۳۵*	۸۸۸۹۳۳۱۶	۲۵۳*	علیرضا	۸۸۸۹۳۳۱۶
۲۵۴*	منوچهر	۲۶۷۵۳۱۲۶	حمید	۳۳۶*	۲۶۷۵۳۱۲۶	۲۵۴*	منوچهر	۲۶۷۵۳۱۲۶
۲۵۵*	محمد	۲۲۸۶۳۰۱۱	امیرحسین	۳۳۷*	۲۲۸۶۳۰۱۱	۲۵۵*	محمد	۲۲۸۶۳۰۱۱
۲۵۶*	هاشم	۸۸۷۰۵۵۰۸	اصغر	۳۳۸*	۸۸۷۰۵۵۰۸	۲۵۶*	هاشم	۸۸۷۰۵۵۰۸
۲۵۷*	مسیح	۲۲۹۲۵۹۱۰	احمد	۳۳۹*	۲۲۹۲۵۹۱۰	۲۵۷*	مسیح	۲۲۹۲۵۹۱۰
۲۵۸*	سامان	۸۸۹۰۱۵۴۷	مرتضی	۳۴۰*	۸۸۹۰۱۵۴۷	۲۵۸*	سامان	۸۸۹۰۱۵۴۷
۲۵۹*	بابک	۲۲۹۲۵۹۱۰	قاسم	۳۴۱*	۲۲۹۲۵۹۱۰	۲۵۹*	بابک	۲۲۹۲۵۹۱۰
۲۶۰*	محمد رضا	۸۸۷۲۱۲۶۹	بیژن	۳۴۲*	۸۸۷۲۱۲۶۹	۲۶۰*	محمد رضا	۸۸۷۲۱۲۶۹
۲۶۱*	عباس	۶۶۴۸۵۰۶۳	محمد رضا	۳۴۳*	۶۶۴۸۵۰۶۳	۲۶۱*	عباس	۶۶۴۸۵۰۶۳
۲۶۲*	محمد	۸۸۴۳۷۰۴	علیرضا	۳۴۴*	۸۸۴۳۷۰۴	۲۶۲*	محمد	۸۸۴۳۷۰۴
۲۶۳*	محمد رضا	۸۸۳۲۶۵۷۲	مهدی	۳۴۵*	۸۸۳۲۶۵۷۲	۲۶۳*	محمد رضا	۸۸۳۲۶۵۷۲
۲۶۴*	سید محی الدین	۸۸۴۳۲۳۳	ناصر	۳۴۶*	۸۸۴۳۲۳۳	۲۶۴*	سید محی الدین	۸۸۴۳۲۳۳
۲۶۵*	عباس	۸۸۰۲۰۴۴۴	محمد	۳۴۷*	۸۸۰۲۰۴۴۴	۲۶۵*	عباس	۸۸۰۲۰۴۴۴
۲۶۶*	علی	۲۲۹۰۹۵۵۷	علی اصغر	۳۴۸*	۲۲۹۰۹۵۵۷	۲۶۶*	علی	۲۲۹۰۹۵۵۷
۲۶۷*	نصراله	۸۸۷۰۵۵۰۸	سیدحسین	۳۴۹*	۸۸۷۰۵۵۰۸	۲۶۷*	نصراله	۸۸۷۰۵۵۰۸
۲۶۸*	محمدحسین	۸۸۵۰۳۵۲۷	فیروز	۳۵۰*	۸۸۵۰۳۵۲۷	۲۶۸*	محمدحسین	۸۸۵۰۳۵۲۷
۲۶۹*	فرشید	۴۴۲۷۹۱۸۵	مریم	۳۵۱*	۴۴۲۷۹۱۸۵	۲۶۹*	فرشید	۴۴۲۷۹۱۸۵
۲۷۰*	۲۷۰*	۸۸۵۷۵۴۷۵	محمد رضا	۳۵۲*	۸۸۵۷۵۴۷۵	۲۷۰*	۲۷۰*	۸۸۵۷۵۴۷۵
۲۷۱*	سید	۶۶۴۵۰۴۹۴	محمد رضا	۳۵۳*	۶۶۴۵۰۴۹۴	۲۷۱*	سید	۶۶۴۵۰۴۹۴
۲۷۲*	محمدتقی	۶۶۵۶۵۲۹۰	فرید	۳۵۴*	۶۶۵۶۵۲۹۰	۲۷۲*	محمدتقی	۶۶۵۶۵۲۹۰
۲۷۳*	مهدی	۴۴۶۱۱۷۳۳	مأم	۳۵۵*	۴۴۶۱۱۷۳۳	۲۷۳*	مهدی	۴۴۶۱۱۷۳۳
۲۷۴*	سیاوش	۸۸۹۰۲۳۳۶	علی	۳۵۶*	۸۸۹۰۲۳۳۶	۲۷۴*	سیاوش	۸۸۹۰۲۳۳۶
۲۷۵*	فتح اله	۲۲۹۱۲۳۶۸	علیرضا	۳۵۷*	۲۲۹۱۲۳۶۸	۲۷۵*	فتح اله	۲۲۹۱۲۳۶۸
۲۷۶*	حسین	۸۸۸۰۱۹۰۴	سعید	۳۵۸*	۸۸۸۰۱۹۰۴	۲۷۶*	حسین	۸۸۸۰۱۹۰۴
۲۷۷*	سعد	۲۲۹۲۵۹۱۰	اکرم	۳۵۹*	۲۲۹۲۵۹۱۰	۲۷۷*	سعد	۲۲۹۲۵۹۱۰
۲۷۸*	سیدمهدی	۶۶۷۰۴۴۴۵	محمد	۳۶۰*	۶۶۷۰۴۴۴۵	۲۷۸*	سیدمهدی	۶۶۷۰۴۴۴۵
۲۷۹*	سید	۸۸۸۰۲۹۰۱	سید حمید	۳۶۱*	۸۸۸۰۲۹۰۱	۲۷۹*	سید	۸۸۸۰۲۹۰۱
۲۸۰*	شهریار	۲۲۲۵۶۹۴۰	نعمت اله	۳۶۲*	۲۲۲۵۶۹۴۰	۲۸۰*	شهریار	۲۲۲۵۶۹۴۰
۲۸۱*	واقاک	۸۸۴۷۹۶۲۰	فریدا	۳۶۳*	۸۸۴۷۹۶۲۰	۲۸۱*	واقاک	۸۸۴۷۹۶۲۰
۲۸۲*	توشین	۴۴۲۸۸۱۶	جعفر	۳۶۴*	۴۴۲۸۸۱۶	۲۸۲*	توشین	۴۴۲۸۸۱۶
۲۸۳*	علیرضا	۲۲۹۰۲۴۴۴	شهراد	۳۶۵*	۲۲۹۰۲۴۴۴	۲۸۳*	علیرضا	۲۲۹۰۲۴۴۴
۲۸۴*	رضا	۷۷۵۱۶۶۴۴	علاءالدین	۳۶۶*	۷۷۵۱۶۶۴۴	۲۸۴*	رضا	۷۷۵۱۶۶۴۴
۲۸۵*	مجید	۰۵۱-۲۸۴۸۱۳۸	مهد	۳۶۷*	۰۵۱-۲۸۴۸۱۳۸	۲۸۵*	مجید	۰۵۱-۲۸۴۸۱۳۸
۲۸۶*	جمشید	۸۴۵۰۸۰۷	جعفر	۳۶۸*	۸۴۵۰۸۰۷	۲۸۶*	جمشید	۸۴۵۰۸۰۷
۲۸۷*	سید مصطفی	۸۸۹۳۸۱۵۸	بهرام	۳۶۹*	۸۸۹۳۸۱۵۸	۲۸۷*	سید مصطفی	۸۸۹۳۸۱۵۸
۲۸۸*	تیرانداز	۷۷۸۲۵۲۱	کامیاز	۳۷۰*	۷۷۸۲۵۲۱	۲۸۸*	تیرانداز	۷۷۸۲۵۲۱
۲۸۹*	احد	۲۲۹۰۴۲۰۰	هوشنگ	۳۷۱*	۲۲۹۰۴۲۰۰	۲۸۹*	احد	۲۲۹۰۴۲۰۰
۲۹۰*	سیدمجید	۸۸۷۹۱۴۳۷	علیرضا	۳۷۲*	۸۸۷۹۱۴۳۷	۲۹۰*	سیدمجید	۸۸۷۹۱۴۳۷
۲۹۱*	غلامرضا	۲۲۸۶۱۸۳۰	سید مرتضی	۳۷۳*	۲۲۸۶۱۸۳۰	۲۹۱*	غلامرضا	۲۲۸۶۱۸۳۰
۲۹۲*	معصومه	۸۸۹۰۵۶۴۷	محمدحسن	۳۷۴*	۸۸۹۰۵۶۴۷	۲۹۲*	معصومه	۸۸۹۰۵۶۴۷
۲۹۳*	سعید	۸۸۳۱۶۸۹۷	ابوالقاسم	۳۷۵*	۸۸۳۱۶۸۹۷	۲۹۳*	سعید	۸۸۳۱۶۸۹۷
۲۹۴*	محمدعلی	۶۶۷۰۴۴۲۵	محمد	۳۷۶*	۶۶۷۰۴۴۲۵	۲۹۴*	محمدعلی	۶۶۷۰۴۴۲۵
۲۹۵*	احمد رضا	۸۸۳۰۵۳۲۲	بهمن	۳۷۷*	۸۸۳۰۵۳۲۲	۲۹۵*	احمد رضا	۸۸۳۰۵۳۲۲
۲۹۶*	مهرداد	۰۳۱۱-۶۶۴۴۴۸۵۲	حسین	۳۷۸*	۰۳۱۱-۶۶۴۴۴۸۵۲	۲۹۶*	مهرداد	۰۳۱۱-۶۶۴۴۴۸۵۲
۲۹۷*	نریمان	۶۶۵۶۵۲۹۱	مهران	۳۷۹*	۶۶۵۶۵۲۹۱	۲۹۷*	نریمان	۶۶۵۶۵۲۹۱
۲۹۸*	عبداله	۸۸۸۰۴۹۳۷	علی اصغر	۳۸۰*	۸۸۸۰۴۹۳۷	۲۹۸*	عبداله	۸۸۸۰۴۹۳۷
۲۹۹*	سیروس	۸۸۹۳۳۳۱۷	فاطمه	۳۸۱*	۸۸۹۳۳۳۱۷	۲۹۹*	سیروس	۸۸۹۳۳۳۱۷
۳۰۰*	منصور	۸۸۳۰۹۱۰۰	فرهاد	۳۸۲*	۸۸۳۰۹۱۰۰	۳۰۰*	منصور	۸۸۳۰۹۱۰۰
۳۰۱*	رضا	۸۸۶۵۹۹۲۲	مهدی	۳۸۳*	۸۸۶۵۹۹۲۲	۳۰۱*	رضا	۸۸۶۵۹۹۲۲
۳۰۲*	عبدالله	۸۸۶۴۴۲۲۸	مهرداد	۳۸۴*	۸۸۶۴۴۲۲۸	۳۰۲*	عبدالله	۸۸۶۴۴۲۲۸
۳۰۳*	محمد	۸۸۸۰۴۹۴۱	مصطفی	۳۸۵*	۸۸۸۰۴۹۴۱	۳۰۳*	محمد	۸۸۸۰۴۹۴۱
۳۰۴*	اردشیر	۸۸۹۲۸۹۸۱	مرتضی	۳۸۶*	۸۸۹۲۸۹۸۱	۳۰۴*	اردشیر	۸۸۹۲۸۹۸۱
۳۰۵*	فرزاد	۸۸۵۰۳۵۲۷	مرتضی	۳۸۷*	۸۸۵۰۳۵۲۷	۳۰۵*	فرزاد	۸۸۵۰۳۵۲۷
۳۰۶*	محمد	۸۸۹۰۹۷۱۸	فرهاد	۳۸۸*	۸۸۹۰۹۷۱۸	۳۰۶*	محمد	۸۸۹۰۹۷۱۸
۳۰۷*	شهره	۸۸۷۹۴۶۴۶	فرزاد	۳۸۹*	۸۸۷۹۴۶۴۶	۳۰۷*	شهره	۸۸۷۹۴۶۴۶
۳۰۸*	منصور	۸۸۸۵۲۳۰۰	نادر	۳۹۰*	۸۸۸۵۲۳۰۰	۳۰۸*	منصور	۸۸۸۵۲۳۰۰
۳۰۹*	امیر	۸۸۹۰۳۹۴۹	بهزاد	۳۹۱*	۸۸۹۰۳۹۴۹	۳۰۹*	امیر	۸۸۹۰۳۹۴۹

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۴۳۷*	علیرضا	۲۲۲۲۸۴۴۵
۴۳۸*	پژمان	۶۶۴۱۹۱۷
۴۳۹*	مهدي	۶۶۰۳۰۳۰۶
۴۴۰*	محمدباقر	۸۸۷۰۳۳۵۱
۴۴۱*	۲۷۸ محمدتقی	۴۴۲۹۸۶۲۲
۴۴۲*	فرهاد	۰۴۴۳۳۳۲۸۲۲۲
۴۴۳*	حسین	۸۸۱۰۷۲۶۴
۴۴۴*	پهزاد	۲۲۹۲۵۹۱۰
۴۴۵*	اکبر	۸۸۵۷۲۰۲۴
۴۴۶*	هوشنگ	۸۸۴۷۸۴۸۹
۴۴۷*	ابراهیم	۸۸۴۵۲۹۶۳
۴۴۸*	سید مصطفی	۸۸۴۴۶۸۵۶
۴۴۹*	سید کمال	۸۸۵۸۱۴۳۷
۴۵۰*	سید یاسر	۸۸۱۰۳۰۱۸
۴۵۱*	۴۸۸ سبزه زهر	۸۲۸۲۱۱۰۰
۴۵۲*	فریبرز	۶۶۹۱۵۸۲۴
۴۵۳*	علیرضا	۰۱۱۴۴۲۲۷۳۵
۴۵۴*	۴۹۱ محبوب	۸۸۱۰۹۴۱۸
۴۵۵*	ابراهیم	۸۸۱۰۲۸۷۱۱
۴۵۶*	رویا	۸۸۸۴۳۷۰۴
۴۵۷*	سید علی	۴۴۵۴۳۴۹۹
۴۵۸*	پویا	۸۸۶۹۰۸۳۰
۴۵۹*	مسعود	۸۸۹۳۳۸۳۲
۴۶۰*	حسین	۲۲۸۴۰۴۳۳
۴۶۱*	۴۹۹ عبدالله	۸۸۳۳۳۹۱۲
۴۶۲*	منصوره	۶۶۵۶۵۲۹۰
۴۶۳*	۵۰۰ پرویز	۸۸۸۰۴۵۱۹
۴۶۴*	۵۰۱ عبدالامیر	۸۸۳۱۲۳۴۴
۴۶۵*	۵۰۲ رضا	۸۸۶۳۱۳۲۲
۴۶۶*	منصور	۶۶۳۱۳۹۰
۴۶۷*	سیدمهدي	۲۲۰۳۷۲۱۴
۴۶۸*	۵۰۵ ابوالفضل	۰۳۱۱-۶۶۹۱۹۲۱
۴۶۹*	۵۰۶ محمودرضا	۴۴۶۱۱۷۲۲
۴۷۰*	۵۰۷ محمدعلی	۸۸۱۴۳۷۰۴
۴۷۱*	۵۰۸ حمید	۸۸۹۰۱۲۴۶
۴۷۲*	علیرضا	۸۸۳۷۱۷۱۳
۴۷۳*	۵۰۹ ایرج	۸۸۱۰۱۵۰۴۲
۴۷۴*	محمدعلی	۸۸۰۱۳۱۷۵
۴۷۵*	۵۱۱	۸۸۳۲۵۵۲۷
۴۷۶*	بیژن	۲۲۰۳۵۰۱۶
۴۷۷*	۵۱۲ اصغر	۸۸۸۰۴۹۴۱
۴۷۸*	۵۱۴ افشین	۸۸۹۰۶۱۹
۴۷۹*	۵۱۵ محمدرضا	۲۲۰۳۵۹۱۰
۴۸۰*	بیژن	۴۴۲۹۹۳۴۰
۴۸۱*	۵۱۷ فرامرز	۲۲۹۰۳۷۵۸
۴۸۲*	۵۱۸ فرشته	۲۲۰۲۸۷۷۴
۴۸۳*	محمدرضا	۸۸۲۷۴۷۴۶
۴۸۴*	علی	۸۸۳۲۸۵۲۸
۴۸۵*	جعفر	۲۲۰۳۵۰۱۶
۴۸۶*	۵۲۲ عبدالرضا	۸۸۹۰۵۶۴۷
۴۸۷*	۵۲۳ مرتضی	۸۸۱۰۷۲۶۴
۴۸۸*	سید	۶۶۹۹۴۹۴
۴۸۹*	۵۲۴ ایمان	۸۸۹۰۹۷۱۸
۴۹۰*	۵۲۷ محمدرضا	۲۲۰۵۶۸۳۵
۴۹۱*	۵۲۸ محمدرضا	۸۸۵۵۹۳۱۶
۴۹۲*	۵۲۹ شهرام	۸۲۱۸۲۱۰۰
۴۹۳*	۵۳۰ فرهاد	۸۸۳۰۵۳۲۲
۴۹۴*	۵۳۱ عبدالله	۸۸۷۹۴۶۴۶
۴۹۵*	۵۳۲ محمدحسین	۶۶۲۱۱۳۴۵
۴۹۶*	محمد	۸۸۹۶۱۰۴۲
۴۹۷*	محمد حسن	۶۶۱۱۲۷۶۶
۴۹۸*	۵۳۵ کاظم	۲۲۱۳۶۹۰۵
۴۹۹*	۵۳۶ سجاد	۸۸۵۲۱۶۷۸
۵۰۰*	۵۳۷ وطنی	۸۸۵۲۸۱۹۴
۵۰۱*	۵۳۸ پدرام	۲۲۰۱۶۴۹۴
۵۰۲*	اکبر	۸۸۷۴۵۲۵۰-۱
۵۰۳*	۵۳۹ همتی	۲۲۳۶۶۶۱۱
۵۰۴*	۵۴۰ قار کاشانی	۴۴۱۵۱۱۳۵
۵۰۵*	۵۴۱ وکیل	۶۶۹۳۲۰۲۵
۵۰۶*	۵۴۲ ویسی	۶۶۵۶۵۲۹۰
۵۰۷*	۵۴۳ بیمن	۸۸۷۸۲۰۹۶
۵۰۸*	۵۴۴ علی	۸۸۲۰۹۸۱۷
۵۰۹*	۵۴۴ ایرج	۸۸۸۴۳۷۰۴
۵۱۰*	محمد صابر	۸۸۳۰۵۳۹۱
۵۱۱*	۵۴۶ هشی	۴۴۲۲۱۱۴۹
۵۱۲*	۵۴۷ هوشی	۸۸۸۰۶۰۶۵
۵۱۳*	۵۴۸ محمد رضا	۶۵۰۱۰۴۹۶
۵۱۴*	پهزاد	۸۸۸۴۱۲۲۷
۵۱۵*	۵۵۰ همتی	۸۸۹۴۴۶۸
۵۱۶*	۵۵۱ کارو	۸۸۵۰۴۱۵۹
۵۱۷*	حسین	۸۸۷۹۹۳۶۵
۵۱۸*	قاسم	۲۲۳۴۱۸۸۰
۵۱۹*	محمد رضا	۸۸۶۲۵۹۲۳
۵۲۰*	۵۵۲ هاشم	۸۸۹۷۰۵۶۰
۵۲۱*	۵۵۳ هادی	
۵۲۲*	۵۴۴ هشتجین	
۵۲۳*	هشی	
۵۲۴*	۵۴۵ هشی	
۵۲۵*	۵۴۶ همتی	
۵۲۶*	۵۴۷ همتی	
۵۲۷*	۵۴۸ همتی	
۵۲۸*	۵۴۹ همتی	
۵۲۹*	۵۵۰ همتی	
۵۳۰*	۵۵۱ هوانسیان فر	
۵۳۱*	۵۵۲ یاسور علیپور	
۵۳۲*	۵۵۳ یاحقی	
۵۳۳*	۵۵۴ یادگاری	
۵۳۴*	۵۵۵ یارمحمدی	
۵۳۵*	۵۵۶ یاری	
۵۳۶*	۵۵۷ یاری	

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۵۵۸*	رسول	۸۸۹۸۰۴۴۸
۵۵۹*	حمید	۸۸۸۴۳۷۰۴
۵۶۰*	غلامحسین	۶۶۹۳۳۶۲۴
۵۶۱*	محمد سلیمان	۶۶۹۳۳۰۲۱
۵۶۲*	هادی	۸۸۵۲۸۱۹۴
۵۶۳*	ابوالفضل	۸۸۵۲۰۵۰۵
۵۶۴*	رضا	۸۸۴۹۳۱۷۲

حسابداران مستقل خیره شاغل در حرفه به صورت انفرادی

۱	هرمز	۲۲۲۰۰۵۹۲
۲	امیر هوشنگ	۷۷۹۱۰۸۰۹
۳	حسین	۰۹۱۲۲۲۸۴۸۸۲
۴	ابراهیم	۰۹۱۳۱۰۲۷۲۱۴
۵	عباس	۰۹۱۷۳۳۳۳۵۰۷
۶	مجید	۰۹۱۲۱۱۱۳۷۸۷
۷	امید	۰۹۱۲۱۵۹۸۵۵۷
۸	شیوا	۰۹۱۲۳۰۹۶۳۳۷
۹	پهروز	۸۸۵۴۱۰۲
۱۰	حمیدرضا	۰۹۱۲۵۷۷۹۷۶۶
۱۱	محمود	۰۹۱۲۳۰۹۸۳۲۲
۱۲	محمد	۸۸۷۸۱۷۰۸
۱۳	علی	۰۹۱۲۳۰۲۶۸۳۴
۱۴	فرزانه	۰۹۱۲۶۷۱۸۱۲۲
۱۵	محمدحسین	۲۲۰۲۱۸۸۱
۱۶	عزیز	۰۹۱۲۱۴۴۸۵۶۵
۱۷	رحیم	۰۹۱۲۵۰۴۵۰۸۹
۱۸	سید	۲۲۲۵۱۹۲۰
۱۹	سیدمحسن	۲۲۰۴۴۰۰۵
۲۰	مرتضی	۲۲۸۸۵۵۹۹
۲۱	حسن	۰۹۱۲۳۸۶۹۶۷۷
۲۲	علی	۰۹۱۸۸۶۶۰۳۴۰
۲۳	سیدحسین	۰۹۱۲۳۸۶۴۰۵۷
۲۴	ابراهیم	۰۹۱۵۱۱۱۴۳۷۰
۲۵	محمد امین	۰۹۱۴۶۰۸۰۶۶۸
۲۶	مسعود	۴۴۶۰۷۹۱۴
۲۷	فرهاد	۰۹۱۲۲۲۰۲۲۹۶
۲۸	اسکندر	۰۹۱۲۱۰۰۵۹۲۳۳
۲۹	ایوب	۰۹۱۳۱۴۱۸۶۰۰
۳۰	قدرت اله	۲۲۰۰۲۶۰۵
۳۱	محمود	۰۹۱۲۲۰۰۱۱۹۵
۳۲	رامین	۰۹۱۲۷۶۷۲۳۲۴۲
۳۳	محمد رضا	۰۹۱۲۴۰۵۶۰۹۴
۳۴	رامین	۸۸۶۰۷۰۲۰
۳۵	فرهاد	۰۹۱۲۱۹۷۸۰۲۴
۳۶	علی	۰۹۱۲۲۵۰۱۵۶۹
۳۷	مهدي	۰۹۱۵۵۱۳۲۰۸۹
۳۸	احسان	۰۹۱۸۸۴۱۴۶۴۳۳
۳۹	ارسلان	۰۹۱۲۳۵۷۹۱۸۴
۴۰	محمد	۶۶۴۹۹۲۹۹
۴۱	محمد کاظم	۴۴۳۵۲۸۶۰
۴۲	علیرضا	۰۹۱۲۱۲۵۲۸۷۱
۴۳	بختیار	۰۹۱۲۱۳۹۱۶۱۱
۴۴	مهدي	۰۹۱۲۱۴۷۳۵۴۶
۴۵	مرتضی	۰۹۱۴۳۳۱۰۰۰
۴۶	جمشید	۲۲۵۵۰۵۶۹
۴۷	علی کامیار	۸۸۲۵۰۸۱۷
۴۸	مصطفی	۰۹۱۲۵۱۶۸۷۵۸
۴۹	عباسعلی	۰۹۱۴۱۵۱۱۱۲۲
۵۰	رضا	۰۹۱۲۱۵۴۶۶۵۰
۵۱	زهرا	۰۹۱۲۱۱۷۶۴۱۴
۵۲	حسین	۰۹۱۲۶۷۸۰۰۱۵
۵۳	محمد علی	۰۹۱۲۸۴۰۸۶۶۰
۵۴	عباسی	۰۹۱۲۵۷۶۴۱۷۶
۵۵	محمدعلی	۰۹۱۲۳۱۷۴۸۶۱
۵۶	امیر	۰۹۱۲۱۰۶۶۸۰۰
۵۷	ارژنگ	۰۹۱۴۱۴۵۰۶۶۳

حسابداران مستقل خیره شاغل در سازمان حسابرسی

۱	مجید	۰۹۱۲۳۰۲۶۳۴۰
۲	جعفر	۲۲۴۱۷۹۵
۳	حسین	۸۲۱۸۲۳۳۴
۴	اصغر	۷۷۶۸۹۱۴۴
۵	پهزاد	۸۲۱۸۲۱۰۰
۶	فرید	۸۸۹۰۲۰۴۸
۷	هادی	۲۲۹۱۲۴۱۸
۸	نوبین	۸۲۱۸۲۵۲۰
۹	محمود	۸۲۱۸۲۳۷۰
۱۰	حیدر	۰۹۱۲۳۳۳۳۱۸
۱۱	علیرضا	۰۹۱۲۳۰۶۱۵۹۲
۱۲	غلامرضا	۸۸۱۳۷۹۰
۱۳	حمید	۸۲۱۸۲۵۲۰

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۱۴	فهیمة	۸۲۱۸۲۳۱۳
۱۵*	غلامعباس	۸۲۱۸۲۵۲۵
۱۶*	قاسم	۰۹۱۲۶۱۶۳۰۳
۱۷*	مهرداد	۸۲۱۸۲۳۳۳
۱۸*	سیدمصمد	۰۹۱۲۳۰۱۱۳۶۱
۱۹*	حسین	۰۹۱۲۶۰۸۰۴۴۷
۲۰*	فرزانه	۸۸۷۲۶۱۰۶
۲۱*	میرمجید	۸۸۷۲۶۳۰۸
۲۲*	حمید	۰۹۱۲۶۲۰۱۶۴۷
۲۳*	مرتضی	۸۸۷۱۷۹۱۱

حسابداران مستقل خیره غیر شاغل در حرفه

۱*	آذینا	۰۹۱۲۲۸۹۳۸۱۴
۲*	ابراهیمی	۸۸۶۷۴۴۲۱
۳*	احشام	۰۹۱۲۳۳۶۳۶۰
۴*	استحقاری	۰۹۱۲۱۱۸۵۷۱۹
۵*	اسدینا	۰۹۱۲۱۹۷۶۶۸۹
۶*	افسر کارزونی	۰۹۱۲۴۵۳۸۰۷
۷*	باقر آبادی	۰۹۱۲۳۵۰۴۲۶۳
۸*	بنی اسدی	۰۹۱۲۶۴۴۵۴۷۱
۹*	پروانه	۰۹۱۲۱۷۶۱۴۸۴
۱۰*	پوربهرامی	۰۹۱۲۳۱۰۵۱۰۰
۱۱*	پورحسین اکبری	۸۸۹۰۳۱۹۰
۱۲*	پورمعمار	۸۸۰۳۰۶۴۴
۱۳*	تاج بخش	۰۹۱۲۳۶۸۳۱۵
۱۴*	تسلیمی	۰۹۱۲۱۵۹۱۸۴۱
۱۵*	جلالی کله سر	۰۹۱۲۳۷۰۱۵۰۴
۱۶*	جواد یوسجین	۸۸۷۹۸۰۳۳
۱۷*	جهانی	۰۹۱۲۲۹۹۱۹۸۴
۱۸*	حساس یگانه	۰۹۱۲۳۸۱۸۵۰
۱۹*	حقدوست	۸۸۷۶۰۳۳۰
۲۰*	خزازی زاده	۸۸۸۹۷۰۲۹
۲۱*	خالق پیرودی	۸۸۸۹۲۳۴
۲۲*	خانخلیلی	۸۸۷۹۸۰۳۳
۲۳*	خلعتبری	۶۶۴۲۷۵۳۹
۲۴*	دامغانیان	۶۰۹۹۲۰۱۵
۲۵*	دراستپانیان	۰۹۱۲۱۸۸۴۰۹۴
۲۶*	رحمانی	۸۸۷۸۳۳۳۳
۲۷*	رحیمی	۰۹۱۲۲۹۹۰۵۳۳
۲۸*	زاهدی	۰۹۱۲۰۱۹۳۳۳
۲۹*	زینلی یزدی	۰۹۱۲۱۳۷۳۶۴
۳۰*	ژاله آزاد زنجانی	۰۹۱۲۳۳۵۳۸۰۸
۳۱*	محمدی	۸۸۰۳۶۶۰
۳۲*	محمدی سالک	۲۲۵۴۵۸۴۹
۳۳*	سامی	۸۲۸۷۹۰۰۰
۳۴*	سلیمی	۸۸۸۱۲۳۳۳
۳۵*	سالار	۸۸۹۰۴۲۲۶
۳۶*	شایگان	۶۶۴۳۶۳۹۱
۳۷*	شهریاری	۸۸۷۵۱۹۰۹
۳۸*	شوقانی	۰۹۱۲۴۱۱۲۵۱۱
۳۹*	شوندی	۲۲۹۰۶۷۵۱
۴۰*	شویلی	۰۹۱۲۱۱۲۱۴۳۲
۴۱*	صالحی	۰۹۱۲۶۰۴۱۵۴۰
۴۲*	عبانی کویانی	۲۲۰۷۵۲۱۸
۴۳*	عطایی شریف	۰۹۱۲۵۲۳۳۱۷
۴۴*	فخیم هاشمی	۶۶۲۰۲۲۶
۴۵*	فیروزی	۶۶۸۰۱۰۶۳
۴۶*	قدس	۸۸۶۶۳۳۷۲
۴۷*	قوی پنجه	۰۸۶۳۰۷۷۵
۴۸*	قربانی فرید	۴۹۷۷۲-(۱۰۳)
۴۹*	کارگر معمولی رفتار	۰۹۱۲۳۶۳۶۵۴
۵۰*	کریمی قره عمر	۲۲۰۵۵۰۹۳
۵۱*	کلانترپور	۰۹۱۲۱۰۳۶۹۴۱
۵۲*	گوهرزاد	۲۲۴۴۳۳۶۰
۵۳*	گلرخی	۸۸۷۹۰۱۸۲
۵۴*	گلستانی	۸۸۸۴۵۴۶۶
۵۵*	مستاجران	۰۹۱۲۳۲۵۸۱۶۷۸
۵۶*	مشتی دوست	۰۹۱۲۳۰۸۹۸۶۶
۵۷*	مجدر ضای	۶۰۴۶۶۷-۷۶۷۷
۵۸*	مجبوی	۸۸۸۴۳۳۶۰
۵۹*	مروستی	۷۷۶۳۷۰۵۷
۶۰*	ملکی پور غربی	۸۸۷۹۱۴۹۹
۶۱*	میرآقبادی	۰۲۸۲۳۳۳۳۳۷
۶۲*	میر اسکندری	۷۷۹۲۸۳۶۰
۶۳*	نعمی منفرد	۶۶۴۱۴۸۶۱
۶۴*	نصیری	۶۶۴۶۳۳۹۵
۶۵*	نیک نژاد	۸۸۸۳۳۸۵۵
۶۶*	وحدتی نیکزاد	۲۲۲۶۳۳۳۳
۶۷*	وقتی	۰۹۱۲۱۷۱۱۸۶۳
۶۸*	یاوری	

* ردیفهای ستاره دار، عضو جامعه حسابداران رسمی ایران نیز هستند.

ردیف نام | **نام خانوادگی** | **تلفن**

حسابداران مدیریت خیره		
۱	مهران	آقای
۲	امیر	ابراهیم زاده
۳	ناصرالدین	ابراهیمی
۴	اردشیر	احمدیان
۵	اصغر	اطمینان
۶	پیمان	افشاری
۷	سعید	اکبری ارزانی
۸	فریدون	امجدیان
۹	محمد	امیراتشانی
۱۰	هادی	امیر آشنایی
۱۱	بهمن	امیری
۱۲	حامد	امینیان
۱۳	هادی	اولاد
۱۴	سهیلا	الهیاری
۱۵	حجت اله	بابایی
۱۶	چاواد	باغبان
۱۷	ستوده	باقری
۱۸	اسید محمد	باقرآبادی
۱۹	هاجر	باطنی
۲۰	داود	بهادر
۲۱	علی	بیات
۲۲	احمد	بیابانی
۲۳	مهدي	بیرانوند
۲۴	اسید امیر	بهادر علوی
۲۵	فاطمه	پور یعقوبی
۲۶	جمشید	پیک فلک
۲۷	داود	پناهی
۲۸	محمد رضا	توجه نژاد
۲۹	علی اصغر	ثامنی
۳۰	رضا	چلائی ترکمانی
۳۱	ساسان	حدادی
۳۲	محمد	حسین پور
۳۳	محمد	حق نویسن
۳۴	السداله	حمیدی
۳۵	داریوش علی	حیدری
۳۶	محمدتقی	خادمی جلی
۳۷	سعید	خان محمدی
۳۸	رحمان	خانی گنبد
۳۹	حسین	خلیل زاده
۴۰	مهناز	خشتوندیا
۴۱	محمدنادر	خمجانی
۴۲	مسعود	خرویین
۴۳	نوشان	خوشبخت فشمی
۴۴	روح اله	خلج
۴۵	محمد	جعفر ناسوتی
۴۶	فاطمه	دادبه
۴۷	فریدون	داودوندی
۴۸	محمد	زائری امیرانی
۴۹	غلامحسین	دوانی
۵۰	زهرا	دشتی
۵۱	هادی	رستگار
۵۲	هایده	رجیمی علی آبادی
۵۳	عبدالرضا	رضضانی
۵۴	مهدي	زینالی
۵۵	رحمت الله	صادقیان
۵۶	نظرتعلی	صلاحی نژاد
۵۷	محمد	ژاله آزاد زنجانی
۵۸	لیلا	سناره
۵۹	مهدي	سلیمی
۶۰	محمدعلی	سلیمانیان
۶۱	عباس	سختاوت
۶۲	آزاده	سوری
۶۳	محمد مهدي	شاطر زاده
۶۴	احسان	شریفی
۶۵	ارسلان	شریفی
۶۶	منصور	شمس احمدی
۶۷	محمد	شه بخش
۶۸	غلامعباس	عالیشوندی
۶۹	عبدالاحد	عباشی
۷۰	محمد	عالیخانی
۷۱	محمدمعلی	عالیخانی
۷۲	مرتضی	علیزاده
۷۳	احمد	غفاری
۷۴	محمدحسین	فامیلی
۷۵	آزاد	فرح افزون
۷۶	محمد	فلاحی
۷۷	امیر	فلکی طراز کوهی
۷۸	علیرضا	فلکی طراز کوهی
۷۹	محمد	قبول
۸۰	شهریار	قهرمانی زهرایی
۸۱	سیدمحمد	طباطبایی

ردیف نام | **نام خانوادگی** | **تلفن**

۸۲	چواد	طهماسبی
۸۳	مزدک	کاظم زاده
۸۴	حیدر	کریمی
۸۵	عطاء الله	کریمی
۸۶	ادریس	کریمی قره عمر
۸۷	اسفندیار	گرشاسبی
۸۸	سودابه	گودرزی
۸۹	محمدرضا	گیتی نژاد
۹۰	کوروش	مروئی
۹۱	روح اله	مردان واجاری
۹۲	بهزاد	محمدی
۹۳	مهدي	محمدی ملاحلجوبی
۹۴	محمد	محمودی
۹۵	جعفر	مدنی قرالکک
۹۶	حسین	مرجوی
۹۷	علی	مصدر
۹۸	هنگامه	مقدس پور
۹۹	سید احمد	موسوی
۱۰۰	اسید حسین	موسوی
۱۰۱	محمد مهدي	مقامی
۱۰۲	مهدي	معین پور
۱۰۳	پویا	مهذوی فر
۱۰۴	احسین	میهانی
۱۰۵	امجد	میراسکندری
۱۰۶	محمدجعفر	ناسوتی
۱۰۷	آرمان	نقشبندی
۱۰۸	اشکاندخت	نمسه چی
۱۰۹	اباذر	نیکخواه
۱۱۰	مهدي	نیرومند
۱۱۱	کاظم	وادی زاده
۱۱۲	پیمان	ویسه
۱۱۳	سمانه	هاشم زاده
۱۱۴	امیر	هداوند
۱۱۶	فرشید	یزدانی

حسابداران مالی خیره

۱	امیر	ابراهیم زاده
۲	اسید حسین	ابوتربی
۳	علی	ابوطالی کزرجی
۴	محمد	ارغوان
۵	سمانه	ادینه
۶	احمدرضا	اسدیان
۷	حسین	اسماعیل پور
۸	حسین	اسمعیلی کمارعلیا
۹	محمد	اصفهانلی زاده
۱۰	اصغر	پیمان
۱۱	محمد	اطمینان
۱۲	صادف	آل حبیب
۱۳	محمد جواد	امیر آبادیان
۱۴	بهمن	امین پور
۱۵	محمد	امیری
۱۶	فریدون	امیراتشانی
۱۷	جلیل	انصاری جابری
۱۸	بهار	ایوانی
۱۹	سید محمد	باطنی
۲۰	چواد	باقرآبادی
۲۱	امجد	باغبان
۲۲	مهدي	باقیات
۲۳	سعید	بیرانوند
۲۴	فاطمه	پرتو
۲۵	علی	پور یعقوبی
۲۶	جمشید	پیوندطلب
۲۷	امین	پیک فلک
۲۸	امتن	پولادین
۲۹	عبدالرضا	پولادین
۳۰	محمد	تالانه
۳۱	علی اصغر	تیرگان
۳۲	حسین	ثامنی
۳۳	اسحاق	ثوابی جدیدی
۳۴	محمد	جانبار
۳۵	میلاد	جان نزاری لادانی
۳۶	رویا	جیب الهی
۳۷	سجاد	جواد
۳۸	خسرو	چهره نما
۳۹	میتهم	چهاردولی
۴۰	احمد	حاتمی
۴۱	خدیدجه	حاتمی
۴۲	امیر حسین	حکیمان
۴۳	محمدتقی	حیدری
۴۴	مهدي	خادمی جلی
۴۵	سعید	خاکشور
		خان محمدی

ردیف نام | **نام خانوادگی** | **تلفن**

۴۶	امیر حسین	خسرویان
۴۷	امید	خسروی جاوید
۴۸	همایون	خوبان عنبران
۴۹	فاطمه	دادبه
۵۰	حمید	داراب
۵۱	محمد حسین	دهقانی تفتی
۵۲	سیدامیر رضا	ذاکر
۵۳	محمد	رحیمی
۵۴	حمید	رزئی
۵۵	سیدجعفر	رضوی
۵۶	علیرضا	رضوی بالادهی
۵۷	مریم	روستازاده شیخ یوسفی
۵۸	بهرام	رستمی
۵۹	احمد	زمانی
۶۰	محمد	ژاله آزاد زنجانی
۶۱	سامان	ساعتی
۶۲	علی	سلامتی فر
۶۳	سهیل	سلطانی
۶۴	احمد	سلطان آبادی
۶۵	محمدعلی	سلیمانیان
۶۶	مهدي	سلیمی
۶۷	میتهم	سوری
۶۸	مجید	شاهرخچی چمن آبادی
۶۹	رامین	شجاعی برجویی
۷۰	احسان	شریفی
۷۱	ارسلان	شریفی
۷۲	مهدي	شفاغت تکلدان
۷۳	بهنام	شیری
۷۴	رحمت الله	صادقیان
۷۵	سعید	صادقو
۷۶	ندا	صادقی پور
۷۷	حمیدرضا	صالحی
۷۸	زهرا	قاسمی گندمانی
۷۹	علی	فتوحی
۸۰	محمد	قبول
۸۱	ناصر	قربانی
۸۲	شهریار	قهرمانی زهرایی
۸۳	الهه	علانی ابوذری
۸۴	عبدالاحد	عباشی
۸۵	غلامعباس	عزتی شائقونی
۸۶	ترکس	عظیمی آشتیانی
۸۷	مریم	علیشیری
۸۸	داریوش	علی حیدری
۸۹	مرتضی	علیزاده
۹۰	رؤف	عیسوی
۹۱	محمد	غلامرضایی
۹۲	حسام	قدمی
۹۳	مزدک	کاظم زاده
۹۴	توحید	کاظمی
۹۵	ملیکا	کریم نژاد
۹۶	ادریس	کریمی
۹۷	حیدر	کریمی
۹۸	زائبار	کریمی
۹۹	عطاءالله	کریمی
۱۰۰	محبوبه	کریمی
۱۰۱	احمد	کشکار
۱۰۲	جاوید	لشگری
۱۰۳	حسین	صابر ماهانی
۱۰۴	عباس	میاشری
۱۰۵	علی	محمدی فر
۱۰۶	مهدي	مردزاده فردی
۱۰۷	روح اله	مردان واجاری
۱۰۸	اصغر	مقدمی
۱۰۹	فریبرز	موسی رضائی
۱۱۰	ضیاءالدین	معمصوی
۱۱۱	مهدي	معین پور
۱۱۲	رضا	نباتی
۱۱۳	محمد تقی	نجفی
۱۱۴	محمدجعفر	ناسوتی
۱۱۵	مسعود	ناصر زعیم
۱۱۶	ابراهیم	نوروزی
۱۱۷	فریبا	نوروزی
۱۱۸	بهیار	نیزاریان
۱۱۹	ارژنگ	واحد
۱۲۰	کاظم	وادی زاده
۱۲۱	سید نیما	ولی نیا
۱۲۲	محمد مهدي	وفاجو
۱۲۳	بابک	وهایی
۱۲۴	فاطمه	هادلوند
۱۲۵	امیر	هداوند
۱۲۶	مهدي	یزدان دوست
۱۲۷	فرشید	یزدانی
۱۲۸	علی	یساولی شرایی

۱۴۵ عضو جدید به نام‌های زیر به انجمن حسابداران خبره ایران پیوستند.

۱۴۸۰۶- راهیل اکبری

۱۴۸۰۵- ابراهیم پیشان

۱۴۸۰۴- فاطمه پارسائی

۱۴۸۰۳- بهمن یزدانی اله بخشی

۱۴۸۰۲- نیما عزیزی

۱۴۸۱۱- فاطمه کیانی

۱۴۸۱۰- سیحان مرتضوی

۱۴۸۰۹- شیما جدی زاهد

۱۴۸۰۸- مهرداد دادخواه تمرین

۱۴۸۰۷- محسن نوروزی

۱۴۸۱۶- روشنگ فرسلون

۱۴۸۱۵- مهدی محرم زاده

۱۴۸۱۴- سجاد افضلی پارسا

۱۴۸۱۳- یاشار پور بهرودی

۱۴۸۱۲- اسماعیل کاظمی

۱۴۸۲۱- خدیجه ایرانی

۱۴۸۲۰- سهیلا سلیمانی

۱۴۸۱۹- زهره عابدی

۱۴۸۱۸- مریم متبحری

۱۴۸۱۷- نعمت منصوریان

۱۴۸۲۶- مهناز دارستانی فراهانی

۱۴۸۲۵- پیمان پروهانی

۱۴۸۲۴- آزاده خانی

۱۴۸۲۳- نداد مهدی زاده

۱۴۸۲۲- صدیقه امین علیزاده تقدم

۱۴۸۳۱- خاطره کارگرپور

۱۴۸۳۰- احسان مؤمنی

۱۴۸۲۹- فاطمه ذکریایی محبوب

۱۴۸۲۸- ایمان والامنش

۱۴۸۲۷- الناز خلیلی چاوشی

۱۴۸۲۶- فرهاد بابائی

۱۴۸۳۵- صدرا واتیقی

۱۴۸۳۴- پوریا حاجی زاده

۱۴۸۳۳- علی افخمی

۱۴۸۳۲- علی چراغی نیا

۱۴۸۴۱- مهدی صدوری

۱۴۸۴۰- سعید شهبائی نژاد

۱۴۸۳۹- عاطفه دادخواه آذر

۱۴۸۳۸- محمدرضا رضائی پور

۱۴۸۳۷- مژگان شکری الانکش

۱۴۸۴۶- مرتضی کیانی

۱۴۸۴۵- نیلوفر فارغی

۱۴۸۴۴- سعید انباری

۱۴۸۴۳- فروغ حافظ پور

۱۴۸۴۲- ایمان فرهمند فر

شاهین توسلی - ۱۴۸۵۱

نرگس امینی - ۱۴۸۵۰

بهزاد فدائی جزئی - ۱۴۸۴۹

کامران پور اسمعیل - ۱۴۸۴۸

علی روئین تن - ۱۴۸۴۷

سمیه اسفندیارپور - ۱۴۸۵۶

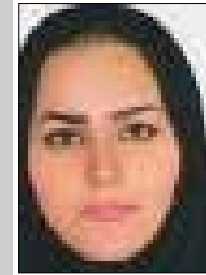
عارف خسرو معینی - ۱۴۸۵۵

سپیدلا شریف خسروی - ۱۴۸۵۴

علی ارج - ۱۴۸۵۳

زهرا کشاورز - ۱۴۸۵۲

بهروز حاجی جماعت - ۱۴۸۶۱

حامد طولایی - ۱۴۸۶۰

مهدراد عالی خانی - ۱۴۸۵۹

سیدحسین طباطبائی مزرعه نو - ۱۴۸۵۸

گیتا سودی - ۱۴۸۵۷

حجت فیروز بخت - ۱۴۸۶۷

حامد مقصودی - ۱۴۸۶۵

مریم سهرابی - ۱۴۸۶۴

معصومه عینی - ۱۴۸۶۳

علیرضا مقدم - ۱۴۸۶۲

ابوالفضل حسینی - ۱۴۸۷۱

سیداکبر مرادی - ۱۴۸۷۰

جواد طالبی افشلی - ۱۴۸۶۹

اکبر قنبرپور - ۱۴۸۶۸

علی غیوری مقدم - ۱۴۸۶۷

۱۴۸۷۶- الهام علی زاده

۱۴۸۷۵- محمدشرف غلامی شیری

۱۴۸۷۴- سریه عبداللهی

۱۴۸۷۳- نیلوفر فرهادی

۱۴۸۷۲- فریبا مرعشی

۱۴۸۸۱- سیدحسین سیدمحمودی

۱۴۸۸۰- سعید خداده آبادی

۱۴۸۷۹- علی رعیت رکن آبادی

۱۴۸۷۸- محمود محقق نیا

۱۴۸۷۷- هادی دانشور

۱۴۸۸۶- فاطمه امانی بختیاروند

۱۴۸۸۵- نادر احمدی

۱۴۸۸۴- انبیاء شعبان پور دلاور

۱۴۸۸۳- بیتا انجم شعاع

۱۴۸۸۲- علی آقاجانی

۱۴۸۹۱- سیده معصومه هاشمیان

۱۴۸۹۰- وحید آرامی

۱۴۸۸۹- مهدی باقری اصل

۱۴۸۸۸- زهره عسگری

۱۴۸۸۷- آتنا صانعی

۱۴۸۹۶- اسماعیل سلطانی

۱۴۸۹۵- محمد مهدی خواجه

۱۴۸۹۴- مهدی مینائی

۱۴۸۹۳- محدثه نقدی

۱۴۸۹۲- مهناز انصاریان

۱۴۹۰۱- سید علی چاوشی

۱۴۹۰۰- احمد کریمی

۱۴۸۹۹- آذر ارجمند

۱۴۸۹۸- طیبه آئینی

۱۴۸۹۷- محمدرضا کارکن

۱۴۹۰۶- یوسف زهره وند

۱۴۹۰۵- سمیرا سمعی

۱۴۹۰۴- فائزه حجار

۱۴۹۰۳- محمد پیری

۱۴۹۰۲- زهرا محمدی

۱۴۹۱۱- سیده زهرا میرنوراللهی

۱۴۹۱۰- مهرداد حیدری

۱۴۹۰۹- وحید قلی زاده

۱۴۹۰۸- علی شعبانیان آستانه

۱۴۹۰۷- محمد جعفری امیری

۱۴۹۱۶- هما پروانه

۱۴۹۱۵- نسرین رحیمی

۱۴۹۱۴- مسعود رضا شمیرانی

۱۴۹۱۳- سجاد بحری

۱۴۹۱۲- جواد صادقی

۱۴۹۲۱- حمیده اعوانی

۱۴۹۲۰- علی رشکی

۱۴۹۱۹- آرزو محمدی فر

۱۴۹۱۸- رضا آشتیانی

۱۴۹۱۷- مهدی رفعت طالبی

۱۴۹۲۶ - علی تاتاری

۱۴۹۲۵ - سعید پوراسمی

۱۴۹۲۴ - سیدمحمد ساقی

۱۴۹۲۳ - علیرضا صدیق

۱۴۹۲۲ - مجتبی مخلص آبادی فراهانی

۱۴۹۳۱ - راضیه جعفرخانی

۱۴۹۳۰ - مجتبی معتقد

۱۴۹۲۹ - هادی ملکی

۱۴۹۲۸ - احسان فخرعلی

۱۴۹۲۷ - آراز علیزاده

۱۴۹۳۶ - اسماعیل فرج پور

۱۴۹۳۵ - منیژه علی

۱۴۹۳۴ - محمد حسنلو

۱۴۹۳۳ - علی مظاهری

۱۴۹۳۲ - محمد هادی ملایی

۱۴۹۴۱ - علیرضا خلیج

۱۴۹۴۰ - غلامرضا عزیزپور

۱۴۹۳۹ - جلال رحمتی

۱۴۹۳۸ - شکوه پرتوی فر

۱۴۹۳۷ - رضا رجیبی

۱۴۹۴۶ - بهمن صفائی

۱۴۹۴۵ - منوچهر کماسی

۱۴۹۴۴ - امیر آقا علی زاده

۱۴۹۴۳ - هنگامه نقش زن

۱۴۹۴۲ - مرتضی عابسی

دوره حضوری-آنلاین عالی مشاور مالیاتی خبره

دروس دوره

- تحلیل و تبیین کلیات و اصول مالیاتی، اشخاص مشمول و مالیات‌های بر داری
- بررسی کلیه مالیات‌های تکلیفی از جمله مالیات حقوق و اجاره و... و سایر مواد قانون، وظایف و جرائم
- تحلیل و بررسی انواع اظهارنامه‌های مالیاتی، تکالیف و جرائم مرتبط با آن
- بررسی و تحلیل کاربردی هزینه‌های قابل قبول و استهلاکات و مقررات مرتبط با تجدید ارزیابی داری‌های ثابت
- تشریح فرآیند حسابرسی، رسیدگی و تعیین درآمد مشمول مالیات اشخاص حقیقی و حقوقی
- بررسی و تجزیه و تحلیل کلیه معافیت‌ها، بخشودگی‌ها و مشوق‌های قانونی و جرائم مالیاتی
- تحلیل فرایند ابلاغ اوراق مالیاتی، تشریح روند دادرسی مالیاتی و فن دفاع در مراجع حل اختلاف مالیاتی
- تشریح و تبیین مفاهیم، معافیت‌ها، تکالیف، جرائم و روند حسابرسی در قوانین مالیات بر ارزش افزوده
- بررسی قوانین و مقررات مربوط به نظام پایانه فروشگاهی و سامانه مودیان، تکالیف، جرائم و مشوق‌ها
- بررسی و تحلیل مفاهیم و استانداردهای حسابداری مرتبط با قوانین و مقررات مالیاتی
- تجزیه و تحلیل قوانین کار، تجارت، تامین اجتماعی و سایر قوانین مرتبط
- اصول و فنون مذاکره، فن بیان و آمادگی برای مشاوره مالیاتی
- بررسی نحوه تنظیم نامه‌های اداری در سطح تخصصی و اصول فن نگارش

روزهای زوج و فرد

اطلاعات بیشتر و ثبت نام: www.pact.ir

مدت دوره: ۱۶۲ ساعت

شهریه دوره: ۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

مدرک مورد تایید انجمن حسابداران خبره ایران و

دانشگاه صنعت نفت

هشتادوسومین همایش

راهبری شرکتی و گزارشگری پایداری (الزام آخرین دستورالعمل بورس مصوب ۱۴۰۱/۰۷/۱۸)

لینک ثبت نام

www.pact.ir/events

با حضور اساتید برجسته حرفه

دکتر محسن غلامرضا نی
مدیر اجرایی مرکز آموزش
حسابداران خیره

دکتر سعید همایون
دانشیار حسابداری دانشگاه بوته سنود

دکتر علی رحمانی
عضو هیات علمی دانشگاه الزهراء
رئیس انجمن حسابرسی تئوری اطلاعات

استاد غلامحسین دوانی
عضو کمیته پایداری، حسابداری و گزارشگری
آمریکا - ایالت نیویورک

دکتر حمید مرادی
مدیر پروژه و پژوهشگر حوزه مدیریت ریسک

دکتر حمیدرضا گنجی
عضو هیات علمی دانشگاه الزهراء

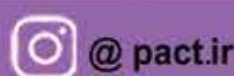
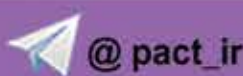
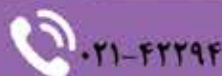
دکتر مهدی مصطفی علوی
مدیر اسبق نظارت بر حسابداران و گزارشگری
مالی بورس

محورهای مورد بحث:

شهریه:

۵،۸۰۰،۰۰۰ ریال

۱. روندهای جهانی گزارشگری پایداری
۲. اطمینان بخشی و حسابرسی گزارش پایداری
۳. گزارشگری پایداری: ضرورتها، منافع و چالشها
۴. راهبری شرکتی و گزارشگری پایداری در الزامات سازمان بورس و اوراق بهادار
۵. ابعاد زیست محیطی گزارش پایداری
۶. مدیریت ریسک با تمرکز بر پایداری
۷. ابعاد اجتماعی و اقتصادی گزارش پایداری

دوره حضوری-آنلاین جامع کاربردی حسابداری (از مبتدی تا پیشرفته)

دروس دوره

- _حسابداری مالی ۱
- _حسابداری مالی ۲
- _حسابداری بهای تمام شده
- _قانون مالیات
- _قانون تجارت
- _کاربرد اکسل در حسابداری
- _حسابداری عملی با نرم افزار (کارگاه عملی)

روزهای زوج و فرد

اطلاعات بیشتر و ثبت نام:

www.pact.ir

مدت دوره: ۲۳۶ ساعت

مدرك مورد تایید انجمن حسابداران خبره ایران و

دانشگاه صنعت نفت

